

ପ୍ରସ୍ଥାନ

ଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ମୁଦ୍ରା

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

ତିନୋଟି ନାଟକର ସଂକଳନ

ଦିଲ୍ଲୀଶ୍ୱର ମହାରଣା

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

(ତିନୋଟି ନାଟକର ସଂକଳନ)

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ଉତ୍ତର ପୁରୁଷ, ସୁଅ

ନାଟ୍ୟକାର

Play Wright

ଶ୍ରୀ ଦିଲ୍ଲୀଶ୍ଵର ମହାରଣା

Sj. Dilliswar Moharana

ପ୍ରକାଶକା

Publisher

ଶ୍ରୀମତୀ ଶୈଳବାଳା ମହାରଣା

Smt. Shailabala Moharana

କ୍ଳାନ୍ତିହରା, ବଳରାମ ବିହାର

Klanti-hara, Balaram Vihar

ଡେଙ୍କାନାଳ-୭୫୯୦୦୧

Dhenkanal-759001

ଫୋନ : ୦୬୭୭୭୭ - ୭୭୭୭୦୪

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ

First Publication

ଜୁଲାଇ, ୨୦୦୭

July, 2007

ପ୍ରଚ୍ଛଦ :

Cover :

ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ସ୍ଵାଇଁ

Sri Bijaya Swain

ମୁଦ୍ରଣ :

Printed at :

ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ପ୍ରେସ୍

Chandra Sekhar Press

କୁଞ୍ଜକାନ୍ତ, ଡେଙ୍କାନାଳ

Kunjakanta, Dhenkanal

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ :

Available at :

ବାବାଜି ପାତ୍ର ବୁକ୍ ଷ୍ଟୋର ଏବଂ

Babaji Patra Book Store, &

ଲେଙ୍କା ବୁକ୍ ଷ୍ଟୋର,

Lenka Book Store,

ମହାରଣା ବୁକ୍ ଷ୍ଟୋର, ଡେଙ୍କାନାଳ

Moharana Book Store, Dhenkanal

ମୂଲ୍ୟ : ଟ ୫୫

Price - **Rs. 85/-**

ଓଡ଼ିଆ ନାଟ୍ୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବା ପାଇଁ
ଯେଉଁମାନେ ନିଷ୍ଠାର ସହ ଉଦ୍ୟମଜାରି ରଖିଛନ୍ତି
ସେଇମାନଙ୍କ ହାତରେ ଏଇ ସଂକଳନଟି .....

ନିରବ ସଂଳାପ

ଏଇ ସଂକଳନଟିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନାଟକ ଗୁଡ଼ିକୁ ମିଶାଇ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋର ଚଉଦ ଗୋଟି ନାଟକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଏଥିରେ ସନ୍ନିବିଷ୍ଟ ତିନୋଟିଯାକ ନାଟକ ହାସ୍ୟବିରାମଯୁକ୍ତ ସିରିଓ କମିକ ଶ୍ରେଣୀର । ଅନେକ ବାର ମଂଚସ୍ଥ ହେଲାପରେ ନାଟକ ଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଶୋଧନ ଓ କିଛି କିଛି ସଂକ୍ଷିପ୍ତିକରଣ କରାଯାଇ ଅଧିକ ମଂଚ ଉପଯୋଗୀ କରାଯାଇଛି ।

ଅନେକ ସମୟରେ ନାଟ୍ୟ ସମାଲୋଚକ ମାନେ ନାଟ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା କଲାବେଳେ କୌଣସି କୌଣସି ନାଟକର ବାଉଁ ବଡ଼ ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ କରନ୍ତି । ଏମିତି ବି ଦେଖାଯାଏ ନାଟକ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଭଲ ମେସେଜ୍ ଦେବାପାଇଁ ଅଧିକମାତ୍ରାରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଯୋଗୁଁ ନାଟକରେ ଭତିତ୍ ମାତ୍ରାରେ ମନୋରଂଜନ ନରହି ରସହୀନ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଫଳରେ ଦର୍ଶକ ନାଟକ ଦେଖିବାକୁ ଆସି ନିରାଶ ହୋଇଯାନ୍ତି । ନାଟକ ଦେଖିବାକୁ ଆସୁଥିବା କୌଣସି ଦର୍ଶକ ନାଟ୍ୟ ମଂଚରୁ ନୀତିଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବା ମାନସିକତା ନେଇ ଆସିନଥାଏ । କର୍ମକ୍ଳାନ୍ତ ଜୀବନରୁ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତକରି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଆମୋଦିତ ହେବା ଆଶାରେ ସେ ନାଟକ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଥାଏ । ଏବଂ ନାଟକକୁ ଉପଭୋଗ କରୁ କରୁ ଅଜାଣତରେ ସେ ସେଥିରୁ କିଛି ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିଥାଏ । ନାଟକ ଦେଖିଲାବେଳେ ତାକୁ ଯଦି ବୌଦ୍ଧିକ କସରତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ତେବେ ସେ ନାଟକ ପ୍ରତି ବିତନ୍ତ୍ର ହୋଇ ପଡ଼େ । ଗଲ ଉପନ୍ୟାସ ଇତ୍ୟାଦି ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭବକୁ ପାଠକ ଏକା ଏକା ପତି ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ନାଟକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଏକଥା ଘଟିନଥାଏ । ମୁଖ୍ୟତଃ ନାଟକ ଏକ ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀ କଳା ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ମଂଚରେ ଅଭିନୀତ ହେଲାବେଳେ ଏକା ସଂଗରେ ଶତାଧିକ ଲୋକ ଦେଖିଥାନ୍ତି ବା ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ଏହାକୁ ପାଠ କରିଥାନ୍ତି । ଯେଉଁ ଦର୍ଶକମାନେ ମଂଚ ସାମ୍ନାରେ ବସି ନାଟକ ଦେଖୁଥାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅପାଠୁଆଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଭୀଷଣପାଠୁଆ, ଛବର୍ଷ ବାଳକ

ବାଳିକାଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଷାଠିଏ ବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଦର୍ଶକ ଥାଆନ୍ତି । ତେଣୁ ନାଟକ ଲେଖିଲା ବେଳେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କ ରୁଚିକୁ ଆଖିରେ ରଖି କିଛି କିଛି ମସଲା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ତେଣୁ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ରୁଚିକୁ ଅନାଦର କରି ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରଧାନ ବା ବାର୍ତ୍ତା ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ସାହିତ୍ୟ କେବେ ମଂଚ ସଂପଳ ନାଟକ ହୋଇପାରେନା ବରଂ ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ବୌଦ୍ଧିକ ପ୍ରତାରଣା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ଏ ସବୁ କାରଣ ନେଇ ଏ ସବୁ ଦୁର୍ବଳତାରୁ ଦୂରରେ ରହି ଯଥା ସଂଭବ ଦର୍ଶକାଭିମୁଖୀ ନାଟକ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ସବୁ ସମୟରେ ମୋର ପ୍ରୟସ ଜାରି ରହିଛି । ଏ ସଂକଳନଟି ମଧ୍ୟ ସେଥିରୁ ବାଦ ଯାଇନି ।

ଏ ସଂକଳନରେ ଥିବା ନାଟକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ର ରଚନା କାଳ ୧୯୯୪ । ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଏହା ନାଟ୍ୟମ ଅନୁଗୋଳ ଆୟୋଜିତ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ନାଟ୍ୟପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ କଳାପରିଷଦ, ତେଜାନାଳର ଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିବେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଯୋଜିତ ନାଟକ ଭାବରେ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଥିଲା । ଆଉ ମଧ୍ୟ ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ମାଟି, ସଂଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଅମର ପଟ୍ଟନାୟକ (ଫନି) ଓ ପ୍ରଭାତ ମହାନ୍ତି (ପୁଷ୍ପ) ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହା କଳାପରିଷଦ ତେଜାନାଳ ଓ ପଞ୍ଚମବେଦ ରାଉରକେଲା ନାଟ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ବାର ମଂଚସ୍ଥ ହୋଇଆସିଅଛି ।

ସଂକଳନର ଦ୍ୱିତୀୟ ନାଟକ ଉତ୍ତର ପୁରୁଷର ରଚନା କାଳ ୧୯୮୯ । ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଏହା ଓଡ଼ିଶା ସଂଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ଆୟୋଜିତ ନାଟ୍ୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୧୯୮୯ରେ ପରେ ଭାରତଭାରତୀ ସାଂସ୍କୃତିକ ସମାରୋହରେ କଳାପରିଷଦ ତେଜାନାଳ ଦ୍ୱାରା ମଂଚସ୍ଥ ହୋଇଛି ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଟ୍ୟ ରଚନା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଯୋଜନା ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛି । ଏଥିରେ ଅଭିନୟ କରିଥିବା ଶିଳ୍ପୀ ଶ୍ରୀ ବିପ୍ରିକାନ୍ତ ପତି, ଅଭିନେତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଜାନକୀ ପଣ୍ଡା, ଶିଶୁ କଳାକାର ମାନସ ମହାନ୍ତି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ହୋଇ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏ ନାଟକ, କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ରାଉରକେଲା, ଅନୁଗୋଳ, ବରଗଡ଼,

ବାଙ୍କି, ଆଠଗଡ଼, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ମଠରେ ବିଭିନ୍ନ ନାଟ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମଠସ୍ଥ ହୋଇ ଦର୍ଶକ ମାନଙ୍କର ଆଦରଲାଭ କରିଅଛି ।

ସଂକଳନର ତୃତୀୟ ନାଟକ ସୁଅ ର ରଚନା କାଳ ୧୯୮୪ । ଏହା ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଡେଙ୍କାନାଳର ସୁନାମଧନ୍ୟ ନାଟ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ଶିଳ୍ପୀ ଆୟୋଜିତ ପ୍ରଥମ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ନାଟ୍ୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ମଠସ୍ଥ ହୋଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଟ୍ୟ ରଚନା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଯୋଜନା ପୁରସ୍କାର ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏଥିରେ ଅଭିନୟ କରିଥିବା ଶିଳ୍ପୀ ତିଲୋତ୍ତମା ଖୁଣ୍ଟିଆ ଓ ହାସ୍ୟ ଅଭିନେତା ଇନ୍ଦ୍ରମଣି ବେହେରା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ହୋଇ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହା ବିଭିନ୍ନ ନାଟ୍ୟ ମଠରେ ଅଭିନୀତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦୂରଦର୍ଶନ କେନ୍ଦ୍ର ଭୁବନେଶ୍ଵର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଅଛି । ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନ ଅବସରରେ ମୁଁ ଏ ନାଟକ ଗୁଡ଼ିକର ସଫଳତା ପାଇଁ ସେଇ ଶିଳ୍ପୀ ମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛି ।

ଶେଷରେ ଏ ଯାବତ ମଠ ନାଟକ ପାଇଁ ରୁଚି ରଖିଥିବା ନାଟ୍ୟାନୁରାଗୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏ ସଂକଳନଟି ଆଦୃତ ହେବ ବୋଲି ଆଶାରଖି ରହୁଛି ।

କୁନ୍ତିହରା
ବଳରାମ ବିହାର
ଡେଙ୍କାନାଳ
ତା. ୦୭.୦୭.୦୭

ଦିଲ୍ଲୀଶ୍ଵର ମହାରଣା
ନାଟ୍ୟକାର

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଦ୍ଵିତୀୟଶ୍ରେଷ୍ଠ
ପ୍ରଯୋଜନା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଙ୍ଗୀତ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନୟ ପାଇଁ ପୁରସ୍କର ପ୍ରାପ୍ତ ।

ଚରିତ୍ର ଲିପି

ମାଧବ, ଅମର, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ,
ପ୍ରଶାନ୍ତ, ପ୍ରଣବ, ଗୋକୁଳି, କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ,
ସୌରଭ, ଘରମାଲିକ, ହଟ, ବଟ,
ଅନ୍ଧ ଓଷ୍ଠାତ, ପ୍ରବେଶକ,
ବର୍ଷା, ରାଜଶ୍ରୀ

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

ଭାଗ-୧

ଅଭିନୟସ୍ଥଳ-୧.....

(ପ୍ରବେଶକ ଆଲୋକ ଆସିବାପରେ ମଞ୍ଚ ଭିତରକୁ
ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି। ଅଭିନୟସ୍ଥଳ-୧ ବ୍ୟତୀତ ମଞ୍ଚର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଂଶ ଅନ୍ଧକାର ଥାଏ।)

ପ୍ରବେଶକ : କଳାନୁରାଗି ଦର୍ଶକ ମାନଙ୍କୁ ଏ ନାଟକର ନାଟ୍ୟକାର, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ତଥା ଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ମୋର ନମସ୍କାର । ନାଟକ ଓ
ଆପଣମାନେ, ତା' ଭିତରେ ମୁଁ ବିଚାରା ପ୍ରବେଶକ, କୌଣସି
ଅନ୍ତରାୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏ ନାଟକର ପାତ୍ର ପାତ୍ରୀ
ସମୟ କାଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ କିଛିଟା ସୂଚନାଦେବାକୁ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ଏଇ କାମକୁ ସହଜ କରିଦେବାକୁ ମୁଁ ମୋର
ଭିତ୍ତି ଓ କ୍ୟାମେରାରେ ସେଇମାନଙ୍କ ଚଳମାନ ଆଲୋକଚିତ୍ର
ଉତ୍ତୋଳନ କରିଛି । ଅବଶ୍ୟ ସେ କ୍ୟାମେରା କୌଣସି ଯାନ୍ତ୍ରିକ
କ୍ୟାମେରା ନୁହେଁ ବରଂ ମୋର ଏଇ ମନରେ ଉଠାଇଥିବା ଛବି ।
ତାର ଦୃଶ୍ୟ ମୁଁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବିମାତ୍ର ।

ଅଭିନୟସ୍ଥଳ-୨.....

(ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗି ଆଲୋକିତ ହୁଏ । ସେଠି କିଛି
ଲୋକବସିଛନ୍ତି । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭଗବତ ପାଠ କରୁଛନ୍ତି ।)

ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ   ପଦ୍ମ ଗଳୁଛି ମକରନ୍ଦ ॥
ସେ ମକରନ୍ଦ ପାନ କରି   ହେଲେ ତରିଲେ ବ୍ରଜନାରୀ ॥

ସେ ବ୍ରଜନାରୀଙ୍କ ପୟରେ   ମନମୋ ଆଉ ନିରନ୍ତରେ ॥
 ମନ ମୋ ନିରନ୍ତରେ ରହୁ   ହାଃ କୃଷ୍ଣବୋଲି ଜୀବଯାଉ ॥
 ହାଃ କୃଷ୍ଣବୋଲି ଯାଉଜୀବ   ମୋତେ ଉଦ୍ଧର ରାଧାଧବ ॥
 ଆନନ୍ଦେ ଏକ ବାର ହରିବୋଲ----- ।

(ସମସ୍ତେ ହରିବୋଲ ପକାନ୍ତି ।)

ପ୍ରବେଶକ : ବଉଦପୁର ଗାଁର ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗି । ନା, ବଉଦପୁର ଗାଁର କହିଲେ
 ଠିକ୍ ହେବନି, ବଉଦପୁର ନିବାସୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାଧବ ସୁନ୍ଦର
 ସାମନ୍ତରାୟଙ୍କର ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗି । ଏ ଖଣ୍ଡକ ତାଙ୍କର ବାପ, ଗୋର୍ଦ୍ଧେ
 ଜେଜେ ବାପ ଅମଳରୁ ଏ ଗାଁର ସଂସ୍କୃତି କେନ୍ଦ୍ର ଭାବେ କାମ କରି
 ଆସୁଥିଲା । ମାଧବ ବାବୁ ପାଠ ଶାଠ ପଢ଼ି, ବାହାରକୁ ଚାଲିଗଲେ,
 ଆଉ ବାହାରେ ବାହାରେ ସାରା ଜୀବନ କଟେଇ ଦେଲେ । ଏଇ
 କେତେ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗିଟି ବି ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ମାଧବ
 ବାବୁ ଏବେ ଚାକିରୀରୁ ଅବସର ନେଇଛନ୍ତି । ନିଜର ଚାରି ଚାରି ଟା
 ଯୋଗା ପୁଅଙ୍କ ପାଖରେ ନରହି ଏ ଗାଁରେ ଆସି ରହିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କରି
 ଚେଷ୍ଟାରେ ଏ ଗାଁରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଛି ନୂଆ ଏକ କଲେଜ, ଗୋଟିଏ Girls'
 High School, ଗୋଟିଏ ନୃତ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ ବିଦ୍ୟାଳୟ । କିଛି ଦିନ ତଳେ
 ଏ ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗି ଖଣ୍ଡକର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହୋଇଛି । ଗତ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଠାରୁ
 ସେଠି ଭାଗବତ ପାଠ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ମାଧବ ବାବୁ କହୁଛନ୍ତି ଅତିବର୍ଣ୍ଣ
 ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଯେତେ ବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ ଲେଖିଲେ ସେତେ
 ବେଳେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭାଷାରେ ଭାଗବତ ଲେଖା ହୋଇନ
 ଥିଲା । ସଂସ୍କୃତ ଭାଗବତ ପରେ ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରଥମେ ଲେଖା ଯାଇଥିବାରୁ
 ଭାଗବତ ହେଉଛି ଆମର ଗର୍ବ ଓ ଗୌରବ ।

(ମାଧବ ବାବୁ ଓ ଅମର ବାବୁ ଭାଗବତ
 ଟୁଙ୍ଗିକୁ ଆସନ୍ତି । ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗି ରେ
 ହରିବୋଲ ଶୁଣାଯାଏ ।)

ଏଥର ମାଧବ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ପରିଚୟ କରାଇଦେବା ଉଚିତ । ଆରେ
 ମାଧବ ବାବୁ ଆସି ମଝିରେ ବସିଗଲେଣି । ଆଉ ପାଖରେ ଅମରେନ୍ଦ୍ର

ଚୌଧୁରୀ, ମାଧବ ବାବୁଙ୍କ ସାଙ୍ଗ । ସେ ଜଣେ Retired military officer. ତାଙ୍କୁ ଲାଗି ମାଧବ ବାବୁ ବସନ୍ତନ୍ତି ।

(ଭାଗବତ ଟୁର୍ଣ୍ଣରୁ ଆଲୋକ ଲିଭିଯାଏ,
ଅଭିନୟାସନ-୩ ଆଲୋକିତ ହୁଏ । ମାଧବ ବାବୁଙ୍କ
ଡ୍ରଇଂରୁମ୍, ମାଧବ ବାବୁଙ୍କ ନାଟୁଣୀ ବର୍ଷା ନୃତ୍ୟ
ଅଭ୍ୟାସ କରୁଥାଏ ଏକ Tape recorderରୁ ଓଡ଼ିଶୀ
ନୃତ୍ୟର ବୋଲ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ।)

ପ୍ରବେଶକ : ଏ ହେଲେ କୁମାରୀ ବର୍ଷା । ମାଧବ ବାବୁଙ୍କ ବଡ଼ପୁଅଙ୍କ କନ୍ୟା ।
ବିଚାରୀ ବର୍ଷା କନ୍ନରୁ ତାର ମାଙ୍କୁ ହରାଇଛି ଏବଂ ବାପା ଆମେରିକା
ଚାଲିଯାଇ ସେଠି ଜଣେ ଶ୍ରେତାଙ୍ଗୀ ତରୁଣୀଙ୍କୁ ବିବାହକରି ସବୁଦିନ
ପାଇଁ ଅଟକି ଯାଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ସ୍ନେହରୁ ବି ବଞ୍ଚିତ ହେଇଛି । କେଜେ
ମାଧବ ବାବୁ ହେଉଛନ୍ତି ବର୍ଷାର ସବୁକିଛି । ସେ ଏବେ ପୁସ୍ତ ଥୀର
ଛାତ୍ରୀ ଏବଂ ତା ଛତା ଗାଁରେ ଗତି ଉଠିଥିବା ସଂଗୀତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ
ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି ।

(ନୃତ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ ଚାଲିବା ଭିତରେ ଗୋକୁଳି ବାବୁ
ଆସି ବସିଯାଆନ୍ତି । ଗୋକୁଳି କୁ ଦେଖି ବର୍ଷା ତା'ର
ନୃତ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ ବନ୍ଦ କରିଦିଏ ।)

ହେଉ ଗୋକୁଳି ବାବୁ ବି ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲେଣି ।

ଗୋକୁଳି : ବନ୍ଦ କଲୁ କାହିଁକି ତାଲୁ ।

ବର୍ଷା : ନା ଏମିତି ଲୁଚି ଲୁଚି ଦେଖିଲେ ମୁଁ ଆଦୌ ନାଚି ପାରିବିନି ।

ଗୋକୁଳି : ଲୁଚି ଲୁଚି ଦେଖିଲେ ନାଚି ପାରିବୁନି ମୁଁ ତାହେଲେ ସାମ୍ନାରେ
ବସିଯାଉଛି । ଏଥର ନାଚ ।

ବର୍ଷା : ଭୁଁ ତମେ ଗଲ । (ଅଭିମାନ କରି ବସିଛି ।)

ଗୋକୁଳି : ଆରେ ଯେ କ'ଣ ? ତୁ ମୋ ସାମ୍ନାରେ ନାଚିବାକୁ ଲାଜ କରିବୁତ
function ମାନଙ୍କରେ ଏତେ ଲୋକଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ନାଚିବୁ କେମିତି ?

ବର୍ଷା : (ହାତ ଧରି ଗୋକୁଳିକୁ ଉଠାଇ) ତୁମେ ଏ ଘରୁ ଜଳଦି ଗଲ ।

ଗୋକୁଳି : ଆରେ ମୋତେ ଏମିତି ଜବରଦସ୍ତ ତଡ଼ି ଦେଲେ ମୁଁ କ'ଣ ଯିବି ।

କେଜେ ମୋତେ ଡକେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା ଅଛି ।
ଚାଲିଗଲେ ସେ ଖରାପ ଭାବିବେନି !

ବର୍ଷା : (ଅଭିମାନରେ ଯାଇ ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ବସିଛି ।) ତୁମେ ନଗଲା
ଯାଏଁ ମୁଁ କିଛି କରିବିନି କହିଦେଉଛି ।

ଗୋକୁଳି : ମୁଁ ଜାଣିଛି, ହେଲେ ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ? କେଜେତ Walkରେ
ବାହାରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେ ଫେରିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା
କରିବାକୁ ପଡିବ ।

ବର୍ଷା : ଗୋକୁଳି ଭାଇ, ତୁମେ ଯାଇ ସେପଟ ଘରେ ବସନା, Please,
ନହେଲେ ମୁଁ କାନ୍ଦିବି କହି ଦେଉଛି ।

ଗୋକୁଳି : ସତେ ! କାନ୍ଦିଲୁଦେଖି, କେତେ ସୁନ୍ଦର କାନ୍ଦି ପାରୁଛୁ, ମୁଁ ଦେଖେ । ଆରମ୍ଭ
କର- One, Two, Three, ଆରେ ଉଠି ପଳେଇ ଯାଇଛୁ କୁଆଡ଼େ ।

(ଗୋକୁଳି ତାକୁ ହାତ ଦେଖାଇ ଅଟକାଇ ଦେଇଛି,
ବର୍ଷା କୁତ୍ରିମ ଲୋଧରେ ଫେରି ଆସି ବସି ଯାଇଛି ।
“ଆଜି କି ଗୁମାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରାନନା” ଗୀତଟିକୁ ଗୋକୁଳି
ଗାଇଛି । ଶେଷରେ ଗୋକୁଳି ଆଉ ବର୍ଷା ହସି ହସି
ଭିତରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ।)

ପ୍ରବେଶକ : ହଁ ଗୋକୁଳି ବାବୁ ହେଉଛନ୍ତି ଏ ଗାଁର ଯୁବକ, କଲେଜର ଅଧ୍ୟାପକ,
ମାଧବ ସୁନ୍ଦରଙ୍କ ସବୁ କାମରେ ଏ ହେଉଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ଡାହାଣ
ହାତ । ଗୋକୁଳି ବାବୁଙ୍କ ବିଶେଷ ଗୁଣ ହେଲା ସେ ଜଣେ ସୁନ୍ଦର
ସଂଗୀତକାର, ଗାୟକ ଓ ବକ୍ତା । ଯାହା କରନ୍ତି ନିଷ୍ଠାର ସହ କରନ୍ତି ।
ତେଣୁ ମାଧବ ବାବୁଙ୍କ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଗଭୀର ବିଶ୍ୱାସ । ହଁ, ଏଥର
ଆସନ୍ତୁ, ମାଧବ ବାବୁଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁତ୍ର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ପରିଚୟ
କରାଇ ଦିଏ । ସେ ଜଣେ Engineer, ଦିଲ୍ଲୀରେ ତାଙ୍କର ଚାକିରୀ ।

(ଅନ୍ୟ ଏକ କୋଣରେ ଆଲୋକ ଜଳିଉଠେ । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ
ବାବୁ ମାତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରେ ଫେରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ
Driver ଧରି ଆଣି କବାଟ ପାଖରେ ଛାଡିଛି ।)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : (ବହାରୁ) ମେଁ ଠିକ୍ ହୁଁ.... ତୁମ୍ ମାଉଁ ..... ଯାଉନା .....
(ଡ୍ରାଇଭର ଚାଲିଯାଏ) ଶଳା ମୋତେ suspend କରିବାକୁ ଧମକ

ଦେଉଛି । କେତେ ତାକତ ଅଛି କରତ ଦେଖି ? ତୁ ଶଳା Chief Engineer, ହେଉଛୁ ,ଏକା ଖାଇବୁ ? ଅନ୍ୟମାନେ କିଛି ପକାଇଲେ suspend କରିବୁ । ତୋ Transfer କରେଇବି । ସତଅପ୍ ।

(ଏହାକହି ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଏ । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବାବୁଙ୍କ ଉପରୁ ଆଲୋକ ଲିଭିଯାଏ । ଅନ୍ୟ ଏକ କୋଣରେ ଜଳି ଉଠେ, ଫୋନ୍ ରିଙ୍ଗ ହୋଇଛି, ଫୋନ୍ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାବୁ ଘରଭିତରୁ ଆସିଛନ୍ତି ।)

ପ୍ରଶାନ୍ତ (Phone receiver ଧରି) ହ୍ୟାଲୋ - କହୁଛି, ଏଁ, ଏଁ, ହେଁ ହେଁ-
ଭୁଁ ହୁଁ ହୁଁ ହୁଁ....ନାନା....ହଁ । ଏଁ.....ହୁଁ ହୁଁ ହେଲା । ହୁଁ ହୁଁ-
ହେହେହେ....ଚଳିବ ଚଳିବ ଏଁ ହୁଁ ହୁଁ ।

ପ୍ରବେଶକ : ଏଇ ବାବୁଙ୍କ କଥାରୁ ଆପଣମାନେ କିଛି ବୁଝିପାରୁଛନ୍ତି ଆଜ୍ଞା ! ନା, ଆପଣ କିଛି ବୁଝିପାରିବେନି । ଏ ହେଉଛି ଖାଣ୍ଡି ବେପାରୀ ଭାଷା । Phone କରିଆରେ ବେପାର ଚାଲିଛି । ମାନେ କିନିଷର ଦାମ କଷାକଷି ଚାଲିଛି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ (Phone ରେ) ହୁଁ ହୁଁ.....ନା ନା.... ।
(ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ପୁଅ ଭିତରୁ ଆସେ, ତା'ର ନାଁ ତାନି ।)

ତାନି : Daddy Daddy.....

ପ୍ରଶାନ୍ତ : (ଚୁପ ରହିବାକୁ ଇସାରା ଦେଇ ପୁଣିଫୋନରେ) ହୁଁ ହୁଁ....ନା ନା ନା ।

ତାନି : Daddy, Mommy ବାହାରି ଲାଣି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : (ବିରକ୍ତ ହୋଇ)ଚୁପ୍ , ବସ ସେଇଠି ।

(ପୁଣି ଫୋନରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ । ବିରକ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଛାଁ ମୀନା ଦେବୀ ଆସି ତାନିକୁ କହିଛନ୍ତି । ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ମୀନାର ସଂଳାପ ଅନ୍ତରାଳରୁ ଦିଆଯାଇ ପାରେ)

ମୀନା : (ତାନିକୁ) ବାପାଙ୍କୁ ଯିବାକଥା କହିଲୁ ?

(ତାନି କିଛି ନକହି ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ରହେ)

- ମୀନା : (ପ୍ରଶାନ୍ତ ପାଖକୁ ଯାଇ) ତମର କ'ଣ ସମୟ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ!
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଭୁଁ କ'ଣ କହିଲ, ସମୟ। (ହସିଛି)
- ମୀନା : ଛି ଛି ପେଟେ ପି' ଦେଇ ଆସିଛ, ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ କ'ଣ ଭାବିବେ ?
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : (ହସି) ଭଦ୍ରଲୋକ, ଭଦ୍ରଲୋକ ମାନେ Wel come କରିବେ ।
- ମୀନା : ହୁଁ ହୁଁ Wel come କରବେ, ହଉ ତମକୁ Wel come କରୁଥାନ୍ତୁ ।
ଚାଲ ଡାନି ଆମେ ଯିବା ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ହୁଁ ହୁଁ ରୁହ ସାଙ୍ଗ ହୋଇଯିବା, ମୁଁ ଟିକିଏ Fresh ହୋଇଯାଏ ।
- ମୀନା : ତମେ ତମ Fresh ହୋଇ ପଛରେ ଆସ, ତମେ ପିଇଛ, ମୁଁ ତୁମ
ସାଙ୍ଗରେ ଯିବିନି । ଚାଲ ଡାନି ଆମେ ଯିବା ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆରେ ବୁଝିଲ ଆଜି କାଲି ମଦ ନପିଇଲେ Aristocrat family
ଲୋକ ବୋଲି କାଣିବେ କେମିତି ? ହୁଁ (ହସିଛି)
- ମୀନା : (ଡ୍ୟାନି ହାତଧରି) ଚାଲ ଡ୍ୟାନି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ନା, ସେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ।
- ମୀନା : ନା, ସେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : କହିଲି ପରା ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ।
- ମୀନା : ମୁଁ କହିଲି ପରା ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ।
- ଡାନି : (ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଛାଡି ଦେଇ) ନାଁ ମୁଁ କାହା ସାଙ୍ଗରେ ଯିବିନି ।
- ମୀନା : ମୋ ସୁନାଟା ପରା, ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଚାଲ ।
- ଡାନି : ନା ।, ତମେ Club attend କରୁଛ ମୁଁ ଯିବିନି ।
- ମୀନା : କ'ଣ କହିଲୁ, ମୁଁ Club attend କରୁଛି !
(ଶାସନ କରିବା ତଙ୍ଗରେ)
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଠିକ୍ କହିଛି, ଡାନି, ମୋ ହୀରାଟା ପରା, ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବୁନା!
- ଡାନି : ନାଁ ତମେ ମଦ ପିଇଛ, ମୁଁ ଯିବିନି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : କ'ଣ କହିଲୁ, ମମି ସାଙ୍ଗରେ ଯିବୁନି, ଡାନି ସାଙ୍ଗରେ ଯିବୁନି । ଆଉ
କାହା ସାଙ୍ଗରେ ଯିବୁ ! (ଚାପୁଟା ମାରିଛି)
- ଡାନି : ମୁଁ ଏଥର ଗାଁକୁ ଗଲେ ଗ୍ରୀଷ୍ମପାଞ୍ଚ ପାଖରେ ରହିବି । ମୁଁ ତୁମ ମାନଙ୍କ
ପାଖରେ ରହିବିନି ।

(ଏହା କହି ତାନି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ସିତି ଉପରକୁ
ଚାଲିଯାଏ)

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ତାନି।
ମୀନା

(ସେମାନଙ୍କ ଉପରୁ ଆଲୋକ ଲିଭି ଯାଇଛି।)

ପ୍ରବେଶକ : ଆଜ୍ଞା ଏ ହେଉଛନ୍ତି, ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାବୁ। ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଉରକେଲର ବାସିନ୍ଦା,
ମାନେ ଏ ଯେଉଁ ମୀନା ଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ, ଏ ହେଉଛନ୍ତି ତାଙ୍କର
ଗୃହପାଳିତ ସ୍ୱାମୀ। ବୁଝି ପାରିଲେନି ଆଜ୍ଞା, ଇଏ ଏଇଠି ମୀନା ଦେବୀଙ୍କ
ଘରେ ଘରକୁଇଁ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ଆଉ ମୀନା ଦେବୀଙ୍କ ବାପାଙ୍କ
ବ୍ୟବସାୟକୁ ଚଲାଉଛନ୍ତି। ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାବୁ ବ୍ୟବସାୟରେ ଖୁବ ଧୁରନ୍ଧର।
ଶଶୁରଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟକୁ ବେଶ ବଡ଼ାଇ ଦେଇଛନ୍ତି। ହେଲେ ମୀନା
ଦେବୀଙ୍କ ପାଖରେ ସବୁବେଳେ ଲାଞ୍ଜ କାକି କୁଁ କୁଁ ହେବା ଅଭ୍ୟାସ।
ସେଇଥି ପାଇଁ କହିଲି ମୀନାଦେବୀଙ୍କ ଗୃହପାଳିତ ସ୍ୱାମୀ।
ଆଜ୍ଞା ଆପଣମାନେ ହସିଲେ କାହିଁକି ? ଓହୋଃ ଆପଣମାନେ
ସ୍ୱାମୀର ପ୍ରକାର ଭେଦ ଜାଣିନାହାନ୍ତି ପରା । ଏଇ ଯେମିତି ପକେଟ
ସ୍ୱାମୀ, Two-in-one ସ୍ୱାମୀ, Three-in-one ସ୍ୱାମୀ, Duplicate
ସ୍ୱାମୀ, Second hand ସ୍ୱାମୀ, ଖୁରୁରା ସ୍ୱାମୀ, ଦାମିକା ସ୍ୱାମୀ,
ଗଦ୍ ଗଦ୍ ସ୍ୱାମୀ, ହକର ସ୍ୱାମୀ, Show case ସ୍ୱାମୀ, Multi
purpose ସ୍ୱାମୀ, ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି। ଛାତ୍ରକୁ ସମୟ ସୁଯୋଗ
ହେଲେ ସେ ବିଷୟରେ ଉଦାହରଣ ଦେଇ କୁହାଯିବ।

(ମଞ୍ଚର ଆଲୋକ ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଳିଉଠିଲା।)

ପ୍ରଣବ, ମାଧବବାବୁଙ୍କ ସାନ ପୁଅ ଓ ତାଙ୍କ ଝିଅ ରାଜଶ୍ରୀ
କଥା ବାଞ୍ଛି ହୋଇ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲିଛନ୍ତି)

ପ୍ରବେଶକ : ଏ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଣବ ସାମନ୍ତ ରାୟ। ମାଧବବାବୁଙ୍କ ସାନ ପୁଅ।
ବମ୍ବେରେ କୌଣସି ଏକ English paper ର Sub-editor ।
ସମାଜ ସଂସ୍କାର ଉପରେ ଯୁଦ୍ଧର ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖି ବେଶ
ପ୍ରଶଂସିତ। କିଛି ଦିନ ତଳେ ଅତୀତକ ଜଣେ ମରାଠୀ ଯୁବତୀ
ରାଜଶ୍ରୀଙ୍କୁ କୋର୍ଟରେ ବିବାହ କରିଛନ୍ତି। ଅବଶ୍ୟ ବାପାଙ୍କୁ ଏଥି

ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ପତ୍ର ଦେଇ ସବୁ କଥା କଣାଇଦେବାକୁ ସେ ଭୁଲି ନାହାନ୍ତି । ଆରେ ଆରେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସୁବିଧା ପାଇଁ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଟିକିଏ ପ୍ରିକ୍ କରିଦେଉଛି ।

(ପ୍ରବେଶକ ସଂକେତ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ କାଳ୍ପନିକ ରିମୋଟିକୁ ଅନ୍ କରନ୍ତି । ପ୍ରଣବ ଓ ରାଜଶ୍ରୀ ହଠାତ୍ ସେମିତି ଚାଲିବା ଭଙ୍ଗିରେ freeze ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ପରେ ପରେ ଆଲୋକ ସେମାନଙ୍କ ଉପରୁ ଲିଭି କ୍ଷେତ୍ରମୋହନଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼େ । କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ କୌଣସି ଏକ ସଭାରେ ଭାଷଣ ଦେଉଛନ୍ତି । ମଝିରେ ମଝିରେ ଘନଘନ କରତାଳି ଶୁଣାଯାଉ ଥାଏ ।)

କ୍ଷେତ୍ର : କଳିଙ୍ଗୀଃ ସାହାସିକାଃ, ଯାହା କୁହାଯାଇଛି ସେ କଥା କଳିଙ୍ଗ ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି । ଉତ୍କୃଷ୍ଟ କଳାର ଦେଶ ଉତ୍କଳ, ଗଙ୍ଗାଠାରୁ ଗୋଦାବରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଦେଶର କଳା ସଂସ୍କୃତି, ସାହିତ୍ୟ ସବୁକିଛି ଥିଲା ଉଚ୍ଚ ମାନର । ଏ ଦେଶରେ ସାଧବପୁଅ ଜାଭା, ସୁମାତ୍ରା, ବର୍ଣ୍ଣିତ ଭଳି ଦରିଆପାରି ଦେଶକୁ ଯାଇ..... ।

(ଆଲୋକ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନଙ୍କ ଉପରୁ ହଠାତ୍ କ୍ଷୀଣ ହୋଇଯାଇ ପ୍ରବେଶକ ଉପରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । କ୍ଷେତ୍ରମୋହନଙ୍କ ଭାବରଙ୍ଗୀ ଦେଖାଯାଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଭାଷଣ ଶୁଣାଯାଉ ନଥାଏ ।)

ପ୍ରବେଶକ : ଏ ହେଉଛନ୍ତି, କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ସେନାପତି । ପ୍ରଫେସନ ଓକିଲାତ, ନିଶା ହେଉଛି ରାଜନୀତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ସଭାପତି । ବଡ଼ ଗର୍ବର ଏ ମହାଶୟଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରୀତି । କଥା କଥାକେ କେବଳ ଯୁଦ୍ଧର ଓଡ଼ିଆ ଜାତି, ଓଡ଼ିଆ କାତି, ଓଡ଼ିଆ ଜାତି । (ହସି) କ୍ଷମା କରିବେ ଆଜ୍ଞା ବିଶେଷ ତି'ପ୍ରତୟ ହୋଇଗଲା । ନେତା ବାବୁ ହେଉଛନ୍ତି ମାଧବବାବୁଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧି ଅର୍ଥାତ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବାବୁଙ୍କ ଶଶୁର । ତାଙ୍କରି ପରିଚୟ ଯାହାହେଉନା କାର୍ହିକ , ସେ ଜଣେ ଖାଣ୍ଡି ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି କଥାରେ କାମରେ ସବୁଠି ପ୍ରମାଣ କରନ୍ତି ।

(ପୂର୍ବଭଳି ଆଲୋକ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନଙ୍କ ଉପରେ
ଉତ୍କଳ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ, ତାଙ୍କ ଭାଷଣରେ
ଶେଷ ଭାଗ ଶୁଣାଯାଏ ।)

କ୍ଷେତ୍ର : କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସ ହିଁ ଫିଲିମ ହୋଇଛି ? କେତେ ଜଣ
ଓଡ଼ିଆ ହିଁ ଫିଲିମରେ କାମ କରନ୍ତି ? କେତେ ଓଡ଼ିଆ ଇଣ୍ଡିଆର
Cricket Teamରେ ଭାଗ ନେଇଛନ୍ତି ? କେତେ ଜଣ ଓଡ଼ିଆ
Olympicରେ ଭାଗ ନେଇଛନ୍ତି ? ପୂର୍ବା ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ କେତେ
ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଘର ଅଛି ? ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟକ ସହର ମାନଙ୍କରେ କେତେ
ଜଣ ଓଡ଼ିଆ ବଡ଼ ବଡ଼ ବ୍ୟବସାୟୀ ଅଛନ୍ତି ? ଆହୁରୁ ଅଣ୍ଟା, ଆହୁରୁ
ମାଛ, ଆହୁରୁ କଦଳୀ, ବଙ୍ଗରୁ ଆଳୁ, ବିହାରରୁ ପରିବା ଓଡ଼ିଶାକୁ
ଆସୁଛି । ହେଲେ ଓଡ଼ିଶାରୁ କେତେ କିନିଷ ବାହାରକୁ ଯାଉଛି ? କୁହନ୍ତୁ
ମୋ କଥାର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ ? ଆଜ୍ଞା ଆପଣ ମାନେ ପଡ଼ିଥିବେ କିଛି
ଦିନତଳେ ଗୋଟିଏ ପେପରରେ ବାହାରିଥିଲା ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ
ଲିଖିତ ଏନ୍‌ସାଇକ୍ଲୋପିଡ଼ିଆ ଭଳି Dictionaryରେ ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ
ଦିଆଯାଛି-କୁଲି । ଓଡ଼ିଆମାନେ କୁଲି ବା ସିଧା ଭାବରେ କହିଲେ
ଭାରବାହୀ ପଶୁ ବା ଅନ୍ୟ ମଣିଷର ଯିଏ ବୋକ୍ତା ବହନକରେ,
ପ୍ରକୃତରେ ଏକାତିକୁ ବଳଦ କରିଦିଆଯାଇଛି-ବଳଦ । ମୁଁ ସେଇଥିପାଇଁ
କହୁଥିଲି ଏ ଜାତିର ଉତ୍ଥାନ ପାଇଁ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

(ଆଲୋକ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ଉପରୁ ଲିଭିଯାଏ ।)

ପ୍ରବେଶକ : ଏ ଜାତିର ଉତ୍ଥାନ ପାଇଁ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ କିନ୍ତୁ କରିବ କିଏ ?
ଛାତ୍ରନ୍ତୁ ଆଉ ମାତ୍ର ଜଣଙ୍କ ସହିତ ପରିଚୟ କରେଇ ଦେଇ ମୁଁ
ବିଦାୟ ନେବି ।

(ଆଲୋକ ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଜଳି ଉଠିଲା
ଦେଖାଗଲା ସୌରଭ ବାବୁ ହାତରେ ଏକ କବିତା
ବହି ଧରି ବସିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଘର ଭଡା
ନେବା ଆଶାରେ ଘରମାଲିକ ବସିଛନ୍ତି ।)

ସୌରଭ : ଘର ଭଡା ନେବେତ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି । ଶୁଣନ୍ତୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କବିତା
ଶୁଣି ଯାଆନ୍ତୁ । ଏ କବିତା ଗତ ବର୍ଷ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ସାହିତ୍ୟ

ସମ୍ବେଳନରେ ପତିବାକୁ ଆରମ୍ଭକଲି କ'ଣ କହିବି ଆଜ୍ଞା ଗୋଟେ ପଦ ପଡୁଥାଏ ଘନ ଘନ ତାଳି-ପୁଣି ପଦେ ଶେଷ ହେଉଥାଏ- ତାଳି । ଶେଷ ପଦ ବେଳକୁ ଦର୍ଶକ ଆଉ ବସିନପାରି ଠିଆ ହେଇଗଲେ । ବୁଝିଲେ ସାହିତ୍ୟ ଭିତରେ ଉକ୍ଷ୍ମ Creat କରିବା ସବୁଠୁ ବଡ଼କଥା । ଶୁଣନ୍ତୁ କେମିତି ଶବ୍ଦ ସଂଯୋଜନା, କେମିତି ଭାଷା, କେମିତି ରୂପକଲ୍ପ (କବିତା ପତିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।)

ଘରମାଲିକ : ଆଜ୍ଞା ଘରଭତାଟା ଦେଇଥିଲେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଚାନ୍ଦ୍ର ପାଖକୁ ନେଇଥାନ୍ତି ।

ସୌରଭ : ଘରଭତା ନେବତ, ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ବର୍ତ୍ତମାନ Bath roomରେ, ସେ Bath room ରୁ ବାହାରିଲେ ଦେଇଦେବେ । କବିତା ଶୁଣନ୍ତୁ ।

ଘରମାଲିକ : ଗତ ମାସରେ ଭତା ନେଲା ବେଳେ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ବାଥରୁମରେ ଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଗାଁଟା କବିତା ଶୁଣାଇ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆଜି ମୋର ଟିକିଏ ସମୟ ନାହିଁ ।

ସୌରଭ : ତା'ମାନେ ଆପଣ ଓ ଆମ ଭିତରେ ସଂପର୍କ ଟା କେବଳ ଏ ଘର ଭତା ନେଇ । ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପ୍ରତି ଆପଣଙ୍କର କିଛି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁ ? କବିତା ଶୁଣିବେନି ?

ଘରମାଲିକ : ନାହିଁ, ଶୁଣିବାକୁ ତ ମନ ଜରୁଛି ଯେ ।

ସୌରଭ : ମନକରୁଛନ୍ତି ଯଦି ଶୁଣନ୍ତୁ, ଯେଉଁ କବିତା ଶୁଣେଇବି- ଏ ପ୍ରକାର କବିତାକୁ ମୁଁ ଯୋଗ କବିତା ବୋଲି ନାଁ ଦେଇଛି । ଏ କବିତାକୁ ବାଗେଇ କରି ପଢ଼ିଦେଲେ କିମ୍ବା ଶୁଣିଦେଲେ ଆପଣଙ୍କର କବିତା ଯୋଗ ହୋଇଯିବ । ଏଥିରେ ଦ୍ଵାର୍ଦ୍ଧବେମାରି ଭଲ ହୋଇଯିବ । ଆପଣଙ୍କର ଥରେ Stroke ହୋଇଥିଲା ନା ? ସେଇଥି ପାଇଁ ଯୁକ୍ତ ବାଛିଛି, କବିତା ଶୁଣନ୍ତୁ । (ସୌରଭ ବାବୁ କବିତା ପଢ଼ନ୍ତି ।)

ପ୍ରବେଶକ : କବିକଣ୍ଠ ଓଡ଼ିଆ ଅଧ୍ୟାପକ ସୌରଭ ରାଉତରାୟ । ମାଧବ ବାବୁଙ୍କ କୁଆଇଁ, ମୋ ଭିଡ଼ିଓ କ୍ୟାମେରାରେ ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କଲାବେଳେ ବହୁତ ସମୟ ବରବାଦ ହେଇଛି । ଆପଣ ମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଟିକିଏ first forward କରିଦେଏ ।

(ପ୍ରବେଶକ ରିମୋଟ ଦ୍ଵାରା ସୁଇଚ ଅପରେଟ କରନ୍ତି ।

ସୌରଭଙ୍କର କବିତା ପଢ଼ା, ଘରମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟସ୍ତତାର ଦୃଶ୍ୟ

video ରେ first forward ହେଲାଜଳି ଅଭିନୀତ ହୁଏ ।
 ସୌରଭ ଠିଆ ହୋଇ, ବସି ଆଖେଇ ପଡ଼ି କବିତା ପଢ଼ିବାଇଛି ।
 ଘରମାଲିକ ଆଙ୍ଗୁଠି ଦେଖାଇ ଏକ ଯିବା ପାଇଁ ଫୁଲ୍ କେତ
 କରନ୍ତି । ସୌରଭ କବିତା ପଢ଼ି ଚାଲନ୍ତି । ଘରମାଲିକ
 ଘରଭିତରେ ବୁଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି । ସୌରଭ ତା ପଛେ
 ପଛେ ବୁଲି ପଡ଼ି ଚାଲନ୍ତି । ଘରମାଲିକ ଚୈତିବା ଆରମ୍ଭ
 କରନ୍ତି । ସୌରଭ ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଯାନ୍ତି । ଶେଷରେ
 କଟାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଯାଆନ୍ତି । ଘର ମାଲିକ ପଳାଇ ଯାଆନ୍ତି ।)

ସୌରଭ : ଏ ଓଡ଼ିଆ ଗୁଡ଼ା ଆଉ ହେବେନି ।

(ଆଖ୍ୟାୟିକ ସୌରଭ ଉପରୁ ଲିଭି ପ୍ରବେଶକ ଉପରେ ପଡ଼େ)

ପ୍ରବେଶକ : ଛାତ୍ର, ଆପଣ ମାନଙ୍କର ବହୁତ ସମୟ ନେଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଘଟଣା ପାଖକୁ ନେଇଯାଉଛି । ସୁଯୋଗ ମିଳିଲେ
 ପୁଣି ଦେଖା ହେବ । ନମସ୍କାର ।

(ଏ ଦୃଶ୍ୟରେ କିଛି ଛୋଟ ଛୋଟ ହାସ୍ୟ କବିତା
 ବାଆଯାଇ ପାରେ । ନାଟକ ଶେଷରେ ସେଇଭଳି
 କିଛି କବିତାର ନମୁନା ଦିଆ ଯାଇଛି) *

ଭାଗ- ୨

(ମାଧବ ବାବୁଙ୍କ ବୈଠକ ଗୃହ ବାହାରୁ ମାଧବ
 ବାବୁ ଓ ଅମର ବାବୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ଏବେ
 ସାଙ୍ଗହୋଇ ଆସିଛନ୍ତି । ସେମାନେ Evening walk
 ରୁ ଫେରିବା ପୋଷାକରେ ଅଛନ୍ତି । ମାଧବ ବାବୁ
 ଘୋଡ଼ି, ପଞ୍ଜାବି, ଅମରବାବୁ , ଷ୍ଟେଟ୍ ବେନିଫିନ
 ମୁଣ୍ଡରେ କ୍ୟାପ, ହାତରେ ବାଡ଼ି ।)

ଅମର : ମୁଁ ଚାହାନ୍ତିଲେ ଯାଉଛି ମାଧବ ।

ମାଧବ : ଯିବୁତ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ? ବସ୍ । ସେ ବିଷୟରେ ଟିକିଏ
 କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଇଯିବା ।

- ଅମର : ଦେଖ ମୁଁ ମାଗଣାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଇ ପାରିବିନି । Walkରୁ ଫେରିଲା ପରେ ପରେ ମୋର ପେଟେ କଳଗିଆ ଖାଇବା ଅଭ୍ୟାସ ।
- ମାଧବ : (ହସି) ଖାଇବା ଛଡ଼ା ପୃଥିବୀରେ ଆଉ କିଛି କାମ ନାହିଁ । ଦିନ ରାତି କେବଳ ଖାଇବା ଖାଇବା ।
- ଅମର : ଆରେ Retire ହେଲା ପରେ ମଣିଷ ପାଖରେ ଦି'ଟା କାମ ବାକି ରହିଯାଇଥାଏ । ଖାଇବା ଆଉ ମରିବା । ମରିବାଟି ମଣିଷ ହାତରେ ନାହିଁ । ଅଛି ଯାହା ଅଛି ଏଖାଇବା କାମଟା । ତାର ସବୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ ।
- ମାଧବ : ଠିକ୍ ଅଛି ବସ ଯାହା ଘରେ ଥିବ ଦିଆଯିବ ।
- ଅମର : ତୋ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଛଡ଼ା ଘରେ କ'ଣ ରଖିଥିବୁ ଯେ ଦେବୁ ? ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ, ତୋ ନାତୁଣୀ ଛଡ଼ା ଏଇଠି କିଏ ଅଛି ?
- ମାଧବ : ଠିକ୍ ଅଛି ପାଖ ଦୋକାନରୁ କିଛି ମଗେଇ ଦେବା ।
- ଅମର : ହଁ, ଏୟ ଦୁଇନା ବାଟ୍ । ମୋହନ ଗୁଡ଼ିଆ first class ବରା ଅଲୁଦମ୍ କରୁଛି । ଆଉ ବଡ଼ିଆ କ୍ଷୀର ସାଗର ବି । ସେଇଥିରୁ କିଲେ ଖଣ୍ଡେ ମଗା ।
- ମାଧବ : କିଲେ ଖଣ୍ଡେ । ଆରେ ତୋର ସେଇଟା ପେଟ ନା ମୁନିସିପାଲଟିର କମ୍ପେଣ୍ଡ ? ବଟ, ବଟ ।

(ବଟ ଆସିଛି । ୧୮-୧୯ ବର୍ଷର ପିଲା,
ବେଶ smart, ଦେଖିଲେ ଚାକର ବୋଲି ଚିହ୍ନି
ହୁଏନି । ପିନ୍ଧିଛି Half pant ଓ shirt)

- ବଟ : ଚା' ଆଣିବି କେଜେ ?
- ମାଧବ : ହଁ ଚା' ତ ଆଣିବୁ । ପ୍ରଥମେ ଗଲୁ ମୋହନ ଗୁଡ଼ିଆ ଦୋକାନରୁ ଆମ ପାଇଁ କଳଗିଆ ନେଇ ଆସିବୁ ।
- ବଟ : ଆପଣଙ୍କୁ ସେ ଛଣା ଛଣି ଜିନିଷ ଖାଇବାକୁ ଖସ୍ତର ମନା କରିଛନ୍ତି ପରା !
- ଅମର : ତୁପ୍ । ବଞ୍ଚଳ ଯାଆ, ସେଠି ଯେମିତି ଭିକ୍ କମିଛି ସବୁ ଜିନିଷ ଶେଷ ହୋଇଯିବ । ତାକୁ ଜହ୍ନିବୁ ବରା ସହିତ ଆଲୁଦମ୍ ଦେବ । ଦି'ଗାରି ଗଣ୍ଡା ଲଙ୍କା ବି ଛାଣି ଦେଇଥିବ ।

- ମାଧବ : ଯା' ଟେବୁଲ ଉପରୁ ପଇସା ନେଇଯିବୁ ।
- ବଟ : (ଯାଉ ଯାଉ) ପୁଣି ଯଦି Gas ହୁଏ ମୋତେ କହିବେନି କହିଦେଉଛି ।
(ବଟ ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଏ ।)
- ଅମର : ବେଣୀ ମାମଲତକାର ହେଇଗଲାଣି ।
(ଗୋକୁଳି ବାହାରୁ ଆସି ନମସ୍କାର କରିଛି । ଅମର
ଓ ମାଧବ ତାକୁ ପ୍ରତି ନମସ୍କାର କଣାଇଛନ୍ତି ।)
- ଗୋକୁଳି : ଆଜ୍ଞା, ନମସ୍କାର ।
- ଅମର : ନମସ୍କାର ନମସ୍କାର ।
- ମାଧବ : ଆରେ ଗୋକୁଳି ତୁ ତାହେଲେ ଆସିଗଲୁ, ଭଲ ହେଲା - ଏଇଠି କଥା
ହେଇଯିବା ।
(ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଗ ଧରି ଆସେ ବଟ)
- ବଟ : (ମାଧବବାବୁଙ୍କୁ) ଆପଣଙ୍କ Medicine ଟା ବି ନେଇ ଆସିବି ।
Prescription ଟା ସାଥିରେନେଇ ଯାଉଛି ।
- ମାଧବ : ହଁ ନେଇଯା ।
- ଅମର : ସେ ମେଡିସିନ୍ ଫେଡିସିନ୍ ଆଣିଲେ ତୋ ଦାନ୍ତ ଭାଙ୍ଗି ଦେବି କହୁଛି
ବଟ । ସିଧା ଯା ଜଳଗିଆ ଆଣି ଏଇଠି ଦେଇଯା । ଟା'ପରେ ଯୁଆଡେ
ଯିବାକଥା ଯିବୁ । ଭୋକରେ ମୋର ହଂସାଭିତଗଲାଣି । ବେଣୀ
ନବରଙ୍ଗ ଦେଖେଇ ହେଉଛି । (ବଟ କିଛି ନ କହି ବାହାରକୁ
ଚାଲିଗଲା)
- ମାଧବ : ଭକ୍ତଳ ଚେତନା କଥା ତୁମ ସାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା
ହେଲା ?
- ଗୋକୁଳି : ହଁ-ସମସ୍ତେ, ବିଶେଷତଃ ଅଧ୍ୟାପକ ବନ୍ଧୁମାନେ ଭକ୍ତଳ ଚେତନା
Idea କୁ ବେଶ ପସନ୍ଦ କଲେ । ସମସ୍ତେ ଏଥିରେ ସହଯୋଗ କରିବେ ।
- ଅମର : ଭକ୍ତଳ ଚେତନା, ଆରେ ସେଇଟା ପୁଣି କ'ଣ ?
- ମାଧବ : ଗୋକୁଳି କହୁଛି ଏଇ ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ Complex ଭିତରେ ରହିବ
Library, Lending Library, ନୃତ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ ଚିତ୍ରକଳାର ସ୍କୁଲ । ଆମ

ଅଞ୍ଚଳରେ ଯାହା ଯାହା ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ଗର ଏକ museum, ମାନେ ଗୋଟେ
ଛାନରେ ପଶିଗଲେ ପିଲାଋ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ବିକାଶରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଅମର : ଏତେ ବଡ଼ ବଡ଼ କାମ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛ, ଏଇ ଗାଁରେ ଇଏ କ'ଣ
ସମ୍ଭବ ? ଅର୍ଥ କୁଆଡୁ ଆସିବ ?

ମାଧବ : ବଡ଼ ବଡ଼ ଆଶାନକଲେ ବଡ଼ ବଡ଼ କାମ ହେଇ ପାରିବନି ଅମର ।
College ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଆସିଲା କୁଆଡୁ, girls' School ପାଇଁ ଟଙ୍କା
କୁଆଡୁ ଆସିଲା ?

ଅମର : ନାଁରେ ବାବା ମୁଁ ପୁଣି ଘର ଘର ବୁଲି ଚାନ୍ଦା ମାଗି ପାରିବିନି ।

ମାଧବ : ଦେଖ ଅମର, ତୁ ମୋତେ କଥା ଦେଇଛୁ- ଯେତେ ଯାହା ଅସୁବିଧା
ହେଉପଛେ ଆମେ ଏଇ ଗାଁ ପାଇଁ କିଛି କାମ କରିବା..... ।

ଅମର : ଆବେ କେତେ କରିବା, Retired ହେଇ ଗାଁରେ ଆମେ ରହିଲା
ପରେ ଅନେକ କଲେଣି, ଅନେକ ଦେଲେଣି, ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ
ନହେଉଣୁ ତୁ ଆଉ ଗୋଟେ କାମ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଉଛୁ ।

ମାଧବ : ତୋର ଏଇ ଉତ୍କଳ ଚେତନା ପାଇଁ କାହାକୁ ମାଗିବା ଦରକାର
ନାହିଁ । ଗୋକୁଳି ଆଉ ତା' ସାଙ୍ଗମାନେ ସେକଥା କରିବେ । ତୁ ତୋ
ସଂପତ୍ତିରୁ କିଛି ଦାନ କରିବୁ..... ।

ଅମର : ଆବେ ତୋ ଭଳି ମୁଁ ଚିପା ହେଇ ସଂପତ୍ତି ବାଡେଇ ଥିଲେ ଦାନ
କରିଥାନ୍ତି । ମୋ ପାଖରେ ଗୋଟେ ପଇସାରହେନି, ମୁଁ କ'ଣ ଦାନ
କରିବି ! ରିଟାୟାଡ଼ ହେଲାପରେ ଯାହା ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲି ସବୁ ଖାଇ
ଖାଇ ଉଡେଇ ଦେଇଛି ।

ମାଧବ : ତୋ Pension ରୁ ଯାହା ମିଳୁଛି ସେଥିରୁ କିଛି କିଛି ଦାନ କର ।
ଆଜିକାଲି ରାଜା ଜମିଦାର ନାହାଁନ୍ତି ଯେ ଏ ସବୁ କାମକୁ
ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା କରିବେ । କ'ଣ କହୁଛୁ ?

ଅମର : ତୁ ପୁଅମାନଙ୍କ ପାଖରେ ନରହି ଏଇଠି କାହିଁକି ରହିଛୁକହିଲୁ ? ମୋତେ
ଖାଲି ହଇରାଣ କରୁଛୁ ।

(ବଟ ଜଳଖିଆ ନେଇ ବାହାରୁ ଆସେ)

- ଅମର : ସାବାସ ବଟକୃଷ୍ଣ । ମୁଁ ଯାହା ଯାହା କହିଥିଲି ନେଇ ଆସିଲୁ ?
- ବଟ : ଆଜ୍ଞା । (ବଟ ଭିତରକୁ ଯାଏ)
- ଅମର : ଆରେ ବ୍ୟାଗଟା ଏଇଠି ରଖିଦେଇ ଯା - । ବଟ, ବଟ । ତୁ ଗୋଟେ ଇତିଏଟ କୁ ରଖିଛୁ ମାଧବ । କଥା ଶୁଣୁନି ।
- ମାଧବ : ଆରେ ଏତେ ଅଧର୍ଯ୍ୟ କାହିଁକି , ବସ । ତୋ ପାଇଁତ ଆସିଛି , ଆଣିବନି ।
- ଗୋକୁଳି : ମୁଁ ଗୋଟେ କଥା ଭାବୁଛି ଜେଜେ । ଗୋଟେ ଜାଗାମିଳିଲେ ସେଇଠି ଭକ୍ତ ତେତନା ପାଇଁ କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଦିଅନ୍ତେ । ଗାଁ ଭିତରେ ପ୍ରଧାନ ଘରର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭିତ୍ତି ଖୋଲାପଡ଼ିଛି । ତା' ମାଲିକ କେହି ନାହାଁନ୍ତି ।
- ଅମର : ହଁ ଠିକ କଥା ସେଇଟାକୁ ମାଡ଼ିବସିଲେ ହେବ ।
- ମାଧବ : ନା, ଆମେ ଗୋଟେ ଭଲକାମ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଯାଇ ଏମିତି ଗୋଟେ ଜାଗାରେ ଆରମ୍ଭ କରିଲେ ଲୋକେ ଖରାପ ଭାବିପାରନ୍ତି ।
- ଅମର : ତୁ ଏମିତି ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ଯୁପିଷ୍ଠର ହେଲେ କିଛି ହବନି ।
- ମାଧବ : ନା ବଂର କାମ ଅଟକି ଯାଉ । ଆମେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ା ଥାଉ ଥାଉ ଏମିତି କାମକୁ ପ୍ରଣୟ ଦେବାନି ।
- ଅମର : ତୁ ପ୍ରଣୟ ଦେ ବା ନଦେ । ଯୋଉ ବରା ବାସ୍ନା ହେଲାଣି ମୁଁ ମୋ ଭୋକକୁ ଆଉ ପ୍ରଣୟ ଦେଇ ପାରିବିନି ।
- (ଅମର ଉଠି ଭିତରକୁ ଯାଏ । ବାହାରୁ ବର୍ଷା ଆସେ, ତା ଟେହେରା ଭଦ୍ରାସ ଜଣାଯାଉ ଥାଏ ।)
- ମାଧବ : ଆରେ ମା ବର୍ଷା, ନାଚ ସ୍ଥୁଲରୁ ଫେରିଲୁ ନା ?
- ବର୍ଷା : ହଁ । (ଭିତରକୁ ଚାଲି ଯାଉଥିଲା)
- ମାଧବ : ଆରେ ଏଠି ଗୋକୁଳି ବସିଛି, ସିଧା ଭିତରକୁ ଚାଲି ଯାଉଛୁ ଯେ, ତୋ ମୁହଁ କାହିଁକି ଶୁଖିଯାଇଛି, କ'ଣ ହେଲା ?
- (ବର୍ଷା ସେମିତି ଠିଆ ହେଇଛି - ତା' ଆଖିରୁ ଲୁହ ଗତିବାକୁ ଲାଗିଛି ।)

- ମାଧବ : କ'ଣ ହେଉଛି ତୋର- ନ କହିଲେ କେମିତି ବୁଝିବି କହିଲୁ ?
- ବର୍ଷା : ଆଜି ପୁଣି ସେଇ ମଦଦୋକାନ ସାମନାରେ ଠିଆ ହେଇ ସେମାନେ ଆମମାନଙ୍କୁ Comment ମାରିଲେ । ଗାଁ ଭିତରକୁ ସେ ସ୍କୁଲକୁ ଉଠେଇ ନଆଣିଲେ ମୋ ସାଙ୍ଗମାନେ କେହି ସ୍କୁଲକୁ ଆଉ ଯିବୁନି ।
- ଗୋକୁଳି : ହଁ କେଜେ-ସେଠି ସଂଧ୍ୟା ବେଳକୁ ଯେମିତି ମଦୁଆମାନଙ୍କର ଭିଡ଼ ହେଉଛି ପିଲାମାନେ କେହି Comfortable feel କରୁନାହାନ୍ତି ।
- ମାଧବ : ଯୁଗ ସେୟା ହେଉଛି ଗୋକୁଳି-ଦୁଧବାଲା ଦୁଆର ଦୁଆର ବୁଲି ଦୁଧ ବିକ୍ରି ଅଥଚ ମଦଦୋକାନରେ ଲାଈନ ଲାଗୁଛି । ହେଲେ ଆମକୁ କିଛି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ଗୋକୁଳି : ଗାଁ ଭିତରେ ଭଲ ଘରଟେ ମିଳିଲେ ଅବା ଉଠେଇ ଆଣନ୍ତେ । କ'ଣ ଆଉ କରିହବ ।
- ମାଧବ : ଉତ୍କଳ ଚେତନା ସଂଘର ଘର ଆରମ୍ଭ ହେବ ଆଉ ସେଇଠି କି ନାଚ ସଂଗୀତ ସ୍କୁଲ ଉଠି ଆସିବ ।
- ଗୋକୁଳି : କିନ୍ତୁ କେମିତି କେଜେ....?
- ମାଧବ : ଗାଁ ମଝିରେ ମୋର ଗୋଟେ ଏକରରୁ ଅଧିକା ଜାଗା ପଡ଼ିଛି । ସେଇଠି କାଲିଠୁ କାମ ଆରମ୍ଭ ହେବ ।
- ଗୋକୁଳି : କିନ୍ତୁ ଏତେ ବଡ଼ିଆ ଜାଗାଟା ଆପଣ କ'ଣ ମାଗଣାରେ ଛାଡ଼ି ଦେବେ ?
- ମାଧବ : ଗାଲି ଛାଡ଼ି ଦେବିନି " ଉତ୍କଳ ଚେତନା ସଂଘ ନାଁ ରେ ଦାନ ପୂତ୍ରରେ Resistration ମଧ୍ୟ କରିଦେବି ।
- ଗୋକୁଳି : କିନ୍ତୁ କେଜେ.....!
- ମାଧବ : ତୁମେ ତୁମ ବଂଧୁ ମାନଙ୍କୁ କାଲି ଧରି ଆଣ ଗୋକୁଳି, କାଲି ସେଇଠି ଶୁଭାରମ୍ଭ ହେବ ।
- ଗୋକୁଳି : ଏକଥା ଶୁଣିଲେ ମୋ ବଂଧୁମାନେ ବଡ଼ ଉତ୍ସାହିତ ହେଇଯିବେ କେଜେ, ଆପଣ ଦେଖିବେ ଆମେ ସେଠି ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟେ ବର୍ଷ ଭିତରେ ପଢ଼ା ଘର ଠିଆ କରିଦେବୁ ।

(ଭିତରୁ ଆସେ ବଟ । ହାତରେ ଚା'ର ଜଳଖିଆ

ପ୍ରେଟ, ତା' ପରେ ଆସନ୍ତି ଅମରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ, ସେ
ଗୋଟେ ପ୍ରେଟରେ ଧରି ଖାଇ ଖାଇ ଆସନ୍ତି ।)

ଅମର : ଏ ମୋ ନାତୁଣୀ ବର୍ଷା ବି ଆସିଗଲାଣି । ତା'ପାଇଁ କିଛି ରଖୁଛୁ ନା
ନାହିଁ ।

ବଟ : ଆଜ୍ଞା, ଆପଣତ ଚାରି ଜଣଙ୍କର ଚଳୁ କରିଦେଲେଣି ଆଉ ରହିବ
କେମିତି ?

ଅମର : ଠିକ ଅଛି ବର୍ଷା, ମୋ ସାଥରେ ଖାଇବ ।

ମାଧବ : ନାଚ ସ୍କୁଲରୁ ଫେରୁ ଫେରୁ କିଏ ଗୋଟେ Comment କରିଛି ଯେ ତା
ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ଲୁହ ଗତି ଯାଉଛି-ଖାଇବ କ'ଣ ?

ଅମର : Comment କରିଛି-କିଏ ସେ ଅର୍ବାଚିନ ପାଷାଣ୍ଡ । ମେଜର ଅମରେନ୍ଦ୍ର
ଚୌଧୁରୀର ବନ୍ଧୁ ମାଧବ ମାମତ୍ରାୟର ଏକ ମାତ୍ର ନାତୁଣୀକୁ ଆଖି
ଭିଜେଇ ଚାହିଁଲା । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇ ତା'ର ସେଇ ଆଖି ଦି'ବାକୁ
ଭପାଡ଼ି ଅଣିବି । କିଏ ସେ ଅକାଳ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ ।

(ଅମର ହଠାତ୍ ଏମିତି ଗୋଟେ ପାଟି କରିଦିଅନ୍ତି
ଯେ ବର୍ଷା ସହିତ ସମସ୍ତେ ହସି ଉଠନ୍ତି । ଅମର
ବାବୁ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ଗୋଟିଏ ଆକ୍ରୋଶ୍ ବର୍ଷା
ମୁହଁରେ ଗଲେଇ ଦିଅନ୍ତି ।)

(ଭାଗ-୩)

(କ୍ଷେତ୍ର ମୋହନ ବାବୁ ତାଙ୍କ ଡ୍ରଇଂ ରୁମ୍ରେ ପଦଚାରଣ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଯେମିତି କାହାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି । କିଛିସମୟରେ ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ ବୟସ୍କ ଲୋକ ଆସେ । ଅନ୍ଧତ୍ୱ ବର୍ଜିତ ଦାଢ଼ି ସହିତ ମଇଲା Trouser ପଞ୍ଜାବିର ବେଶ ଦେଖିଲେ ସେ ଯେ ଏକ ମଦ୍ୟପ ଜଣାପଡ଼େ । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ମଦ୍ୟପାନ କରିଥିଲେ ବି ସେ ବେଶ Normal ଥିଲା ଭଳି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରେ ।)

- କ୍ଷେତ୍ର : କ'ଣ ହେଲା ?
ହଟ : ଦେଖି ଆସିଲି ଆସ୍ତା । ଚାଲିଛି ।
କ୍ଷେତ୍ର : କ'ଣ ଚାଲିଛି ?
ହଟ : ଯଉକଥା କହୁଥିଲି ସେଇକଥା ।
କ୍ଷେତ୍ର : ଆବେ କ'ଣ ଚାଲିଛି କହନା ସେଇକଥା, ସେଇକଥା ଲଗେଇଛି ।
ହଟ : ଚକ୍ରାନ୍ତ
କ୍ଷେତ୍ର : କ'ଣ ଚକ୍ରାନ୍ତ ?
ହଟ : ଘୋର ଚକ୍ରାନ୍ତ ଆସ୍ତା । ଯାହା ଦେଖି ଆସିଲି ଆପଣଙ୍କୁ ବରବାଦ କରିବାକୁ ଗୀତିମତ ଗୋଟେ ଯୋଜନା ଚାଲିଛି ।
କ୍ଷେତ୍ର : (ହଠାତ୍ ରାଗିଯାଇ) Shut up ।
ହଟ : ହେଇତ ଆଉ । ଟିକିଏ କଥାରେ ଆପଣ Blood Pressureକୁ ବଢ଼େଇ ଦେବେ ।
କ୍ଷେତ୍ର : ଆବେ କ'ଣ ଚାଲିଛି କହ ।
ହଟ : ଆସ୍ତା, ଏ ଗାଁରେ Girl' School କୁ ଆପଣ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କୁହାବୋଲା କଲାବୁ Govt. ହାତକୁ ନେଲା । ଲୋକ କହିଲେ ମାଧବ ବାବୁ କଲେ । ଆପଣ ପରିଶ୍ରମ କରି କାମ କରୁଛନ୍ତି ନାଁ ହେଉଛି ମାଧବ ବାବୁଙ୍କର ।
କ୍ଷେତ୍ର : ଜାଣିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ ଦେଖି ଆସିଲୁ କହ ।
ହଟ : ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଧବବାବୁଙ୍କ ଜାଗା ଉପରେ ପଚାଶ ଖଣ୍ଡେ ପିଲା-କଲେଜ

ଅଧ୍ୟାପକ ମିଶ୍ର ଅଳିଆ ସଫା ଚଳେଇଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ Sign Board
ମରା ଗଲାଣି । ଲେଖା ଯାଇଛି "ଉତ୍କଳ ଚେତନା ସଂଘ" ।

କ୍ଷେତ୍ର (ହଠାତ୍ ପୁଣି ରାଗି) ଚୋପା ଚେତନା ସଂଘ ।

ହଟ ହେଇତ ଆଉ, ତାହାର ଆପଣଙ୍କୁ ମାନା କରିଛି ମୂଳରୁ ରାଗିବେନି ।

କ୍ଷେତ୍ର ଆବେ ମୋତେ ଆସି ରାଗିବା କଥା ଗୁଡ଼ାକ କହୁଛୁ, ରାଗିବିନି ?

ହଟ ଠିକ୍ ଅଛି ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଆଉ କିଛି କହିବିନି, ମୁଁ ଯାଉଛି ମା' ପୁଣି କୁଆଡ଼େ
ପଠାଇବେ ବୋଲି କହୁଥିଲେ ।

କ୍ଷେତ୍ର ଚୋପା, ସକାଳୁ ସକାଳୁ ମୋ ପଇସାରେ ଯେତେ ପି'ଦେଇ ସିଆଡ଼େ
କୁଆଡ଼େ ଯିବୁ । ସେ ସଂଘରେ କ'ଣ କ'ଣ କାମ ବେବ ବୋଲି ବୁଝିଆସିବୁ ।

ହଟ : କ'ଣ କ'ଣ କାମ ହେବ-ଗୋଟିଏ କାଗଜରେ ଛପା ହେଇ ବଞ୍ଚି ହେଉଛି ।
କାହ୍ନିରେ ବାତରେ ମରାଯାଇଛି । ଏଇ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ନେଇ ଆସିଛି
ନିଆଡ଼ୁ । (ପକେଟରୁ ଖଣ୍ଡେ ଛାପା କାଗଜ ଦିଏ)

କ୍ଷେତ୍ର ଆବେ ସେ ଫାଇରୁ କାଗଜକୁ ମୁଁ ଛୁଇଁବିନି । କ'ଣ ସବୁ ଲେଖା ହୋଇଛି
ତୁ ପଢ଼ିଦେ....

ହଟ : (କାଗଜରୁ ପଢ଼ି) 'ଉତ୍କଳ ଚେତନା ସଂଘ' । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-ଏକ: ନିଜ ସଂସ୍କୃତି
ସାହିତ୍ୟ ଐତିହ୍ୟ ଓ ପରମ୍ପରା ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଚେତନା
ଯୋଗାଇବ ।

କ୍ଷେତ୍ର ତା'ପରେ ?

ହଟ (ସେମିତି ପଢ଼ି) ଦୁଇ, ନିରକ୍ଷରତା ଦୂରୀକରଣ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର-ଗଣିତ
ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ Lending Library ରଫୁରିଆ ଓ Coaching ପ୍ରଦାନ ।

କ୍ଷେତ୍ର : ତା'ପରେ..... ?

ହଟ : ତିନି, ଲୋପ ପାଇଯାଉଥିବା ଲୋକ ନୃତ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ, ଲୋକକଳାର
ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଓ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ । ବାରି ଛୋଟ ବଡ଼ ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ..... ।

କ୍ଷେତ୍ର : ଆଉ ଆଉ ଆଉ ପଢ଼ିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ହଟ : ହେଇତ ଆଉ-ତଳେ କେମିତି କେମିତି କ'ଣ ସବୁ building ହବ
ତାର Plan ଦିଆଯାଇଛି ।

କ୍ଷେତ୍ର ଶଳା Retired Engineer ତ ସବୁ କଥାରେ Plan ଦେଖେଇ ହେଉଛି ।

- ହଟ : କି, ଆପଣ କୋଉ କମ କି ? ବିଶିଷ୍ଟ Advocate କୁ ବିଚକ୍ଷଣ ନେତା
ଆପଣ କିଛି ଦେଖେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ରହ ଏ କିଛି ଦିନ ଭିତରେ ଦେଖେଇ ଦେଉଛି ।
- ହଟ : ଯାହା ଦେଖେଇବା କଥା ଚକ୍ର କ ଦେଖାନ୍ତୁ । ଏ ଅଞ୍ଚଳ ଲୋକମାନେ
ଯାହା କୁହାବୋଲା ହେଲେଣି- ମାଧବ ସାମନ୍ତରାୟକୁ ଏଥର M.L.A
କରାଇଦେବା ବିଚିତ୍ର ନୁହେଁ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : (ପୁଣି ବିଗିଡି ଯାଇ) ବୋପ୍ । ମୋ ସାମନାରେ ମୋ ଶତ୍ରୁତାକୁ ପ୍ରଶଂସା
କରିବୁନି କହିଦେଉଛି ।
- ହଟ : ହେଇତ ଆଉ ଟିକିଏ କଥାରେ ବିଗିଡି ଯିବେ । ଶତ୍ରୁ ବକ୍ଷୟରେ ସବୁକଥା
ଜାଣିଲେ ସିନା ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ପ୍ରବିଧା ହେବ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ଏ ମାଧବ, ପୁଅମାନଙ୍କ ପାଖରେ ନରହି ଗାଁରେ କାହିଁକି ପଡିରହିଛି !
ଶଳାଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ?
- ହଟ : ଆପଣଙ୍କ ମୂଳ ଉପାଦାନ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : (ପୁଣି ବିଗିଡି ଯାଇ) ଜେନା ଉପାଦାନ । ମୁଁ ବି ତାକୁ ତିନି ପା'ଜିରୁ
ଭଜନ କରିଦେବି ।
- ହଟ : ହେଇତଥାଉ । ଆପଣ ପାରିବେନି ବୋଲି କିଏ କହୁଛି । କରିବେ
କରିବେ ବୋଲି ଡେରି କରୁଛନ୍ତି । ଓଟ ନଉଁ ନଉଁ ଜେଲି ପାର
ହେଇଯାଉଛି ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ତୁ ଯା' ସେଠି କ'ଣ କ'ଣ ସୁବ ଚାଲିଛି ମୋତେ ଖବର ଦେ ।
- ହଟ : ଯେତିକି ଖବର ଆଣିଛି ପ୍ରଥମେ ଶୁଣନ୍ତୁ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : କ'ଣ ?
- ହଟ : ଗାଁ ବାଲା ସବୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛନ୍ତି ଆପଣଙ୍କ ମଦ ଦୋକାନଟା
ଉଠେଇ ଦେବାକୁ Collector ଙ୍କ ପାଖରେ ଦରଖାସ୍ତ ଦିଆଯିବ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ମାଗଣା ପଡିଛି । Advocate କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ଏଇ ବଉଦପୁରୁଆଙ୍କୁ
ନାଲିକୋଠା ଦେଖେଇ ଦେବ କହିଦେବୁ ।
- ହଟ : ହଁ ସେଗୁଡାକୁ ସମ୍ପାଦନା କରିବାକୁ ପଡିବ ଆଜ୍ଞା । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଖବର ଶୁଣିଲି
ଯେ ଗୋକୁଳି ଟୋକାଟା ମଦଦୋକାନ ସାମନାରେ ପକେଟି ଆରମ୍ଭ କରିବ ।

- କ୍ଷେତ୍ର : ତୁ ଶଳା ହଟ ହେଉଛୁ ଗୋଟେ ବାଜେ ଲୋକ । ଜଥା ଗୁଡ଼ାକ ଏକାବେଳେକେ ନକହି ଥର ଥର କରି କହୁଛୁ ।
- ହଟ : କ'ଣ କରିବି ଆଜ୍ଞା, ପଦ ପଦ କରି ଖବର ଶୁଣାଇବା ହେଉଛି ଆମ ଗାନଦାନି ଅଭ୍ୟାସ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ମାନେ ?
- ହଟ : ମାନେ ମଦ ପିଇବା ଭଳି ଖଟ ଶୁଣିବା ହେଉଛି ବିଶିଷ୍ଟ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ଗୋଟେ ଗାନଦାନି ସଭକ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଡୋକେ ଡୋକେ ପିଇଲେ ଯେମିତି ଜମେଇକରି ନିଶାଧରେ, କଥାଟାକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲେ ଯେମିତି ଶୁଣିବା ଲୋକର ମୁଣ୍ଡକୁ ଧରେ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ଏଁ ସେଇଥି ପାଇଁ ତୁ ଖବର ଗୁଡ଼ାକ ଧୀରେ ଧୀରେ କହୁଛୁ ।
- ହଟ : ଆପଣ ନିଜ ଲୋକ ବୋଲି କୁଳ ବେଉସାରେ Trick ଟା କହିଦେଲି ଆଜ୍ଞା, ଆପଣ ଯେମିତି ଏ ଟ୍ରିକ୍‌ଟା କାହା ଆଗରେ ଖୋଲି ନଦିଅନ୍ତି ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ହଁ କ'ଣ କହୁଥିଲୁ ଗୋକୁଳି ପିକେଟିଂ କରିବ ?
- ହଟ : ହଁ ଗାନ୍ଧି ଜୟନ୍ତୀ ଦିନ ବୋଲି ଠିକ୍ ହେଇଯାଇଛି ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ଚୋପ୍, ତାଙ୍କୁ ଭଣ୍ଡୁର କରିବାକୁ କ'ଣ ଉପାୟ କହ ।
- ହଟ : ମଦୁଆଙ୍କୁ ଲଗେଇ ନିର୍ଭୂମ ମାତ ଲଗେଇ ଦେବା ଆଜ୍ଞା ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ଫୌଜଦାରୀ କେସ୍ କରି ମୋତେ ହଇରାଣ କରିବାକୁ ବୁଦ୍ଧିବାହାର କରିଛୁ ?
- ହଟ : ସକାଳୁ ଯାହା ମୁଁ ଯେ ପଡ଼ିଥିଲା ସବୁ ପାଣି ଫାଟି ଗଲାଣି, ଆଜ୍ଞା । ତେଣୁ ଥଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡରେ ଠିକ୍ ବୁଦ୍ଧି ଗୁଡ଼ାକ କୁଟୁନି ।
- କ୍ଷେତ୍ର : Rascal, ପି ବାକୁ ଫିକର ବାହାର କରୁଛୁ ?
- ହଟ : କ'ଣ କରିବି ଆଜ୍ଞା, ପିଇ ପିଇ Brain ଟା ଏମିତି ଲାଞ୍ଜୁଆ ହେଇଗଲାଣି ଯେ-ନ ପିଇଲେ ମୋଟେ କାମ କରୁନି । ମୁଁ ଯେ ପଡ଼ିଗଲେ ଦେଖିବେ ସଂଗେ ସଂଗେ ବୁଦ୍ଧି ବାହାରି ପଡ଼ିବ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ଠିକ୍ ଅଛି ଚିଠିଖଣ୍ଡେ ଲେଖି ଦେଉଛି, ଦୋକାନରୁ ନେଇଯିବୁ, ସଂଧ୍ୟାବେଳକୁ କ'ଣ କରାଯିବ କହିବୁ । (ଚିଠି ଲେଖନ୍ତି । ଅଟକି ଯାଆନ୍ତି)

ଏମିତି ବୁଦ୍ଧି ବାହାର କରିବୁ ଯେମିତି ମାଧବ ନାଁ ଶୁଣିଲେ ଲୋକ ବିଗିଡି ଯିବେ ।

ହଟ : ଚିଠିଟା ପ୍ରଥମେ ଲେଖନ୍ତୁ ।

କ୍ଷେତ୍ର : ତୋ କଥା ଅନୁସାରେ ଫା'ରେନ୍ ମାଲ ଦେବାକୁ ଲେଖିଛି । ସଂଧ୍ୟା ବେଳକୁ ଯେମିତି..... ।

ହଟ : ସତକୁ ସତ ଫା'ରେନ୍ ମାଲ । ଆଜି କାହା ମୁହଁ ଦେଖି ଉଠିଥିଲି କେଜାଣି ।

କ୍ଷେତ୍ର : କ'ଣ ହେଲା ? (ଚିଠିଟା ଖସିନେଇ ଗଲିଯାଏ । ପୁଣି ଫେରିଆସେ ।)

ହଟ : ଫା'ରେନ୍ ମାଲ ଚିଠିଟା ଧରୁ ଧରୁ ଗୋଟେ first class ଖଲ ବୁଦ୍ଧିର ଅଙ୍କୁରୋଦ୍ଗମ୍ ହେଇ ଗଲାଣି ଆଜ୍ଞା ।

କ୍ଷେତ୍ର : କ'ଣ ?

ହଟ : ମାଧବ ବାବୁଙ୍କୁ ଯବତ କରିବାକୁ ଆପଣ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ନା' ? ମାଧବବାବୁଙ୍କ ବଡ଼ ପୁଅ - ମାନେ ଅପଣଙ୍କ ଜ୍ୟୋର୍ଦ୍ଧ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବାବୁଙ୍କୁ ଚିଠି ଲେଖିଦିଅନ୍ତୁ, ତାଙ୍କ ବାପା ପାଗଳ ହେଇଗଲେଣି..... ।

କ୍ଷେତ୍ର : ମାନେ ? (ହଟ କ୍ଷେତ୍ର ମୋହନଙ୍କ କାନ ପାଖରେ ଫୁସ ଫୁସ ହୋଇ କ'ଣ କହେ, କ୍ଷେତ୍ର ମୋହନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣି ଦୁଅନ୍ତି ।)

ତୁ ଠିକ୍ କହିଛୁ । ଏ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଲେଖୁଛି ।

(କ୍ଷେତ୍ର ମୋହନ ଶୁନ୍ୟରେ ଚିଠି ଲେଖିବା ଭଙ୍ଗି କରନ୍ତି ତାଙ୍କ ଜଣକୁ ଚିଠିର ଭାଷା ଶୁଣାଯାଏ । ହଟ ମଝିରେ ମଝିରେ ହୁଁ ହୁଁ କରୁଥାଏ । ମଝିରେ ଚମଟ ମାରେ)

କଲ୍ୟାଣୀୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଜାଣିବ । ମୋର କଲ୍ୟାଣ ନେବ । ଲେଖିବାର ତାପର୍ଯ୍ୟ ଏହିକି ଯେ ତୁମ ବାପାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ଆମ ଗ୍ରାମର ଗୋକୁଳି ବୋଲି ଗୋଟେ Thirdgrade ଟୋକା ଖାଇବାକୁ ବସିଲାଣି । ତୁମ ବାପାଙ୍କର ସରଳ ବିଶ୍ୱାସର ସୁଯୋଗ ନେଇ ସେ ତୁମ ସଂପତ୍ତିକୁ ହାତେଇବାକୁ ଲାଗିଲାଣି । ଚକ୍ରଲ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚି ତୁମ ସଂପତ୍ତିକୁ ରକ୍ଷାକରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକଲେ ସବୁ ଛାରଖାର ହେଇଯିବ । ଆବେ ହଟ ଆଉ କ'ଣ ଲେଖିବି ? ଆବେ ହଟ ଚଂପଟ ଦେଲୁ । ଚିଠି ପକେଇବ କିଏ ? ହଟ, ହଟ

ଭାଗ-୪

(ମାଧବବାବୁଙ୍କ ବ୍ରହ୍ମରୂପ । ଅମର ଓ ମାଧବ
ତେସ ଖେଳୁଛନ୍ତି । ଅମର ବାବୁ ଗୋଟିଏ ଚାଲ
ଚଳାଇ ଖୁସିରେ ଯେମିତି ଆଡୁହରା ।)

ଅମର : ହଁ, ଏଥର ଚାଲା ମାଧବ । ତୋ ମିନିଷ୍ଟର କୁ ସଂଭାଳ । ଓଃ ଏତେ
ତେରି- It is too late.

ମାଧବ : ରହ ଏମିତି ପାଟି କରୁଛୁ କାହିଁକି ?

ଅମର : ସବୁଦିନ ତୁ କିତିଯିବୁ । ଆଜି ମୋ ପାଳି ପଡ଼ିଛି । ପାଟିକରି କଂପେଲ୍‌ବି ।
(ମାଧବ ଗୋଟି ଚଳାନ୍ତି) ଏଇଟା ଚଳେଇଲୁ ତ ? ଭଲକରି ଭାବି
ଦେଖ ତୋ ମିନିଷ୍ଟର ଚାଲିଯିବ । (ଅମର ଗୋଟି ଚଳାନ୍ତି)

ମାଧବ : ଆରେ ଏ ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର । ବୋଫସ, ହାଜାଲା, ସାର,
ତିନି ଗୋଷାଦ୍ୟ ଯାହା ଦୁର୍ନୀତି କଲେବି ମିନିଷ୍ଟର ର କିଛି ହୁଏନି । ଏଇ
ଦେଖ ମୋ ମିନିଷ୍ଟର କେମିତି ଖସିଯାଉଛି ।

ଅମର : ମିନିଷ୍ଟରକୁ ବଞ୍ଚେଇ ଦେଲୁ ଭଲ କଲୁ କିନ୍ତୁ ତୋ ରାଜାକୁ ସମ୍ଭାଳ...
ତେକ । (ଖୁସିରେ ଗୀତିନାଟ୍ୟ ସ୍ଵରରେ ଗୀତ ଗାଇ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ
ବାକା ବଜାଇବାକୁ ଲାଗନ୍ତି ।)

ଆରେ ଆରେ ମାଧବ ତୁ ଆଜି ଯିବୁ କାହିଁରେ, ଏମିତି ଖଞ୍ଜିଛି ବାଣ ନ
ରହିବୁ ମହୀରେ । ଆରେ ଆରେ ମାଧବତୁ..... ।

ମାଧବ : (ଗୋଟି ଚଳାଇ ଯେମିତି ଗୀତିନାଟ୍ୟ ସ୍ଵରରେ) ବନ୍ଧୁବର ଅମର ବାବୁ
ସମ୍ଭାଳ ଏଥର ନିଜ ଘରକୁ,

ଚଳାଇଛି ମୋର ଘୋଡ଼ା ସବାର
 ଘୁଞ୍ଚିବାର ନାହିଁ ଆଉ ଏବାର,
 ପାରୁ ଯଦି ଏବେ ବଞ୍ଚାଅ ନିଜକୁ
 ନହେଲେ ବୁଡ଼ିଲା ସଂସାର ତୋର ।

(ବର୍ଷା ବାହାରୁ ଆସିଛି, ଜେଜେବାବାଙ୍କର ଗୀତ
 ଶୁଣି ସେ ଅଟକି ଯାଇଛି)

ବର୍ଷା : ବାଃ,

ଅମର : ଆସିଲାଣି ନାତୁଣୀ ତୋର
 ଖେଳ ଭାଙ୍ଗିଦେବା ଏବେ ସବୁର,
 ଯେତେ ଜଳିଲାଣି ଜରନାହିଁ ଡେରି
 ଜଳପାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ।
 ଆସିଲାଣି ନାତୁଣୀ ତୋର ।

ବର୍ଷା : (ଗୀତ ସ୍ଵରରେ ଯେବି ନବାବ ଦେଇଛି)
 ଆରେ ଶୁଣ ଜେଜେ ଶୁଣି ସମ୍ଭାଦ
 ବମ୍ବେରୁ ଗୁଳୀ ଲେଗିଛନ୍ତି ସଫେଶ,
 ଆସିବେ ଏ ଗ୍ରାମେ ଦାଦାଙ୍କ ସହିତ
 ଓଡ଼ିଆରେ ଲେଗିଛନ୍ତି ସେହିତ ।

ଅମର : (ଗୀତ ସ୍ଵର ବଦଳାଇ ପୁରୋହିତ ବିବାହ
 ସମୟରେ ଶ୍ଳୋକ ପାଠ କରିବା ଭଙ୍ଗରେ....)

ଆରେ ତୋ ସାନ ଗୁଡ଼ି ହେଉଛି ମରାଠି ଝିଅ ।
 ସେ ଏତେ ଶ୍ରୀଘ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଶିଖିଲା କେମିତି ।

ବର୍ଷା : (ସେଇ ଶ୍ଳୋକ ପାଠ ଭଳି) ବାଃରେ ସେ ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପିକା , ପୁଣି
 ଭାଷା ବିଜ୍ଞାନରେ ଡକ୍ଟେଟ୍ କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ଶିଖି ପାରିବେନି । ହେଇ
 ଦେଶ ତାଙ୍କ ହାତ ଲେଖା ଚିଠି । (ବର୍ଷା ଚିଠିଟି ମାଧବ ବାବୁଙ୍କୁ ବଢେଇ
 ଦେଇଛି)

ମାଧବ : ଆରେ ସତେତ, ଓଡ଼ିଆରେ ଲେଖିଛି । ପଢ଼ିଲୁ ମା ।

- ବର୍ଷା : (ଚିଠି ପଢ଼ିଛି) ମୋର ପ୍ରିୟ ଝିଆରୀ ବର୍ଷା, ମୋର ଅନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ନେବ । ଆମେ ଆସନ୍ତା ମାସରେ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇଁ ଗାଁକୁ ଯିବୁ । ତୁମେ ମୋତେ ଓଡ଼ିଆ ଘରର ଭୋଷେଇ ଶିଖେଇ ଦେବ ଆଉ ଓଡ଼ିଶାର ସବୁ ଭଲଯାଗା ଦେଖେଇ ଦେବ । ମୁଁ ତୁମ ଦାଦାଙ୍କ ପାଖରୁ ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷାକରୁଛି । ମୋର ଅକ୍ଷର ସୁନ୍ଦର ହେଉନିବୋଲି ଥିବା କବିବନି । ଇତି ତୁମର ଖୁଣ୍ଟା- ରାଜଶ୍ରୀ (ଚିଠି ପଢ଼ା ଶେଷ ହେଉଛି) ଏଇଟା ଗୋଟେ ଭଲ ଖବର ନୁହେଁ କେଜେ ।
- ଅମର : (ଗୀତ ସ୍ବରରେ) ହଁ ଏଇଟା ଗୋଟେ firstclass ଖବର । ନବ ବିବାହିତ ପୁଅ ବୋହୂ ଘରେ ପାଦଦେବେ, ବଡ଼ିଆ ଖାଇବା ପିଇବାକୁ ହେବ ।
- ମାଧବ : ଆରେ ତୋ ପାଇଁ ସିନା ଭଲ ଖବର ହେଲେ ମୋ ନାତୁଣୀ ବର୍ଷା ପାଇଁ ଏଇଟା ବିପଜ୍ଜନକ ଖବର ।
- ବର୍ଷା : କାହିଁକି ?
- ମାଧବ : ତୁଟ ଦୁଷ୍ଟିଟା ଆଲୁଟିଏ ସିକେଇ କାଣିନୁ, ତୋର ମଲାଠି ଖୁଣ୍ଟାକୁ ଓଡ଼ିଆ ଘରର ଭୋଷେଇ ଶିଖେଇବୁ କେମିତି ? ତୁ ଓଡ଼ିଆ ଘରର ବଦନାମ କରିବୁ ଯାହା ।
- ବର୍ଷା : ଏଇ ମାସେ ଭିତରେ ଶିଖିବି, ଆଉ ତୁମେ ଦେଖିବ ସାନଖୁଣ୍ଟାକୁ ଟେରା କରେଇ ଦେବି ?
- ମାଧବ : ଓଡ଼ିଆ ଚିନ୍ତିଲେ ଘର ଛପର କରେ, ସେଇକଥା ତାହେଲେ ତୁ ପ୍ରମାଣ କରିଦେବୁ ।
- ବର୍ଷା : (କୃତ୍ରିମ କ୍ରୋଧ ପ୍ରକାଶ କରି) କଲେ କରିବି । ସେଥିରେ ତୁମର କ'ଣ ଯାଉଛି । (ବର୍ଷା ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା)
- ଅମର : ଆରେ ଆରେ ତୁ ଏମତି ତାକୁ ବିଗିଡ଼େଇ ଦେଲୁ କାହିଁକି ? ବର୍ଷା - ମା ବର୍ଷା, ନା ତୋ ଦ୍ଵାରା କିଛି ହବନି ମାଧବ ମୁଁ ଭିତରକୁ ଯାଇ ଦେଖେ । ଭୋଷେଇ ଘରେ ତୋ ନାତୁଣୀ କ'ଣ ରଖିଛି । ମୋର ପେଟ ଜଳିଲାଣି । (ଅମର ବର୍ଷା ଯିବା ବାଟରେ ଚାଲିଯାଏ)

(ବାହାରୁ ଆସେ ଗୋକୁଳି)

- ମାଧବ : ଆରେ ଗୋକୁଳି, ଆସ ତୋତେ ମୁଁ ଅପକ୍ଷା କରିଥିଲି ।
- ଗୋକୁଳି : ଆପଣ ଏଇ ଦିପହର ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦ ଶୁଣିଲେଣି କେଜେ ।
- ମାଧବ : କ'ଣ ହେଇଛି ?
- ଗୋକୁଳି : ଆମର ଏଇଠି ଯୋଉ ସର୍ବେ ଚାଲିଥିଲା ସରକାର ଏଇଠି ଇସ୍ତାତ କାରଖାନା କରିବେ ବୋଲି ନୀତିଗତ ଭାବରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ।
- ମାଧବ : ସତେନା କ'ଣ ?
- ଗୋକୁଳି : ସଂଧ୍ୟା ବେଳେ news ରେ ଶୁଣି ଜାଣିବେ ।
- ମାଧବ : ଯାହା ହେଉ ଏତେ ଦିନପରେ ଓଡ଼ିଶା ଉପରେ ଆଖି ପଡ଼ିଲା ।
- ଗୋକୁଳି : ଏଥର ଏ ଅଞ୍ଚଳର ରୂପରେଖ ବଦଳିଯିବ କେଜେ ।
- ମାଧବ : ସେ ଯାହା ବଦଳୁ ନବଦଳୁ କିଛି ଲୋକଙ୍କୁ କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନ ଯୁଚିଯିବ ।
(ବାହାରୁ ଗୋଟିଏ ଭିକାରୀର ଡାକ ଶୁଣାଯାଏ ।
ପରେ ପରେ ତା କଣ୍ଠରୁ ଓଡ଼ିଆ ଭଜନ
'ସବୁଥିରୁ ବଞ୍ଚିତ କରି' ଶୁଣାଯାଏ ।)
- ଭିକାରୀ : (ଅନ୍ତରାଳରୁ) ଭିକ ଗଣ୍ଡେ ମିଳୁ ମା...ମା.... ।
(ଭିକାରୀ ଖଞ୍ଜଣି ବଜାଇ ଗୀତ ଗାଏ ।)
- ମାଧବ : ବାଃ, କିଏ ଲୋକଟି, ଭଲ ଗାଉଛି ।
- ଗୋକୁଳି : ଅନ୍ଧ ଓସ୍ତତ କଣ ଭଲ ଶୁଣାଯାଉଛି (ବାହାରକୁ ଦେଖି) ହଁ ତା'ଛତା ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଖଞ୍ଜଣି କିଏ ବଜେଇ ପାରିବ । କୁସୁମପୁର ଅନ୍ଧ ଓସ୍ତତ ।
- ମାଧବ : ଆଛା ଆଛା ଯୁକଥା ମୋତେ କଣେ କିଏ କହୁଥିଲା । ତାକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଗୋକୁଳି । ଶୁଣିଛି ବିତରାଟି ବଡ଼ ହଇରାଣରେ ଚଳୁଛି ।
(ଗୋକୁଳି ଭିତରକୁ ଯାଏ । ଅନ୍ଧର ଗୀତ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ବନ୍ଦ ହୁଏ । ପରେ ଗୋକୁଳି ସହିତ ଅନ୍ଧ ଭିକାରୀ ବୁଡାଟି ପ୍ରବେଶ କରେ ।)

ମାଧବ : ତାଙ୍କୁ ସେଇଠି ବସା ।

ଭିକାରୀ : କୁହାର ହଜୁର ।

ଗୋକୁଳି : ଏଇଠି ଏଇ ଚୌକିରେ ବସନ୍ତୁ ।

(ଅନ୍ଧ ଚୌକିରେ ହାତମାରି ବସିବାକୁ ମନା କରେ)

ଭିକାରୀ : ନାହିଁ ବାବୁ, ମୁଁ ତଳେ ବସିବି । ମୁଁ କେତେକର ଲୋକ ଯେ ଚୌକି ଭିତରେ ବସିବି ।

ମାଧବ : ବସନ୍ତୁ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ଆପଣ କିଛି କମ ଲୋକନୁହନ୍ତି ।
ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଜଣେ ବଡ଼ କଳାକାର । ଓସ୍ତତ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ।
(ଏଇ କଥା ପଦକରେ ଯେମିତି ଭିକାରୀକୁ କୋଟିସୁବର୍ଣ୍ଣ ମିଳିଯାଏ । ତ' ଓଠ ଥରି ଭିତେ ଆଖିରେ ଲୁହ ଜମିଯାଏ । ଗୋକୁଳି ତାକୁ ନେଇ ଚୌକିରେ ବସେଇ ଦିଏ ।)

ଭିକାରୀ : ବାବୁ, ଏ ଅମୃତ ବାଣୀ-ସନାତନ ବାବୁଙ୍କ ପୁଅଙ୍କର ନା ?

ଗୋକୁଳି : ହଁ ମାଧବ ବାବୁ କହୁଛନ୍ତି । ଆପଣ ତା'ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ଆଗରୁ ଜାଣିଛନ୍ତି ।

ଭିକାରୀ : ନା' ବାବୁ ସେତ ବାହାରେ ଚାକିରୀ କରି ରହିଲେ, ଯାହା ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଛି । ହେଲେ ତାଙ୍କ ବାପା ସନାତନ ବାବୁଙ୍କୁ ଭଲଭାବରେ ଜାଣିଛି । ସେ ଦେବତା ସମାନ ଲୋକ ଆଜ୍ଞା, ଏ ଗାଁର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମୁଁ କୀର୍ତ୍ତନ ଶିଖାଉ ଥିଲି । କାହାକୁ କିଛି ଦେବାକୁ ପଡ଼ୁ ନଥିଲା । ମୋ ଖାଇବା ପିଇବା କଥା ସବୁ ସେ ବୁଝୁଥିଲେ ।

(ହାତ ଯୋଡି ଶୂନ୍ୟକୁ ନମସ୍କାର ମାରି)

ତାଙ୍କରି ଯୋଗୁ ଏ ଗାଁରେ ଫି ବର୍ଷ ଦୋଳକୁ ବାଦୀ କୀର୍ତ୍ତନ, ବାଦୀ ପାଲା, ବାଦୀ ଦଣ୍ଡ ଦଶଦିନ ଯାଏ ଚାଲୁଥିଲା । ଅଞ୍ଚଳ ଯାକ ଲୋକ ଏଇ ଗାଁରେ କମୁଥିଲେ । ମୋ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଗାଉଣା ବାକଣାରେ ଭଲ କରିବାଦେଶି ଛାତି କୁଣ୍ଡେମୋଟ ହେଇଯାଉଥିଲା ସନାତନ ବାବୁଙ୍କର ।

ମାଧବ : ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠି ଶିଖାଉଛନ୍ତି ।

ଭିକାରୀ : ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକଙ୍କର ଶିଖିବାକୁ ମନ କାହିଁ ଯେ ଶିଖାଇବି ? ଦିନରାତି କଳଗାଉଣାରୁ ହିନ୍ଦି ଫିଲିମ୍‌ର ଗୀତ ବାଜୁଛି । ଓଡ଼ିଆ ରାଗ ରାଗିଣୀକୁ କେହି ବାସିରେ ପତାଗୁ ନାହାଁନ୍ତି ।

- ମାଧବ : କେତେବର୍ଷ ହେଲା ଏସବୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେଣି ।
- ଭିକାରୀ : ଆମ ଓଡ଼ିଆ ଗୀତର ପତି, ଛାନ୍ଦ, ଚମ୍ପୁର ରସ ଯିଏ ଥରେ ଗାନ୍ତି ତାକୁ କ'ଣ କେବେ ଛାଡ଼ି ପାରିବ ବାବୁ । ବୁଢ଼ା ହେଲିଣି ଏବେବି କହିଲେ ଯୁବ ଗାଇ ଦେଇ ପାରିବି । ପଖଉଳ ମୃଦଙ୍ଗ, ବଂଲଣି, ଘୁଡ଼ିକି ସବୁ କିଛି ବେଜେଇ ଦେବି । କିନ୍ତୁ ଶୁଣିବ କିଏ ? ନିଜ ଜିନିଷତ ଏବେକୁ ସମସ୍ତଙ୍କି ଗନ୍ଧଉଛି । ତେହୁଁଜି ଯାହାବି ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଟେପ୍, ରେଡିଓ , ଟିଭି ଆସି ସବୁଶେଷ କରିଦେଲା । ଆମମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡରେ ଠିଆ କରାଇ ଦେଲା ହଜୁର୍, ନହେଲେ ଦିନରାତି ଲୋକ ଯାହାର ପାଦ ପୂଜା କରୁଥିଲେ ସେ ଭିକ ଗଣ୍ଡାକ ପାଇଁ ଏମତି ବାର ଦୁଆର ବୁଲୁଥାନ୍ତା । (ଭିକାରୀ କଣ୍ଠ ରନ୍ଧ ହୋଇଯାଏ)
- ମାଧବ : ଆଜ୍ଞା ତୁମକୁ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେଲେ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବ ତ ?
- ଭିକାରୀ : ପାରିବି ଆଜ୍ଞା , ହେଲେ ମୁଁ ଆଉ ଶିଖେଇବିନି ବୋଲି ଠିକ୍ କରୁଛି ।
- ମାଧବ : କାହିଁକି, ଅସୁବିଧା କ'ଣ ?
- ଭିକାରୀ : ଆପଣ ବୁଝିବା ଲୋକ ବୋଲି ଏଇଠି ବସେଇ ଏତେ କଥା କହୁଛନ୍ତି । ହେଲେ ଆମ ଲୋକ ଏ ସବୁ ବିଦ୍ୟାରେ ଲାଗିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ବଡ଼ ହୀନ ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖନ୍ତି ବାବୁ ।
- ମାଧବ : ଲୋକ ଅବଶ୍ୟ ଏସବୁ ବୁଝିବାରେ ଭୁଲ କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଗାଁ ଗହଳିରେ ପ୍ରଚଳିତ ଏ ସବୁ ଲୋକ ସଙ୍ଗୀତ ଲୋକକଳା ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ପ୍ରାଣ । ଏ ସବୁକୁ ଭୁଲି ଗଲେ ଓଡ଼ିଆଜାତି ନିଜର ବୋଲି ଆଉ କ'ଣ ଦେଖେଇବ ।
- ଭିକାରୀ : ମୁଁ ଯାଉଛି ହଜୁର୍ , ଖରା ବେଣି ହେଲେ ଭିକ ଗଣ୍ଡାକ ବି ମାଗିପାରିବିନି ।
- ମାଧବ : ନା' ଆଉ ଭିକମାଗିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଆପଣ ଆମରି ଗାଁରେ ପୁଣି କୀର୍ତ୍ତନ ଦଳ ଗଢ଼ି ଶିଖେଇବେ ।
- ଭିକାରୀ : ନା' ବାବୁ ମୁଁ ବୁଢ଼ା ହେଲିଣି । ମୁଁ ପାରିବିନି ।
- ମାଧବ : ପାର ବା ନପାର । ଏଇଠି ମୋ ଘରେ ରହିବ । ଯାହା ଶୁଣିଛନ୍ତି ଗାଇଲେ ଅନ୍ୟମାନେ ଶିଖିବେ ।

ଭିକାରୀ   ବାବୁ, ବନମାଳୀ, କବିସୂର୍ଯ୍ୟ, କବି ସମ୍ରାଟ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କର ପୁରୁଣା କାଳିଆ ଗୀତ ଛତା ଆଧୁନିକ ଗୀତ ମୋତେ କିଛି କଣ ନାହିଁ ଗୋକାଟାକିଳିଆ ଏସବୁକୁ ପସନ୍ଦ କରିବେନି କି ଶିଶିବେନି । ମିଛରେ ଏଇଠି ରହି ଆପଣଙ୍କର ଅନ୍ନଧ୍ୟସ କରିବା ସାର ହେବ ସିନା ।

ଗୋକୁଳୀ   :   ନା' ଆପଣଙ୍କ କଥା କିଛି ଶୁଣାଯିବନି । ଜେଜେଙ୍କ କଥା ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ ସେ ମନଦୁଃଖ କରିବେ । ଏଇଠି ରହନ୍ତୁ ଆଉ ଚଷମ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ପିଲା ମୁଁ ଆଜି ଠିକ୍ କରିଦେବି ।

ମାଧବ   :   ବଟ-ବଟ !

ବଟ   :   (ପ୍ରବେଶ) ମୋତେ ଡାକୁଛନ୍ତି ବାବୁ ।

ମାଧବ   :   ଏ ବୁଡ଼ା ବାବୁ ଆଜିଠୁ ଆମ ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗି ପାଖ ଘରେ ରହିବେ । ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯା । (ଭିକାରୀ ହାତଧରି ବଟ ନେଇଯାଏ)

ବଟ   :   (ମନେ ମନେ ବିରକ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରି) ଚାଲ ବାବୁ । ଦେଖୁଛି ମୋତେ ଖଜଣି ଶିକ୍ଷିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ନହେଲେ ଏ ଚାକିରୀଟା ବାଏଁ ବାଏଁ ଭଡ଼ିଯିବ । (ବଟ ଓ ଭିକାରୀ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି)

ମାଧବ   :   ତୁମେ କାଣିଛ ଗୋକୁଳି ପଞ୍ଜାବର ଲୋକଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ଗାଙ୍କର ଶିଳ୍ପୀମାନେ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ନାଁ କଲେଣି । ସେମାନେ ଦେଶ ଦେଶ ବୁଲି ତାଙ୍କର ଗୀତ ଗାଉଛନ୍ତି ଆଉ ପ୍ରଚୁର ପଇସାବି ପାଉଛନ୍ତି । ହେଲେ ଆମର ଏଠି ସବୁ ଓଲଟା ।

ଗୋକୁଳି   :   ହଁ ଜେଜେ ଏ କାତିର ହୀନମନ୍ୟତା ହେଉଛି ଆମର ବଡ଼ ଶତ୍ରୁ ଆମେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମ ନିଜ ଜିନିଷର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ । ଯାହା ଫଳରେ ଆମର ଏଇ ଅଧୋଗତି ।

ମାଧବ   :   ହଁ ଆମ ପିଲାବେଳର ମଙ୍ଗଳ ଚଣ୍ଡିଆର ଘଣ୍ଟ ମାତ, କାନୁ ଘଣ୍ଟିଆ, ଚକୁଳିଆ ପଣ୍ଡାର ଗୀତ, ଯୋଗୀର କେନ୍ଦେରା ଗୀତ, ଓଡ଼ିଆ ଝିଅର କାନ୍ଦଣା ଲହରୀ, ତଗ ତମାଳୀ ସବୁ ଆଉ କିଛି ବର୍ଷ ପରେ ଲୋପ ହେଇଯିବ । ତାକୁ ରକ୍ଷା କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକଲେ ଏ ସବୁ ଦିନେ ଯେ ଥିଲା ସେକଥା ଲୋକ ଭୁଲିଯିବେ ।

ଗୋକୁଳି   :   ଅନ୍ଧ ଓସ୍ଥତ୍ ପାଖରୁ ଆପଣତ ଶୁଭାରମ୍ଭ କଲେ । 'ଭକ୍ତ ଚେତନା'

ଜରିଆରେ ଏ ସବୁ ପାଇଁ କିଛି ନଷ୍ଟ କରାଯିବ ।

(ଆସିଛି ବର୍ଷା)

ବର୍ଷା : ଗୋକୁଳି ଭାଇ ତୁମେ ଆସିଗଲଣି, ବହୁତ ଭଲ ହେଲା ତୁମ ପାଖରେ ମୋର ବହୁତ ଜରୁରୀ କାମ ଅଛି ।

ଗୋକୁଳି : ତୋର ପୁଣି ଜରୁରୀ କାମ କ'ଣ ଆସିଲା ?

ବର୍ଷା : ବମ୍ବେରୁ ନୂଆ ଖୁର୍ଚ୍ଚା ଆସିବେ ବୋଲି ଚିଠି ଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ କେମିତି ବଢ଼ିଆ ଡଙ୍ଗାରେ ସ୍ଥାଗତ କରାଯିବ ଟିକିଏ କହିଦେବ ।

ଗୋକୁଳି : ଆରେ ମୁଁ ସେ ବିଷୟରେ କ'ଣ ଜାଣିଛିଯେ କହିବି । ବରଂ ତୁ କହିଲେ ମୁଁ ଶଙ୍ଖ ବଜେଇବି ।

ବର୍ଷା : ଓଃ ତୁମକୁ ମୁଁ ଶଙ୍ଖ ବଜେଇବା କଥା କହୁଛି । ତୁମେ ଭିତରକୁ ଆସିଲ ମୁଁ ଯାହା କହିବି ସେଇ କଥା କରିବ ।

ମାଧବ : ଆରେ ବସି ରହିଲ କାହିଁକି ଗୋକୁଳି ଯାଅ । ଏଇ ଘରେ ନୂଆ ବୋହୂକୁ ପାଛୋଟି ଆଣିବାକୁ ମୋ ନାକ କାନ୍ଦୁରୀ ନାତୁଣୀ ଛଡ଼ା କେହି ନାହାଁନ୍ତି ଯେତେବଳେ, ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ତା ଆଦେଶ ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଯଦି ହୁଲ ହୁଲି ପକେଇବାକୁ କହିବ ତାକୁବି ଶିଶିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ବର୍ଷା : (କେଜେଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେବା ଡଙ୍ଗାରେ) କେଜେ ତୁମେ ଦୟାକରି ଟିକିଏ ରୁପ୍ ରହିବ ।

(ଗୋକୁଳି ଓ ମାଧବ ହସି ଉଠନ୍ତି । ହସ ସହିତ ଆଲୋକ ଧିରେ ଧିରେ ଜମିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ ।
ବର୍ଷା ରାଗ ତମ ତମ ହୋଇ ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଏ ।)

ଭାଗ-୫

(ଆଲୋକ ଆସିଲା ବେଳେ ଦେଖାଯାଏ ପ୍ରଣବ ଓ ତା ନବ ବିବାହିତା
ଛାଁ ରାଜଶ୍ରୀ ମଞ୍ଚଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରୁଛନ୍ତି । ବର୍ଷା ହାତରେ ଗୋଟିଏ
ଥାଲିରେ ଫୁଲ ଚନ୍ଦନ ଇତ୍ୟାଦି ନେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ବାଗତ କରୁଛି । ସେ
ସ୍ବାଗତ ଗୀତ ଗାଇ ନାଚୁଛି । ମାଧବ ବାବୁ, ଅମର ବାବୁ ଉପସ୍ଥିତ
ଅଛନ୍ତି, ଭିକାରୀଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଲ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଉପସ୍ଥିତ ଅଛି ।
ଗୋକୁଳି ଓ ଭିକାରୀ ବୁଢ଼ା ବର୍ଷା ସହିତ କେତେବେଳେ ସ୍ବର ମିଶେଇ
ଗାଉଛନ୍ତି । ବଟ- ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଆଚାଟି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟାଗ
ଆଣି ଘରେ ରଖି ଦେଇ ଯାଉଛି ଓ ବେଳେ ବେଳେ ସେ ମଧ୍ୟ ନାଚି
ଦେଉଛି । ଏଇ ସ୍ଥାନରେ ଯେଉଁ ଗୀତଟି ପରିବେଷଣ କରାଯିବ ସଂଗୀତ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ନାଟ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକୁ
ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ସଂଯୋଜନା କରିବେ । ଗୀତ ମଝିରେ ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟର
କିଛି ଅଂଶ, ସମ୍ବଲପୁରର ଲୋକଗୀତ, ଦାସକାଠିଆ, ପାଲା, ଉପେନ୍ଦ୍ର
ଭଞ୍ଜ , ବନମାଳୀ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କର କିଛି ଗୀତ ସିଧା ସଳଖ ଓଡ଼ିଶାରେ
ଲୋକ ମୁଖରେ ପ୍ରଚଳିତ ସ୍ବରରେ ବୋଲାଯିବ । ଓଡ଼ିଆ ପିଠାପଣା,
ପର୍ବପର୍ବାଣୀ, ଓଡ଼ିଆଣୀ ବୋହୂର ଅଳଙ୍କାର, ଯାହାକିଛି ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କର
ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଓ ସ୍ବାଭିମାନର ପ୍ରତୀକ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବାକୁ ହେବ ।
ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଏଇ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଅଧିକ ନୃତ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତମୟ କରିବାକୁ
ବର୍ଷାର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ କରାଯାଇପାରେ..... । ନିମ୍ନରେ ଗୋଟିଏ

ଗୀତର ନମୁନା ଦିଆଯାଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ସୁଜନଶୀଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ନିଜର
ରୁଚି ଅନୁଯାୟୀ ଗୀତିକାର ଓ ସଂଗୀତକାର ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି
ଆଶିକ ବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ପାରିବେ ।)

ସ୍ବାଗତ°....ଶୁଭ ସ୍ବାଗତ°

ଭକ୍ତ ଭୂଇଁ କରେ ଗୋ ମା

ତୁମକୁ ଶୁଭ ସ୍ବାଗତ° ।

କାଶେନା ଭଲ ଲଗିବ ଅବା ଏଇ ଆମର ଗୀ
ଏଇ ସବୁକ ଧାନର କ୍ଷେତ ସୁଲୁସୁଲୁଆ ବାଆ,
ଗରିବ ଏଇ ଚାଷୀର ଦେଶେ ପାଇବ ନାହିଁ ଧନ
ହୃଦୟ ଦେଇ କିଣିବେ କିନ୍ତୁ ଅତିଥି ମନପ୍ରାଣ ।

ସ୍ବାଗତ° ଶୁଭ ସ୍ବାଗତ°..... ।

ଲାଗିବ ଭଲ ଦେଖାଇ ନେବି କୋଣାର୍କର କଳା
ଓଡ଼ିଶା ନୃତ୍ୟ ରଙ୍ଗିରେ ଯହିଁ ଜାଇଁ ଉଠିଛି ଶିଳା
ଭୁବନେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିରମାଳ ପୁରୀର ଜଗତ ନାଥ
ଜୟ ଦେବର ଗୀତ ଗୋବିନ୍ଦ ଦେବଦାସୀର ନୃତ୍ୟ
(ପରେ ପରେ ପଇସା ଗାଇବା ସହିତ ନୃତ୍ୟ ଝମ୍ପା ରିଣ୍ଟିଶା-
ତାଝମତା ରିତାଝିଶା)

ଶୁଣାଇଦେବି ଉପଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଶବଦର ଯାଦୁକର
ଅବନାରସ ମାଳ ଜମକ ରସର ପୁଷ୍ପହାର,
(ଦେଖି ନବକାଳିକା - ବକାଳିକା-ମାଳିକା.....)

ସମ୍ବଲପୁର ସମଲେସ୍ୱରୀ ରସରକଲି ଗୀତ
ବାଂଧ ଶାନ୍ତି ପିନ୍ଧି ନାତିବ ତୁମେ ଡାଇଗାଇ ନାଚ,
(ଡାଇଗାଇରେ - ଡାଇଗାଇରେ)

ମଥାରେ ମଣି ନାକରେ ନୋଥ କାନରେ ପେଣ୍ଡିଫୁଲ
ଶଙ୍ଖ ସିନ୍ଦୂର ଚନ୍ଦ୍ରହାର ଅଞ୍ଜରେ ଅଞ୍ଜସୂତା

ମାଣବସା ଓଷା, ଅକ୍ଷିମୁଠି ଆଦି ସାବିତ୍ରୀର ବ୍ରତ
ସାଧବ ବୋହୂ ସାଜି ଗାଇବ ...ବୋଇତ ବନ୍ଧାଶଙ୍ଗୀତ
(ଆକା ମା ଭୈ.....।)

ଚମ୍ପୁ ଛାନ୍ଦ ଭଜନ ଆଉ କୀର୍ତ୍ତନର ଛନ୍ଦ
ପଣଭଜର ତାଳେ ତାଳେ ବାଜି ଉଠିବ ଝାଞ୍ଜ
(ସଂଗିନୀରେ ରାସ ରଂଗିନିରେ ଦୋଷ କ୍ଷମାକର)
ବରହମୟର ଠାକୁରାଣୀ ଯାତ ଦାସକାଠିଆର ମାତ
ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି ଶୁଣାଇ ଦେବି ବାଜି ଉଠିବ ତୋଇ ।

(ଏହିପରି ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ, ଭଗବତ ଗୀତ
ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଗୀତର ଶେଷ ପଦରେ ବର୍ଣ୍ଣା ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଭଗବତ ଗୁଡ଼ିର
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରଣାମ କରାଇବା ସମୟରେ ଭିକାରୀ ବୃତ୍ତା କଣ୍ଠରୁ
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଭଜନ ଗାଇବା ସମୟରେ ଅନ୍ଧାର ହେବ)

(ଅନ୍ଧାର)

(ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶକଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ନିମ୍ନ
ଘୋଷଣା ଶୁଣାଯିବ)

ପ୍ରବେଶକ : ସାନ ପୁଅବୋହୂ ଆସି ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ପରେ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାବୁ
ରାଇରକେଲାକୁ ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାବୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ଗାଁ ଭିତରେ
ବୋହୂର ଗୃହ ପ୍ରବେଶ ଉପଲକ୍ଷେ ଭୋକିଭାତ ବି ହେଇଗଲା ।
ଖବର ପାଇ ଜ୍ୟୋର୍ଦ୍ଧାସୌରଭ ବାବୁ ମଧ୍ୟ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲେ..... ।

ଭାଗ-୨

(ମାଧବବାବୁଙ୍କ ଦ୍ରୁତରୂପ , ତାନି ଗୋଟେ
Rhyme ଅଭିନୟ କରି ଶୁଣାଉଛି । ସୌରଭ,
ପ୍ରଣବ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ବସିଛନ୍ତି ।)

ସୌରଭ : କ'ଣ ଏତିକିରେ ଶେଷ ହେଲା, ଆଉ କାଣିନୁ ?

ତାନି : ନା ।

ସୌରଭ : ମିଛ କହୁଛୁ ମୋ ପୁଅ ନେଲେପନ ବି ତୋ ଭଳି Standard three
ରେ ପଡ଼ୁଛି । ସେ ମିନିମମ ପଚାଶଟା Rhyme ଶୁଣାଇ ଦେବ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଇଏ ବି କାଣିଛି, ବହୁତ କାଣିଛି । ଗତବର୍ଷ ତାଙ୍କସ୍କୁଲ ଆନୁଆଲ
function ରେ Rhyme, ଦ୍ଵିତୀ ଗୀତଉପରେ Break dance
କରି ଦି'ଟା କପ ପାଇଛି । ବାପା ତାନିଝୋଲ ସେ ଗୀତ ଗାଇଲୁ । ତୁ
ଚିକ ବଡ଼ିହେ ମସ୍ତ ମସ୍ତ.....

ତାନି : No Daddy I don't like it.

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ତା'ହେଲେ ଖଳ ନାୟକର ସେ ଗୀତଟା..... ।

ତାନି : no. no.

ପ୍ରଶାନ୍ତ : କ'ଣ ହେଉଛି ବାପା, ଭୋକ ହେଲାଣି ।

ତାନି : କହିଲି ପରା ମୋ ପେଟରେ କୁମୁରି କାମୁଡ଼ିଛି ।

(ଦୌଡ଼ି ପଳେଇ ଗଲା)

ପ୍ରଣବ : କ'ଣ କହିଗଲା ସେ କୁମୁରି କାମୁଡ଼ିଛି ?

- ପ୍ରଶାନ୍ତ : (ହସି) କୁମି କୁ କୁମୁରି କହୁଛି ।
- ପ୍ରଣବ : ତାକୁ ଶିଖାନ୍ତୁ ଠିକ୍ ଶବ୍ଦଟା ଶିଖାନ୍ତୁ ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : English midium ରେ ପଢୁଛି । ବଡ଼ ହେଲେ ଶିଖିଯିବନି, ଏତେ ସୁନ୍ଦର English କହୁଛି । ତା ମୁତ୍ ଭଲହେଲେ ଶୁଣିବୁ..... ।
- ସୌରଭ : ମୋ ପୁଅ ନେଲସନ English midium school ରେ ପଢୁଛି ଘରେ ମୁଁ ତାକୁ ଓଡ଼ିଆ ବି ଶିଖାଉଛି ।
- ପ୍ରଣବ : ଓଡ଼ିଆକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବାକୁ ହେବ । ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରତି ଆପଣମାନଙ୍କ ମନରେ ତ ଗୋଟେ ନ୍ୟୁନତା ରହିଯାଇଛି । ଯେତେ ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ ପିଲାମାନେ ତାକୁ ଆଦର କରିବେନି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ତୋର ପିଲାଦିନରୁ ଏ ଯେଉଁ ଆଦର୍ଶ ଦେଖେଇ ହେବାଟା ଗଲାନି । English ଗୋଟେ International language, ପୃଥିବୀ ଯାକ କମାଣ୍ଡ କରୁଛି ।
- ପ୍ରଣବ : ସେକଥା ମୁଁ କ'ଣ ଜାଣିନି ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭାଇ । ଏଇ ସୌରଭ ଭାଇଙ୍କୁ ଦେଖନ୍ତୁ ସେ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ଅଧ୍ୟାପକ, ତାଙ୍କୁ କାହିଁକି, ଯେ କୌଣସି ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଗୋଟେ ମିନିଷ୍ଟ ଖାଣ୍ଡି ଓଡ଼ିଆରେ କହିପାରିବେନି ।
- ସୌରଭ : ସୋ ସାଙ୍ଗରେ ସେମିତି ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ କରିବନି ପ୍ରଣବ ।
- ପ୍ରଣବ : ଏବେ ପରୀକ୍ଷା କରି ନିଅନ୍ତୁ । ଆପଣ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ଯେ କୌଣସି ବିଷୟ ଉପରେ ଗୋଟେ ମିନିଷ୍ଟରେ କିଛି କରିବାକୁ ଦିଆଯାଉ ।
- ସୌରଭ : କଉ ଟପିକ ଉପରେ କହିବି ?
- ପ୍ରଣବ : ଏଇ ଆପଣଙ୍କର କବିତା ଉପରେ କୁହନ୍ତୁ । ଗୋଟେ ମିନିଷ୍ଟ ପାଇଁ କହିବେ-କିନ୍ତୁ କେବଳ ଖାଣ୍ଡି ଓଡ଼ିଆରେ
- ସୌରଭ : ଠିକ୍ ଅଛି । ମୋତେ ଘଣ୍ଟାଟା ଦେଖାଅ । (ସୌରଭ ଘଣ୍ଟାଟା ଦେଖିଛି) ସମୟ ହେଇଗଲା Start କରୁଛି ତାହେଲେ ଦେଖିବୁ ଗୋଟେବି (ପ୍ରଣବ ହସି ଉଠେ) English word ରହିବନି ।

- ପ୍ରଣବ : ହେଇ ତିନିଟା ଶବ୍ଦ୍ ରହିଗଲାଣି, Start ଆଉ English word.
- ସୌରଭ : Sorry, sorry, ମୁଁ unmindful ହେଇଗଲି ।
- ପ୍ରଣବ : ପୁଣି ତିନିଟା ଶବ୍ଦ୍ ।
- ସୌରଭ : ଏଥର ଶୁଣ- କୌଣସି English ଶବ୍ଦ୍ ରହିବନି ।
- ପ୍ରଣବ : ପୁଣି ଗୋଟେ - ଶବ୍ଦ୍ English. (ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ପ୍ରଣବ ହସି ଉଠନ୍ତି)
(ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବାହାରୁ ଆସନ୍ତି)
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : କ'ଣ କିରେ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ବେଶ କମାଇ ଦେଇଛ ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ବସନ୍ତୁ ଭାଇ... ସକାଳୁ ସକାଳୁ କୁଆଡେ ଯାଇଥିଲ ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଗାଁ ଆଡେ ବୁଲି ଯାଇଥିଲି । ସେ କାଗାଟା ଦେଖିଆସିଲି ଯେ ସେଥିରେ ବାଉଣ୍ଡରି ବୁଲି ଯାଇଛି । 'ଉତ୍କଳ ଚେତନାର ଘର ବି କିଛି କିଛି ଉଠିଗଲାଣି ।
- ସୌରଭ : ଭାଇ ଶୁଣୁଛି ବାପା ଏଠି ରୀତିମତ ଗୋଟେ ସଂସ୍କୃତିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେଣି ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ପାଗଳାମି, ବୁଡାବୟସରେ ଏମତି ଫାଲୁତ ଧନ୍ଦାରେ ଖାଲି ଧନ ବରବାଦ କରିବା କଥା..... ।
(ଅନ୍ଧ ବୁଡାଟି ପ୍ରବେଶ କରେ.....)
- ଅନ୍ଧ : ଆଜ୍ଞା ଏଠି ସୌରଭ ବାବୁ ଅଛନ୍ତି ?
- ସୌରଭ : ହଁ 'ହଁ କ'ଣ ହେଲା ?
- ଅନ୍ଧ : କିଏ ଜଣେ ବାବୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ।
(ସୌରଭ ବାହାରକୁ ଚାଲିଯାଏ ପରେ ପରେ
ଅନ୍ଧ ବୁଡାଟି)
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଏ ଘରଟାକୁ ବାପା ଗୋଟେ ଧର୍ମଶାଳା କରିଦେଲେଣି ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଏ ସବୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ହେବ ପ୍ରଶାନ୍ତ ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : କିନ୍ତୁ କେମିତି-ଆମେତ ସବୁ ଦୂରରେ ରହୁଛି ।

ପ୍ରଫୁଲ : ତୁମେ ବସ ଆଜି ଯାହାହେଲେ decission ନେବା ।

(ସୌରଭ ପାଟି ବାହାରୁ ଶୁଣାଯାଏ)

ସୌରଭ : (ଅନ୍ତରାଳରୁ) ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ ।

ପ୍ରଫୁଲ : ହେ ସୌରଭ ଆସିଲାଣି ତା ସାମାନାରେ କଥା ବାର୍ତ୍ତା କରିବା ଠିକ୍ ହେବନି । ତୁମେ ମାନେ ଚାଲ ଉପର ଘରକୁ ଯିବା ।

(ପ୍ରଫୁଲ , ପ୍ରଶାନ୍ତ , ପ୍ରଣବ ଚାଲିଗଲେ । ପଣି ଆସିଲେ
ସୌରଭ ଓ ଘର ମାଲିକ)

ସୌରଭ : ଆପଣ ଇଆଡେ କେମିତି ଚାଲି ଆସିଲେ ।

ଘରମାଲିକ : ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ଘର ଭଡା ନେଲାବେଳକୁ କବିତା ଶୁଣିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ଏଥର ଗଲାବେଳକୁ ଦେଖିଲି ଆପଣ ନାହାନ୍ତି ।

ସୌରଭ : ଓଃ ତା' ହେଲେ ମୋ କବିତା ଶୁଣିବାକୁ ଏତେ ବାଟ ବସରେ ଚାଲିଆସିଲେ । ବସନ୍ତ ବସନ୍ତ । ଯା' ଭିତରେ ବହୁତ ନୂଆ ନୂଆ କବିତା ଲେଖିଛି । (ସୌରଭ ଭିତରକୁ ଯାଉଥିଲା)

ଘରମାଲିକ : ଆଜ୍ଞା ଏଠି ଆପଣଙ୍କର ଶଶୁର ଘରଟାରେ .... ?

ସୌରଭ : କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ନଦୀକୂଳକୁ ଚାଲିଯିବା, ସୁଲୁ ସୁଲିଆ ପବନ ବହୁଥିବ-ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କବିତା ଛାଡିଦେଉଥିବି । ଆପଣ ମନ ଖୁସିରେ ଶୁଣୁଥିବେ ।

ଘରମାଲିକ : ନାଲ ଆଜ୍ଞା ଏଥର ଆପଣଙ୍କ କବିତା ବହିରୁ ଗୋଟେ ଗୋଟେ କପି କିଣି ନେବି ବୋଲି ଭାବିଛି ।

ସୌରଭ : ସେତେନା କ'ଣ ?

ଘରମାଲିକ : ଗତଥର ଆପଣଙ୍କର ଯୋଗିକ କବିତା ଶୁଣିଲାପରେ ମୋ blood pressure ଟା ବହୁତ କମିଯାଇଛି । ଏକଥା ଦେଖି ମୋ ପୁଅ ଯଦି ଧରି ବସିଲା- ଆପଣଙ୍କର କବିତା ସବୁ ପଢିବ ।

ସୌରଭ : ବୁଝିଗଲି, blood pressure ଟା ବଂଶଗତ ବେମାରି କଥା realise କରି ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ prevantion is better than cure

ମେଥଡ୍ରେ କବିତା ପଢିବାକୁ ବସିଛି । ପିଲାଟା ବୁଦ୍ଧିମାନ ଅଛି ।
ହେଲେ କବିତା ବହି ଗୁଡ଼ାକ ମୁଁ ଏଠିକି ଆଣିଛି ବୋଲି ଆପଣ
କେମିତି ଜାଣିଲେ ?

ଘରମାଲିକ : ଆପଣ ଛାଁ କହିଲେ ଆଜ୍ଞା । ପରୀକ୍ଷାଖାତା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସମୟରେ
ଅଭିଭାବକ ମାନଙ୍କର କୁଆଡ଼େ ଏ ସବୁ ବହିପତ୍ର ଉପରେ ବହୁତ
demand । ତେଣୁ ଆପଣ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଆସିଛନ୍ତି ।

(ମନି ପର୍ଯ୍ୟ କାତନ୍ତି)

ସୌରଭ : ଆଜ୍ଞା ଆଜ୍ଞା ଆପଣ ତାହାହେଲେ ସବୁ ଜିନିଷ ବୁଝି ଆସିଛନ୍ତି ।
ଦିଅନ୍ତୁ ଟଙ୍କାଟା ଦିଅନ୍ତୁ । (ସୌରଭ ତାଙ୍କ ହାତରୁ ଟଙ୍କାଟା ନେଇଯାଆନ୍ତି
ତା ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ କାଗଜ ପାଆନ୍ତି) ନିଅନ୍ତୁ ଟଙ୍କା ଭିତରେ ଏ କାଗଜଟା
ଆପଣଙ୍କର ନିଅନ୍ତୁ ।

ଘରମାଲିକ : ସେଇଟା ରଖନ୍ତୁ ଆଜ୍ଞା ସେଇଟା ପୁଅର Roll No ।

ସୌରଭ : ତା'ମାନେ ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଛି ।

ଘରମାଲିକ : ହଁ, ଏଇଠି ଖାତା ପଡ଼ିଛି ଆପଣଙ୍କର ଯେଉଁଠି valuation କରୁଛନ୍ତି ।

ସୌରଭ : ହେଲା ହେଲା ହେଇଯିବ, କେମିତି କରିଛି ।

ଘରମାଲିକ : ବାଲୁଙ୍ଗାଟାର ସେଦିନ କ'ଣ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହେଲା କେଜାଣି ସେ
ପେପରଟାରେ ବିଶେଷ ଲେଖିନି ବୋଲି କହୁଥିଲା ।

ସୌରଭ : ଚଳିବ- ଚଳିବ, ଚଳେଇନେବା । ପାସ କରାଇଦେବା ।

ଘରମାଲିକ : ଆଜ୍ଞା, ଯାହା ଆପଣଙ୍କର ଦୟା ।

ସୌରଭ : ଦୟା କ'ଣ, ନାହିଁ ନାହିଁ ଦୟା କ'ଣ । ମୋରତ ମନେହୁଏ କଲେଜରେ
ଯିଏ ନାଁ ଲେଖାଇଦେଲା ସେ ପଢ଼ୁ ବା ନପଢ଼ୁ, ଆଧ୍ୟାପକମାନେ
ପାଠ ପଢ଼ାନ୍ତୁ ବା ନପଢ଼ାନ୍ତୁ, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନମ୍ବର ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।
କାରଣ ପାସକରିବା ସେମାନଙ୍କର ଜନ୍ମସିଦ୍ଧ ଅଧିକାର ।

ଘରମାଲିକ : ଆଜ୍ଞା, ଆପଣ ଉଦାର ଆଉ ହୃଦୟବାନ ବୋଲି ପିଲାଙ୍କ ସମସ୍ୟା
ବୁଝୁଛନ୍ତି । ନହେଲେ..... ।

ସୌରଭ : ନା'ନା' ଯାହା ଜଣାଯାଉଛି ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ବୁଝିମାନ । ଗୁଣ୍ଡାଗୁଡ଼ାକ,
ଗଧଗୁଡ଼ାକ ଛୁରୀ ଦେଖେଇ, କପିକରି ଫାଙ୍କୁଲାସରେ ପାସ
କରୁଛନ୍ତି । ଇଏ କାହିଁକି ପାସ କରିବନି । ବସନ୍ତ ମୁଁ କବିତା ବହିଗୁଡ଼ାକ
ନେଇ ଆସୁଛି । (ଭିତରକୁ ଯାଇ ଗୋଟେ ବହି ପ୍ୟାକେଟ
ନେଇଆସନ୍ତି) ନିଅନ୍ତୁ ଏଥିରେ ପାଠଟା ବହି ଅଛି ।

ଘରମାଲିକ : ଆଜ୍ଞା ।

ସୌରଭ : ତାକୁ କହିବେ ଏଥିରେ ଥିବା କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ିବା ଅପକ୍ଷା ମୁଖସ୍ତ
କରିଦେବ । ତା' କୀବନ ସାରା ବୁଡ଼ ପ୍ରେସର, ହାଇପର ଟେନସନ
ହେବନି । ସେ କ'ଣମ - ତା ପୁଅ ନାତି କାହାରିକୁ ହେବନି ।

ଘରମାଲିକ : ଆସୁଛି ଆଜ୍ଞା, ନମସ୍କାର । ପୁଅ କଥାଟା ଯେମିତି..... ।

ସୌରଭ : କିଛି ଭାବିବାର ନାହିଁ । ନିଧତକରେ ଯାଇ ଶୁଅନ୍ତୁ । ଆସନ୍ତା ଥର
ଘରଭତା ନେଲା ବେଳକୁ କାଣିନେବେ ନି ।

ଭାଗ-୭

(ମାଧବବାବୁ ଲେଖାଲେଖି କରୁଛନ୍ତି । ଟ୍ରେରେ
କ୍ଷୀର ଗୁାସ ଧରି ପ୍ରବେଶ କରିଛି ରାଜଶ୍ରୀ ।
ଗୋଟିଏ ଟୁଲ ଉପରେ ରଖିଛି ।)

- ରାଜଶ୍ରୀ : ବାପା, ଆପଣଙ୍କର ଏଇ ମେଡିସିନଟା ଖାଇବା କଥା ନା ?
- ମାଧବ : ହଁ ମା, ସେଇଠି ରଖିଦେ ମୁଁ ଖାଇନେବି ।
- ରାଜଶ୍ରୀ : କ୍ଷୀରଟା ଥଣ୍ଡା ହେଇଯିବ ଏଇଟା ପ୍ରଥମେ ପି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ମାଧବ : ତୋତେ ଏ ସବୁ କାମ କରିବାକୁ କିଏ କହୁଛି ମା । ବଟ କ'ଣ ଫୁର୍ତ୍ତି ମାରୁଛି ।
- ରାଜଶ୍ରୀ : ବର୍ଷା କହୁଥିଲେ ଓଡ଼ିଆ ଘରର ବୋହୂ ହେଲେ ଏ ସବୁ କଥା ନିଜେ ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ମାଧବ : ତା ବୋଲି ତୁ ସକାଳୁ ସଂଧ୍ୟାଯାଏ କାମ କରିଚାଲିଥିବୁ ।
- ରାଜଶ୍ରୀ : ବମ୍ବେରେ ମୁଁ ଯେଉଁଠି କାମକରେ ସେକାଗାଗ ମୋ ଘରୁ ସବୁରି କି.ମି ଦୂର । ସକାଳ ୫ଟାରୁ ଉଠି ବସ ଧରି ଯିବାକୁ ହୁଏ । ଫେରୁ ଫେରୁ ରାତ ଆଠ ଟା । ତା ଟୁଲନାରେ ଏ କାମ କ'ଣ ? ବାପା, ସଚି ରାଉତରାୟ ଓଡ଼ିଶାର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଲେଖକନା, ତାଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନପିଠ ଦିଆଯାଇଛି ।
- ମାଧବ : ତାଙ୍କ ଲେଖା ତା' ହେଲେ ପଢ଼ିଲୁଣି ।
- ରାଜଶ୍ରୀ : ନା' ତାଙ୍କର A boatman boy ଇଂରାଜୀ କବିତାଟି ପଢ଼ିଛି । ଏଥର ଭଲଭଲ ଓଡ଼ିଆ writer ଙ୍କ କିଛି ବହି କିଣି ଦେଇ ପଢ଼ିବି ବୋଲି ଭାବୁଥିଲି କିନ୍ତୁ market ରେ ବୁଝିଲି ବହୁତ ଦାମ ।

ମାଧବ : ହଁ ମା', ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କର ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ ବହୁତ କମ । ଆମର ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ହାତରେ English କିମ୍ବା ହିନ୍ଦି ବହି ଧରି ବୁଲିବାକୁ ନିଜର ଗୌରବ ମନେ କରନ୍ତି ।

ରାଜଶ୍ରୀ : କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆର ବେଶ ବଡ଼ ବଡ଼ ନାମକରା writer ଅଛନ୍ତି । ଆମ କଲେଜକୁ ଥରେ କଣେ writer କୁ ଡକାଯାଇ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ନାଁ ମନୋଜ ଦାସ । ତାଙ୍କର କିଛି ଇଂରାଜି ଲେଖା, short story ପଢ଼ିଛି । wonderful, ଯେ କୌଣସି ଲୋକ impressed ହେଇ ଯିବ ।

ମାଧବ : ତୁ ପଢ଼ିଛୁ ବୋଲି impressed ହେଇଛୁ ମା, ଯିଏ ପଢ଼ିବନି...ସେ ଚିହ୍ନିବ କେମିତି ।

ରାଜଶ୍ରୀ : ସେ ଜ୍ଞାନପୀଠ ପାଇଲେଣି ବାପା ?

ମାଧବ : ଏଠି ସାହିତ୍ୟ ମହାରଥି ହେଉଛନ୍ତି ବଡ଼ ବଡ଼ ଅଫିସର ଆଉ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଲୋକ ମା' । ଏମାନଙ୍କ କବଳରୁ ପୁରସ୍କାର ସମ୍ମାନ ମୁକ୍ତ ହେଲେ ଅବା ଅନ୍ୟମାନେ କିଏ ପାଇବେ ?

ରାଜଶ୍ରୀ : କିନ୍ତୁ ମୁଁ କାଣିଛି ଓଡ଼ିଆମାନେ ବେଶ ନାଁ କରିଛନ୍ତି ।

ମାଧବ : ହଁ ମା, ଓଡ଼ିଆମାନେ ନିବୁଦ୍ଧିଆ ନୁହଁନ୍ତି । ସେମାନେ ଏକା ଏକା କାମ କଲେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ କିଛି ହାସଲ କରି ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦଳଗତ ଭାବରେ କୌଣସି କାମ କଲେ ପରସ୍ପର ଗୋଡ଼ ଟଣାଟଣି ଆରମ୍ଭ କରିଦିଅନ୍ତି ।

(ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ତାନି ଆସି ଠିଆହୁଅନ୍ତି । ରାଜଶ୍ରୀ ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଏ)

ମାଧବ : ତାନି ମୋ ପାଖକୁ ଅସିଲୁ ବାପା ଆଃ ।

ତାନି : ମୁଁ ତୁମ ପାଖକୁ ଅସିଛି, ତୁମକୁ ମୋର ଗୋଟେ କଥା କହିବାର ଅଛି ।

ମାଧବ : ଗୋଟେ କଥା କାହିଁକି ମୋ ଗେରୁ ନାତିଆ ପାଖରୁ ମୁଁ ବହୁତ କଥା ଶୁଣିବି । ବସ ପ୍ରଶାନ୍ତ । ତାନି ବୋଉକୁ ସାଥରେ ନେଇ ଆସିଲୁନି ?

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ତା'ର ବହୁତ ଇଚ୍ଛାଥିଲା ହେଲେ ହଠାତ୍ ଦେହଟା ଟିକିଏ ଅସୁସ୍ଥ ହେଇଗଲାତ ।

- ଜାନି : Daddy ମିଛ କହୁଛନ୍ତି Grand pa । ମାମିର Ladies Club function ଥିଲା ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : (ଆଖି ଦେଖାଇ ଚୁପ କରାନ୍ତି)
- ମାଧବ : ତୋ ବ୍ୟବସାୟ କେମିତି ଚିଲିଛି ?
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଚାଲିଛି, ତେବେ funds ଅବାବରୁ କେତେବେଳେ କ'ଣ ହେଇଯିବ କହି ହବନି ।
- ମାଧବ : ତୋ ଶଶୁର ମରିବା ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟବସାୟକୁ ବେଶ ବଢ଼େଇ ଦେଇଥିଲେ ଶୁଣିଛି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ବଢ଼େଇ ଦେଇଥିଲେ ନୁହେଁ ବାପା ମୋତେ ବୁଝେଇ ଦେଇଥିଲେ କୁହ । ବାହାର ପାର୍ଟି ପାଖରୁ ଏତେ ସବୁ credit ନେଇଆସିଥିଲେ ଯେ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ହଇରାଣ ହେଇ ଯାଇଛି । ଆପଣ ଜାଣିଥିବେ ମାର୍କେଟ ବିଲ୍ଡିଂ ପାଖ କୋଠାଟା ମୁଁ ବନ୍ଧା ପକେଇ ଲୋନ ଆଣିଛି ।
- ମାଧବ : ନା' ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଓଲଟା ଶୁଣୁଥିଲି ତୁ business କୁ ଦୁଇଗୁଣ କରି ଦେଇଛୁ ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଶତ୍ରୁମାନେ ଏକଥା ପ୍ରଚାର କରିଛନ୍ତି ବାପା, ପ୍ରକୃତରେ ଆମର ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ନିଜେ ଗଲେ ଦେଖି ଆସିବେ । ତୁମ ବୋହୂ ଆସିଲେ ଦେଖିବେ ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଅଳଙ୍କାର ଆଉ ନାହିଁ ।
- ଜାନି : ହଁ Grand pa ମାମିର ସବୁ ଗହଣା ବ୍ୟାଙ୍କ ଲକର ଭିତରେ ରଖି ଦେଇଛି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ତଗଲା କଉଠିକାର । ଲକର ଭିତରେ ରଖି ଦେଇଛି ତୁ କେମିତି ଦେଖିଲୁ ।
- ଜାନି : ସେଦିନ, ସେଦିନ ମାମୀର Birth day ଦିନ, ତୁମେ ଗୋଟେ diamond ନେକଲେସ ପ୍ରେଜେଣ୍ଟ କଲ । ବ୍ୟାଙ୍କ ଲକର ଭିତରେ ରଖାହେଲାନି ?
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆରେ ସେଇଟା ଜମିଟେସନ ଥିଲା । ତୁ ଜାଣିନୁ..... । (କଥା ବଦଳେଇ) ବାପା, ଏଇ ଯୁଟ କନାଟା ତୁମ ବୋହୂ ଦେଇଛି ।

ମାଧବ : ସୁଟ୍ କନା ? ମୁଁ ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧୋତି ପଂଜାବିରେ କାମ ଚଳଉଛି
ଏଇଟା କ'ଣ ହେବ ।

(ପ୍ରଶାନ୍ତ କନାକୁ ପ୍ୟାକେଟ ଭିନରୁ ଖୋଲେ)

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଏଇଟା ବହୁତ ବଡ଼ିଆ କନା ବାପା , ଇମ୍ମେଟେଟ ମେଟେରିଆଲରେ
ତିଆରି । ଗୋଟେ ଗଳାତିପା କୋଟ୍ ଆଉ ପ୍ୟାଣ୍ଟ୍ ହେଇଯିବ । ଆପଣ
ବର୍ତ୍ତମାନ ସତ୍ତା ଧ୍ୟାତି function ଇତ୍ୟାଦି attend କରୁଛନ୍ତି ତ
ଏଇଟା ଭଲ ହେବ ।

ମାଧବ : ନା' ସେ ସବୁ ମୋର ଦରକାର ନାହିଁ । ତୁ ବରଂ ନେଇ ନିଜପାଇଁ
କର ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆପଣଙ୍କ ବୋହୂ କିନ୍ତୁ ମନ ଦୁଃଖ କରିବ ବାପା , ଆପଣ ପିନ୍ଧନ୍ତୁ ବା
ନପିନ୍ଧନ୍ତୁ ଏଇଟା ରଖନ୍ତୁ ।

ମାଧବ : ହଉ ସେଇଠି ରଖିଦେ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ତାନି ତୁ ନଦୀକୂଳକୁ ଯିବାକୁ କହୁଥିଲୁନା , ଆସ ଯିବା... ।

ତାନି : ନା' !

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆସ୍ କହୁଛି । ତୁ ଏଠି ରହିଲେ ଜେଜେଙ୍କ ଜିନିଷ ଏପଟ ସେପଟ
କରିବୁ ।

ମାଧବ : ତୁ ଯୁଆଡେ ଯିବା କଥା ଯା-ସେ ମୋ ପାଖରେ ଥାଉ । (ପ୍ରଶାନ୍ତ
ଚାଲିଯାଏ) ତୋର କ'ଣ ଗୋଟେ ଗୁପ୍ତ କଥା ଅଛି... କହିବୁ ପରା ।

ତାନି : ରୁହ , ମୁଁ ସବୁ ଆଡେ ଦେଖି ଆସେ ।

(ତାନି ଯାଇ ସବୁ ଆଡେ ଦେଖି ଆସେ)

ତାନି : ଶୁଣ , ମୁଁ ଯାହା କହିବି ତୁମେ ଯେମିତି କହାକୁ ନକହ ।

ମାଧବ : ନା' କାହାକୁ କହିବିନି । କହ କ'ଣ କହିବୁ ?

(ହଠାତ୍ ତାନି ମାଧବଙ୍କ କାନ ପାଖକୁ ମୁହଁ ନେଇ
କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହେଁ)

ମାଧବ : (ତାନିକୁ ସମାନାକୁ ନେଇ ଆସି) ସେମିତି କାନ ପାଖରେ କହିଲେ
ମୁଁ କିଛି ଜାଣି ପାରୁନି । ଯାହା କହିବା କଥା ବଡ଼ ପାଟିରେ କହ ।

ଜାନି : ନା ମୁଁ ବଡ଼ ପାଟିରେ କହିବିନି । କାନ୍ଧର ପରା କାନ ଅଛି ।
 ମାଧବ : (ହସି ଉଠି) କାନ୍ଧର କାନ ଥିବା କଥା କିଏ କହିଲା ?
 ଜାନି : ଡାକ୍ତର, ମମି ସବୁବେଳେ କୁହନ୍ତି ।
 ମାଧବ : ମିଛ କଥା, କାନ୍ଧ ଗୋଟେ ନିର୍ଜୀବ ପଦାର୍ଥ, କାନ କୁଆଡ଼େ ଆସିବ,
 ତୁ ବଡ଼ ପାଟିରେ କହ ।

(ହଠାତ୍ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହାତରେ ଗୋଟେ ପ୍ୟାକେଟ ଧରି ପ୍ରବେଶ
 କରେ ଜାନି କଥା ବନ୍ଦ କରି ଗଟ ଉପରେ ଯାଇ ଶୋଇ
 ପଡ଼େ....)

ମାଧବ : କ'ଣ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ, ହାତରେ ସେଇଟା କ'ଣ ?
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଗୋଟେ ଛୋଟ ଏଫ୍.ଏମ୍.ସେଟ୍ ତୁମ ବୋହୂ ତୁମକୁ present
 କରିଛି ।
 ମାଧବ : ମୋରତ ଗୋଟେ ସେଟ୍ ଅଛି ଏଇଟା କ'ଣ ହେବ ।
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : (ପ୍ୟାକେଟ ଖୋଲି) ଏଇଟା ଗୋଟେ ଭଲ ସେଟ୍ଟିଂ, ଆପଣ news
 ଇତ୍ୟାଦି ଶୁଣିବାକୁ ସୁବିଧା ହେବ ।
 ମାଧବ : ଠିକ୍ ଅଛି ଆଣିଛୁ ଯଦି ସେଟାକୁ ସେଇଠି ରଖିଦେଇଯା..... ।

(ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସେମିତି ବସି ରହେ କିଛି ସମୟ)

ମୋତେ କିଛି କହିବୁ ?

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ନା- ମାନେ କହିବି ଆଉ କ'ଣ, କିଛି ନାହିଁ ।
 ମାଧବ : ତୋ ମୁହଁରୁ ଜଣାଯାଉଛି ତୁ କିଛି କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ।
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ମାନେ କ'ଣକି ବାପା ମୁଁ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଗୋଟେ ପ୍ଲାନ ପାଇଁ apply
 କରିଥିଲି ସେଇଟା ମିଳିଯାଇଛି । ହଠାତ୍ ଅଠର ଲକ୍ଷ ଯୋଗାଡ଼
 ହେଇ ପାରୁନି ।
 ମାଧବ : ତୋର ଭବନେଶ୍ୱରରେ ଗୋଟେ କୋଠା ଅଛି । ଦିଲ୍ଲୀରେ କିଣିବା
 କ'ଣ ଦରକାର ।
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଲୋକ ଖୋଜି ଖୋଜି ପାଉ ନାହାଁନ୍ତି । ମିଳିଯାଇଛି ଯେତେବେଳେ
 ପକେଇ ଦେଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

ମାଧବ : ତୁ ତ ଜାଣିଛୁ ରିଟାୟାତ ପରେ ଯାହା ମିଳିଲା ମୁଁ ସବୁ ତୁମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଇଛି ।

(ଦରକା ପାଖରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ପ୍ରଣବ ଆସି ଠିଆ ହୁଅନ୍ତି)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଆରେ ତୁମେ ସବୁ ଭିତରକୁ ଆସ । ଯାହା ମୋତେ କହୁଥିଲ ସବୁ ବାପାଙ୍କ ସାମାନାରେ କୁହ ।

ମାଧବ : ଓଃ ତୁମେ ତିନି ଜଣ ମିଶି ତାହେଲେ କିଛି ଗୋଟେ କହିବାକୁ ଆସିଛ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆମର ଏଠି ଇଷ୍ଟାତ କାରଖାନା ହେଲେ ଏଠି ବଡ଼ ବଡ଼ କମ୍ପାନୀ ମାନେ ଆସି ଘର ଖୋଜିବେ । ଭାବୁଥିଲୁ ଆମ ଘରଟାକୁ ରିମଡେଲିଂ କରିଦେଲେ ଭଡାରେ ଲାଗିଯାଆନ୍ତା ।

ମାଧବ : ଭଲ କଥା । ତେବେ ମୁଁ କୋଉଠି ରହିବି ?

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଆପଣ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବେ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆପଣଙ୍କର ଦ୍ଵାର୍ଟ ବେମାରି ଅଛି । ଏଠି ଭଲ ଡାକ୍ତରଟିଏକି ନାହିଁ ଯେ ଦେଖା ଶୁଣା କରିବ ।

ପ୍ରଣବ : ଭଲ ଠିକ କହୁଛନ୍ତି ବାପା, ଆପଣ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ, କୋଉଟା ଭଲହେବ ।

ମାଧବ : ଆରେ ମୁଁ କ'ଣ ଚିନ୍ତାକରିନି ପ୍ରଣବ । ବହୁ ଚିନ୍ତାକଲା ପରେ ଯାଇ ଗାଁରେ ଆସି ରହିଛି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଏ ଘରଟାରେ ଯଦି ରହିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ଘର ସମାନାରେ କିଛି ଦୋକାନଘର କରି ଭଡା ଦେଇହେବ ।

ମାଧବ : ଘର ସାମନାରେ ମାନେ ....କଉ ଜାଗା କଥା କହୁଛୁ ?

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ସେ ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗି ଆଉ ସେ ଅଂଧ ବୁଡା ଯଉ ଘରେ ରହୁଛି । ସେ ଗୁଡାକ ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ ଭଲ ଜାଗା ମିଳିବ ।

ମାଧବ : ନା' ସେ ଗୁଡାକ ଭାଙ୍ଗି ହବନି । ସେଠି ଗାଁ ଯାକ ଲୋକ ବସାଉଠା କରୁଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଆପଣ ସବୁ କଥାକୁ ମନାକରୁଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ..... ।

ମାଧବ : ଯାହା କହିବ ସ୍ଵସ୍ଥ ଭାବରେ କହ । ତୁମେ ଜାଣ ମୋତେ ବୁଲେଇ ବାଙ୍କେଇ କହିଲେ ମୁଁ ବୁଝିପାରେନି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏଥର ଏକାଠି ହେଇଛୁ । ଆଉ କେତେବେଳେ ଏକାଠି ହେଇପାରିବୁ କି ନାହିଁ ଠିକ୍ ନାହିଁ । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ସାମାନାରେ କିଛି ଗୋଟେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେଲେ ଭଲହୁଅନ୍ତା ।

ମାଧବ : ମାନେ ତୁମେ ମାନେ ଭାଗବତ୍ କଥା କହୁଛ ?

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ମାନେ କିଛି ନହେଲେ କାଗଜପତ୍ରରେ କିଛି କରିଦେଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

ମାଧବ : ନା, ବର୍ଷା ପାଇଁ କିଛି ଗୋଟେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ନସାରିବା ଯାଏ ମୁଁ କିଛି କରିପାରିବିନି । ତାର ବାହାଘର ଶେଷହେବା ପରେ ମୋ ମୁଣ୍ଡରୁ ଦାୟିତ୍ବ ଖସିଯିବ । ତା'ପରେ ଯାହା ଚାହିଁବ କରିବି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : କିନ୍ତୁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ସଂପତ୍ତି ରହି ପାରିଲେତ ?

ମାଧବ : ତୋ କଥା ମୁଁ ବୁଝିପାରିଲିନି ?

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଏଇ, ଆମକୁ ନ ପଚାରି ଆପଣ ଗାଁ ଭିତର ଜାଗାଟା ଦାନ କରିଦେଲେ ଆଉ କ'ଣ କେତେବେଳେ କରିଦେବେ କିଏ ଜାଣିଛି ।

ମାଧବ : ଓଃ ତୁମେ ମାନେ ତାହେଲେ ମେଳିବାଂପି ଏଇକଥା କହିବାକୁ ଆସିଥିଲ । ତେବେ ଶୁଣ, ସେ ଯାଗାଟା ବହୁତଦିନ ତଳେ ମୁଁ ନିଜ ପଇସାରୁ କିଣିଥିଲି । ସେଇଟା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ମୋ ଯାଗା । ମୁଁ ଯାହାକୁ ଚାହିଁବି ଦାନକରି ପାରିବି । ଆଉ ତୁମର କିଛି କହିବାର ଅଛି ?

(ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଆସିବାକୁ ଠାରି ଦିଏ ।
ସମସ୍ତେ ଧିରେ ଧିରେ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି । ଜାନି ଶେଯରୁ
ମୁହଁ ଉଠେଇ କେଜେ ଆଡ଼କୁ ଚାହେଁ)

ଜାନି : ସମସ୍ତେ ଚାଲିଗଲେଣି Grand pa ।

ମାଧବ : ଏଁ ।

ଜାନି : ତା ହେଲେ ମୋ କଥାଟା କହିବି ।

ମାଧବ : ହଁ ଯାହା କହିବା କଥା କହ ।

- ତାନି : ମାମି କହୁଥିଲା ତୁମେ ଜଣେ ଯକ୍ଷ ଏକଥା କ'ଣ ସତ ? ତୁମେ କୁଆଡ଼େ କେବେହେଲେ ମରିବନି ।
- ମାଧବ : ଏକଥା ତୋ ମାମୀ କହୁଥିଲା ?
- ତାନି : ହଁ, Daddy ଙ୍କୁ କହୁଥିଲା । ଆଉ କହୁଥିଲା ତୁମ ନାଁ ଜଗନ୍ନାଥ କୁଣ୍ଡୁ । ତୁମ ଆଲମାମାରି ଭିତରେ ବହୁତ ସଂପତ୍ତି ଲୁଚେଇ ରଖିଛ ।
- ମାଧବ : (ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି)
- ତାନି : ତୁମେ ଜଳଦି ମରିଗଲେ ଆମେ ଗୋଟିଏ ପଂରେନକାର କରିବୁ । ତୁମେ ଜଳଦି ମରୁନ କାହିଁକି ଗ୍ରୀଷ୍ମପା ? ମୁଁ କାରରେ ବସି ସ୍କୁଲକୁ ଯାଆନ୍ତି । ତୁମେ କଥାଦିଅ କେବେ ମରିବ ? କଥାଦିଅ ।
- ମାଧବ : ଆରେ ମୋ ପୁଅ ବୋହୂ ଯେତେବେଳେ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ମୁଁ କ'ଣ ବେଶି ଦିନ ବଞ୍ଚିପାରିବି ।
- ତାନି : ତୁମେ ମିଛ କହୁଛ ଗ୍ରୀଷ୍ମପା ।
- ମାଧବ : ନାଁ ଗ୍ରୀଷ୍ମପା ମାନେ କେବେ ମିଛ କୁହନ୍ତିନି । ସେମାନେ ମିଛ କହିଲେ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କର ଅମଙ୍ଗଳ ହୁଏ ପରା ।
- ତାନି : ଡାକି କହୁଥିଲେ ତୁମେ ମିଛୁଆ, କପଟୀ, ଲୁଚେଇ ଲୁଚେଇ ତୁମ ଝିଅକୁ ବହୁତ କଥା ଦେଉଛ । ତୁମେ ମୋତେ ଠକି ଦେଉଛ । ତୁମେ କେବେ ମରିବନି ।
- ମାଧବ : ଆରେ ବାବା ମୁଁ କଥା ଦେଉଛି ଟାଟଲ ମରିବି ।
- ତାନି : ପ୍ରମିସ୍ ।
- ମାଧବ : ପ୍ରମିସ୍ । (ମାଧବ ଆଖିରେ ଲୁହ)

(ଅନ୍ଧବୁଡ଼ାର ଖଞ୍ଜଣି ମାତ୍ରସହ “କାହିଁକି ଆସିବୁ ମନ କିସ ନେବା ପାଇଁରେ” - ଭଜନଟି ଶୁଣାଯାଉଥାଏ)

ଭାଗ-୮

(କ୍ଷେତ୍ରମୋହ ବାବୁଙ୍କ ଘରେ ବସିଛନ୍ତି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ,
ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ପ୍ରଣବ । କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ବାବୁ
ପଦଚାରଣା କରୁଛନ୍ତି)

କ୍ଷେତ୍ର : ବାପା ତୁମକଥା ଶୁଣିବେନି ବୋଲି ତୁମେ ମାନେ ତୁପଚାପ୍ ରହିଯିବ ।
ଦେଖିବ ଏଥର ଗାଁରୁ ଯାଇ ପୁଣି କେବେ ଅସିଲା ବେଳକୁ ଫଟା
କଉଡ଼ି ଟିଏ ବି ନଥାଏ । ଜାଣିଛ ଯେଉଁ ଜାଗାଟା ତୁମ ବାପା ଦାନ
କରି ଦେଇଛନ୍ତି ତା ଦାନ କେତେ ହେବ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : କେତେ ?

କ୍ଷେତ୍ର : ଏଠି ଇଞ୍ଚାତ କାରଖାନା ହେବବୋଲି ଘୋଷଣା ହେଲାପରେ ଦାନ
ସବୁ ହୁ ହୁ ହେଇ ବଡ଼ି ଚାଲିଛି । ସେଠି ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁଣ୍ଠ ପଟିଶହକାର
ରୁ କମଯିବନି । ସେ ଜାଗାଟା ଗୋଟେ ଏକରରୁ ଅଧିକା ଅଛି...ତୁମେ
ହିସାବ କର ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ବାବା, ଆପଣ କିଛି ଗୋଟେ ବୁଝି ବାହାର କରନ୍ତୁ । ଯେମିତି ହେଲେ
ଗୋଟେ ସମାଧାନ ହେଇଯାଉ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଏଇନା ଆମର ଭାଗ ହେଉ ବା ନହେଉ..... ବାପା ଯେମିତି
further ଦାନ ଖଇରାତ କରିବେନି ତାର ଗୋଟେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।

କ୍ଷେତ୍ର : ଦେଖ legal advice ଯଦି ଚାହୁଁଛ ବହୁତ ବାଟ ଅଛି । ଡାକ୍ତରକୁ
ଧରାଧରି କରି ଗୋଟେ certificate ଯୋଗାଡ଼ କରିଦେଲେ ତାଙ୍କୁ
ଆମେ court ରେ ପାଗଳ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରି ଦେଇପାରିବା ।
ବାସ ସେ ଆଉ କିଛି କରି ପାରିବେନି ।

- ପ୍ରଶ୍ନ : ମୋର ଟିକିଏ କାମ ଥିଲା ଭାଇ- ଭାଇଣୀକୁ ଧରି ଅମର ମଉସାଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବାକୁ କହିଥିଲି ।
- ପ୍ରଶ୍ନାତ୍ତ : ଆମକୁ ବି ସେ ଖାଇବାକୁ ଡାକିଛନ୍ତି ହେଲେ ଦେଖୁଛି ତୁ ହେଉଛୁ ଅସଲ ସୁବିଧା ବାଦି । କ'ଣ ଗୋଟେ ଠିକ୍ କଲା ବେଳକୁ ତୁ ଖସିଯିବାକୁ ବାହାରି ପଡୁଛୁ ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ବାପାଙ୍କୁ ତୁ କିଛି କହିବୁନି, ଆମେ ତୋ ଲାଗି କାହିଁକି ପଦାରେ ପଡିବୁ । ଭାଗ ନେଲା ବେଳକୁ ନବୁନାନାହିଁ ? ଉଠୁଛୁ କୁଆଡେ ବସ ।
- ପ୍ରଶ୍ନ : ତୁମେ ମାନେ ଯାହା କହିବ ମୁଁ ସବୁ ମନିନେବି ବୋଲି କହିଛି । କିନ୍ତୁ ବାପାଙ୍କୁ ପାଗଳ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବାଟା ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁନି.. ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ଓଃ. ଆମେ କ'ଣ ସେକଥା କଲେଣି । ମାନେ legal action ପାଇଁ ଏମିତି ହେଇପାରିବ ବୋଲି କହୁଥିଲି ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଆଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ କ'ଣ ଅନ୍ୟବାଟ ହେଇପାରିବ କହୁ ନାହାଁନ୍ତି ବାବା ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ଦେଖ ତୁମ ବାପାଙ୍କ action check କରିବାକୁ ଯୁଁ ଛଡା ଆଉ ଗୋଟେ କଥା କରାଯାଇ ପାରେ ।
- ପ୍ରଶ୍ନାତ୍ତ : କ'ଣ ସେଇଟା କହୁ ନାହାନ୍ତି ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ଗୋକୁଳି ଟୋକାଟା ପ୍ରକୃତରେ ତୁମ ବାପାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ଖାଇ ବସିଛି । ତାକୁ ଯଦି ବାପାଙ୍କ ପାଖରୁ ଅଲଗା କରାଯାଇ ପାରନ୍ତା ଅନ୍ତତଃ further କିଛି ବରବାଦରୁ ମୁକ୍ତି ପାଆନ୍ତା ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ତାକୁ ବାପାଙ୍କ ପାଖରୁ ଦୂରେଇ ଦେଇ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଭକ୍ତଳ ଚେତନା ନାଁରେ ଯେଉଁ ଜମିଗା ଚାଲିଯାଇଛି....ସେଇଟା କ'ଣ ଫେରିପାଇ ପାରିବୁ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ସେକଥା ମୋ ଉପରେ ଛାଡିଦିଅ । ତ'ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୁଁ କରିଦେଲିଣି, ତୁମେ ଜାଗା ପଛପାଖରେ ଉପର ସାଇ ବାଲାଙ୍କର ଖଣ୍ଡେ କୋଠ ଜମି ଅଛି । ତାଙ୍କୁ ମୁଁ କହିଦେଲିଣି ସେମାନେ ଠିକ ସମୟରେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ସବୁ ଫସର ଫାଟି ଯିବ ।

- ପ୍ରଫୁଲ : ସତେ.... । (ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପରକୁ ବହିଁ ହସନ୍ତି)
(ହଟ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେରେ ବା, ଇଟ୍ୟାଦି ନେଇ ଆସେ)
- ହଟ : (ପ୍ରଫୁଲଙ୍କୁ) ଆଜ୍ଞା ଆପଣଙ୍କୁ କଣେ କିଏ ସୌରଭ ବାବୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ।
- ପ୍ରଫୁଲ : ସୌରଭ ଏଠି ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲାଣି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆମେ ସବୁ ଏଠି ଅଛୁ ବୋଲି କେମିତି ସେ ଜାଣିଲା ।
- ପ୍ରଫୁଲ : ଗାଁକୁ ଆସିବା ବୋଲି ତାକୁତ ଆମେ ଲେଖିନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଠିକ ବାସନା ବାରି ବାରି ଯେମିତି ଚାଲିଆସିଲା- ସେମିତି ବାସନା ବାରି ବାରି ଏଠି ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲା ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଇତିଏଟ କଉଠିକାର ।
- ପ୍ରଫୁଲ : ମୁଁ ଯାହା ଭାବୁଛି spying କରିବା ପାଇଁ ଏଠିକି ଆସିଛି ।
(ସୌରଭ ପ୍ରବେଶ କରେ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନକୁ ନମସ୍କାର କରେ)
- ସୌରଭ : ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଏଇଠି ଅଛନ୍ତି ସେଠି ଅମର ମଉସା ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଛନ୍ତି ।
- ପ୍ରଣବ : ମୁଁ କହୁନଥିଲି ମୋର ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଅଛି ।
- ସୌରଭ : ନା' ସେ ସମସ୍ତେ ଯିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ସେ କୁହନ୍ତୁ କି ନାହିଁ ତୁମେ କିନ୍ତୁ ସୌରଭ ତାଙ୍କପାଇଁ ବହୁତ ପରିଶ୍ରମ କରୁଛ । ହଁ କଲେକରୁ ଛୁଟିନେଇ ଯେତେବେଳେ ଶଶୁର ଘରେ କଟଉଛ.....କିଛିତ ହେଲେ କାମ କରିବାକୁ ହେବ ।
- ସୌରଭ : ମାନେ.....ମୁଁତ କିଛି ବୁଝିପାରୁନି ।
- ପ୍ରଫୁଲ : ଯିଏ ବୁଝି ବୁଝି ପାଣି ପିଏ ସେ କ'ଣ ଏସବୁ କଥା ବୁଝିପାରେ ।
(ପ୍ରଫୁଲ ପ୍ରଶାନ୍ତ ହସିଉଠନ୍ତି)
- ସୌରଭ : ଆପଣମାନେ ତା'ହେଲେ ଯିବେନି, ମୁଁ ଯାଉଛି ।
- ପ୍ରଣବ : ମୁଁ ବି ଯାଉଛି ଭାଇ । ରାଜଶ୍ରୀକୁ ପୁଣି ନବାକୁ ହେବ ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ତୁମେମାନେ ଚାଲ ଆମେ ଯାଉଛୁ ।

(ସୌରଭ ଓ ପ୍ରଣବ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି । ହଟ ଗାଲିକପ
ଇତ୍ୟାଦି ନେଇ ଚାଲିଯାଏ)

- ପ୍ରଫୁଲ : ଆପଣ ଆମ ପାଇଁ କିଛି ଗୋଟେ କରନ୍ତୁ ବାବା । ମୁଁ ଦେଖୁଛି ଆମେତ
ଗାଁକୁ ଆସିପାରୁନୁ ଏଇ ସୁଯୋଗରେ ତାଙ୍କ ଝିଅ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ସବୁକିଛି
ମାରିନେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ତୁମେମାନେ ଯଦି ମୋ ସହିତ ସଂପର୍କ ରଖି କାମ କରିବ ତାହେଲେ
ସବୁକିଛି ଠିକ କରିଦେବି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆମେତ ଆଉ ଆଠ-ଦଶ ଦିନ ରହିବୁ ଯା ଭିତରେ କିଛି ହେଇପାରିବ ?
- କ୍ଷେତ୍ର : ଦେଇପାରିବ ସବୁ ଦେଇପାରିବ । କୌଣସି କାମରେ ତର ତର
ହେଲେ ତା result ଭଲ ହୁଏନି । *slow & steady wins the
race .*
- ପ୍ରଫୁଲ : ଆପଣଙ୍କୁ ଆମେ ବାପାଙ୍କ କଥା ତାହେଲେ ଛାଡ଼ିଦେଲୁ ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ତୁମେ ଦେଖିବ, ଏଇ କିଛିଦିନ ଭିତରେ ସେ ଗାଁଛାଡ଼ି ତୁମ ପାଖକୁ
ପଳେଇ ଯିବାକୁ ବାଟ ପାଇବେନି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆଉ ଗୋଟେ ବୁଦ୍ଧି କହିବେ ମଉସା....ବାପା ଦିନରାତି ପୁଛୁକ
ଚାବିଟା ଧରି ବୁଲୁଛନ୍ତି । ସେଇଟା କେମିତି ଟିକିଏ ହାତକୁ ଆସିଲେ
ତା' ଭିତରେ ଅନ୍ତତଃ କ'ଣ କ'ଣ ଅଛି ଜାଣିଥାନ୍ତୁ । ଶୁଣୁତୁ
କେକେବାପାଙ୍କ ଅମଳରୁ ସେଥିରେ ଗୁଡେ ସୁନା ମୋହର
ରଖାଯାଇଛି ।
- କ୍ଷେତ୍ର : ଗାଁ ସାରା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ତୁମ ଗୋସେଁ କେକେବାପା
ମାଟିତଳୁ ସୁନା ମୋହର ଭର୍ତ୍ତି ଗରାଟେ ପାଇଥିଲେ ।
- ପ୍ରଫୁଲ : କିଛି କରିହେବ ବାପା । ଏଠି ଏତେ ଦିନ ରହିଲୁ ଖାଲିହାତରେ
ଫେରିଲେ ଘରେ ଅଶାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟିହେବ । ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ଝିଅ କଥା
ଜାଣନ୍ତି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : କିଛି ଗୋଟେ ଆଇଡିଆ ଦିଅନ୍ତୁ ।

କ୍ଷେତ୍ର : (ହସି) ଦେଖୁଛି ମାଧବ ତୁମକୁ ପାଠଶାଳା ପଡ଼େଇ ଖାଲି ମଣିଷ
କରିଛି ସିନା ଚିକିଏ ସାଂସାରିକ ବୁଦ୍ଧି ଦେଇନି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ମାନେ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ :

କ୍ଷେତ୍ର : ମଣିଷ ନିଶା ବଳରେ ମହବଳ ବାଘ ପାଟିରୁ ରୋଗାଦାନ୍ତ କାଟି
ଦେଇ ପାରୁଛି । ତୁମେମାନେ ତୁମ ବାପାଙ୍କ ପାଖରୁ ଚାବିଟା
ଆଣିପାରିବନି । ବୁଝୁଛନ୍ତି.....?

(ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପରସ୍ପରକୁ ଚାହିଁ ମୁରୁକି ହସା
ଦିଅନ୍ତି)

କ୍ଷେତ୍ର : କିନ୍ତୁ ସାବଧାନ.....ଚିକିଏ ବେ କାଲଦା ହେଇଗଲେ ଜୀବନଟା
ଚାଲିଯିବାର ସଂଭାବନା ଅଛି । strike the iron when it is
hot.

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ମାନେ ?

କ୍ଷେତ୍ର : If you strike the same when it is not hot then there
is every possibility of breaking off your own
hammer understand.....?

(ପ୍ରଶାନ୍ତ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ, କ୍ଷେତ୍ର ମୋହନଙ୍କ ମୁହଁକୁ
ବୋକାଙ୍କ ଭଳି ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି)

ଭାଗ-୯

(ମାଧବବାବୁଙ୍କ ଦ୍ରୁତରୂପ । ରାଜଶ୍ରୀ ଗୋଟିଏ ଗିନାରେ
ପିଠଉ ଧରି ଘୋଟି ଆଜିଚାଲିଛି । ତା'କଣ୍ଠରୁ ଶୁଣୁ ଗୁଣୁ
ସ୍ଵରରେ ଗୋଟିଏ ଓଡ଼ିଶୀ ଶୁଣାଯାଉଛି । ଅଧ ଓଷ୍ଠଦ
ପଶିଆସିଛି ।)

ଅନ୍ଧ : କିଏ ସାନବୋହୂ ଗାଉଛ ନା ମା ? ବନ୍ଦ କଲୁ କାହିଁକି ? ଗାଅ... ।

ରାଜଶ୍ରୀ : ନା' ମଉସା ମୋତେ ଗୀତ ଗାଇ ଆସେନା । ଆପଣ କେତେ ଗୀତ
ଗାଉଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ପଦେ ମନେ ରଖିଥିଲି ।

ଅନ୍ଧ : ତୋ କଣ୍ଠଟି ବହୁତ ମିଠା- ଗା ଆଉ ପଦେ ଗା ।

ରାଜଶ୍ରୀ : ଆଉ ଜାଣିନି-ଆପଣ ଗାଆନ୍ତୁ ।

ଅନ୍ଧ : ଏବେ ତୁ କ'ଣ ଗୋଟେ କାମ କରୁଛୁ ବୋଲି ମନେହେଉଛି ।

ରାଜଶ୍ରୀ : ଓଡ଼ିଆ ଘରେ କେମିତି ଚିତା ଘୋଟି ଦିଆଯାଏ ଶିଖୁଛି ।

ଅନ୍ଧ : ଓଃ କାଲି ପରା ମାଣବସା ଗୁରୁବାର । ଠିକ ଅଛି ତୁ ଗୋ କାମ
ସାର । ସମୟ ହେଲେ ମୋତେ ଡାକିଦେବୁ ସାଂଗ ହୋଇ ଗାଇଦେଲେ
ବାକି ପଦ ଗୁଡ଼ା ଶିଖିଯିବୁ ।

ରାଜଶ୍ରୀ : ଆପଣଙ୍କର କେତେବେଳେ ସମୟ ହେବ ମଉସା ।

ଅନ୍ଧ : ମୋର ବେଳ ଅବେଳ କ'ଣ ସଂଧ୍ୟା ବେଳକୁ ଗାଁରେ ଦି ଘଣ୍ଟା କିର୍ତ୍ତନ
ଶିଖାଉଛି । ଦିନ ସାରା ବସିଛି ।

ରାଜଶ୍ରୀ : ଠିକ୍ ଅଛି ମୁଁ ଡାକେଇବି ।

(ଅନ୍ଧ ଓସ୍ତାଦ ସେଇ ଗୀତଟି ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ହୋଇ
ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି । ପରେ ଗୋକୁଳି ଆସେ ।)

- ରାଜଶ୍ରୀ : ହେଇ ଦେଖିକରି ଚାଲ । ମୋ ଝୋଟି ଖରାପ ହେଇଯିବ ।
- ଗୋକୁଳି : ବାଃ ଆପଣ ତ ଯେ କୌଣସି ଓଡ଼ିଆ ଘରର ବୋହୂକୁ ବଳିଯିବେ
ଶୁଭି । ଏସବୁ କାହା ପାଖରୁ ଶିଖିଲେ ?
- ରାଜଶ୍ରୀ : ଶିଖେଇ ଦେବାକୁ କ'ଣ ମଣିଷ ଅଭାବ । ଅମର ମଉସାଙ୍କ ସାନ
ବୋହୂ ଶିଖେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।
- ଗୋକୁଳି : ଆସୁ ବା ନଆସୁ । ଓଡ଼ିଆ ଘରର ବୋହୂ ହେଇଛି ମାନେ । must
know the culture under estimate କରିଦେବନି ।
- ଗୋକୁଳି : ଆପଣ ଠିକ ବୁଝିଛନ୍ତି ଶୁଭି । ଗୋଟେ କୋଉଠି ପଡ଼ିଥିଲି ଝିଅମାନେ
ବାହାହେଇଗଲେ ଶଶୁର ଘରର ଗୋତ୍ରକୁ ଆଦରି ନିଅନ୍ତି ଆଉ
ତୁମେ ଯେମିତି ଆମ culture ଆଉ ରଚିରିବାକ କୁ ଆପଣେଇ
ନେଲଣାଇ । ତାର ତୁଳନା ନାହିଁ । ଆଛା ବର୍ଷା କାହିଁ ଦେଖାଯାଉନି ।
ତାକୁ କେତେଟା ବ୍ୟାନର ଲେଖିବାକୁ ଦେଇଥିଲି ଯେ ।
- ରାଜଶ୍ରୀ : ହଁ ତୁମ ବ୍ୟାନର କାମ ସାରୁ ସାରୁ ତାଙ୍କୁ କାଲି ରାତି ଦିଇଟା
ହେଇଗଲା । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଫୁଲମାଳ କରିବାରେ ଲାଗିଯାଇଛନ୍ତି ।
- ଗୋକୁଳି : ଫୁଲ ମାଳ କ'ଣ ହେବ ।
- ରାଜଶ୍ରୀ : ତୁମେ ମାନେ କୁଆଡ଼େ କ୍ୟାପିଟାଲ ଯାଇ କ'ଣ ଗୋଟେ ଆନ୍ଦୋଳନ
କରିବ ।
- ଗୋକୁଳି : ଆମର ଏଠିକାର ଇଚ୍ଛାତ କାରଖାନା ଅନ୍ୟ ଯାଗାକୁ ଉଠି ଯିବାକୁ
ଶୁଣାଯାଉଛି । ସେଇଥି ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇବାକୁ ଯିବୁ ।
- ରାଜଶ୍ରୀ : ଠିକ ଅଛି ତୁମେ ଥାଅ, ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଡାକି ଦେଉଛି ।

(ରାଜଶ୍ରୀ ଚାଲିଯାଏ । ଗୋକୁଳି ସୋଫା ଉପରେ
ବସିଯାଏ । ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବାହାରୁ ଆସନ୍ତି ।)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଏତେବେଳେ କୁଆଡ଼େ ଗୋକୁଳି ।

- ଗୋକୁଳି : ଗତେ ବ୍ୟାନର ଲେଖିବାକୁ ଦେଇଥିଲିଯେ... ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ସେଇ ବ୍ୟାନର ବାହାନାରେ ବର୍ଷା ପାଖକୁ ଆସିଥିଲା । ଆଜ୍ଞା ବର୍ଷା ଛଡ଼ା ବ୍ୟାନର ଲେଖିବାକୁ ଏଠି ଅନ୍ୟ କେହି ନାହାଁନ୍ତି ।
- ଗୋକୁଳି : ଆଜ୍ଞା ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ବାପାଙ୍କର ସରଳ ବିଶ୍ୱାସର ସୁଯୋଗ ନେଇ ତୁମେ ବହୁତ ଆଗେଇ ଯାଉଛ ଗୋକୁଳି । you should know your limitation. ।
- ଗୋକୁଳି : ଦାଦା ଆପଣ ଏସବୁ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ପ୍ରଶାନ୍ତ ଯାହା କହୁଛି ତୁମେ ଭଲଭାବରେ ଜାଣ । ବିଲେଇ ଆଣି ବୁଜି ବୁଜି ଖିର ପିଇ ଭାବେ କେହିଦେଖୁ ନାହାଁନ୍ତି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ସକାଳ ସଂଧ୍ୟା ଦିନରାତି ଏଇଟାକୁ ସମସ୍ତେ କୁବହାଭସ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଲୋକ ଲଜାବୋଲି ଗୋଟେ ଜିନିଷ ଅଛିନା ନାହିଁ ?
- ଗୋକୁଳି : ଦାଦା ଆପଣ ମାନେ ମୋତେ ବହୁତ କହି ଗଲେଣି, କିନ୍ତୁ ମୋ ଦୋଷଟା କ'ଣ କହିଦିଅନ୍ତୁ । ଯଦି କିଛି ଭୁଲ କରିଥାଏ... ସୁଧାରି ନେବି ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ତୁମେ ସୁଧାରି ନେଲେ ଆମେ ଯାହା ହରେଇ ଦେଲୁଣି ସଇଟା କ'ଣ ଫେରି ପାଇ ପାରିବୁ ?
- ଗୋକୁଳି : ମାନେ ?
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଭାଇ ଆପଣଙ୍କର କିଛି ସଫେଇ ଦେବା ଦରକାର ନାହିଁ ।
- ଗୋକୁଳି : ଠିକ ଅଛି ଦାଦା- ମୁଁ ଚାଲିଯାଉଛି । ହେଲେ କହିଯାଉଛି ଆପଣ ମୋ ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ଧାରଣା କରିଛନ୍ତି ମୁଁ ତା' ନୁହେଁ । ମାଧବ ଜେଜେଙ୍କ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ଯୋଗୁଁ ବେଳ ଅବେଳ ଏଠିକି ଚାଲିଆସେ । ମୋର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନାହିଁ ।
- (ଗୋକୁଳି ଚାଲିଯାଏ)
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଭାଷଣ ଶୁଣାଉଛି । ବାପା ଯାକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ବସାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଇଏ ଏଠି ହିରୋ ହେଇଯାଇଛି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଯାହା ଶୁଣାଇଛି- ଆଉ ଦିନେ ଏଠି ପାଦ ଦେବନି ।

(ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରକୁ ଚାହିଁ ମୁରୁକି ହସା ଦିଅନ୍ତି । ବର୍ଷା
ହାତରେ ଫୁଲ ମାଳ ଆଉ ବ୍ୟାନର ଧରି ଆସେ)

- ବର୍ଷା : ଦାଦା ଗୋକୁଳି ଭାଇ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ?
ପ୍ରଫୁଲ : ଗୋକୁଳି ପାଖରେ ତୋର କ'ଣ କାମ ?
ବର୍ଷା : ଏ ବ୍ୟାନର ଗୁଡ଼ାକ ନେଇଯିବା କଥା ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଏଗୁଡ଼ା ହଟ ହାତରେ ପଠେଇ ଦେ ।
ବର୍ଷା : ସେମାନେ ପିକେଟି କରିବାକୁ ରାଜଧାନୀ ଯିବେତ । ମୁଁ ନିଜେ
ଯାଇ ଦେଇ ଆସୁଛି । ସେମାନେ ଗାଁ କୋଠରୀ ପାଖରେ ଅପେକ୍ଷା
କରିଥିବେ ।
ପ୍ରଫୁଲ : ସେଠିକି ତୋର ଯିବା କ'ଣ ଦରକାର ।
ବର୍ଷା : ସେଠି କେଜେ ଅଛନ୍ତି ମୁଁ ଯିବି ଆଉ ଆସିବି ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ବଡ଼ମାନଙ୍କ କଥା ଉପରେ ବେଶତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଛୁ ।
ପ୍ରଫୁଲ : ତୁମେ କେଜେ ନାତୁଣୀ ମିଶି ଯେତେସବୁ ଗୋଳମାଳ କରୁଛ । ମଣିଷ
ଗାଁ ଭିତରେ ମୁଣ୍ଡଟେକି ଚାଲିପାରୁନି ।
ବର୍ଷା : ଦାଦା... ।
ପ୍ରଫୁଲ : ଗୋକୁଳି ଆଉ ତୋ ନାଁ ନେଇ କାଛ ବାତରେ ଯାହାସବୁ ଲେଖା
ହେଇଛି ମଣିଷ ତାକୁ ପତି ପାରିବନି ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ସେ ଗୁଡ଼ାକ ଚିରା ଚିରି କରି ଆମେ ଫେରୁଛୁ ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ବଟ ବଟ । (ବଟ ଆସେ) ନେ ଏଗୁଡ଼ାକ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଇଦେବୁ ।
ବଟ : ଗୋକୁଳି ବାବୁ ସାଂଗମାନେ ଯୋଉଠୁ ବାହାରୁଛନ୍ତି ସେଠି ଦେବି ତ ?
ପ୍ରଫୁଲ : ହଁ... । (ବଟ ବ୍ୟାନର ଫୁଲମାଳ ନେଇ ଚାଲିଯାଏ)
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଦେଖ ବର୍ଷା ଆମେ ତୋ ବାପ ସମାନ । ତୋ ମଙ୍ଗଳପାଇଁ କହୁଛୁ ।
ସେ ଗୋକୁଳି ସହିତ ଏତେଟା ମିଶିବା ଟା ଠିକ ନୁହେଁ । ଯେତେ
ଯାହା କଲେବି ସେ ଟୋକା କ'ଣ ଆମର ସମାପ୍ତ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ତୋର ଏବେ ବୟସ ହେଇନି । ତୁ ପରେ ବୁଝିବୁ ଆମେ ଠିକ କହୁଛୁ
ନା ଭୁଲ କହୁଛୁ ।

(ଦୂରରୁ ଗାଁ ପିଲାଙ୍କ ମିଳିତ କଣ୍ଠରୁ ସ୍ତୋତ୍ରାନ
ଶୁଣାଯାଏ । “ଇଷାତ କାରଖାନା ଆମର ଦାବି”
ସ୍ତୋତ୍ରାନ ସହିତା ଗାଡ଼ି ଚାଲିଯିବା ସବଦ୍ ଦୂରେଇ
ଯାଏ । ବର୍ଷା ସେମିତି କାନ୍ଦୁଥାଏ । ରାଜଶ୍ରୀ ଆସନ୍ତି
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ବର୍ଷା ଛାତିରେ ମୁଣ୍ଡଗଣି ଆଦୁରି ଅଧିକ
ଯୋରରେ ସଜେଇ ଉଠେ । ଅନ୍ଧ ଓଷ୍ଠଦଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ
ଗୀତଟିଏ ଭାସି ଆସେ । ଯାହାର ଅର୍ଥ ରାଧା
କଳଙ୍କିନି ବୋଲି ସମସ୍ତେ କାଣିଲେ ।)

(ଅନ୍ଧାର ଭିତରୁ ପ୍ରବେଶକଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ଶୁଣାଯାଏ
ନିମ୍ନ ଘୋଷଣାଟି)

ପ୍ରବେଶକ : ଗୋକୁଳି ଆଉ ତା ସାଂଗମାନଙ୍କର ସ୍ୱର ଦିଲ୍ଲୀପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚି
ପାରିଲାନି । ଇଷାତ କାରଖାନା ବାହାର ରାଜ୍ୟକୁ ଉଠିଗଲା ।
ଏଥିନେଇ ଓଡ଼ିଶା ଭିତରେ ବିଶେଷ ଆଲୋଚନ ସୃଷ୍ଟି ହେଲାନି ।
ସାନ ପୁଅ ପ୍ରଣବ ରାଜଶ୍ରୀ ଓ ବର୍ଷାକୁ ନେଇ ପୁରୀ କୋଣାର୍କ ଆଦି
ସ୍ଥାନ ବୁଲିବାକୁ ବାହାରି ଗଲେ । ବାପାଙ୍କୁ ବାଟକୁ ଆଣିବାର ଭାର
କ୍ଷେତ୍ରବାସି ବାବୁଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଓ ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାବୁ ଯିବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ..... ।

ଭାଗ-୧୦

(ମାଧବବାବୁଙ୍କ ଡ୍ରଇଂରୁମ । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବାବୁ ସୋଫା ଉପରେ
ବସି ଗୋଟେ ଡାଇରି ଦେଖୁଛନ୍ତି । ବଟ ଗୋଟେ ଗୋଟେ
ଆଟାଟି, ଏୟାର ବ୍ୟାଗ ନେଇ ବାହାର ବାରଣ୍ଡାରେ
ରଖିଦେଇ ଆସୁଛି ।)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ବଟ

ବଟ : ଆଜ୍ଞା, ସବୁ ସାମାନ ବାହାର ବାରଣ୍ଡାରେ ରଖିଦେଲି । ଗାଡ଼ି ଆସିବତ
ଫଟାଫଟ ଲୋଡ଼ହୋଇ ଷ୍ଟେସନ ଚାଲିବ ।

(ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଗୋଟେ ୧୦୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ ବାହାର କରି)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ନେ ଏଇଟା ରଖ ।

ବଟ : ଆଜ୍ଞା, ଏଇଟା କ'ଣ ହେବ । ମୋ ଚାକିରୀ କଥାଟା ବୁଝିବେ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ହଁ ସେକଥା ମୁଁ ବୁଝୁଛି ତୁ ଏଇଟା ରଖ । ବାପାଙ୍କ କଥା ଟିକି ବୁଝାବୁଝି
କରୁଥିବୁ । ନେ ।

(ବଟ ନୋଟ ନେଇଛି । ବାହାରୁ ଆସିଛି ପ୍ରଶାନ୍ତ ।)

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଭାଇ ସେ ଗାଡ଼ି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫେରିଲାନି ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ସେ ଟାଣ୍ଟିଟା ରାତି ନଟା ପୁରା ଫେରିବା କଥା । ତା ମାଲିକ କ'ଣ
କହିଲା ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : କହିଲା ଆମ ଟ୍ରେନ ଯାଇ ରାତି ତିନିଟାରେ । ଗାଡ଼ି ଆସିଲା ମାତ୍ରେ
ପଠାଇ ଦେବ ।

- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଏଠୁ ଚଞ୍ଚଳ ଯାଇ Waiting room ରେ rest ନେବାକୁ ଭାବିଥିଲେ
ସେକଥା ଆଉ ହେଇ ପାରିବନି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ବଟ, ତାନି କୋଉଠି ?
- ବଟ : ସେପଟେ ଭଡ଼ିଓ ଗେମ ଖେଳୁଛନ୍ତି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଠିକ ଅଛି । ମୋ ଜିନିଷ ଗୁଡ଼ା ବାହାରକୁ ଦେଇ ଦେଉଛୁ ନା ?
- ବଟ : ତିନିଟା ବ୍ୟାଗ ଆପଣଙ୍କର ରଖିଦେଇଛି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଠିକ ଅଛି । ତୁ ଆମ ସହିତ ଷ୍ଟେସନ ଯିବାକୁ ରେଟି ହେଇଥିବୁ ।
- ବଟ : ଆଜ୍ଞା ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ତୁ ଗୋଟେ କାମ କର ବଟ । ସେ କାର ମାଲିକ ଘରକୁ ଚାଲିଯିବୁ
ଯେମିତି କାର ପହଞ୍ଚିବ ଏଠିକି ନେଇ ଆସିବୁ ।
- ବଟ : ଯିବିଯେ ଆଜ୍ଞା ଏଠି କାମ ଶେଷ କରିଦିଏ । ରାତିରେ ପୁଣି ଜ୍ୟୋର୍ଦ୍ଧାବାବୁ
କଟକରୁ ଫେରିବା କଥା ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ସେ କ'ଣ ଆଉ ଫେରିବ । ରାତି ବସତ ପହଞ୍ଚି ଯିବଣି ।
- ବଟ : ସେ ଆସନ୍ତୁ ବା ନଆସନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଇବାକୁ ରଖିଦେଇ ଯାଉଛି
କାମ ସାରିବି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆରେ ମୋ ଲାଗି କପଟେ ଚା' କରିଦେଇ ପାରିବୁ ।
- ବଟ : ହଉ ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ବାପାଙ୍କୁ ଦୁଧ ଦେଲା ବେଳେ ମୋତେ ବି ଗୋଟେ ଗ୍ଲାସ ଦେବୁ ।
- ବଟ : ଏଇ ସଂଗେ ସଂଗେ ନେଇ ଆସୁଛି । (ବଟ ଚାଲିଯାଏ) ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ
ହଠାତ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠନ୍ତି ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ବଟିକା ଗୁଡ଼ାକ ଭଲ ଭାବରେ ଗୁଣ୍ଡ କରିଛୁ ତ ?
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ମଉସା ହଟ ହାତରେ ସେ କାମ କରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଦେଖି । (ପ୍ରଶାନ୍ତ କାଗଜ ଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲି ଦେଖାନ୍ତି ।)
- ଏତେ ଗୁଡ଼େ ଗୁଣ୍ଡ ବେଣୀ ହେଇଯିବନି ତ ?
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : କ୍ଷେତ୍ରବାସି ମଉସା କହିଲେ ଟିକିଏ ଅଧିକ ଦେଇଗଲେ ଅଧିକ ନିଦ

ହେଇଯିବ । କିନ୍ତୁ କମ ହେଲେ ମଝିରୁ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ସବୁ ଫସର
ଫାଟି ଯାଇପାରେ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ବଟକୁ ଟାଣି ଡାକିବା ନାଁରେ ପଠାଇ ଦେବା । ଘରେ କେହି
ରହିବେନି । ଭଲ ମଉକା ମିଳିଯିବ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ହେଇ ବଟ ଆସିଲାଣି । ବଟଟା ନଥିଲେ ବାପା ବଡ଼ ହଇରାଣ ହେଇ
ଯାଆନ୍ତେ ଭାଇ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ତା' ପାଇଁ ଗୋଟେ ଚାକିରୀ ଯୋଗାଡ଼ କରି ତା ରଣ ପୁଡ଼ିବାକୁ
ପଡ଼ିବ । ମୁଁ ତ ଦେଖୁଛି ତୁ ବି ଦେଖୁ ଥିବୁ ।

(ବଟ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେ ରେ ଦୁଇଟି ଦୁଧ
ଗ୍ଲାସ, ଗୋଟିଏ କପ ତା କପ ନେଇ ଆସେ)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଆରେ ଦିଟା ଗ୍ଲାସ ଦୁଧ କ'ଣ ?

ବଟ : ଆପଣଙ୍କର ଏଇ ଡାହାଣ ପାଖଟା ନିଅନ୍ତୁ । ଏ ପାଖଟା ବାପାଙ୍କର
ଏଥିରେ ଚିନି ଦିଆହୋଇନି ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ତୋ ତା' ନେ ପ୍ରଶାନ୍ତ । ସେ ପୁଣି ବାପାଙ୍କୁ ଦୁଧ ଦେଲେ ସେ
ଶୋଇବେ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ହଁ ହଁ ତାଙ୍କର ରାଇଟ ଟାଇମରେ ଶୁଆ ରାଇଟ ଟାଇମରେ ଉଠା ।
(ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଦୁଧ ଗ୍ଲାସ ନିଏ ପ୍ରଶାନ୍ତ ତା' । ବଟ
ଟ୍ରେ ନେଇ ଯାଏ ।)

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ବଟ ।

ବଟ : ଆଜ୍ଞା ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଏଠିକି ଆସିଲୁ ।

ବଟ : (ଫେରି) କ'ଣ ଆଜ୍ଞା ?

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆରେ ମୁଁ ଚାଲିଯାଉଛି ବୋଲି ବିନା ଚିନିରେ ତା ଦେଇଛୁ ସିନା ।

ବଟ : ନାଇତ ଆଜ୍ଞା, ଚିନି ପକେଇଛି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ପକେଇରୁ ତ ମିଠା କାହିଁ । ନେ ନିଜେ ଦେଖ ।

ବଟ : ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା ଚିନି ନେଇ ଆସୁଛି ।

(ବଟ ଟ୍ରେ ରଖି ଚାଲିଯାଏ । ପ୍ରଶାନ୍ତ କାଗଜ
ପୁଡ଼ିଆ ବାହାର କରି ପ୍ରଫୁଲକୁ ଦିଏ)

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଭାଇ ଏ ପୁଡ଼ିଆ ବାପାଙ୍କ ଦୁଧରେ ମିଶାଇ ଦିଅ । ମୁଁ ବଟ ବାଟକୁ
ଦେଖୁଛି । (ପ୍ରଫୁଲ ପୁଡ଼ିଆ ଖୋଲି ମିଶାଏ ।)

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆରେ ବଟ, ପାଣିଗ୍ଲାସଟେ ନେଇ ଆସିଥିବୁ ।

(ପ୍ରଶାନ୍ତ ପାଣି ଗ୍ଲାସ କଥାଟା ଏତେ ଯୋରରେ
କୁହେଯେ ପ୍ରଫୁଲ ଚମକି ଉଠେ । ସବୁ ଗୁଣ୍ଡ
ଗ୍ଲାସରେ ପଡ଼େ । ପରେ ପ୍ରଫୁଲ ତା ଦୁଧ ଗ୍ଲାସ
ନେଇ ପିଏ ।

ପରେ ପରେ ବଟ ଗୋଟେ ପାଣିଗ୍ଲାସ ଓ ଚିନି
କପନେଇ ଆସେ । ପ୍ରଶାନ୍ତ ତା ରେ ଚିନି ଗୋଳି
ପିଏ । ପଟ ଦୁଧ ଗ୍ଲାସ ନେଇ ଚାଲିଯାଏ ।)

ଭାଗ-୧୧

(ମାଧବବାବୁଙ୍କ ବେଡ଼ ରୁମ । ମାଧବବାବୁ
ଗୋଟିଏ ବହି ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । ବାହାରୁ ଆସିଛି ଜାନି ।
ସେ କେଳେଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରିଛି ।)

- ମାଧବ : କିରେ କଥା କ'ଣ ?
- ଜାନି : ଜ୍ୟାନି କହିଲେ ଆମେ ଏବେ ଷ୍ଟେସନ ଚାଲିଯିବୁ ।
- ମାଧବ : ଏବେ ଚାଲିଯିବ ତୁମ ଟ୍ରେନ ଟାଇମ ତ ହେଇନି ।
- ଜାନି : ତୁମେ ପରା ୧୦ଟା ବେଳକୁ ଶୋଇପଡ଼ିବ ।
- ମାଧବ : ସେଇଥି ପାଇଁ ଆଗୁଆ ପ୍ରଣାମ କରି ବିଦାୟ ନେଇଯିବୁ । ତୁ
ରାଉରକେଲା ଗଲେ ମୋ କଥା ମନେ ପକାଇବୁ ନା... ?
- ଜାନି : ହଁ ସବୁଦିନ ମନେ ପକେଇବି । ତୁମେ ତୁମେ ପ୍ରମିସ ରଖିବ ନା ?
- ମାଧବ : ପ୍ରମିସ୍ ? କି ପ୍ରମିସ୍ ?
- ଜାନି : ଏତେ ଚକ୍ଷୁ ଭୁଲିଗଲା । ନା' ତୁମ ସଙ୍ଗରେ ମୁଁ କଥା ହେବିନି ।
କଟି ।
- ମାଧବ : ଓଃ ମନେ ପଡ଼ିଲା- ଫରେନ କାର ପ୍ରମିସ୍ କଥା ।
- ଜାନି : ଯେମିତି କଲଦି ।
- ମାଧବ : ହଁ ନିଶ୍ଚୟ ନିଶ୍ଚୟ । ତୁ କିନ୍ତୁ ମନଦେଇ ପାଠ ପଢ଼ିବୁ ।
- ଜାନି : ମୁଁ କଥା ଦେଉଛି କ୍ଲାସରେ ଫାଷ୍ଟ ହେବି । ତୁମେ ଆଗ ତୁମ ପ୍ରମିସ୍
ରଖ ଦେଖିବନି ।
- ମାଧବ : ପ୍ରମିସ୍ ରଖିଲେ ମୁଁ ତ ଚାଲିଯିବି ଦେଖିବି କେମିତି ?
- ଜାନି : (ଟିକିଏ ରହିଯାଇ) ଦେଖି ପାରିବ ଦେଖିପାରିବ । ମାମୀ କହୁଥିଲା
ଯେଉଁମାନେ ମରିଯାଆନ୍ତି ଆକାଶରେ ଗୋଟୋ ଗୋଟୋ ତାରା ହୋଇ
ଯାଆନ୍ତି । ଏଠି କ'ଣ ହେଉଛି ସବୁ ଦେଖିପାରନ୍ତି ।
- ମାଧବ : ହଁ ହଁ ଠିକ କଥା-ମୁଁ ଭୁଲିଯାଇଥିଲି ।
(ବଟ ଦୁଧ ନେଇ ଆସେ)

ବଟ : ଭାନି ବାବୁ ଆସ, ଖାଇଲେ ଷ୍ଟେସନ ଯିବ ।

(ବଟ ଦୁଧ ଗ୍ରାସ ନେଇ ପାଖ ସୁନ୍ଦୁକ ଉପରେ ରଖେ)

ମାଧବ : ଟାଙ୍କି ଆସିଗଲାଣି କିରେ ।

ବଟ : ନାଁ ଆଜ୍ଞା, ଏମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ଗାଡ଼ି ମାଲିକ ଘରକୁ ଯିବି ।

ମାଧବ : ସୌରଭ କଟକରୁ ମୋ ମେଡିସିନ ନେଇ ଫେରିବା କଥା ଆସିଲାଣି ।

ବଟ : ବସ ଲେଟ ହେଇଛି କ'ଣ, ସେ ଆସିବେନି । ଆପଣଙ୍କର ମେଡିସିନ ସରିଯାଇଛି ନା ।

ମାଧବ : ନା' ଅଛିଯେ ଆଉ ଦିନେ ଦୁଇ ଦିନ ଯିବ । ହଁ ଷ୍ଟେସନ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ତଳ ଘର ସବୁ ବନ୍ଦ କରିଯିବୁ ।

(ଆସନ୍ତି ପ୍ରଫୁଲ ଆଉ ପ୍ରଶାନ୍ତ । ବଟ ଭାନିକୁ ନେଇ ଚାଲିଯାଏ ।)

ମାଧବ : ଆରେ ଟାଙ୍କିପାଇଁ ତୁମେ ଆତରାନ୍ତ୍ର ଦେଇଛତ ?

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ହଁ ସେ ଆସିଯିବ ।

ପ୍ରଫୁଲ : ଆମେ ଚାଲିଯିବୁ ବାପା, ଆପଣ କିନ୍ତୁ ଗାଁର ଏତେ ସବୁ ଚାର୍ଯ୍ୟକୁ ନନେଇ ଟିକିଏ ରେଷ୍ଟ ନେଉଥିବେ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ମଝିରେ କଟକ ଯାଇ ଡାକ୍ତର ପାଖରେ ଚେକ କରୁଥିବେ ।

ମାଧବ : ଆରେ ମୋର ପିଲାଦିନରୁ ରେଲୁଲେଟର୍ ଲାଇଫ୍ ତୁମ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୋର ଚିନ୍ତା । ପ୍ରଫୁଲ ତ ଟିକିଏ କଥାରେ ନେଇଯିବ । ଆଉତୁ ଯଦି ଗୋଟେ କାମ କରୁଥିବୁ ଖିଆ ପିଆ ଭୁଲି ସେଇଥିରେ ଲାଗିଥିବୁ ।

(ଦୁହେଁ ବାପାଙ୍କ ପାଦ ଧୁଳୀ ନିଅନ୍ତି)

ମାଧବ : ଯା' ଘରେ ପହଞ୍ଚୁ ପହଞ୍ଚୁ ଫୋନ୍ କରିବ ।

(ପ୍ରଫୁଲ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି, ମାଧବବାବୁ ସମୟ ଦେଖି ବହି ପଢ଼ା ବନ୍ଦ କରନ୍ତି । ସେ ଦୁଧ ଗ୍ରାସ ନେଇ ମୁହଁରେ ଲାଗାନ୍ତି ।)

ଭାଗ-୧୨

(ମାଧବବାବୁଙ୍କ ଡ୍ରଇଁ ରୁମ । ମାଧବବାବୁ ସୋଫା
ଉପେର ଶୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ପ୍ରଶାନ୍ତ ହାତ ଘଣ୍ଟାକୁ
ଦେଖି ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ବୁଲୁଛନ୍ତି । ବଟ ଆସିଛି)

- ବଟ : ମୋ କାମ ଶେଷ । ଏଥର ସେ ଗାଡ଼ି ମାଲିକ ଘରକୁ ଯାଉଛି ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଉପରେ ଯାଇ ଦେଖିଆସ ବାପା ଶୋଇଛନ୍ତି ନା ଅନ୍ୟ
କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି । କ'ଣ ଦରକାର କରିପାରନ୍ତି ।
ବଟ : କେଇଟା ସମୟ ହେଲାଣି କହୁନାହାନ୍ତି ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଏଗାରଟା ।
ବଟ : ଏଗାରଟା ମାନେ ଆଉ ଉପରକୁ ଯିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ପୁରା
ଶୋଇଯିବେଣି । ତାଙ୍କ ଟାଇମ୍ ହେଉଛି ଦଶଟା ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆରେ ଯା ଦେଖିଆସିବୁ । ତା'ପରେ ଗାଡ଼ି ଡାକି ଯିବୁ । ଯା ।
(ବଟ ଚାଲିଯାଏ କିଛି ସମୟ ପରେ ଫେରିଆସେ)
ବଟ : ମୁଁ ଯାହା କହୁଥିଲି....ଜେଜେ ପୁରା ନିଦରେ ଶୋଇଯାଇଛନ୍ତି ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ହଉ ଯା ଟାକ୍ସି ପହଞ୍ଚିଲା ମାତ୍ରେ ଧରିଆଣିବୁ ।
(ବଟ ଚାଲିଯାଏ । ପ୍ରଶାନ୍ତ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲକୁ ହାତ ମାରି
ଉଠାନ୍ତି)
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : (ମିଛ ନିଦରୁ ଉଠି) ଗଲା କିରେ ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ହଁ ସେ ଚାଲିଗଲାଣି । ତୁମେ ଆସ ।
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଯା ଏଇ ସାମନା ଦରଜାଟା ଭିତର ପଟୁ ଦେଇଦେ ।

- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଭିତରୁ ଦେଇଦେଲେ ବଟ ଆସିଲେ ସନ୍ଦେହ କରିପାରେ ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ସେ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଆମେ କାମ ଶେଷ କରିଦେବା । ମଝିରେ ଚାଲିଆସିରଲେ ସେ କବାଟ ବାଜାଇ ଜାକିବ । ଆମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଇଯିବା ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଠିକ କଥା, କବାଟ ଖୋଲାଥିଲେ ସେ ପଶିଆସିପାରେ..... ।
(ପ୍ରଶାନ୍ତ ଯାଇ ବାହାର ଦରଜା ଦେଇ ଫେରେ)
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଭଲ କରି ଦେଇଛୁ ତ ?
(ପ୍ରଶାନ୍ତ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଜଣାଏ । ସେମାନେ ଉପରକୁ ଯାଆନ୍ତି ।)

ଭାଗ-୧୩

(ମାଧବବାବୁଙ୍କ ବେଡ ରୁମ । କେବଳ ଟେବୁଲ ଲ୍ୟାମ୍ପ ଜଳୁଛି । ପ୍ରଶାନ୍ତ ଆଉ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଯାଇ ପ୍ରଥମେ ଚବି ଖୋଜନ୍ତି । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମାଧବ ବାବୁଙ୍କ ଦେହରେ ହାତ ମାରେ ।)

- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ପୁରା ନିଦରେ ଶୋଇଯାଇଛନ୍ତି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଠିକ ଅଛି ।

(ମୁଣ୍ଡ ପାଖରୁ ଡକିଆ ତଳେ ଚାବି ବାହାର କରନ୍ତି । ଦୁହେଁ ଖୁସିରେ ହାତ ମିଳାନ୍ତି ପରେ ପରେ ସିନ୍ଦୂଜ ଖୋଲିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ।)

ଭାଗ-୧୪

(ଆଲୋକ ଆସିବାରେ ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଓ
ପ୍ରଶାନ୍ତ ପୂର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦ୍ରୁତରୂପ ଯୋଗ୍ୟ । ଉପରେ
ଶୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ବାହାରେ କାହାର ହୃଷ୍ଟ
ଶୁଣାଯାଏ । ବଟ ଆସେ)

- ବଟ : ଆଜ୍ଞା, ଗତି ଆସିଗଲା ଉଠନ୍ତୁ ଏଥର ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ତୁ ଏତେ ଡେରି କଲୁଯେ ?
- ବଟ : ଗତି ବାଲାକୁ ଆପଣ କୁଆଡ଼େ ରାତି ଗୋଟାକ ବେଳକୁ ଆସିବାକୁ
କହିଛନ୍ତି । ସେଇଥିପାଇଁ ସେ ଡେରି ଡେରି କରି ବାହାରିଲା ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଠିକ ଅଛି ତୁ ଜିନିଷ ଲଦାଇଦି କର । ମୁଁ ତାନିକି ନେଇ ଆସୁଛି ।
(ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭିତରକୁ ଯାଏ)
- ବଟ : କେମିତି ବାବୁ ଆସିଗଲେ ନା ?
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ସୌରଭ, ନା'ତ ସେ କେତେବେଳେ ଆସିଲା ?
- ବଟ : ମୁଁ ଟାଙ୍କି ଡାକିଗଲା ବେଳକୁ ଲାଙ୍ଗ ବସଟା ଝାଣ୍ଡରେ ଠିଆହେଇଥିଲା ।
ଭାବିଲି ସେ କାଳେ ଫେରିଥିବେ ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ନା' ସେ ଫେରିନି । ତୁ ଚାଲ ଲୋଡ଼ କର ।
(ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବଟ ବାହାରକୁ ଯାଆନ୍ତି । ପ୍ରଶାନ୍ତ ତାନିକୁ
ଶୋଇବା ଅବସ୍ଥାରେ କାନ୍ଧରେ ଧରି ପ୍ରଶାନ୍ତ ବି
ବାହାରକୁ ଯାଏ । ପରେ ପରେ କାର ଛାଡ଼ିବାର
ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଏ । ମ'ତ ଅନ୍ଧାର ହୁଏ । ସେଇ
ଅନ୍ଧାର ଭିତରୁ ପ୍ରବେଶଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ତଳ
ଘୋଷଣାଟି ଶୁଣାଯାଏ ।
- ପ୍ରବେଶକ : ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଷ୍ଟେସନ ଚାଲିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଟ୍ରେନ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ
ଶବ୍ଦ ପହଞ୍ଚିଲା - ତାଙ୍କ ବାପା ମାଧବବାବୁ ଆଉ ଇହଲଗତରେ
ନାହାଁନ୍ତି । ପୁଣି ସେମାନେ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ଭାଗ-୧୫

(ସମୟ ରାତ୍ର- ସେଇ ଡ୍ରଇଁ ରୁମ । ଚିନ୍ତିତ
ଅବସ୍ଥାରେ ପଦଚାରଣ କରୁଛନ୍ତି ଅମର ବାବୁ ।
ବାହାରୁ ଡାନିକୁ ଶୋଇବା ଅବସ୍ଥାରେ କାନ୍ଧରେ
ପକାଇ ବଟ ବାହାରୁ ଆସି ଘର ଭିତରକୁ
ଚାଲିଯାଏ । ପରେ ପରେ ଆସନ୍ତି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଓ
ପ୍ରଶାନ୍ତ ।)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଏ ସବୁ କ'ଣ ହେଇଗଲା ମଉସା । ବାପାଙ୍କର ହଠାତ
ଏମିତି...(ସକେଇ ଉଠନ୍ତି)

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନି ଭାଇ । ବାପା ଆମକୁ ଏମିତି ଅନାଥ କରି
ଚାଲିଯିବେ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ନା' ବାପା ଆମ ଉପରେ ଅଭିମାନ କରି ଚାଲିଗଲେ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ହଁ ଭାଇ ସଂପତ୍ତି ଭାଗ କରିବାକୁ କହି ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଆଦାତ
ଦେଲେ ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ଟେନସନ୍ ବଢିଗଲା । ସହଜେ ସେ
ହାର୍ଟ ପେସେଜ୍ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଆମକୁ ଭଗବାନ କେବେ କ୍ଷମା ଦେବେନି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଭଗବାନ ରକ୍ଷାକରିଛନ୍ତି କୁହ । ଟ୍ରେନ ଆସିବା ଆଗରୁ ମଉସା
ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ଖବରଚା ଜଣାଇ ଦେଲେ ନଚେତ ଶେଷ ଅବସ୍ଥାରେ
ବାପାଙ୍କୁ ଦେଖି ନଥାନ୍ତେ ।

- ଅମର : ହୁଁ ଚାରି ଚାରିଟା ପୁଅ ଥାଉ ଥାଉ ମୁଖାଗ୍ନି ଦେବାକୁ କେହି ନଥାନ୍ତ ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଚାଲ ଉପରକୁ ଅନ୍ତତଃ ଶେଷଥର ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିନେବା ।
- ଅମର : ଯାଅ, ବାହାରୁ ବାହାରୁ ଝରକା ବାଟ ଦେଇ ବାପାଙ୍କ ଶେଷ ଦର୍ଶନ କରିଦିଅ ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଝରକା ବାଟ ଦେଇ ମାନେ ,
- ଅମର : ମାଧବର ବଡ଼ ରୂପକୁ ମୁଁ ବାହାରୁ ଚାଲି ଦେଇ ଦେଇଛି । କାରଣ ମୋର ମନେ ହେଉଛି ତାର ନାରାୟଣ ଚେତ୍ ହେଉନି ,
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ମାନେ- ଆପଣ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ମଉସା ?
- ଅମର : ଆତ୍ମହତ୍ୟା କି ହତ୍ୟା କହିପାରୁନି । ପୋଲିସ ଆସି ତଦନ୍ତ କଲେ ସବୁ ଜାଣିପାରିବ ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ପୋଲିସକୁ ଆପଣ ଖବର ଦେଇ ଦେଲେଣି ?
- ଆମର : ନା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇନି । ତୁମେ ମାନେ ଆସିଗଲଣି ଏଥର ଦେଇଦେବା ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆପଣ ଜାଣିଛନ୍ତି ବାପା ବହୁଦିନ ହେଲା ଦୃଢ଼ରୋଗରେ ଚିକିତ୍ସାରେ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଷ୍ଟ୍ରୋକ ହେଇ ପାରେ । ଆପଣ ଏତେ ସନ୍ଦେହ କରୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?
- ଅମର : ସନ୍ଦେହ କରିବାର ବହୁତ କାରଣ ଅଛି । ସେ ରୂପକୁ ପଶିଗଲେ ତୁମେ ସବୁ ଜାଣିପାରିବ । କତାୟକ ଆରେଷ୍ଟ ବା ଦୃଢ଼କ୍ରିୟା ବନ୍ଧ ହେଇ ମୃତ୍ୟୁ ହେଇଛି ବୋଲି ମୋଟେ ଜଣାଯାଉନି । ମୋର ମନେଦୁଏ ତାଙ୍କୁ ମାରି ଦିଆଯାଇଛି ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ମାରି ଦିଆଯାଇଛି , ନା
- ପ୍ରଶାନ୍ତ
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ସେମିତି କୁହନ୍ତୁନି ମଉସା ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ତାଙ୍କୁ କିଏ କାହିଁକି ମାରିବାକୁ ଯିବ । ତଙ୍କର ସେମିତି କେହି ଶତ୍ରୁ ନାହାଁନ୍ତି ।

ଅମର : ତୁମେ ମାନେ ଷ୍ଟେସନ ଗଲାପରେ ତାଙ୍କ ଛତା ଏ ଘରେ
କେହିନଥିଲେ । ବଟ ବି ଚାଲିଯାଇଥିଲା । ଏଇ ଅବସ୍ଥାରେ କିଏ
ତାଙ୍କୁ ରୁମରେ ପଶିଛି ତାଙ୍କ ପିଛୁକ ଆଲମାରି ଇତ୍ୟାଦି ଖୋଲିଛି
ଶେଷରେ ତାର ଗଳାଟିପି ହତ୍ୟାକରିଛି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଗଳାଟିପି ହତ୍ୟା କରିଛି- ମାନେ ଗଳାରେ ଦାଗ ଥିବ ।

ଅମର : ମୋର ସନ୍ଦେହ ହେଉଛି ଏ ଘର ସହିତ ପରିଚିତ କେହି ଏ କାମ
କରିଛି ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : କିଏ ହେଉପାରେ ବୋଲି ଆପଣ ସନ୍ଦେହ କରୁଛନ୍ତି ।

ଅମର : ତୁମର ଭିଣୋଇ ପୌରର ରାତି ବସରୁ ଓହ୍ଲାଇବା କଥା ଗାଁର କିଛି
ଲୋକ ଦେଖିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାହିଁ ଦେଖାଯାଉନି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ହେଉପାରେ, ତେବେ ସେ ଏଘରର କୋର୍ଡ୍, ତାକୁ ଏମିତି
ଦୋଷାରୋପ କରିବାଟା ଆମେ ଠିକ୍ ଭାବୁନୁ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ହଁ ମଉସା, ଆମଘରର ସମ୍ମାନ, ବାପାଙ୍କ ସମ୍ମାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପୋଲିସକୁ
ନତାକି ରୁପଚାପ ଶବ୍ଦବାହ କରିଦେବାଟା ଭଲ ।

ଅମର : ହଁ ସେ ବି ଗୋଟେ କଥା । ତୁମେ ଯଦି ଚାହୁଁନ ମୋର କିଛି କରିବାର
ନାହିଁ । ମୁଁ ଯାଉଛି ଗାଁର ଲୋକଙ୍କୁ ତାକି ଆଣେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ଶବ୍ଦବାହ
କରିବା... । ଏଇ ଚାକି ନିଅ । ବଟ କୁଆଡେ ଗଲା-ବଟ

ବଟ : (ଆସିଛି) କ'ଣ ଆଜ୍ଞା ।

ଅମର : ତୁ ଆସିଲୁ ମୋ ସାଙ୍ଗେ । ମୁଁ ଯାହା ଯାହାଙ୍କୁ କହିବି ତାଙ୍କୁ ତାକି
ଆଣିବୁ ।

(ଅମର, ବଟ ଗାଁ ଭିତରକୁ ଏବଂ ପ୍ରଶାନ୍ତ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ
ଉପରକୁ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି)

ଭାଗ-୧୭

(ସେଇ ବେତ ଗୁମ । ମାଧବ ବାବୁଙ୍କ ଉପରେ
ଗୋଟେ ଧଳା ଚଦର ଘୋଡେଇ ଦିଆଯାଇଛି ।
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଓ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଆସନ୍ତି । ବାପାଙ୍କ ମୁହଁ ଉପରୁ
ଚଦର ଖୋଲି ଦେଇ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ କହନ୍ତି)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଦେଖୁଛୁ ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାପାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଦେଖୁଛୁ । ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଇଛି
ବୋଲି ମନେ ହେଉଛି ?

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ସେ ପୂଣ୍ୟବାନ ଲୋକ ଭାଇ । ଜୀବନ ସାରା ଦାନ କରିଛନ୍ତି ସିନା
କାହାପାଖରେ ହାତ ପାତି ନାହାନ୍ତି । ଦେଖ ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ କେମିତି
ଜ୍ୟୋତି ବାହାରୁଛି ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : (ପୁଣି ଚଦର ତାଙ୍କି ଦେଇ) ଆମକୁ ଏମିତି ଛାଡିଦେଇ ଚାଲିଗଲା
ବାପା । ଆମେ ଚଣ୍ଡାଳ ଗୁଡାକ କି ପାପ କରିଥିଲୁ ଯେ ଶେଷବେଳକୁ
ମୁହଁରେ ଟିକିଏ ନିର୍ମାଲ୍ୟ ଜଳ ଦେବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେଲନି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆମେ ପାପିରାଇ ନହେଲେ ଶେଷ ମୁଦୁର୍ତ୍ତରେ ଆମେ କାହିଁକି
ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । (ହଠାତ ଚାପା ଗଳାରେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁହେ) ଗୋଟେ
ଗୁମାଲ ନେଇ ଏଇ ଗ୍ରାସ, ତାଲା ଇତ୍ୟାଦିଗୁ ଫିଙ୍ଗର ପ୍ରିଣ୍ଟ ସଫା
କରିଦିଅ । (ପୁଣି କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ସ୍ଵରରେ) ବାପା, ବାପା ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ହଁ ତୁ ଯାଇ ବାହାରଗା ଦେଖୁଥା ।

(ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଗୁମାଲ ନେଇ ସଫାକରି ଚାଲେ । ପ୍ରଶାନ୍ତ
ସେମିତି ସଜେଇବା ଅବସ୍ଥାରେ ବାହାରକୁ

ଦେଖୁଥାଏ । ହଠାତ ଅମର ବାବୁ ଦରଜା ପାଖରେ
ଆବିର୍ଭାବ ହୁଅନ୍ତି ।)

- ଅମର : ବାଃ, ଦି ଜଣଯାକ ମିଶି ଭଲକାମ କରୁଛ । stop it ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ତୁମେ କିଛି ଶୁଣନି ଭାଇ । ସୌରଭ ଆମ ଘରର କୋର୍ଡ୍ ତା' ସମ୍ମାନ ରକ୍ଷାକରିବା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
- ଅମର : ବନ୍ଦ କର କହୁଛି ।
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ମଉସା ଆପଣ ଉପରେ ପଡ଼ି ଗାର୍ଡିଆନସିପ୍ ଦେଖାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଆମ ଘରର ସମ୍ମାନ ରକ୍ଷାକରିବା ପାଇଁ ଯାହା ଦରକାର ଆମେ ସେୟା କରୁଛୁ ।
- ଅମର : ପୋଲିସକୁ ଖବର ଦେବାକୁ ମୋତେ ମନାକରିବାପରେ ଏସବୁର କ'ଣ ଦରକାର ଅଛି ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ମୁଁ ପଚାରୁଛି ଆପଣଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ । ଆମେ ସୌରଭକୁ ଫାସି ଖୁଞ୍ଜିରେ ଝୁଲାଇ ଆମ ଉତ୍ତରୀକୁ ବିଧବା କରିବୁ ।
- ଅମର : ମୁଁ ଦେଖୁଛି ତୁମେ ମାନେ ଠିକ ବାଟକୁ ଆସିବନି ।
(ଅମର ହଠାତ ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଇ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧୁକ ନେଇ ଆସେ ।) Stop this farce ।
say. stop it ସେଇଠି ସେମିତି ଠିଆ ହୁଅ ।
move this side.
- ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ମଉସା, ପ୍ଲିଜ ଏ ନାଟକ ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ।
- ଅମର : ଚୋପ୍ , କହିଲା ମଉସା । ଚାଲ ସିଧା ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନକୁ ଚାଲ ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : କିନ୍ତୁ ଆମର ଦୋଷ କ'ଣ ?
- ଅମର : ଦୋଷ କ'ଣ ମୋ ତୁଣ୍ଡରୁ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ? ତୁମ୍ଭେ କଣ ରିଟିମତ ଯୋଜନା କରି ତୁମ ବାପାଙ୍କୁ ମାରିଦେଇଛ ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ : ନା' ଏସବୁ ମିଛ କଥା ।
- ଅମର : ମିଛ ? ଠିକ୍ ସମୟରେ ପ୍ରଣବ ଆଉ ବର୍ଷା ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କୁ ବାହାରକୁ ପଠେଇ ଦେବା ମିଛ ? ବଟକୁ ଚା' ପାଇଁ ଚିନି ଆଣିବାକୁ କହି

ମାଧବ ଧୁଧରେ ନିଦ ବଟିକା ମିଶାଇବା ମିଛ ? ନା' ବାପାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡତଳୁ
ଚାବି ନେଇ ଏଇ ସିନ୍ଧୁକରୁ ମାଲ ନେବା ମିଛ । ଯବାବ ଦିଅ । ସବୁ
ଚୋରଙ୍କ ଭଳି ମୁହଁ ପୋତି ରହିଲ ଯେ, ତୁମେ ପାଠଶାଳା ପଢ଼ି
ଶିକ୍ଷିତ ହେଇଛ ? ପିକ୍ ତୁମର କୀବନ ପିକ୍ ।

(କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ଆସି ଦରକା ପାଖରେ ଠିଆ
ହୁଅନ୍ତି ।)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : (କାନ୍ଦି ଉଠି) ବାପାଙ୍କୁ ଆମେ ମାରିଦେବାକୁ ଚାହିଁନ ଥିଲୁ ମଉସା ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆମେ ଖାଲି ସିନ୍ଧୁକ ଭିତରେ କ'ଣ ରହିଛି ଦେଖିବାକୁ ଚାହିଁଥିଲୁ ।
ହେଲେ କିଛି ମିଳିଲାନି ।

(ହଠାତ ଦୁଇଜଣ ଯାଇ ଅମରଙ୍କ ଗୋଡ଼
ଧରିନିଅନ୍ତି)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଆମକୁ ବନ୍ଧାଅ ମଉସା ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ : ନହେଲେ ଆମ ଚାରି ପାଖିରୁ ଚାଲିଯିବୁ । ମଉସା ।
ଅମର : ମୋ ଗୋଡ଼ ଛାଡ଼ କହୁଛି । ଛାଡ଼ିଦିଅ ।
କ୍ଷେତ୍ର : ପିଲା ଦି'ଗକୁ ଦୟାକର ଅମର । ନହେଲେ ଏଘରର ମାନ ଇଜ୍ଜତ
ସବୁ ମାଟିରେ ମିଶିଯିବ ।
ଅମର : ତୁମେ ବି ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଛ ଶକୁନି ଶଶୁର । ତୁମେ ବି ପୋଲିସ
ଝେସନ ଚାଲ ।
କ୍ଷେତ୍ର : what ? ମୋତେ ପୋଲିସ ଝେସନ ନେବ ।
ଅମର : yes ନାଟର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ କୁ ସା'ଗରେ ନନେଲେ ଆଉ ବାଟ ଅଛି ।
ଏପଟକୁ ଆସ, ହୁଁ ଚାଲ ସେଇଠି ପୋଲିସ ଝେସନରେ ସବୁ କହିବି । ତୁମ
ଫ୍ରେଣ୍ଡ, ପିଲେସପାଇ ଆଉ ଗାଇଡ ମଦୁଆ ହଟକୁ ଗୋକୁଲିର ସାଙ୍ଗମାନେ
ବାନ୍ଧି ରଖିଛନ୍ତି । କୋଉଠୁ ନିଦ ବଟିକା ଅଣାଯାଇଛି ସେ ସବୁ ପୋଲିସ
ଆଗରେ କହିବ । ଆରେ ହତବେକି ଏପଟକୁ ଆସ - I move .

(କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ଡରି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଓ ପ୍ରଶାନ୍ତଙ୍କ ସହିତ
ମିଶି ହାତବେକି ଠିଆ ହୁଅନ୍ତି)

ଅମର : ଚାଲ ଗାଁ ଦାଣ୍ଡକୁ ଚାଲ । ସେଠି ଗାଁ ସାରା ଲୋକ ଠିଆହୋଇଛନ୍ତି ।
ତାଙ୍କରି ସାମନାରେ ହତକୁ ଟେକି ଥାନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାର୍ଚ୍ଚ କରାଇ
କରାଇ ନେବି ଚାଲ.....ରୁହ । ମାମୁଁ ଘରକୁ ଗଲେ ଫରିଦାର
ସେତେବେଳେ ବଟ ନାହିଁ ବାପାର ଆଖିବାଦ ପଦଧୂଳୀ ନେଇଯାଅ ।
ସର୍ଗରେ ଥାଇ ସେ କ୍ଷମାକଲେ କିଛିଟା ଦଣ୍ଡ ଲାଘବ ହେଇପାରେ ।

(ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ଯାଇ ବାପାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ପାଖରେ
ମୁଣ୍ଡ ବାଡ଼ାଇ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗନ୍ତି । ମାଧବ ମଧ୍ୟ
ସେଇ ଶୋଇବା ଅବସ୍ଥାରେ ସକେଇ ଉଠନ୍ତି ।
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ଆବାକ ହେଇ ଚାହାଁନ୍ତି । ସୌରଭ
ଆଉ ଗୋକୁଳି ଆସନ୍ତି)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ବାପା ଆପଣ....?

ପ୍ରଶାନ୍ତ

ମାଧବ : ହଁ ତୁମର ହତ ଭାଗା ବାପା ମରିନି ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ବାପା

ମାଧବ : ତୁମ ମାନଙ୍କର ଖଳବୁଦ୍ଧି ସୌରଭ ଆଖିରେ ଠିକ ସମୟରେ ଧରା
ପଡ଼ି ଯାଇଥିବାରୁ ମୁଁ ବଞ୍ଚି ଯାଇଛି ।

ଅମର : ତୁ ହଠାତ କାହିଁକି ଉଠି ପଡ଼ିଲୁ ମାଧବ । ଗାଁ ଦାଣ୍ଡରେ ମାର୍ଚ୍ଚ
କରାଇଥିଲେ ସମସ୍ତେ ଏମାନଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ଦେଖିଥାନ୍ତେ । ଏମାନଙ୍କର
ଦୋଷର ଦଣ୍ଡ ମିଳିଥାନ୍ତୁ ।

ମାଧବ : ମୋ ଦୋଷପାଇଁ ଏମାନେ ଦଣ୍ଡ ପାଇବେ କାହିଁକି ଅମର । ପ୍ରକୃତରେ
ମୁଁ ହିଁ ଦୋଷୀ । ମୋ ପାଇଁ ଭଗବାନ ଏ ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଅମର : ତୁ ଏସବୁ କ'ଣ କହୁଛୁ ମାଧବ ।

ମାଧବ : ହଁ ଅମର । ଯୋର କାଥାଟା ସାରା ଜୀବନ ଗୁରୁତ୍ୱଦେଇ ବଢ଼ିନଥିଲି
ଏଇ ରାତି ଭିତରେ ସେ ସବୁ ମୋ ସାମନାରେ ମୁଁ ଖଲାପ କରିଛି ।
ସେଇଥି ପାଇଁ ସେମାନେ ମୋତେ ଏପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇଛନ୍ତି ।

ଅମର : ତୁ ତୋ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଶିଳାପ କରିଛୁ । ପୁଅ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତୁ ଆଉ କ'ଣ କରିଥାନ୍ତୁ ।

ମାଧବ : ହଁ ମୁଁ ଏମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ କରେଇଛି । ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଇବା ପାଇଁ କହାକୁ ଚାକିରୀରେ ପୁରାଇଛି ତ କହା ବ୍ୟବସାୟ ବଢାଇବା ପାଇଁ ମୁଁ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଧରାଇ ଦେଇଛି । ସେମାନଙ୍କୁ ଗୋଟେ ଗୋଟେ ଟଙ୍କା କମାଇବା ମେସିନ କରିଦେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି । ଭାବିଛି ଏତିକି କରିଦେଲେ କଣେ ବାପାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶେଷ ହେଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ଏବେ ବୁଝିଛୁ ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟେ ଭୁଲ କରିଛି ବସିଛି । ମୋ ଗାଁଭଳି ଅଳ୍ପ ପାଠୁଆ ବାପା ମୋତେ ଯେଉଁ ସଂସ୍କର ଦେଇଥିଲା । ସେଇଟା ଏଇମାନଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଇଛି ।

ଅମର : ମାନେ ?

ମାଧବ : ବାପା ମୋତେ ଅନେକ ସମୟରେ କହୁଥିଲେ ଯେତେ ବଡ଼ ଲୋକ ହୁଅନ୍ତା କାହିଁକି, ଯେତେ ଯୁଆଡେ ନାଁ କରନ୍ତା କହିକି କେତେବେଳେ ନିଜର ଜନ୍ମମାଟି ନିଜର ଭାଷା ସଂସ୍କୃତିକୁ ହତାଦର କରିବନି । କାରଣ ସେ ହେଉଛି ତୁମର ସବୁକିଛି । ତାକୁ ଭୁଲିଗଲେ ତୁମେ ତୁମର ପରିଚୟ ହରାଇବସେଇବ । ଏଇ ମରମ କଥାଟାକୁ ଜୀବନ ସରା ମୁଁ ପାଳନ କରିନି ଏ କଥାଟା ମୋ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷେଇବାକୁ ଉଚିତ ମନେ କଲିନି । ମୁଁ ମୋ ବାପାଙ୍କ କଥାକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଇନି- ତେଣୁ ଗାଁରେ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ କିଛି ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ରଖିଥିଲି । ଏମାନେ ମୋ ଇଚ୍ଛାକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଲେନି ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ନା' ବାପା ଆପଣ ସେମତି ନିଜକୁ ଦୋଷି ବୋଲି କୁହନ୍ତୁ ନି ଆମେ ନିଜର ସ୍ୱର୍ଥ ଲାଳସା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଏ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର କରିଛୁ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆମେ ବହୁତ ଭୁଲ କରିଛୁ । ଆମକୁ କ୍ଷାମା କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।

(ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାପାଙ୍କ ଗୋଡ଼ଧରିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ମାଧବ ଚୋ ଚୋ ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠନ୍ତି ।
ବଟ ଡାନ୍ତିକୁ ନେଇ ଆସିଯାଇଥାଏ ।)

ଜାନି : (ମାଧବଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସି) ମୋ ପ୍ରମିସ୍ ମୁଁ ଫେରାଇ ନେଉଛି
ଗ୍ରାଣ୍ଡପା । ତୁମେ ମରିବା ଦରକାର ନାହିଁ । କଥା ଦିଅ-ତୁମ ପ୍ରମିସ
ରଖିବନି ।

ମାଧବ : (ଜାନିକୁ କୋଳକୁ ନେଇ) ଠିକ୍ ଅଛି ମୋ ପ୍ରମିସ ମୁଁ ଫେରେଇ
ନେଲି । ତୁ କିନ୍ତୁ ମୋତେ Grand pa ନତାକି କେଜେ କେଜେ
ବୋଲି ଡାକିବୁ ।

ଜାନି : ହଁ କେଜେ ଡାକିବି । ପ୍ରମିସମ ... । କେଜେ.... ।

(ମାଧବ ଜାନିକୁ ଟେକି ଧରିବେ । ତାଙ୍କ ଆଖିରୁ
ଆନନ୍ଦ ଅଶ୍ରୁ ଗଡି ଚାଲେ । ପାଖ ଘରୁ ଅଳ୍ପ
ଓସ୍ତାଦ୍ କଣ୍ଠରୁ ଶୁଣାଯାଏ । ଗଙ୍ଗାଧରଙ୍କ ସେ
ପଦଟି)

ମାତୃଭାଷା ମାତୃଭୂମିର ମମତା ଯା' ହୃଦେ ଜନମି
ନାହିଁ ତାକୁ ଯଦି ଜ୍ଞାନୀ ଗଣରେ ଗଣିବା ଅଜ୍ଞାନ
ରହିବେ କାହିଁ । ଅନ୍ତରାଳରୁ ଏଇ ପଦଟି କୋରସ
ଭାବରେ ଆବୃତ୍ତି ହେଉଥାଏ ମଂଚର ଆଲୋକ
କମି କମି ଆସେ ।

* ନିଶ

ହେ ନିଶ! ତୁମେ ମୋର ଅତି ପ୍ରିୟତମ
 କେତେଯେ ପ୍ରତୀକ୍ଷାପରେ
 ହେଲା ତୁମ ଅଙ୍ଗୁର ଉଦ୍‌ଗମ,
 ଧୂଷର ପାଣ୍ଡୁର ରଂଗେ ଥିଲ କେତେ ମନୋରମ
 ହେଲ ପୁଣି ତାମ୍ର ବର୍ଣ୍ଣୀ
 ବତାଇଲ ମୁଖର ସୁଗମ,
 ଏବେ କିନ୍ତୁ କଳା ମିତିମିତି ମଶମଲି,
 ନରମ ଇନ୍ଦୁଣୀ ଆହା, କେତେ ମୁଲ୍ୟାୟମ!
 ହେ ନିଶ! ତୁମେ ମୋର ଅତି ପ୍ରିୟତମ (୧)

ହେ ନିଶ! ତୁମ କ୍ଷେତ ବଡ଼ ସୁରକ୍ଷିତ
 ବୀଜ ତୁମ ହାଲବିତ-ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ, ବହୁତ ଉନ୍ନତ,
 କେ ବିଜ୍ଞାନୀ ଆହା ସତେ କରନ୍ତି ଉପ୍‌ନୁ
 ଥରେ ମାତ୍ର ହୋଇଅଛି ବୁଣା
 ନାହିଁ ତାର ରୋଗ ଭୟ କୀଟ ଆକ୍ରମଣ
 ବାରମ୍ବାର କର୍ତ୍ତନ କଲେବି
 ଅକ୍ଷେପରେ ହେଉଛ ପ୍ରକଟ, ଆଉ ସଗର୍ବେ ବର୍ଣ୍ଣିତ
 ହେ ନିଶ! ତୁମ ବୀଜ ବହୁତ ଉନ୍ନତ । (୨)

ହେ ନିଶ ତୁମ କ୍ଷେତ ବଡ଼ ସୁରକ୍ଷିତ
 ତୁମ ଜଳସେଚନକୁ ନାକତଳେ ଗଞ୍ଜା ଦୁଇଟି ଝରଣା,
 ତଳେ ପୁଣି ଆର୍ତ୍ତମୁଖ, ଭରା ଜଳକଣା,
 ଧୋଇ ବା ମରୁଡ଼ି ନାହିଁ, ଚିର ଉର୍ବର ଭୂଇଁ
 ସେଠେ ସଯତ୍ନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ,
 ନିଶ! ତୁମ କ୍ଷେତ ବଡ଼ ସୁରକ୍ଷିତ । (୩)

ହେ ନିଶ! ତୁମେ ମୋର ଅତି ପ୍ରିୟସାଂଗ
 ମୋ ପାଇଁ ପରିଚିତ ନୁହେଁ ତୁମେ,

ଲୁଚାଇବ ଯଦି କିଛି ବିଷ ଖାଇବି କହୁଛି
ଦେହକୁ କହିଦିଅ ଭିତରିଆ ସତଟି ।   ।।୩।।

ସନ୍ ! ଏକି କଥା ପଚାରୁଛୁ ଆଜି ମୋ ଧନରେ
ସନ୍ଦେହର ବିଷ କିଏ ଭରିଲା ତୋ ମନରେ,
ତୋ ଜେଜେ ମୋ ବାପା କାହାକୁ ନାହିଁ ଅଛପା,
ଅସଲସେ ଗୋଟାପଣେ ଖାଦ ନାହିଁ କମାରେ ।   ।।୪।।

ତ୍ୟାଡି ! ତୁମେ ତ ବାପା ବୋଲି ଡାକ ମୋ ଜେଜେଙ୍କୁ
ମୁଁ କାହିଁକି ତ୍ୟାଡି ବୋଲି ଡାକୁଅଛି ତୁମକୁ?
ତୁମେ ଯଦି ତାଙ୍କ ପୁଅ ମୁଁ କି ତୁମ ପୁଅ ନୁହଁ
ଏକାଘରେ ରହି କିମ୍ପା ଅଲଗା ମୋ ବେଳକୁ?   ।।୫।।

ସନ୍ ! ଜେଜେ କ ପିନ୍ଧନ୍ତି ନିତି ଧୋତି ଆଉ କୁରୁତା
ମୁଁ ପିନ୍ଧେ କୋର୍ଟ ଟାଇ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ସାର୍ଟ ଯୋତା
ଯାହାକୁ ଯେମିତି ସାଜେ ଶିଖାଇଛି ତୋତେ ମୁଁ ଯେ,
ସେଥିପାଇଁ ତ୍ୟାଡି ମୁଁ ତୋ ଜେଜେ ମୋ ବାପା ।   ।।୬।।

ତ୍ୟାଡି ! ଜେଜେମା ପରି ମୋ ମମି ପିନ୍ଧୁଛି ଶାଢ଼ୀ
କପାଳେ ନାଲ ସିନ୍ଦୂର ଓଡଣା ଦେଉଛି ଟାଣି
ଡାକିବାକୁ ତାକୁ ମମି ଲାଜଲଗେ ମୋତେ ଭାରି
ତୁମ ସଂଗେ ମୋ ମମିଟା ମୋଟେ ସୁଟ କରୁନି ।
ମୋ ସାନକଥା ମାନି ଆଣ ଗୋଟେ ସାହେବାଣୀ
ପିନ୍ଧିପାରୁଥିବ ଯିଏ ପ୍ୟାଣ୍ଟ କୋର୍ଟ ଓ ବିକିନି
ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ଡାକିବି ମମି ଏ ପୁରୁଣାଟା ଦେବା ତଡି
ଦୁନିଆଁ ଜାଣିବ (ତେବେ ଆମେ) ପକ୍କା ସନ୍ ତ୍ୟାଡି ମମି ।   ।।୭।।

ପିତାତ

କଳାପରିଷଦ, ତେଜାନାଳ ଦ୍ଵାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଏ ନାଟକ ମଞ୍ଚସ୍ଥ
ହେବା ସମୟରେ ଭାଗନେଇଥିବା ଶିଳ୍ପୀମାନେ ।

ଚରିତ୍ର ଲିପି   ଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ନାମ

ମାଧବ : ସୁରେଶ ମିଶ୍ର

ଅମର : ଅନାଥ ବନ୍ଧୁ ସାହୁ

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ : ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ମିଶ୍ର

ପ୍ରଶାନ୍ତ : କିଶୋର ରାଉତ

ପ୍ରଣବ : ଗୌରକାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ

କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ : ଶଶିକାନ୍ତ ପାଣି

ସୌରଭ : ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ମାଟି

ଘରମାଲିକ : ଇନ୍ଦ୍ରମଣି ବେହେରା

ବଟ : ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ମିଶ୍ର

ପ୍ରବେଶକ : ବୈଦ୍ୟଶଙ୍କର ସ୍ଵାଇଁ

ଅନ୍ଧ ଭିକାରୀ : ବିଷ୍ଣୁ ଚରଣ ମହାରଣା

ଗ୍ରାମବାସୀ : ବିଚ୍ଛନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

ବର୍ଷା : ମନଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ

ରାଜଶ୍ରୀ : ପ୍ରୀତିଶ୍ରୀ ପ୍ରିୟମ୍ବଦା

ବର୍ଷାର ସାଙ୍ଗ : ମହାକିନୀ, ପ୍ରଜ୍ଞା, ପଲ୍ଲବୀ

ସଂଗୀତ : ଅମର ପଟ୍ଟନାୟକ/ପ୍ରଭାତ ମହାନ୍ତି

କଣ୍ଠ : ଅମର/ନିରେସା ପଟ୍ଟନାୟକ

ମଞ୍ଚ : ଘନଶ୍ୟାମ ମହାରଣା

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ମାଟି

ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ : ଦିଲ୍ଲୀଶ୍ଵର ମହାରଣା

ଭଉର ପୁରୁଷ

ରାଜ୍ୟସ୍ତ୍ରୀୟ ଓ ଜାତୀୟସ୍ତ୍ରୀୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଯୋଜନା,
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଟ୍ୟ ରଚନା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଂଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା
ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନୟ ପାଇଁ ବହୁ ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ ।

ଉତ୍ତର ପୁରୁଷ

ଚରିତ୍ର ଲିପି

ବିଭୂ ପ୍ରସାଦ, ଦଣ୍ଡପାଣି,
ପୁରୋଶ, ଅବନୀ, ବୁଢ଼ା, ମଞ୍ଜୁ, ବାବି,
ବୀର, କହ୍ନେଇ, ଗୁଡ଼ଧର-୧, ଗୁଡ଼ଧର-୨,
ମୁନା, ଦୀପ୍ତି

ଉତ୍ତର ପୁରୁଷ

(ସମବାୟ ମଞ୍ଚକୁ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ
ଅଭିନୟାଞ୍ଚଳରେ ଭାଗକରାଯାଇଛି ।
ଅଭିନୟାଞ୍ଚଳ-୧ରେ ଆଲୋକ ଆସିଛି । ନୃତ୍ୟ
ଭଙ୍ଗୀରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି ସୂତ୍ରଧର-୧ ଓ
ସୂତ୍ରଧର-୨ ।)

ସୂତ୍ର (୧) : କଥାଟିଏ କହୁ କଥାଟିଏ ।

ସୂତ୍ର (୧) : କିସ କଥା ?

ସୂତ୍ର (୧) : ବେଙ୍ଗୁଲି କଥା ।

ସୂତ୍ର (୨) : କି ବେଙ୍ଗୁଲି ।

ସୂତ୍ର (୧) : କାଠ ବେଙ୍ଗୁଲି ।

ସୂତ୍ର (୨) : କି କାଠ ।

ସୂତ୍ର (୧) : ତେଲି ମାଠ ।

ସୂତ୍ର (୨) : କି ତେଲି ।

ସୂତ୍ର (୧) : ଘଣା ପେଲି ।

ସୂତ୍ର (୨) : କି ଘଣା ।

ସୂତ୍ର (୧) : ନାକ ଚଣା ।

ସୂତ୍ର (୨) : କି ନାକ ।

ସୂତ୍ର (୧) : ଶୁଆ ନାକ ।

ସୂତ୍ର (୨) : କି ଶୁଆ ।

- ପୂତ୍ର (୧) : ରାଜାଙ୍କ ଶୁଆ
 ପୂତ୍ର (୨) : କି ରାଜା ।
 ପୂତ୍ର (୧) : ଶକ୍ତି ଶକା ।
 ପୂତ୍ର (୨) : କି ଶକ୍ତି ।
 ପୂତ୍ର (୧) : ମିରିଗ ଲେଣ୍ଡି ।
 ପୂତ୍ର (୨) : କି ମିରିଗ ।
 ପୂତ୍ର (୧) : ଝାଡ଼ ମିରିଗ ।
 ପୂତ୍ର (୨) : କି ଝାଡ଼ ।
 ପୂତ୍ର (୧) : କଣ୍ଟ ବାଡ଼ ।
 ପୂତ୍ର (୨) : କି କଣ୍ଟ ।
 ପୂତ୍ର (୧) : କାନକୋଳି କଣ୍ଟ ।
 ପୂତ୍ର (୧) : ଯହିଁ ଲାଗିଥିବ ଝଟାପଟା । (ଦୁହେଁ ହସି ଉଠିଲେ)
 ପୂତ୍ର (୨) : ଆଜ୍ଞା ଆମେମାନେ ଏତେ ଯୋରରେ ହସିଲୁ ଅଥଚ ଆପଣମାନେ
 କେହି ହସିଲେନି ତ ?
 ପୂତ୍ର (୧) : ଅସଲ କଥାହେଲା ଆପଣମାନେ ଆପଣଙ୍କ ଓଠରୁ ହସଟିକକ
 ହରେଇ ବସିଛନ୍ତି । ସ୍ଵାର୍ଥାନତାପରେ କ'ଣ ଆପଣ ଆଶା କରିଥିଲେ
 - କ'ଣ ସବୁ ପାଇଛନ୍ତି । ମହରଗରୁ ଆସି କାନ୍ଥାରରେ ପଡ଼ି
 ଯାଇଛନ୍ତି ଆଜ୍ଞା ।
 ପୂତ୍ର (୨) : ହଁ ଆଜ୍ଞା, ଫ୍ରମ୍ ଫ୍ରାଙ୍ ପ୍ୟାନ୍ ଟୁ ଫ୍ରାୟର ।
 ପୂତ୍ର (୧) : ଭାବୁଛନ୍ତି କ'ଣ ଚାଲିଛି ? କ'ଣ ଚାଲିଛି ଏ ଦେଶରେ ।
 ପୂତ୍ର (୨) : କ'ଣ ଦେଖୁଛୁ । କ'ଣ ଦେଖୁଛୁ ଏ ଦେଶରେ ।
 ପୂତ୍ର (୧) : ଧର୍ପପାବାକ୍ ।
 ପୂତ୍ର (୨) : ଶୁଣ୍ଠାବାକ ।
 ପୂତ୍ର (୧) : ବାଟ ମାରଣା ।
 ପୂତ୍ର (୨) : ପ୍ରତାରଣା ।
 ପୂତ୍ର (୧) : ଡକାୟତି ।
 ପୂତ୍ର (୨) : ଦିନରାତି ।

- ସୂତ୍ର (୧) : ପ୍ରତିବାଦ କରିବାକୁ କେହି ନାହିଁ ।
- ସୂତ୍ର (୨) : ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ କାହାର ସାହାସ ନାହିଁ ।
- ସୂତ୍ର (୧) : ସାମାନ୍ୟ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବାକୁ କେହି ନାହିଁ ।
- ସୂତ୍ର (୨) : ଏଇଟା ଅନ୍ୟାୟ, ଏଇଟା ଭୁଲ୍ ଏଇ ପଦଟିଏ କାହାରି ପାଟିରୁ ବାହାରୁନି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି, କାହିଁକି ଆପଣମାନେ ନିରବ ।
- ସୂତ୍ର (୧) : ହତବାକ୍ ।
- ସୂତ୍ର (୨) : ହତଭମ୍ବ ।
- ସୂତ୍ର (୧) : ନିଷ୍ଠଦ ।
- ସୂତ୍ର (୨) : ନିର୍ବିକାର ।
- ସୂତ୍ର (୧) : ସବୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି, ଶୁଣୁଛନ୍ତି ।
- ସୂତ୍ର (୨) : ସହୁଛନ୍ତି - ରାବୁଛନ୍ତି ।
- ସୂତ୍ର (୧) : ଅଥଚ ଯନ୍ତ୍ରଣା ନାହିଁ । ରିଆକ୍ସନ ନାହିଁ ।
- ସୂତ୍ର (୨) : କଡ଼ପଥର ଭଳି ଖଲି ବଞ୍ଚିରହି ସହିଯିବା ।
- ସୂତ୍ର (୧) : ପେଟରେ ଓଦାକନା ଦେଇ ଶୋଇଯିବା ।
- ସୂତ୍ର (୧) : ତାମାନେ ଆପଣମାନେ ସବୁ ମୁକ ପାଲଟି ଯାଇଛନ୍ତି ।
- (୨) : you have become dumb
(୧ମ- ସୂତ୍ରଧର - ୨ୟକୁ ଏମିତି ତଙ୍ଗରେ ମାଡ଼ ଦେଲାଯେ ସେ ବିକୃତ ଭଙ୍ଗିକରି ଠିଆହୋଇଗଲା ଦର୍ଶକମାନେ ହସି ଉଠିଲେ)
- ସୂତ୍ର { (୧) : ଯାହାହେଉ ଆପଣମାନେ ହସିଲେ । ଆରେ ହେ ତୋ ଅଭିନୟ ବନ୍ଦକର । ବାବୁମାନେ ହସିଲେଣି । ନମସ୍ତେ ବାବୁମାନେ ।
- ସୂତ୍ର (୨) : ସଲାମ ବାବୁମାନେ । ଆପଣ ରାବୁଥିବେ ଆମେ ଦୁଇଜଣ କିଏ ?
- ସୂତ୍ର (୧) : ସତରେ ଆମେ ଦୁଇଜଣ କିଏ ? ଆମେ ଦୁଇଜଣ ହେଉଛୁ ଆଜି ନାଟକର ସୂତ୍ରଧର ।
- ସୂତ୍ର (୨) : ନାଟକର ସମୟ କାଳ, ପାତ୍ର ପାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ପରିଚିତ କରାଇ ଦେବାକୁ ଆମର ଉପକ୍ଷିତି । ତା'ହେଲେ ଆମ କାମଟି ଆମେ ଆରମ୍ଭ କରୁଛୁ ।
- (କଣେ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ବଜାଇବାର ଅଭିନୟକରେ ।)

- ପୂତ୍ର (୧) : (ଗୀତ) ବାଟ ଛାଡ଼ି ସଭାକନେ ଯାଉଛି ହାଡ଼ି ।
ହାଡ଼ିଟୋକା ମଦ ଖାଇ ଯାଉଛି ଗଡ଼ି । .....ବାଟଛାଡ଼ି.....
- ପୂତ୍ର (୨) : ଆରେ ରହ । ଏଇଠି କ'ଣ ଦଣ୍ଡନାଟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲୁ ।
- ପୂତ୍ର (୧) : ସେପଟକୁ ଦେଖୁନ ଭାଇ କିଏ ଆସୁଛନ୍ତି ।
- ପୂତ୍ର (୨) : ଆରେ ସତେତ, ଆମର ବିଶିଷ୍ଟ ନେତା ବାବୁ ତାଙ୍କ ତେଲ
ଚାମୁଣ୍ଡାଙ୍କ ସହ ସଭାକୁ ବିକେ କରୁଛନ୍ତି ।
- ପୂତ୍ର (୧) : ସେଇଥି ପାଇଁ ପରା ଏ ଗୀତ ପଦକ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ।
ଗୀତ - ବାଟଛାଡ଼ି ସଭାକନେ ଆସନ୍ତି ନେତା,
ନେତାଙ୍କର କାମ କମ - ବେଶୀତ କଥା
ଆଜି ଏଠି ହେବ ସଭା, ହୋଇଛନ୍ତି ତେଣୁ ଭଭା
ଶୁଣିବା ଚାଲ ସଂଗୀତେ ନେତାଙ୍କ ବାଣୀ । ...
(ପୂତ୍ରଧର ଗାଲିଯାଆନ୍ତି । ନେତା ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର,
ବୁଢ଼ା ଓ ମଞ୍ଜୁ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି । କରତାଳି ସହ
ତାଙ୍କୁ ଫୁଲ ମାଳ ପିନ୍ଧାଇ ଦିଆଯାଏ ।)

ଅବନୀ : କନ୍ୟାଶ୍ରାମ । ଭାଇମାନେ ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର ଦେଶପାଣ୍ଡେ ଆପନମାନକୁ
ନମସ୍କାର କନାଉଛି । ମନ୍ଦିର କଥା ମୁଁ ପ୍ରଥାବ ଦେଇଥିଲା । ଆର
ଆପନମାନେ ଶ୍ରୀରାମ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କମିଟିର ମତେ ସଭାପତି
କେରିଦେଲା । ଆର କେହିଲା ମନ୍ଦିର ଏକଶାଲ ଭିତରେ କଂପ୍ଲିଟ୍ ହେବ ।
ଭାଇମାନେ ମୁଁ ମନା କେରୁଥିଲା - ଆପନ ମୋତେ ଉପରେ ବେସାଇ
ଦେଲା । ମନ୍ଦିର ଦେଉଛନ୍ତି ଗୁଟେ ବଡ଼ା କମ୍ । ଏଇ କାମଟା କଂପ୍ଲିଟ୍
କେରିବାକୁ ସମୟ ଦରକାର । ରୁପେୟା ଦରକାର । ଆର
ଆପନମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଦରକାର । ଆପନମାନେ ମୋତେ ମନ୍ଦିର
ନିର୍ମାଣ କାମ ଦେଇଛି । ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର ମନା କରିଦେବ - ନାଏ ।
ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର ମନାକରି ପାରିବ ନାଏ । (ତାଳି)
ଏଇ ମୋର ଜବାନ ବଂଧୁମାନେ ହମେ ମଦଦ କରିବାକୁ ଆଗେଇ
ଆସିଛି । ତେଣୁ ହମରା ସାହସ ବଢ଼ିଯାଇଛି । ଏଇ କାମଟା କେରିବାକୁ
ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର ମୁଣ୍ଡରେ ଭଗବାନ ଦିମାକ ଦେଇଛି । ବହୁତ ବଡ଼ା
ଦିମାକ ଦେଇଛି । ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର ଦିମାକ ଲେଗାଇବ ଆର ।
ଆପନମାନେ ହାତର ତାକତ ଲଗାଇବ । ଏମିତି ତାକତ ଲେଗାଇବ

ସେ, ଆସନ୍ତା ରାମ ନବମୀରେ ମନ୍ଦିର ଗଡ଼ା ହେଇଯିବ । କନ୍ୟାଶ୍ରାମ
ମେରେ ସାଥ ସୁର ମିଳାଇଏ ଭାୟେଁ ..... (ଗୀତ)

ମଙ୍ଗଲ ଭବନ ଅମଙ୍ଗଲ ହାରି - ଦୁବର୍ତ୍ତଣ ଦଶରଥ ଅକ୍ତିର ବିହାରୀ..

(କରତାଳୀ ଧ୍ବନି ସହିତ ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର, ବୁଡ଼ା

ମଞ୍ଜୁ ଚାଳିଯାଆନ୍ତି । ସେ ଗୀତ ପାଲିଧରି

ସୁତ୍ରଧର ମାନଙ୍କର ପ୍ରବେଶ ।)

ସୁତ୍ର (୧) : ଆଜ୍ଞା ଇଏ ହେଲେ ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର ଦେଶପାଣ୍ଡେ । ଏ ଦେଶ
ପାଇଁ, ଏ ଜାତି ପାଇଁ ସବୁ କିଛି ଦେଇଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ସୁତ୍ର (୨) : ଜନତା ନାରାୟଣଙ୍କ ସେବା ପାଇଁ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗରିଗୋଟି
ଠିକଣାଲ ମଦ ଦୋକାନ ସହିତ ହୋଟେଲ ଖୋଲିଦେଇଛନ୍ତି ଏଇ କରତକର୍ମ
ଲୋକଙ୍କ ନାଁରେ ଏଗାରଟି ରେସ୍, ଶତରଟି ମଡ଼ର କେସ୍ ଆଇ ମଧ୍ୟ ସେ
ଅଞ୍ଚଳର ହର୍ତ୍ତ କର୍ତ୍ତ ଦଇବ ବିଧାତା..... । ଆମ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଖାସ୍ ଲୋକ ।
(ଏଇ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ କ୍ରିକେଟ ବଲ ଆସି
ମଂଚରେ ପଡ଼ିଲା... । ସୁତ୍ରଧର ଚମକି
ପଡ଼ିଲେ ।)

ବାଃ ଦେଖୁଛନ୍ତି ତ କ୍ରିକେଟ । ଦେଶସାରା ସମସ୍ତେ ଯୁଁ ପଛରେ ଲାଗି
ପଡ଼ିଛନ୍ତି । କ୍ରିକେଟ ମ୍ୟାଚ ଚାଲିତ ତ-ସବୁ ବନ୍ଦ ।

ସୁତ୍ର (୧) : ଅଫିସ୍ ବନ୍ଦ, କଚେରୀ ବନ୍ଦ, ସ୍କୁଲ୍ ବନ୍ଦ, କଲେଜ୍ ବନ୍ଦ, ଖାଲି
ଟିଭି ପାଖରେ ଭିଡ଼ । ମା' ପିଲାକୁ ପେଇବାକୁ ଛାଡ଼ି ଖେଳ ଦେଖିବାକୁ
ହାଜର... ଧନ୍ୟରେ କ୍ରିକେଟ୍ ଧନ୍ୟରେ ଭାରତବର୍ଷ..... ଆଜ୍ଞା
ଦେଖିବା ଏ ବଲ୍‌ଗ୍ୟା କୋଉଠୁ ଆସିଛି.. ।

ସୁତ୍ର (୨) : କୋଉଠୁ ଆସିଛି । ସେ କୋଠା ଉପରକୁ ଦେଖୁନ.....
ସେ ପିଲାଟି ସେଠି ଠିଆ ହୋଇ ବଲଟି ମାଗୁଛି..... ।

ସୁତ୍ର (୧) : ଆରେ ଠିକ୍ କଥାତ । ସେଇଠି ସେ ଦଣ୍ଡପାଣି ବାବୁଙ୍କ ଘରେ
କେହି ଜଣେ ଆସି ରହିଗଲେଣି ବୋଧହୁଏ ।

ସୁତ୍ର (୨) : ଶୁଣୁଥିଲିଜଣେ କଲେଜ ଅଧ୍ୟାପକ ତାଙ୍କ ପାମିଲିଧରି ଭଣ୍ଡାରେ ରହିଛନ୍ତି ।

ସୁତ୍ର (୧) : ଆଜ୍ଞା ଆଜ୍ଞା ଦେଖିବା ଚାଲ..... ସେଠି ଖେଳ କେମିତି ଚାଲିଛି ।

ଦୃଶ୍ୟ - ୨

ଅଭିନୟାବଳୀ - ୨ :

॥ମୁନା, ଦିପ୍ତି, ଦଣ୍ଡପାଣି, ବିଭୁ॥

(ବିଭୁ ପ୍ରସାଦଙ୍କ ବୈଠକ ଗୃହ । ମଂଚ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଛି । ତା' ଭିତରୁ ଦୀପ୍ତିଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ୱର ଓ ମୁନାର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣାଯାଉଛି)

ଦିପ୍ତି : ମୁନା... ମୁନା... ।

ମୁନା : କ'ଣ ଅପା ।

ଦୀପ୍ତି : ପାଠପଢ଼ା ଛାଡ଼ି ସକାଳୁ ସକାଳୁ କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳ ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲା ।
ସରକୁ ଆସି ପଢ଼ା ପଢ଼ି କର ।

ମୁନା : ଯାଉଛି ଅପା ।

(ଆଲୋକ ଆସିଛି । ମୁନା ଗୋଟିଏ ବହିଧରି
ପାଠ ପଢ଼ୁଛି । ପାଖରେ ଅଛନ୍ତି ଦିପ୍ତି ।)

ମୁନା : ପ୍ରଥମେ ମଣିଷ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ବାସକରୁଥିଲା । ବନ୍ୟଜନ୍ତୁମାନଙ୍କ
ଠାରୁ ରକ୍ଷାପାଇବା ପାଇଁ ପଥର ତିଆରି ଏକ ପ୍ରକାର ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା
ନିଜକୁ ବଂଚାଉଥିଲା । ତାକୁ ନିଆଁର ବ୍ୟବହାର ଜଣାନଥିଲା । ହଠାତ୍
ଦିନେ ଜଙ୍ଗଲରେ ନିଆଁ ଲାଗିଗଲା । ସେ ନିଆଁରେ କିଛି ଜୀବଜନ୍ତୁ
ପୋଡ଼ିଗଲେ । ସେ ପୋଡ଼ା ମାଂସ ମଣିଷକୁ ସୁସ୍ୱାଦୁ ଲାଗିଲା । ତା'ପରେ
ମଣିଷ ନିଆଁ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଲାଗିପଡ଼ିଲା ।

- ଦଣ୍ଡ : (ପ୍ରବେଶ) ପ୍ରଫେସର ସାହେବ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ନା..... ।
- ଦୀପ୍ତି : ନମସ୍କାର ମଉସା । କ'ଣ କାମଥିଲା । ସେ ଏବେ ଘରେ ନାହାଁନ୍ତି ।
କଲେକ ଯାଇଛନ୍ତି ।
- ଦଣ୍ଡ : କଲେକ ? ବୁଝିଲୁ ମା' ଦେଖେଯେ ତା' ଭିତରେ ଏତେ ସକାଳୁ ସକାଳୁ
କଲେକ କାହିଁକି ?
- ଦୀପ୍ତି : ପ୍ରିନ୍ସପାଲଙ୍କ ପାଖରେ କ'ଣ ଟିକିଏ କାମ ଅଛି । ଆପଣ ବସନ୍ତୁ ସେ
ଏବେ ଫେରି ଆସିବେ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଚା କରି ଆଣୁଛି ।
- ଦଣ୍ଡ : ବୁଝିଲୁ ମା' ଦେଖେଯେ ତା' ଭିତରେ ତୁ କାହିଁକି ମୋ ପାଇଁ ହଇରାଣ
ହେବୁ । ବୁଝ ପ୍ରେସରକୁ ସୁଗାର । ଦିଗାଯାକ ବକାତ ବେମାରୀ ମୋତେ
ବାନ୍ଧି ପକେଇଛନ୍ତି ।
- ଦୀପ୍ତି : ବିନା ଚିନିରେ ଚା କରିଦେଲେ ଖାଇବେନି ।
- ଦଣ୍ଡ : ଠିକ୍ ଅଛି... ଆଣ... । ମୋ ପକେଟରେ ସୁଗାର ଫ୍ରି ଅଛି ।
ବୁଝିଲୁ ମା' ଦେଖେଯେ ତା' ଭିତରେ ନହେଲେ ପାଟି ବାବୁଛି ।
(ଦୀପ୍ତି ଚାଲିଗଲେ । ଦଣ୍ଡପାଣି ଯାଇ ମୁନା
ପାଖରେ ବସିଗଲେ ।)
- ଦଣ୍ଡ : ହୁଁ, ତୁମ ନାଁଟା କ'ଣ ବାପା ?
- ମୁନା : ମୁନା, ମହେଶ ପ୍ରସାଦ ଦାସ ।
- ଦଣ୍ଡ : ବାଃ, ବୁଝିଲ ବାପା ମହେଶ ମାନେ ଶିବ-ହରହର ମହାଦେବ ।
ଦେଖେଯେ ତା' ଭିତରେ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲସ ନାଁଟା- । ହୁଁ- କେଉଁ କ୍ଲସରେ
ପଢ଼ୁଛ ?
- ମୁନା : ପଞ୍ଚମ ।
- ଦଣ୍ଡ : ପ୍ରଫେସର ବାବୁଙ୍କର ଶଳା ହେବନା... । ବୁଝିଲ ବାପା ମନଦେଇ
ପାଠପଢ଼ । ଭିଣୋଇ କେମିତି ପାଠପଢ଼ି ପ୍ରଫେସର ହେଇଛନ୍ତି । ତୁମେ
ସେମିତି ଗୋଟେ ବଡ଼ ଅଫିସର ହେବ ।
- ମୁନା : ମୁଁତ ଭଲପାଠ ପଢ଼ୁନି । ଅଫିସର କେମିତି ହେବି । ମନ୍ଦୀ ହେଇଯିବି ।
- ଦଣ୍ଡ : ଏଁ ଭଲ ପଢ଼ନ - ବୁଝିଲ ବାପା ଦେଖେଯେ ତା' ଭିତରେ ମନ୍ଦୀ କେମିତି

ହେବ । ମନ୍ତ୍ରୀ ହେବାକୁ ହେଲେ ଇଲେକ୍ସନ୍ରେ ଜିତିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ସେ କ'ଣ ସହଜ କଥା ।

ମୁନା : ଟଙ୍କା ପାଖରେ ବାସ ଲାଞ୍ଜଟେକି ନାଚେ । ଇଲେକ୍ସନ୍ରେ ଜିତିବାକୁ
ବରକାର ଟଙ୍କା ଓ ଟିଣ୍ଡିଟିଣ୍ଡ ମଦ । ମୁଁ ପାଇଯିବି ।

ଦଣ୍ଡ : ଆଜ୍ଞା ଏସବୁ କଥା ତୁମେ ଏ ବୟସରୁ ଶିଖିଗଲଣି । ବୁଝିଲ ବାପା
ସବୁଦିନ କ'ଣ ଏଇ ଟଙ୍କା ଆଉ ମଦ ଦ୍ଵାରା ଭୋଟ କିଣିହେବ ।
ଦେଖାଯେ ତା' ଭିତରେ ଯୁଗ ବଦଳି ଯିବନି ।

ମୁନା : ଆମ କେଳେ କୁହନ୍ତି ଆମ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ହଠାତ୍ କିଛି ବଦଳି
ଯାଏନି । ବହୁତ ସମୟ ଲାଗେ । ଯଦି ମନ୍ତ୍ରୀ ହେଇପାରିବିନି ତାହେଲେ
ଡ଼କାୟତ ହେଇଯିବି ।

ଦଣ୍ଡ : ଆଁ ଏକାବେଳେକେ ଏତେ ତଳକୁ । କାହିଁ ମନ୍ତ୍ରୀ କାହିଁ ଡ଼କାୟତ... ?

ମୁନା : ତଳକୁ କାହିଁକି । ଦି ଜଣାଯାକ ସମାନ । ବରଂ ଡ଼କାୟତ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅପେକ୍ଷା
ବହୁତ ଗୁଣରେ ଭଲ ।

ଦଣ୍ଡ : କେମିତି ?

ମୁନା : ମନ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କ ସେବା କରିବାକୁ କହି ଡ଼କାୟତ କରେ ।
ଧରାପଡ଼ିଲେ ବି ଦଣ୍ଡ ପାଏନି । ଡ଼କାୟତ ନିଜର ପେଟପାଇଁ
ଡ଼କାୟତିକରେ, ଧରାପଡ଼ିଲେ ଦଣ୍ଡପାଏ ।

ଦଣ୍ଡ : ବାଃ ମୁନା ବାବୁ ବାଃ, ବହୁତ ଅକଲ କଥା କହୁଛ ।

ଦାସ୍ତି : (ଚା'ଧରି ଆସିଛି । ମୁନା ଗପ ଆରମ୍ଭ କରିହେଲୁଣି ନା.... ।)

ଦଣ୍ଡ : ଭାରି ଦୁସିଆର ପିଲା... ମା - ଦେଖାଯେ ତା' ଭିତରେ ଏ ବୟସରେ ବି ସେ ଏ
ଦୁନିଆକୁ ଚିହ୍ନିଗଲଣି । (ଚା'ନେଇ ଓଠରେ ଲଗାଇ) ବାଃ ଫାଷ୍ଟଲ୍ୟୁଟ୍ ଗ... ।
ବହୁତ ବଡ଼ିଆ ହେଇଛି । ବୁଝିଲୁ ମା' ଚିନି, ଛା'ର, ଗା ମିଶାଇ ଗରମ କଲେ
ଗା । କିନ୍ତୁ ଏଇଟା ସହଜ ନୁହେଁ । ଦେଖାଯେ ତା' ଭିତରେ କେତେ ପରିମାଣ
ପାଣିରେ କେତେ ପରିମାଣ ଗା'ଦେଇ କେତେ ଡ଼ିଗ୍ରୀ ଗରମ କଲେ ଗା' ଘୁସାଦୁ
ହେବ ଓକଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତିନି । ବୁଝିଲୁ ମା' ଦେଖାଯେ ତା' ଭିତରେ
ପ୍ରଫେସର ସାହେବ ଆସିଗଲେଣି । ନମସ୍କାର ପ୍ରଫେସର ସାହେବ ।

- ବିଭୁ : (ପ୍ରବେଶ) ନମସ୍କାର । ଦୀପ୍ତି.... ରୋଷେଇ ସାରିଦେଲଣି ନା ?
ମୋତେ ଦଶ ମିନିଟ୍ ଭିତରେ କଲେଜ ବାହାରିଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଆଜି ଇନୁଇରସିଟି ପରୀକ୍ଷା ।
- ଦଣ୍ଡ : ଯା ଯା ମା - ତୁ କଲବି କାମ ସାରିଦେ । ମୁଁ ବରଂ ପରେ ଆସିବି ।
- ବିଭୁ : ଏବେ ଟିକିଏ ମୁଁ କଲବିରେ ଅଛି । ପରେ-ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳକୁ ଆସିବେ ।
- ଦଣ୍ଡ : ଆସିବି- ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବି । ବୁଝିଲେ ପ୍ରଫେସର ସାହେବ ମୋତେ ଅନ୍ୟ
ଘରବାଲା ସହିତ ଦେଖାଯେ ତା' ଭିତରେ ତୁଳନା କରିବେନି । ଘର
ମାଲିକ ହେବା ସଂଗେ ସଂଗେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ପଡ଼ୋଶୀ । ମଝିରେ
ମଝିରେ ଆପଣଙ୍କ କଥା ବୁଝିନଗଲେ ଆପଣଙ୍କର ଏଠି ଆଉକିଏ
ଅଛି । ଆସୁଛି ଦେଖାଯେ ତା' ଭିତରେ ସଂଧ୍ୟାବେଳକୁ ଦେଖା ହେବ... ।
(ଦଣ୍ଡପାଣି ଚାଲିଯାଆନ୍ତି ।)
- ଦୀପ୍ତି : କ୍ୱାଟର କଥା କ'ଣ ହେଲା ।
- ବିଭୁ : ଯାହା ବୁଝିଲି ଆମକୁ ନିକଟରେ କ୍ୱାଟର ମିଳିବାର ନାହିଁ ।
- ଦୀପ୍ତି : ଦାଶବାବୁ କ୍ୱାଟର ଛାଡ଼ିଦେବେ ବୋଲି କହୁଥିଲେ ।
- ବିଭୁ : ନା ସେ ଏଠୁ ଟ୍ରାନ୍ସଫର ହେଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା କ୍ୱାଟର ରଖିବେ ।
ତାଙ୍କ ଶାଳା ଏଡୁକେସନ ସେକ୍ରେଟାରି-ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ଡାକ୍ତର କିଛି
କହିପାରିବେନି ।
- ଦୀପ୍ତି : ତା'ବୋଲି ଆମେ ମାସକୁ ମାସ ଏଠି ଚାରିହଜାର ଟଙ୍କା ଘରଭଡ଼ା
ଦେଇ ରହିବୁ ।
- ବିଭୁ : ତା' ଛଡ଼ା ଆଉ କ'ଣ ଚାରା ଅଛି ।
- ଦୀପ୍ତି : ସେ ଲୋନ୍ କଥା - ବ୍ୟାଙ୍କ ମ୍ୟାନେଜର କ'ଣ କହିଲେ ।
- ବିଭୁ : ବ୍ୟାଙ୍କ ମ୍ୟାନେଜର ଯେମିତି କଣ୍ଡିସନରେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ କହୁଛନ୍ତି
ସେଥିରେ ଆମେ ସୁଧ ଦେଇ ଦେଇ ନୟାନ୍ତ ହେଇଯିବା ।
- ଦୀପ୍ତି : ଏଣେ ବାପାଙ୍କ ଅପରେସନ ଟ୍ରେଟ୍ ଠିକ୍ ହେଇଯାଇଛି । ଯେମିତିହେଲେ
ପନ୍ଦର ଦିନ ଭିତରେ ଚାରି ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଯୋଗାଡ଼ କରିବାକୁ ହେବ ।
- ବିଭୁ : ଭାବୁଛି ଗାଁର ସେ ଡ଼ିହଟା ବିକ୍ରୀକରି ଦେବି ।

ଦୀପ୍ତି : ତୁମେ ଭଲଭାବରେ ଜାଣିଛ କେତେ ମାଲି ମୋକଦମା ପରେ ସେ
ଡ଼ିହଟା ବାପାଙ୍କ ନାଁକୁ ଆସିଛି । ତାଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଆମେ କିଛି
ଯୋଗାଡ଼ ନକରି ସେ ଜାଗାଟା ବିକିଦେଲେ ସେ କ'ଣ ଭାବିବେ ।

ବିଭୁ : ତା' ହେଲେ ମୁଁ କ'ଣ କରିବି କୁହ । ଏଠି ଘରଭଡ଼ା-ଇଲେକ୍ଟ୍ରି ବିଲ୍,
କ୍ଷୀର ବିଲ୍ ଇତ୍ୟାଦି ସାନଭାଇ ବିବେକ ପାଖକୁ ମାସକୁ ମାସ
ଚାରିହଜାରରୁ ସାତେ ଚାରିହଜାର ଦେଲେ ଯାହା ରହୁଛି ସେଥିରେ
ଚଳିବା କଷ୍ଟ ।

ଦୀପ୍ତି : କଷ୍ଟ ହେଉପକ୍ଷେ ତୁମେ GPFରେ ଯାହା ଅଛି ଉଠାଇ ଆଣ । କିଛି ନ
ହେଲେ ମୋ ସୁନା ଗହଣାକୁ ବିକ୍ରି କରିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର ।
ଘରକୁ ଆସୁଥିବା କ୍ଷୀର ଇତ୍ୟାଦି କମାଇ ଖର୍ଚ୍ଚକାଟ କର ।

ବିଭୁ : କ'ଣ ତୁମେ କହୁଛ । ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଡ଼ଭାନ୍ସକ୍ ଷ୍ଟେକ୍ରେ, ତୁମକୁ
ଯାହା ଦିଆଯିବା କଥା ଦିଆଯାଇ ପାରୁନି । ଘରକୁ କ୍ଷୀର ଆଣିବା
ବନ୍ଦ କରିଦେବି ।

ଦୀପ୍ତି : ଦେଖ ବାପାଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତୁମେ ମନାକରନି ।

ବିଭୁ : ଠିକ୍ ଅଛି, ଚାଲିଲ କଲ୍ଦି ମୋତେ ପୁଣି କଲେଜ ବାହାରିବାକୁ ପଡ଼ିବ
ଆଜିଠୁ ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ।

ଦୀପ୍ତି : ଆସ... ରୋଷେଇ ଶେଷ ହେଇଯାଇଛି । (ଦୁହେଁ ଚାଲିଗଲେ)

ଦୃଶ୍ୟ - ୩

ଅଭିନୟାବଳୀ - ୨

॥ମୁନା, ବୁଡା, ମଣ୍ଡୁ, ଦୀପ୍ତି,

ବିଭୁ, ଦଣ୍ଡ, ପ୍ରବୀର କଣ୍ଠସ୍ୱର॥

(ବିଭୁ ପ୍ରସାଦଙ୍କ ସେଇ ଘର, ସମୟ
ଅପରାହ୍ନ । ମୁନା ସେଇଠି ବସି ବହିଧରି
ପଢୁଛି । କାହାରୁ ସିନ୍ଧୁତି ବୁଡା ଆଉ ମଣ୍ଡୁ ।)

ମୁନା : (ପଢୁଛି) ସମାଜ ଭିତରେ ରହିବାକୁ ହେଲେ ସାମାଜିକ ରିତି ବ୍ୟବସ୍ଥା
ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥପାଇଁ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର
କରିବା ନିୟମ ବିରୁଦ୍ଧ । ସେଥିପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ... ।

ବୁଡା : ଅରେ ବାବୁ ଘରେ କିଏ ଅଛି ଡାକି ଦେ ତ ।
(ମୁନା ଭିତରକୁ ଯାଇଛି, ତା' ବହିପତ୍ର ଧରି)

ମଣ୍ଡୁ : ଏଇ ଲୋକଟା କ'ଣ ହେଇପାରେ ବୁଡା... ?

ବୁଡା : କୋଉଟା.... ?

ମଣ୍ଡୁ : ମାନେ ଏ ଘରେ ଯିଏ ରହୁଛି । ଅଫିସର, କିରାନି, ଡାକ୍ତର ନା
ଇଞ୍ଜିନିୟର ।

(ଦୀପ୍ତି ଆସନ୍ତି)

ଦୀପ୍ତି : ଆପଣମାନେ କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ?

ମଣ୍ଡୁ : ନା' ସେମିତି ପାଟିକୁଲାଲି କାହାକୁ ଖୋଜୁନୁ । ଛୋଟିଆ କ୍ରାମ ପାଇଁ
ଆସିଛୁ । କହିଦେଇ ଚାଲିଯିବୁ ।

- ଦୀପ୍ତି : ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା କଲେଜରୁ ଫେରି ନାହାଁନ୍ତି ।
- ମଞ୍ଜୁ : ଲେକ୍ଚର୍‌ର ବୋଧହୁଏ ?
- ଦୀପ୍ତି : ହଁ ।
- ମଞ୍ଜୁ : ଠିକ୍ ଅଛି । ଆପଣଙ୍କୁ କହିଦେଲେ ଚଳିବ ।
- ବୁଢ଼ା : ଏବେ ଆପଣ ଆମ ସାହିରେ ନୂଆକରି ରହିଛନ୍ତି । ଆମର ଏଠି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପୂଜାହୁଏ । ଗଣେଶ ପୂଜାଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଦୁର୍ଗାପୂଜା, ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା, କାଳୀପୂଜା ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।
- ମଞ୍ଜୁ : ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାର କିଛି କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।
- ଦୀପ୍ତି : ହଁ ସମୁଦ୍ର କାମପାଇଁ ସମସ୍ତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କଥା । କିନ୍ତୁ ନିକଟରେ କୌଣସି ପୂଜା ନାହିଁ ।
- ମଞ୍ଜୁ : ନାହିଁ । ସେଇଟା ଠିକ୍ କଥା । କିନ୍ତୁ ଆମ ପୂଜା କମିଟିର ସିଷ୍ଟମ୍‌ଟା ଅଲଗା । ବାର୍‌ବାର ଆସି ଆକଣଙ୍କୁ ଚାନ୍ଦା ଦିଅ ଚାନ୍ଦା ଦିଅ କହିଲେ ଆମର ସମୟ ନଷ୍ଟ ହେବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଆପଣ ବୋର ହୋଇଯିବେ । ସେଥିପାଇଁ..... । ବୁଢ଼ା..... ସେ ଡ଼ାକାଟା ଦେଇଦେ । ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ ଏଇଟାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆପଣଙ୍କ ପରିବାର ପାଇଁ ଯେତିକି ଛିର ହେବ ଆପଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ସେତିକି ଏଥିରେ ଗଲେଇବେ ।
- ବୁଢ଼ା : ମାସ ଶେଷରେ ଆମଲୋକ ଆସି ଏଇଟା ନେଇଯିବେ ପୁଣି ଏକ ନୂଆ ଡ଼ାକା ଦେଇଯିବେ ।
- ଦୀପ୍ତି : ତା'ମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସରେ ପୂଜା ଚାନ୍ଦା ।
- ମଞ୍ଜୁ : ଖାଲି ପୂଜା ନୁହେଁ ତା' ଭିତରେ ସ୍ବାଧୀନତା ଦିବସ, ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ, ସାଇର ଫୁଟବଲ ମ୍ୟାଚ୍, କ୍ରିକେଟ୍ ଟୁର୍ନାମେଣ୍ଟ - ରାମ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ - ଏ ସବୁ ଅଛି ।
- ବୁଢ଼ା : ନିଅନ୍ତୁ ଏଇଟା ରଖନ୍ତୁ ।
- ମଞ୍ଜୁ : ନିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଏଥିରେ କୋଡ଼ିଏ କୋଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ଗଲେଇବେ ।

ଆପଣଙ୍କ ସ୍ବାମୀ Govt. କଲେଜ ଅଧ୍ୟାପକ । ତାଙ୍କ ଦରମାକୁ ଦେଖି
ଠିକ୍ କରାଯାଇଛି । ନିଅନ୍ତୁ ।

ଦୀପ୍ତି : ନା', ମୁଁ ଏଇଟା ରଖି ପାରିବିନି ।

ମଞ୍ଜୁ : (ହସି) କାହିଁକି ?

ଦୀପ୍ତି : ସେ ଫେରନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଦେବେ ।

ମଞ୍ଜୁ : କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବନି, ରଖନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଏସବୁ ଅଳ୍ପଆ
ଲାଗିବ । ଦି, ତିନି ମାସପରେ ଅଭ୍ୟାସ ହେଇଯିବେ ।

ଦୀପ୍ତି : ମୁଁ ରଖିପାରିବିନି । ସେ ମୋତେ ଗାଳିଦେବେ ।

ବୁଢ଼ା : (ଚିତା ଗଳାରେ) ଗାଳି ଦେବେ । ସେ କଥା ଆମେ ବୁଝିବୁ । ଆପଣ
ଏଇଟାକୁ ରଖନ୍ତୁ । (ବୁଢ଼ା ଡବାଟିକୁ ରଖିଦିଏ)

ଦୀପ୍ତି : ଆପଣ ସେଇଟାକୁ ନେଇଯାଆନ୍ତୁ । ସେ ଆଉ କିଛି ସମୟପରେ
ଫେରିବେ । ସେତେବେଳେ ଆସି ଦେଇଯିବେ ।

ବୁଢ଼ା : (ରାଗି) ଏ । (ମଞ୍ଜୁ ବୁଢ଼ାକୁ ଅଟକାଏ)

ମଞ୍ଜୁ : ଆପଣ ଯାହା ଭାବୁଛନ୍ତି କିଛି ଅସୁବିଧା ହବନି । ସାଇର ପ୍ରତ୍ୟେକ
ପରିବାର ଏ ଚାନ୍ଦା ଦେଉଛନ୍ତି । ଏ ଘରେ ଆପଣଙ୍କ ଆଗରୁ ଯିଏ
ରହୁଥିଲେ ସେ ଦେଉଥିଲେ । ଆପଣ ଦେବେ । ଆପଣଙ୍କପରେ
ଯେଉଁମାନେ ରହିବେ ସେ ବି ଦେବେ ।

ବୁଢ଼ା : ଏଇ କଥାଟା ଆପଣଙ୍କ ସ୍ବାମୀକୁ ବୁଝାଇ ଦେବେ । ସେ ଯଦି
ବୁଝିପାରିବେନି ଆମ ପାଖକୁ ପଠାଇ ଦେବେ । ଲାଲ ଚଉକ ପୂଜା
କମିଟି ସାଇନ୍‌ବୋର୍ଡ଼ଟା ବଡ଼ ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ
ଲେଖାହୋଇଛି ।

(ମଞ୍ଜୁ ବୁଢ଼ା ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି । ମୁନା ଆସେ ଚା'
ହାତରେ ବହି)

ମୁନା : ପରାଜମ୍ବୁଷ୍ଟ ମାନେ କ'ଣ ଅପା ?

ଦୀପ୍ତି : (ନିରବ)

ମୁନା : ପଚାରୁଛି ପରା ପରାଜମ୍ବୁଷ୍ଟ ମାନେ କ'ଣ ?

ଦୀପ୍ତି : ଯିଏ ଅନ୍ୟର ଆହ୍ୱାରଖାଇ ବଞ୍ଚେ ।

ମୁନା : ମାନେ .... ।

(ଦୀପ୍ତି ବୁଡ଼ା, ମଞ୍ଜୁ ଯିବା ରାସ୍ତାକୁ ହାତ ଦେଖାଇ
ଦିଅନ୍ତି । ମୁନା କିଛି ବୁଝିନପାରିଲା ଭଳି ଚାହିଁ
ରହେ । ମଞ୍ଜୁ ଓ ବୁଡ଼ା କଣ୍ଠରେ ଶେଷ ସଂଳାପ
ଦୁଇଟି ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ୍ୱ ହୁଏ । ପରେ ପରେ ମୁନା
ଚାଲିଯାଏ । ଆସନ୍ତି ବିଭୁ ।)

ଦୀପ୍ତି : ତୁମର ଫେରୁ ଫେରୁ ଏତେ ଡେରି ହେଲାଯେ ?

ବିଭୁ : କଲେଜରେ ଗୋଟେ ଝମେଲା ହେଇଗଲା, ସେଇଥିପାଇଁ ।

ଦୀପ୍ତି : ମାନେ ?

ବିଭୁ : ପରୀକ୍ଷା ହଲରେ ବସି ଗୋଟେ ପିଲା କପି କରୁଥିଲା । ବିଦିଟା ଓଡ଼ିଆ
ପରେ ମଧ୍ୟ ଦାଦାଗିରି ଦେଖାଇ କପିକରି ଚାଲିଲା । ତାକୁ ଧରି ରିପୋର୍ଟ
କଲିବୋଲି ପ୍ରିନସ୍ପାଲଙ୍କ ଆଖିରେ ମୁଁ ହେଲି ଟାକ୍ସଲେସ୍ । ସେ ପିଲା
ଜଣେ ପଲ୍ଟିସିଆନ୍‌ର ପୁଅ । ଏ ସହରର ଦାଦା । ତା'କପି କରିବା
ବିଷୟରେ ରିପୋର୍ଟ କରିବାଟା ମୋର ଭୁଲ ।

ଦୀପ୍ତି : ପ୍ରିନସ୍ପାଲ ଯଦି ଚାହୁଁ ନାହାନ୍ତି ତୁମେ ରିପୋର୍ଟଟା ଫେରାଇ ଆଣିଲନି ।
ଆଗକୁ ଆମର କ୍ଲାଟର ପାଇବାର ଅଛି ।

ବିଭୁ : କ'ଣଯେ ତୁମେ କହୁଛ.... କ୍ଲାଟରଟେ ପାଇବି ବୋଲି ଯଉଟା ଅନ୍ୟାୟ
ସେଇଟା ମାନିନେବି ? ମୁଁ କହିଦେଇଛି ପରୀକ୍ଷା ସୁପରିଟେଣ୍ଡଣ୍ଟ
ହିସାବରେ ସେ ମୋ ରିପୋର୍ଟଟା ପଠାଇ ନପାରନ୍ତି ।

ଦୀପ୍ତି : ସେ ପିଲା ଯଦି କିଛି ଅସୁବିଧା କାରେ ?

ବିଭୁ : ଅସୁବିଧା କ'ଣ କରିବ ? ବାପାଙ୍କୁ କହି ମୋର ଟ୍ରାନ୍ସଫର କରିବ ।
ଦରମାଟା ତ କାଟିଦେଇ ପାରିବନି ।

ଦୀପ୍ତି : ହଉ ମୁଣ୍ଡକୁ ଥଣ୍ଡା କରି ଆସ ଚିକିଏ ତା' ଜଳଗିଆ ଖାଇନବ ।

ବିଭୁ : (ଡ଼ବାକୁ ଦେଖି) ଏଇଟା କ'ଣ ?

ଦୀପ୍ତି : ସେ କଥା ପରେ କହିବି । ଏବେ ଶୁଣିଲେ ମୁଣ୍ଡକୁ ରକ୍ତ ଚଡ଼ିଯିବ ।

- ବିଭୁ : ମାନେ ... ? ସଞ୍ଚୟ କରିବାକୁ ରଖିଛ ?
- ଦୀପ୍ତି : ହଁ ଦିନକୁ କୋଡ଼ିଏ କୋଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ସଂଚୟ କରି ମାସ ଶେଷକୁ ସାଇ
ପୂଜା ଅଫିସ୍‌ରେ ବାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ । ପୂଜା କମିଟିର ପିଲାମାନେ
ଆସି ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି ।
- ବିଭୁ : ତା'ମାନେ - ଆମକୁ ସବୁଦିନ ପୂଜା ଚାନ୍ଦା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ଦୀପ୍ତି : ସେଇଥିପାଇଁ କହୁଥିଲି ପଛେ କହିବି । ମୋର ଅନେକ ବାରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ
ଏଇଟା ରଖିଦେଇଯାଇଛନ୍ତି ।
- ବିଭୁ : ମୁଁ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କଲିନି କାହିଁକି ?
- ଦୀପ୍ତି : ସେକଥା ବି କହିଛି । କହିଛନ୍ତି ତୁମେ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଦେଖାକରିବ ।
- ବିଭୁ : ନାଁ, ସେ କଥା ହେଇପାରିବନି । ଟଙ୍କା ଯୋଗାଡ଼ ହେଇପାରୁନି ବୋଲି
ବାପାଙ୍କର ହାର୍ଡ ଅପରେସନ ଦିନ ଗଢ଼ି ଯାଇଛି । ତୁମର ଆଡ଼୍‌ଭାନ୍‌ସଡ଼୍
ଝେକରେ ଯାହା ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା କଥା ହେଇହେଉନି । ସେମାନେ
ଆମକୁ ପୂଜାଚାନ୍ଦା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରିଯିବେ । ଆମର ପୂଜା ଦରକାର
ନାହିଁ କି ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ ଦରକାର ନାହିଁ । (ଡ଼ବାକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି)
- ଦଣ୍ଡ : (ପ୍ରବେଶ) କ'ଣ ସବୁ ଦରକାର ନାହିଁ ପ୍ରଫେସର ସାହେବ ଗୋଟି
କୋରଦାର ଆଲୋଚନା ଚାଲିଲା ଭଳି ଲାଗୁଛି ।
- ବିଭୁ : ଆପଣଙ୍କ ସାହିରେ କ'ଣ ଏମିତି ପୂଜା ଚାଲିଛି ଯେ ଦଣ୍ଡପାଣିବାବୁ
ଆମକୁ ଦିନକୁ କୋଡ଼ିଏ କୋଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ଲେଖେ ଦେବାକୁ
କହିଯାଇଛନ୍ତି । ଆପଣମାନେ କେହି ଏହାର ପ୍ରତିବାଦ କରୁ ନାହାଁନ୍ତି ।
- ଦଣ୍ଡ : କିଏ ପ୍ରତିବାଦ କରିବ ବାବା । ତାଙ୍କ ସାମାନାରେ ପାଟିଫିଟାଇଲେ
ହଇଚଇ ସୃଷ୍ଟି କରିବେ ସିନା - ଦେଖଯେ ତା' ଭିତରେ ଆଉ କିଛି
ହେଇ ପାରିବନି ।
- ବିଭୁ : ତ'ବୋଲି ସେମାନେ ଅନ୍ୟାୟ କରି ଚାଲିବେ । ପୋଲିସ୍ କୋର୍ଟ କଚେରୀ
କ'ଣ ଉଠିଗଲା ।
- ଦଣ୍ଡ : ନା' ପ୍ରଫେସର ସାହେବ ନା', ସେ ପୋଲିସ୍ କୋର୍ଟ କଚେରୀ କଥା
ଭାନ୍ଧୁନି । ଆପଣମାନେ ବାହାରୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଆମେ ଖୋଦ୍ ଏଠିକାର

ବାସିନ୍ଦା ହୋଇ ସବୁ ସହିବାକୁ ପଡୁଛି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ହାତ ଯୋଡୁଛି
ସେ ବିଷୟର ସାପମାନଙ୍କ ସହ ଲାଗିବେନି, ନଚେତ୍ ମୋ ଭଳି
ଆପଣଙ୍କର ସବୁ ସର୍ବନାଶ ହୋଇଯିବ ।

ଦୀପ୍ତି : ମାନେ ..... ?

ଦଣ୍ଡ : ଏମାନେ ମଣିଷ ନୁହଁନ୍ତି ମା ଗୋଟେ ଗୋଟେ ମଣିଷରୁ ଗିଆ ରାକ୍ଷାସ ।
ଏଇଠି ରହିବାକୁ ହେଲେ ଦେଖାଯେ ତା' ଭିତରେ ଏମାନଙ୍କ ସହିତ
ସାଲିସ କରିବାକୁ ହେବ । ନ ହେଲେ ସବୁକିଛି ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ବିଭୁ : ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ମାନେ .... ?

ଦଣ୍ଡ : ଏମାନଙ୍କର ହୃଦୟ ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ ପ୍ରଫେସର ସାହେବ । ମଣିଷର
ଦୁଃଖ ବେଦନା ଏମାନେ ବୁଝନ୍ତିନି । ବୁଝିପାରୁଥିଲେ ମୋ ଏକମାତ୍ର
ପୁଅକୁ ମୋ ପାଖରୁ ଛଡ଼େଇ ନେଇନଥାନ୍ତେ ।

ଦୀପ୍ତି : ମଉସା !

ଦଣ୍ଡ : ହଁ ମା - ଏ ପ୍ରଫେସର ଭଳି ମୋ ପୁଅ ବହୁତ ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲା । M.A.
ରେ ବହୁତ ନଂବର ରଖି ଇନଭରସିଟିରେ ମେଡ଼ାଲ ଆଣିଥିଲା । ଥରେ
ଏମିତି କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳ ଚାହା ଆଦାୟନେଇ ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲା ।
ଜବରଦସ୍ତ ଚାହା ନଦେବାକୁ ସାଇରେ ମନା କରିଥିଲା... । ବାସ୍
ତା'ର ଏତିକି ମାତ୍ର ଦୋଷ ପାଇଁ ତାକୁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଏ ସଂସାରରୁ
ବିଦାୟ କରିଦିଆଗଲା । ମୋତେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଅନ୍ଧକରି ଦିଆଗଲା ।
ମୋତେ ପାଗଳ କରିଦିଆଗଲା । (କାନ୍ଦିଛି) ମୁଁ ତୁମର ବାପ ସମାନ
ବାପା.... ହାତଯୋଡ଼ି କହୁଛି ସୁବିଧା ହେଲେ ଅନ୍ୟ ଜାଗାକୁ ଚାଲିଯା,
ହେଲେ ଏଠି ରହି ଏମାନଙ୍କର ଶତ୍ରୁ ହୁଅନି ।

(ପାଗଳଙ୍କ ଭଳି ଚାଲିଗଲେ.....)

ମୁନା : (ଅନ୍ତରାଳରୁ ପଡୁଛି) ତା'ପରେ ମଣିଷ ସଭ୍ୟତାର ଜୟଯାତ୍ରା
ଆରମ୍ଭହେଲା । ମଣିଷର ସୁଖ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟପାଇଁ ସୃଷ୍ଟିହେଲା....
ସାଇକେଲ୍, ମୋଟର, ବ୍ୟୋମଜାନ, ରେଡ଼ିଓ ଟେଲିଭିଜନ... କିନ୍ତୁ

ତା ସହିତ ମଣିଷ ଚାହିଁଲା ଅନ୍ୟ ମଣିଷ ଉପରେ ଆଧିପତ୍ୟ । ଫଳରେ
ସୃଷ୍ଟିହେଲା ମାରଣାସ୍ତ୍ର, ଶକ୍ତିଶାଳୀ ମେଗାଟନ ନିଉଟ୍ରନ ବୋମା ।

ଦୀପ୍ତି : ଆରେ ଭାବୁଛ କ'ଣ - ତୁମେ କଲେଜ ଫେରି କିଛି ଖାଇନନା ।
ଭିତରକୁ ଆସ ।

(ଦୀପ୍ତି ଚାଲିଗଲା ହଠାତ୍ ମଞ୍ଚ ଭିତରକୁ ଏକ
କାଗଜ ଗୁଡ଼ା ପଥର ପଡ଼ିଲା । ବିଭୁ ପଥରଟି
ଉଠେଇ ଦେଖିଲେ । ସେଥିରେ ଗୋଟେ ଚିଠି ।
ସେ ଚିଠି ଖୋଲି ପଢ଼ିଲେ । ଚିଠିର ଭାଷା
ଅନ୍ତରାଳରୁ ଶୁଣାଗଲା ।)

ଚିଠି : (ଅନ୍ତରାଳରୁ ପ୍ରବୀରସ୍ବର) ଆବେ ଶଳା! ଆସନ୍ତା କାଲିଯାଇ ସେ
ରିପୋର୍ଟ ଉଠେଇ ନେବୁ । ନହେଲେ ତୋ ସୁନ୍ଦରୀ ଝାଁକୁ ଉଠେଇ
ନେବୁ । ବୁଝିଲୁ । ଆସନ୍ତା କାଲି.... ଆସନ୍ତା କାଲି..... ।

ଦୀପ୍ତି : (କଳଗିଆନେଇ ଆସିଛି) କ'ଣ ଗୋଟେ ପଡ଼ିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା ।

ବିଭୁ : କିଛି ନାହିଁତ ।

ଦୀପ୍ତି : ଏ ଘରେ କ'ଣ ଗୋଟେ ପଡ଼ିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ହଉ ତୁମେ କଳଗିଆଣୀ
ଖାଇଦିଅ ।

ବିଭୁ : (କଳଗିଆ ଖାଇବାକୁ ଯାଇ ଅଟକି ଯାଏ)
(ପ୍ରତିଧ୍ବନି- ହୁଏ - ରିପୋର୍ଟ ଉଠେଇ ନେବୁ
ନହେଲେ ତୋ ସୁନ୍ଦରୀ ଝାଁକୁ -ଆସନ୍ତା
କାଲି .... ଆସନ୍ତା କାଲି .... ।)

ଦୀପ୍ତି : କ'ଣ ଏମିତି ଭାବୁଛ ।

ବିଭୁ : ଭୁଁ.... ନା .... ।

(ମୁନା ଗୋଟେ ବହିଧରି ଆସିଛି ।)

ମୁନା : ଅପା - ଅପା - ତୁ କହୁଥିଲୁ ନା ମୋର ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦ ଭୁଲ ହେଉଛି ।
ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ପଡ଼ ।

- ଦୀପ୍ତି : ହଁ ଠିକ୍ କହିଛି ।
- ମୁନା : ଏଇ ବାବୁ ଭିତରୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ବାହାରକଲି । ଆଜ୍ଞା ଅରଣା ମାନେ କ'ଣ ଅପା ?
- ଦୀପ୍ତି : ପଞ୍ଚମରେ ପାଠ ପଢ଼ିବୁ - ଅରଣା ମାନେ ଜାଣିନୁ ।
- ମୁନା : ଅରଣା ମାନେ ମାରଣା ତ ?
- ଦୀପ୍ତି : ହଁ ହଁ ସେଇ ରକମ ।
- ମୁନା : ତା' ହେଲେ ଠିକ୍ - ଅରଣା ମହିଷି ରହିଛି ଅନାଇ, ମହିଷିର ପାଖ ନଯାଅ ଦନାଇ । ଅରଣା ମହିଷିକୁ କ'ଣ କେହି ପାରିବେନି ଅପା ? ବନ୍ଧୁକ ନହେଲେ ବୋମା ।
- ବିଭୁ : (ଚିତ୍କାର କରି) ମୁନା ..... ।
- (ବିଭୁର ଏମିତି ବ୍ୟବହାରରେ ଦୀପ୍ତି ଓ ମୁନା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହନ୍ତି । ମଂଚ ଅନ୍ଧାର ହେବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଅନ୍ତରାଳରୁ 'ବୋମା' ଶବ୍ଦଟି କେବଳ ପ୍ରତିଧ୍ବନିତ ହୋଇଗଲେ ।)

ଦୃଶ୍ୟ - ୪

ଅଭିନୟାବଳୀ - ୧

॥ ସୂତ୍ରଧର-୧, ସୂତ୍ରଧର-୨ ॥

(ସୂତ୍ରଧର ଦୁଇଜଣ ରେଡ଼ିଓ ଓ ଦୂରଦର୍ଶନର
ସଂପାଦ ପାଠକ ଭାବରେ ସଂପାଦ ପାଠ କରୁଛନ୍ତି।)

ସୂତ୍ର ୧: (ରେଡ଼ିଓ ସଂବାଦ) ଆପଣମାନେ ଖବର ଶୁଣୁଛନ୍ତି ଆକାଶବାଣୀରୁ ଆମର
ବିଶେଷ ସଂବାଦଦାତାଙ୍କଠାରୁ ଖବର ଦେବାରେ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ, ଆଜି
ଗୃହମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପରମପ୍ରିୟ ପଟ୍ଟନାୟକ ବଉଦପୁର ନିକଟରେ ଏକ
ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଥିବା ସମୟରେ.....।

(ହଠାତ୍ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁ ସଂବାଦ
ପରିବେଷଣ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଛି। ପରେ ଟିଭିରେ
ଖବର ଶୁଣା ଯାଉଛି।)

ସୂତ୍ର (୨): (ଟିଭି ସଂବାଦ) ଦୂରଦର୍ଶନର ସଂବାଦ ଦାତା ଜଣାଇଛନ୍ତି ଯେ ରାଜ୍ୟର
ଗୃହମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପରମପ୍ରିୟ ପଟ୍ଟନାୟକ ବଉଦପୁର ନିକଟରେ ଏକ
ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଥିଲାବେଳେ ଏକ ଅଜଣା
ଆତତାୟୀ ବୋମାମାଡ଼ କରିବା ଫଳରେ ସଭାକାର୍ଯ୍ୟରେ ଗୋଳମାଳ
ହୋଇଥିଲା। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଘଟିଥିବା ଏଇ
ବୋମା ମାଡ଼ରେ ବିଶେଷ କିଛି କ୍ଷୟକ୍ଷତି ନହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା
ନିକଟରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର ଦେଶପାଣ୍ଡେ ଓ
ସାଥୀ ବୃତ୍ତା ଓ ମଣ୍ଡୁଙ୍କ ଦେହରେ ସାମାନ୍ୟ ଆଘାତ ଲାଗିଥିଲା।
ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସାପରେ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଛି। ଏଇ
ବୋମାକାଣ୍ଡ ପଛରେ ବିପ୍ଳବ ଗୌରବ ଗଠିତ ସନ୍ଧ୍ୟାସବାଦି ଗୋଷ୍ଠର
ହାତଥିଲା ଭଳି ଜଣାଯାଉଛି। ଏଇ ଏଇ ଆମର ହସ୍ତଗତ ହୋଇଥିବା
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ..... ସଂବାଦଦାତାଙ୍କ ଗୃହିତ ଭିଡ଼ିଓ ରେକର୍ଡ଼ିଂ
ଦେଖନ୍ତୁ.....। (ଟିଭି ପରଦାରେ ସଂବାଦ ବଦଳରେ Sorry for In-
terruption ଲେଖା ଦେଖାଗଲା।)

ଦୃଶ୍ୟ - ୪

ଅଭିନୟାବଳୀ - ୧

॥ବୀର, କହ୍ନେଇ, ବିଭୁ॥

(ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନ । ସମୟ-ସନ୍ଧ୍ୟା, ପୋ:ଅ:

ବୀର ବିକ୍ରମ ପତି ଉତ୍ତେଜିତ ଅବସ୍ଥାରେ

ପଦଚାରଣା କରୁଛନ୍ତି ହାତରେ ଫାଇଲ....)

ବୀର : ବୋମା, ତା'ହେଲେ ଆତତାୟୀ ହାତବୋମା ପକାଇ ଟପଟ । ପୋଲିସ୍ ଆଖିରେ ଧୂଳିଦେଇ ବିଶାଳ ଜନ ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ଆତ୍ମ ଗୋପନ କରିଛି । ବିପ୍ଳବ ଗୌରବ ଯେ ଆତତାୟୀ ହୋଇପାରେ ସନ୍ଦେହକରି ରାଜ୍ୟ ଗୋଇନ୍ଦ୍ୟ ବାହିନୀ ତା' ଫଟୋ ସବୁ ଧାନାକୁ ସାର୍ଜୁଲେଟ କରିଛି । ତାକୁ ଧରିଦେବାଟା ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀର ଇଚ୍ଛା । କହ୍ନେଇ - କହ୍ନେଇ ଆବେ ରାସ୍ତାକେଲ କହ୍ନେଇ ।

କହ୍ନେଇ : (ପ୍ରବେଶ) ହଜୁର ।

ବୀର : ଚିକଣିଆ କରି କହିଲା ହଜୁର । ଇଡ଼ିଏଟ ଗୋଟେ ଡାକରେ ହାଜର ହେବାକଥା । ପୋଲିସ୍ ଚାକିରୀ କରି ଡିସିପ୍ଲିନ୍‌ଟା ଶିଖିପାରିଲୁନି । କନେଷ୍ଟବଲ ଚାକିରୀ ତୋତେ କିଏ ଦେଲା ?

କହ୍ନେଇ : ଚୌଧୁରୀ ସାହେବ ହଜୁର । ସେ ଏସ୍.ପି. ଥିଲାବେଳେ ତାଙ୍କଘରେ ରହି ଲଗାତର ଛ ବର୍ଷକାଳ ତାଙ୍କ ଚାରି ଚାରିଟା ଦୂଧିଆଳୀ କର୍ମି ଗାଇର ସେବା କରିବା ସହିତ, ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଦେବତା ଗୁରୁଣ୍ଡି ଗୋପାଳଙ୍କ ପୂଜାପାଠ କରୁଥିଲି । ସେଇଥି ପାଇଁ ଦୟା ପରବସ ହୋଇ ଏଇ ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ବିନା ଛାତିମାପ, ଦୌଡ଼ାଡ଼ିଆଁ ନଦେଖି ଗୋଟେ କଲମଗାରରେ ଚାକିରୀ ଦେଇଦେଲେ ହଜୁର ।

- ବୀର : ସତଅପ୍ । ହେତୁକ୍ତାଟରୁ କ'ଣ ମେସେକ ଆସିଛି କାଣିନ୍ତୁ ?
- କହେଇ : କାଣିନ୍ତୁ ହଜୁର ନକସଲ ଯୁବକ ବିପ୍ଳବ ଗୌରବ ପୋଲିସ ଦାକତରୁ ଟପଟ ଦେଲାପରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଭାରେ ବୋମା ଫୁଟାଇ ନୁ କରାନ୍ତି । ବୋମା-ମାଡ଼ରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖଲୋକ ଆମ ସହରର ବିଶିଷ୍ଟ ନେତା ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର ଆଉ ତାଙ୍କ ଚେଲ ଗମୁଣ୍ଡା ମାନେ କ୍ଷତିବିକ୍ଷତ ହୋଇଛନ୍ତି ।
- ବୀର : ତେବେ ? ଏଇ ପରମ ଘଡ଼ିସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠା ବଢ଼ିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତୁ ଥାନାରୁ କୁଆଡ଼େ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଇଯାଉଛୁ ।
- କହେଇ : ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ କୁଆଡ଼େ ହେଲି ହଜୁର । ବାବୁଆଣୀ - ମା ପରା ମୋତେ ଆପଣଙ୍କ କ୍ବାଟରକୁ ଡାକିନେଇ - ରୋଷେଇ କାମରେ ଲଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଆପଣଙ୍କ ଶଳାବାବୁ ଆସୁଛନ୍ତି ବୋଲି ବିଶେଷ ଖାନା ପିନାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଚାଲିଛି ।
- ବୀର : ନା', ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କାମଛାଡ଼ି ଆମକୁ ବିପ୍ଳବ ଗୌରବକୁ ଖୋଜି ଧରିବାକୁ ବାହାରିଯିବାକୁ ହେବ । ସନ୍ଦେହ କରାଯାଉଛି ସେ ଆମ ଇଲାକାରେ ଥିବା କଙ୍ଗଲରେ କେଉଁଠି ଆତ୍ମ ଗୋପନ କରିଛି ।
- କହେଇ : ସେକଥା ସତ ହଜୁର । ତେବେ ସେଇଟା ଗୋଟେ ଡେଞ୍ଜରସ୍ ଆସାମୀ । ମୁଖିମାରି କଣେ ଏସ୍.ପି. ର ଛାମୁଦାନ୍ତ ଭାଙ୍ଗି ଦେବାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ଥାଉ ଥାଉ ଆମେ କ'ଣ ସତରେ ତାକୁ ଧରି ପାରିବା ।
- ବୀର : ନା' ତାକୁ ଧରିବାଟା ଆମ ପୋଲିସ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ଇକତ । ଆମ ଥାନା ଏରିଆର ସମସ୍ତ ସଂନ୍ଦିଗ୍ଧ ସ୍ଥାନ ଖାନଚଲାସକରି ତାକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- କହେଇ : ଠିକ୍ ଅଛି ହଜୁର । କୋଉ କୋଉ ଜାଗା ଖୋଜିବାକୁ ହେବ ଆପଣ ତାର ଗୋଟେ ପ୍ଲାନ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ତିଆରି କରନ୍ତୁ । ସଂକ୍ଷ୍ୟା ସମୟରେ ବାହାରି ପଡ଼ିବା । ଆପଣ ଚାହୁଁଲେ ବିପ୍ଳବ ଗୌରବକୁ କୋଉ ରସାତଳୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିଦେବେ ।
- ବୀର : ନା' ମୋର ବୀର ବିକ୍ରମ୍ ପତି ।
- କହେଇ : ସଂକ୍ଷେପରେ ବି.ପତି, ବିପତି ।
- ବୀର : ହଁ ବିପତି ।
- କହେଇ : ଯାହାକୁ ଧରିବେ ତାକୁ ପଡ଼ିବ ବିପତି । ଗୋଟେ ସୁଚିନ୍ତିତ ଯୋଜନା କରି ଆଜି ବାହାରିଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ହଜୁର ।

ବୀର : ମୋତେ ନିରୋଳାରେ ବସି ଗୋଟେ ଖାଟେଜି ତିଆରିକରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
 କହ୍ନେଇ : ଆଜି ସନିବାର-ପବନସୂତ ହନୁମାନଙ୍କ ବାର । ତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରି
 ଆପଣ ଯୋଜନା କଲେ ଆମେ ନିଶ୍ଚୟ ସଫଳ ହେବା । ମୁଁ ମାଙ୍କୁ
 କହିଦେଇ ଆସୁଛି ।

* (କହ୍ନେଇ ଚାଲିଯାଏ । ବୀର ବିକ୍ରମ ମୁଣ୍ଡରୁ
 ଟୋପି ଖୋଲି ମନେ ମନେ ହନୁମାନଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ
 କରନ୍ତି । ବାହାରୁ ଆସନ୍ତି ବିଭୁ । ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ
 ସାମାନ୍ୟ ଖଣ୍ଡିଆ, ସାର୍ ପ୍ୟାଣ୍ଟ-ମଇଳା-
 ରାସ୍ତାରେ କେଉଁଠି ପଡ଼ିଗଲା ଭଳି ଲାଗୁଛି ।)

ବୀର : କିଏ ? କ'ଣ କାମ ଅଛି । ପରେ ଆସନ୍ତୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋହାତରେ
 ସମୟ ନାହିଁ ।

ବିଭୁ : ତେବେ କେବଳ ମୋ ଏଫ.ଆଇ.ଆର୍.ଟା ରଖନ୍ତୁ । ମୁଁ ପରେ ଆସି
 କଥାବର୍ତ୍ତା କରିବି ।

ବୀର : ଆପଣଙ୍କ ନାମ ?

ବିଭୁ : ବିଭୁ ପ୍ରସାଦ ଦାସ । ଏଇ ସ୍ଥାନୀୟ କଲେଜରେ ।

ବୀର : ମାଷ୍ଟର ଅଛନ୍ତି । କାଲି ପ୍ରବୀର ବାବୁ କପିକରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଆପଣ
 ପ୍ରିନ୍ସପାଲଙ୍କ ନିକଟରେ ରିପୋର୍ଟ କରିଛନ୍ତି ।

ବିଭୁ : ହଁ-ହେଲେ ଆପଣ ଏ ସବୁ ।

ବୀର : (ହସି) କେମିତି ଜାଣିଲି । ଏଇଆ ତ ? (ହସି) ଗୋଟେ ଇଣ୍ଟେଲିଜେଣ୍ଟ
 ପୋଲିସ ଅଫିସର ଥାନା ଭିତରେ ଥାଇ- ବାହାର ଦୁନିଆର ଟିକିନିଟି
 ଖବର କେମିତି ରଖିପାରିବ - ସେଇ ଟ୍ରେନିଂ ସେ ପାଇଥାଏ ମାଷ୍ଟର
 ବାବୁ । କୁହନ୍ତୁ ଅଭିଯୋଗଟା କ'ଣ ।

ବିଭୁ : ମୁଁ ପ୍ରବୀରର କପି ବିଷୟରେ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିବାରୁ ସେ ମୋ ପରିବାର
 ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ।

ବୀର : ଯଥା.... ।

ବିଭୁ : ରିପୋର୍ଟ ଉଠେଇ ନ ନେଲେ ମୋ ଛାତ୍ରୀକୁ ଉଠେଇ ନେବ ବୋଲି ଧମକ
 ଦେଇଛି । ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ ମୁଁ ରାସ୍ତାରେ ଆସୁଥିଲାବେଳେ ଅନ୍ଧାରିଆ
 ଦେଖି ପେଲି ଦେଇଛି । ଏଇ ମୋର ଅବସ୍ଥା ।

ବୀର : ପ୍ରମାଣ ?

- ବିଭୁ : ପ୍ରମାଣ !
- ବୀର : ହଁ କ'ଣ ପ୍ରମାଣ ଦେବେ ଯେ ପ୍ରବୀର ଏସବୁ କରିଛି ।
- ବିଭୁ : ତା'ମାନେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ନିରାପତ୍ତା ପାଇଁ ପୋଲିସ କିଛି କରିପାରିବନି ।
- ବୀର : ପାରିବ - ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିପାରିଲେ କିଛି କରିପାରିବ । ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ଠେଲି ଦେଇ ଚାଲିଗଲା ଆପଣ ତାକୁ ଧରିନେଇ ପାରିଲେନି ।
- ବିଭୁ : ଧରିନେଇ ପାରିବି । ତେବେ ଆପଣମାନେ କାହିଁକି ଅଛନ୍ତି ?
- ବୀର : ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଛୁ କ'ଣ ତାକୁ ଅନ୍ଧାର ଭିତରୁ ଲଣ୍ଠନ ଜଳାଇ ଧରିନେବୁ । ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ଚଢ଼ାଇ ହେବ । ଆପଣ ସାମାନ୍ୟତମ ପ୍ରତିବାଦ କରିବେନି । ଚିକ୍କାର କରି ଅନ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବେନି । ପୋଲିସ କ'ଣ କରିବ ?
- ବିଭୁ : ତା'ମାନେ ଗୋଟି ନିରୀହ ନାଗରିକର ଧନ ଜୀବନ ନିରାପତ୍ତା ପାଇଁ ଏ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।
- ବୀର : ଅଛି । ଆପଣଙ୍କ କଥାରେ ପଡ଼ି ମୁଁ ତାକୁ ଆରେଷ୍ଟ କରିବି । କାଲି ସେ ବେଲରେ ଖଲାସ ହେବ । ତା'ପରେ ଆପଣଙ୍କ ନିରାପତ୍ତା । କାଶନ୍ତି ସେ ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର ଦେଶପାଣ୍ଡେଙ୍କ ପୁଅ ।
- ବିଭୁ : ଯାହାର ପୁଅ ହୁଅନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି, ସେମାନେ କ'ଣ ଆଇନ ବାହାରେ ।
- ବୀର : (ହସି) ମାଷ୍ଟର ବାବୁ ଆପଣ ଭାବିଛନ୍ତି କଲିଯୁଗ ଶେଷହେଇ ସତ୍ୟଯୁଗ ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲାଣି । ଆଉ ଦେଶରେ ଧର୍ମଦଣ୍ଡଧାରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରମାନେ ଶାସନ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେଣି । କାଶନ୍ତି ଆମ ସାଂସଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପନ୍ଦର ପରସେଣ୍ଟ ହେଉଛନ୍ତି ହାର୍ଡକୋର କ୍ରିମିନାଲସ । ଆଜ୍ଞା ଆପଣ କ'ଣ ଚାହାନ୍ତି ? ଆପଣଙ୍କ ନିରାପତ୍ତା ନା ଦୋଷିକୁ ଦଣ୍ଡ ।
- ବିଭୁ : ଦିଟା ଯାକ.... ।
- ବୀର : ଦିଟା ଯାକ । ହାଃ ହାଃ ହାଃ । ଏତେ ସପନକୁ ରାତି କାହିଁ ମାଷ୍ଟର ବାବୁ । ଏଇ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଯୁଗରେ ଫ୍ଲୋରୋସେଣ୍ଟ ଲାଇଟ ଜଳାଇ ରାତିକୁ ତ ଦିନକରି ଦିଆଯାଇଛି । ଆଜ୍ଞା.... ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରଥମେ କ'ଣ ଦରକାର ଦଣ୍ଡ ନା ନିରାପତ୍ତା.... ?

ବିଭୁ : ନିରାପତ୍ତା ।

ବୀର : ବେଶ୍, ଯାଆନ୍ତୁ ପ୍ରମୁଖପାଳଙ୍କ ପାଖରୁ ରିପୋର୍ଟ ଫେରାଇ ଆଣନ୍ତୁ
ଆଉ ନିଜର ନିରାପତ୍ତା ରକ୍ଷାକରନ୍ତୁ । ପୋଲିସ୍ ହାତରେ କ୍ଷମତା
ଥିଲେବି କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ନାହିଁ । ଆଡ଼ିକ୍ଟେଟ୍
କ୍ଷାପ୍ ନାହାଁନ୍ତି । ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ଭାବ ପ୍ରବଣ ହେଇ ନିଜର କ୍ଷୀ,
ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବିପଦ ମୁହଁକୁ ଟାଣି ନିଅନ୍ତୁନି ।

ଆଉ ଯଦି ଦୋଷୀକୁ ଦଣ୍ଡ ଚାହାଁନ୍ତି, ପୋଲିସ୍ ସିଂପଲ ଆରେଷ୍ଟକରି
ତାକୁ କୋର୍ଟକୁ ପଠେଇ ଦେଇ ପାରିବ । ତାପରେ ମିଛ ସାକ୍ଷୀ, ଓକିଲ
- ଟଙ୍କା, ଟେଲିଫୋନ୍ ଏମିତି ଅନେକ ପାହୁଚ ଦେଇ, ଆସାମୀ ଆଇନ
ଉପରେ ପାଦ ପକାଇ ନିର୍ଭିକ ଭାବରେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ଠିଆ
ହେଇଯିବ । You can't fight against a grate force, a
grate mess. ଯାହା ଭାରତସାରା ବିଛେଦ ହେଇ ପଡ଼ିଛି । ମାଷ୍ଟର
ବାବୁ ଆମେ ଚାକିରୀ କରିଛୁ । ପେଟପାଇଁ ନିଜ ଚମଡ଼ା ଚିକ୍କଣ
ରଖିବାକୁ କେବଳ ଚଳେଇ ନେଉଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି ଯାହା -
To make compromise with every thing, ever person
ନହେଲେ ବଞ୍ଚିବାଟା ଦୂରର କଥା - ସିଧାହୋଇ ବାଟ ଚାଲିବାଟା
ନିରାପଦ ନୁହେଁ । ମୋ କଥା ବୋଧହୁଏ ଆପଣ ଠିକ୍ ବୁଝିପାରିଛନ୍ତି
ମାଷ୍ଟର ବାବୁ ।

ବିଭୁ : ହଁ ଠିକ୍ ବୁଝିପାରିଛି । ନିରୀହମାନଙ୍କୁ ସବାର କରି ସମାଜର
ତଥାକଥିତ ଗୁଣ୍ଡାମାନେ ଯେଉଁ ଶାସନ ରଥ ଚଳାଇଛନ୍ତି ସେଥିରେ
ଆପଣମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ସାରଥୀ । ରଥର ଗତି ତିବ୍ର କରିବାକୁ
ଆପଣମାନେ ନିରୀହମାନଙ୍କ ଉପରେ ଚାପ ପକାଇବେ ସିନା,
ସେମାନଙ୍କର କିଛି କରିପାରିବେନି । Nothing

ବୀର : You ... get out - you.....

(ଧକ୍କା ଦେଇ ବାହାର କରିଦିଏ ।)

ଦୃଶ୍ୟ - ୭

ଅଭିନୟାବଳୀ - ୧

॥ଦୀପ୍ତି, ମୁନା, ବିଭୁ, ବୁଢ଼ା,
ମଝୁ, ପ୍ରବୀର (କଣ୍ଠ)॥

(ବିଭୁପ୍ରସାଦଙ୍କ ଘର । ସମୟ ରାତ୍ର । ମୁନା
ପଢୁ ପଢୁ ଘୁମେଇ ପଡୁଛି । ଦୀପ୍ତି ଦଣ୍ଡକୁ
ଦେଖୁଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଭୁଙ୍କ ଆସିବା ବାଟକୁ
ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ।)

ଦୀପ୍ତି : ଦେଖ ଏସବୁ ମୋତେ କିଛି ଭଲ ଲାଗୁନି । ତୁମେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯାଇ
ଏଠୁ ଟ୍ରାନ୍ସଫର ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକର । କାଲି ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଯାଇ
ସାଇ ଚାନ୍ଦାଟା ଦେଇଦିଅ ।

ବିଭୁ : କାହିଁକି ସେମାନେ ଆଜି ଚାନ୍ଦା ପାଇଁ ଆସିଥିଲେ ?

ଦୀପ୍ତି : ନା' ମୁଁ ଜାଣି ଆଣିବା ପାଇଁ Milk Both କୁ ଯାଇଥିଲି । ଫେରିବା
ବାଟରେ ଦି ତିନି ଜଣ ପିଲା ମୋତେ ଶୁଣାଇ ଶୁଣାଇ ଯାହା
କହିଲେ... ।

ବିଭୁ : କ'ଣ କହିଲେ ସେମାନେ .... ?

ଦୀପ୍ତି : କହିଲେ - ଛାତ୍ରୀ ତ ସ୍ୱାମୀତାର ଦାମିକା ଦାମିକା ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧିବାକୁ
ଦେଉଛି । ଆମ ଚାନ୍ଦାଟା ଦେବାକୁ କାହିଁକି ମରି ଯାଉଛି ।

- ବିଭୁ : ତୁମେ ତାଙ୍କୁ କିଛି ଭଉର ଦେଇପାରିଲାନି ।
- ଦୀପ୍ତି : ମୁଁ କହିଲି ତୁମର କ'ଣ କେହି ମା ଭଉଣୀ ନାହାଁନ୍ତି । ସେଇଠୁ ଗୋଟେ ଭଠି ଆସି କହିଲା - ଅଛନ୍ତି, ହେଲେ ତୁମ ଭଳିଆ କଣେ ହୁଏ ନାହିଁ । ତା'ପରେ ସମସ୍ତେ ଖେଳି ଘୋର ହସି ଭଠିଲେ । (କାନ୍ଦିଛି) ସେଇଥି ପାଇଁ କହୁଛି ଆମେ ଏଇଠୁ ଚାଲିଯିବା... ।
- ବିଭୁ : ହଁ ଦୀପ୍ତି ଆମକୁ ସେୟାକରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ନା' ପୋଲିସ, ନା ଆଇନ କେହି ନାହାଁନ୍ତି । ଆମକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ମିଳିଛି, ଅପମାନ ଅନ୍ୟାୟ ଶୋଷଣରେ ଛଟପଟ ହୋଇ ମରିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା । ନିଲକ୍ଷ୍ମି ପାଟି ନଫିଟାଇ ସବୁକିଛି ସହିଯିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା.... । ଆମଭଳି ପରିବାରର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦୂର କରିବାକୁ କେହି ନାହିଁ ।
- (ଅନ୍ତରାଳରୁ ଗୋଟିଏ ମୋଟର ସାଇକେଲର ଆଲୋକରେ ଘର ଫରତା ଦେଖାଯାଇଛି । ସେଇ ମୋଟର ସାଇକେଲର ଶବ୍ଦ ଭିତରେ ପ୍ରବୀରର ଧମକ ଶୁଣାଯାଇଛି ।)
- ପ୍ରବୀର : (କଣ୍ଠସ୍ୱର) ଆବେ ଧର୍ମପୁତ୍ର ଯୁପିଷ୍ଠିର ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ । ଥାନାକୁ ଯାଇଥିଲୁ ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରିପୋର୍ଟ କରିବା, କୁ ନା... ପୋଲିସ ମୋତେ ବାନ୍ଧି ପକେଇଲା । ଦେଖପୁଅ ତୋତେ ଦୁଇ ଦୁଇଥର ଡ୍ରାଉଣିଂ ଦେଲିଣି - ତଥାପି ରିପୋର୍ଟ ଭଠେଇ ନେଲୁନି । କାଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଦେଲି, ବାସ୍.... ।

ଦୃଶ୍ୟ - ୭

ଅଭିନୟାବଳୀ - ୧

।।ଦୀପ୍ତି, ବିଭୁ, ବୁଢ଼ା,

ମଞ୍ଜୁ, ସୁରେଶ।।

(ବିଭୁପ୍ରସାଦଙ୍କ ସେଇଘର । ଅନ୍ୟ ଏକ
ମଧ୍ୟରାତି । କାନ୍ଧ ଦଣ୍ଡରେ ବାରଗ ବାଜିବାର
ଶବ୍ଦ । ବୁଢ଼ା.କୁକୁର ଶବ୍ଦ ଭୌତିକ
ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ପସିଆସିଛନ୍ତି ବୁଢ଼ା
ଓ ମଞ୍ଜୁ । ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଖଣ୍ଡ
ଓ ଲୁହା ଛଡ଼ା ।)

ମଞ୍ଜୁ : ଯା' ଭିତର ପାଖ ଘରଟା ଦେଖି ଆସ ।

ବୁଢ଼ା : (ଭିତରକୁ ଯାଏ । ଭିତରେ କ'ଣ ଗୋଟେ ପଡ଼ିବାର ଶବ୍ଦ ଓ ମୁନାର ।)
ଚିକାର । ଗୋପ୍, ପାଟି କରନି । (ମୁନାକୁ ଧରିଆଣି) - ଏଇଠି ତୁପ୍ପନପ
ବସିଥା । ତୁମାଇ ଉପରଟା ଦେଖି ଆସ । (ମଞ୍ଜୁ ଉପରକୁଯାଏ)

ମଞ୍ଜୁ : ଉପରେ ନାହିଁ । ତୁ ବୋଧେ ଠିକ୍ ଦେଖିନୁ ବୁଢ଼ା...

ବୁଢ଼ା : ସାମନା ଲାଇଟ୍‌ପୋଷ୍ଟ ଦେଇ ଏଇ ଘର ଅଗଣା ଭିତରକୁ ପଶିବାର
ମୁଁ ଦେଖିଛି ! ଦୁଏତ ପଛପାଖ ଦେଇ ଚାଲିଯାଇପରେ ।

ମଞ୍ଜୁ : ପଛପାଖ ଦେଇ ପଳାଇ ଯିବାକୁ କୌଣସି ରାସ୍ତା ନାହିଁ ।

(ହଠାତ୍ ଆଲୋକ ଆସିଛି ବିଭୁ ଓ ଦୀପ୍ତି ଆସନ୍ତି)

ବିଭୁ : ଆପଣମାନେ.... ?

ମଞ୍ଜୁ : ପାଟିକରନ୍ତୁନି । ଗୋଟେ ଚୋର ହଠାତ୍ ଏଠିକି ଆସି ଲୁଟିଯାଇଛି ।

ବିଭୁ : ଚୋର ଲୁଟିଯାଇଛି । କଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଘରେ ରାତି ଅଧରେ ପଣି ।

ବୁଢ଼ା : ଚୋପ୍ - ଏକବାରେ ଚୋପ... । ତୁ ଚାଲ ମଞ୍ଜୁ ସେପଟ ଗଲିଟା
ଦେଖିନେବା ।

ମଞ୍ଜୁ : ପାବଧାନ ରହିବେ । ଏକଥା ଯେମିତି କେହି ନକାଣନ୍ତି ।

(ବୁଢ଼ା ମଞ୍ଜୁ ଚାଲିଗଲେ)

ଦୀପ୍ତି : ମୁନା ଯା ତୁ ଭିତରେ ଶୋଇଯିବୁ । (ମୁନା ଯାଇଛି)

ସତରେ କ'ଣ ଚୋର ପସିଥିଲା । ନା ଏମାନେ ଚୋରୀ କରିବାକୁ.... ।

ବିଭୁ : ଭାବୁଛି ଆମର ଦୋଷ କ'ଣ । ଶାନ୍ତିର ଟିକିଏ ବଂଚିବାର ଅଧିକାର
ଆମର ନାହିଁ ।

ଦୀପ୍ତି : ତୁମେ ଯାଇ ଅଗଣା କବାଟଟା ଦେଇଦିଅ ।

(ହଠାତ୍ ଅନ୍ଧାର ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଛାୟାମୁଖୀ
ଦେଖି ଦୀପ୍ତି ଚିତ୍କାର କରି ଉଠେ ।)

ବିଭୁ : କିଏ..... ?

(ଗୋଟିଏ ଯୁବକ ଆଗେଇ ଆସେ ମୁହଁରେ
ଅସଂଜତ ଦାଡ଼ି । ହାତରେ ପିସ୍ତୁଲ । କାନ୍ଧରେ
ବ୍ୟାଗ ।)

ଯୁବକ : ଯାଆନ୍ତୁ-ସେପଟେ ଦେଖି ଆସନ୍ତୁ ସେମାନେ ଗଲେଣି ନା ନାହିଁ ।
ଯାଆନ୍ତୁ.. । ଥାଉ - ମୁଁ ନିଜେ ଯାଉଛି । (ଫେରିଛି) ଲାଇଟ ଲିଭେଇ
ଶୋଇ ପଡ଼ନ୍ତୁ । ସେମାନେ ଏ ଘରଟା ଦେଖି ଚାଲିଯାଇଛନ୍ତି । ରାତିଟା
ଏଇଠି ରହିଯିବା ନିରାପଦ । ମ୍ୟାଡ଼ମ ମୋତେ ଗୋଟେ ଗ୍ଲୁସ ପାଣି
ଦେଇ ପାରିବେ ।

(ଦୀପ୍ତି ପାଣି ଆଣି ଦେଇଛି)

ଆପଣମାନେ କାହିଁକି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ । ଯାଆନ୍ତୁ । ସକାଳ ପୂର୍ବରୁ
ମୁଁ ଚାଲିଯିବି ।

(ଦାଣ୍ଡି-ବିଭୂ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି । ଆଲୋକ କମିଯାଏ ।
ଯୁବକ ଜଣଙ୍କ ଟର୍ଜ ମାରି - କିଛି ପାଉଁରୁଟି
ବାହାର କରିଣାଏ । ପାଖରୁ ଦୌଡ଼ା ଦୌଡ଼ିର
ଶବ୍ଦ । ଯୁବକ ଜଣଙ୍କ ହାତରେ ପିସ୍ତୁଲ ଧରି
ଲୁଚିଯାଏ । ପୁଣି ଆଲୋକ ଆସେ, ଆସନ୍ତି
ବିଭୂ ଓ ଦାଣ୍ଡି ।)

ଯୁବକ : ଆପଣ ମାନେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୋଇ ନାହାଁନ୍ତି ?

ବିଭୂ : ଆପଣ କିଏ ? କାହିଁକି ଏତେ ରାତିରେ ଆମକୁ ହଇରାଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ଯୁବକ : ବାପ ବାପ । ଦୟାକରି ପାଟି ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ । ଯାଇ ଶୋଇବେ ନା
ଯବରଦସ୍ତ ଘରେ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

(ଯୁବକ ସେମାନଙ୍କୁ ଠେଲି ଠେଲି ଭିତରକୁ ନେଇ ଯାଆନ୍ତି ।)

ଦୃଶ୍ୟ - ୮

ଅଭିନୟାବଳୀ - ୧

॥ଦୀପ୍ତି, ବିଭୁ, ମୁନା, ସୁରେଶ॥

(ବିଭୁ ପ୍ରସାଦଙ୍କ ସେଇ ଘର । (ସମୟ-ସକାଳ)

ଆଗେ ଆଗେ ଦୀପ୍ତି ତାଙ୍କ ପଛରେ ପୂର୍ବ ରାତିର
ସେଇ ଯୁବକ ଓ ମୁନା ଆସିଛନ୍ତି । ସେ ଯୁବକଙ୍କ
ନାଁ ସୁରେଶ ସିଂ)

ସୁରେଶ : ଶୁଣନ୍ତୁ, ଶୁଣନ୍ତୁ ମାତାମ୍ ।

ଦୀପ୍ତି : ନାଁ ଆପଣ କାହିଁକି ଆମ ପଛରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । କ'ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଆପଣଙ୍କର ।

ସୁରେଶ : ପ୍ରିଜ୍ - ମୋ କଥା ଟିକେ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ରାତିସୁଦ୍ଧା
ପଳାଇଯିବାକୁ କହିଥିଲି କିନ୍ତୁ ସକାଳ ହେଲାପରେ ସୁଯୋଗ ପାଇଲିନି ।

ଦୀପ୍ତି : ତା'ହେଲେ ଏବେ ଚାଲିଯାଉ ନାହାଁନ୍ତି ?

ସୁରେଶ : ଏବେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦିବା ଲୋକରେ ଯିବାଟା ମୋ ପାଇଁ ନିରାପଦ ନୁହେଁ ।
ମୋ ଜୀବନ ଶେଷ କରିଦେବାକ ଶାସକ ଦଳର ଗୁଣ୍ଡାମାନେ ଘୁରି
ବୁଲୁଛନ୍ତି ।

ଦୀପ୍ତି : ବାହାରେ କ'ଣ କରିଆସି ଏଠି ଆଶ୍ରୟ ନେବେ । ଆମେ ଆପଣଙ୍କ
ଗଣ୍ଡଗୋଳ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ପାଇବୁ କାହିଁକି ? ମୁଁ ହାତଯୋଡ଼ି କହୁଛି ।
ଦୟାକରି ଚାଲିଯାଆନ୍ତୁ ।

ସୁରେଶ : କେବଳ ଆମ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଆମେ କିଛି କରୁନୁ ମାତ୍ରମ୍ । ଆମ ଦେଶର ନିରୀହ ଜନସାଧାରଣ ମାନଙ୍କୁ ତଥାକଥିତ ଗୁଣ୍ଡାଚାରୀ ଶୋଷଣରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଆମେ ଜୀବନକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଦେଇଛୁ । ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ମୁଁ ଆପଣ ମାନଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି କରିବାକୁ ଯିବିନା ।

ଦୀପ୍ତି : ସକାଳ ପୂର୍ବରୁ ଯିବାକୁ କହି ଗଲେନି କାହିଁକି ?

ସୁରେଶ : ଜଙ୍ଗଲ ରାସ୍ତାରେ ଦୀର୍ଘପଥ ଚାଲି ଚାଲି ହାଲିଆ ହେଇ ଯାଇଥିଲି । ତେଣୁ ଆଖିକୁ ନିଦ ଆସିଯାଇଥିଲା । ଉଠିଲା ବେଳକୁ ସକାଳ ହେଇଯାଇଛି । କେବଳ ସଂନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଘର ଛାତ ଉପରେ ରହିବାକୁ ଟିକେ ଦବନି ଭଉଣୀ । ସତରେ ମୁଁ ଭିକ୍ଷଣ କ୍ଲବ୍ ।

ମୁନା : ହଁ ଅପା । ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ରେ କେତେବଡ଼ ଖଣ୍ଡିଆ ହୋଇଛି । ସେଥିରୁ ରକ୍ତ ବୋହି କୋଠା ସାରା ହୋଇଯାଇଛି ।

(ମୁନା ସୁରେଶର ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଧରି ଦେଖାଏ ।)

ଦୀପ୍ତି : (ଚମକି) ଏସବୁ ଆପଣଙ୍କର କ'ଣ ହେଇଛି ।

ସୁରେଶ : ପୋଲିସର ଗୁଳି ଯେତିକି ରକ୍ତ ନେବା କଥା ନେଇଯାଇଛି । ସେଥିରେ ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବେନି । ଏଇଟା ଆମର ନିତିଦିନିଆ ଘଟଣା ।

ଦୀପ୍ତି : ଏବେକି ସେଥିରୁ ରକ୍ତ ବୋହୁଛି । ତଥାପି ଆପଣ ଠିଆହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ।

ସୁରେଶ : ରକ୍ତ, ଲୁହ, ଆବେଗ, ଭାବପ୍ରବଣତାକୁ ସହ୍ୟ କରିନେବାକୁ ଆମେ ଶିକ୍ଷା ପାଇଛୁ ଭଉଣୀ । ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ସମାଜର ସ୍ୱପ୍ନ ସଫଳ କରିବାରୁ ଉତ୍ସାହ ନେଇ ଆମେ ଦଳ ଭିତରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଛୁ । ତେଣୁ ଏସବୁକୁ ସହି ନେଉଛୁ ।

ଦୀପ୍ତି : କିନ୍ତୁ ଆପଣ କିଏ, ଆପଣଙ୍କର ଦଳର ନାଁ କ'ଣ ?

ସୁରେଶ : ନାଁ - ନା' ନା' ଭଉଣୀ । ଆମ ଦଳର କୌଣସି ନାଁ ନାହିଁ । ଆମର କୌଣସି ନାଁ ରହିବା ଭବିଷ୍ୟ ନୁହେଁ । ଆମେ ହେଉଛୁ ଦଳିତ ନିଷ୍ଠେଷିତ ଏକ ପ୍ରକାର ସଂଗଠନ । ଯନ୍ତ୍ରଣା କର୍କଜିତ ନିରୀହ ଜନତାର ମିଳିତ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ମାତ୍ର ।

(ହଠାତ୍ ଯେପରି ବାଲା 'ଯେପରି' କହି ଫୋପାଡ଼ି

ଦେଇଛି । ସୁରେଶ ଚମକି ଉପରକୁ ଗଲବେଳକୁ
ତା' ଆଦାତପ୍ରାପ୍ତ ଗୋଡ଼ଟି ବାଜିଯାଇଛି । ସେ
ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଚିତ୍କର କରି ଉଠିଛି ।)

ଗତ କେତେଦିନ ହେଲା ମୁଁ ଚାଲିଛି ଆଉ ଚାଲିଛି । ମୋର ଚିକିଏ
ବିଶ୍ରାମ ଦରକାର । ଆପଣଙ୍କର ସିଡ଼ିଘରଟାକୁ ବନ୍ଦକରି ଗୋଟେ
ତାଲାପକାଇ ଦେଇ ପାରିବେ - ସଂନ୍ଧ୍ୟା ଯାଏ ଟିକେ ଶୋଇ ଯାଆନ୍ତି ।
ଏତିକି ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବେ ଭଉଣୀ ।

ଦୀପ୍ତି : ଆପଣମାନେ ଆମ ପାଇଁ ଏତେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହି ଲଢେଇ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି ।
ମୁଁ ଏତିକି ସାହାଯ୍ୟ କରିବିନି । ଚାଲନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ ସେ କ୍ଷତଟା ବ୍ୟାଣ୍ଡେଜ
କରିଦେବା ।

ମୁନା : ତିନିଦିନ ହେଲା କେବଳ ଖଣ୍ଡେ ପାଉଁରୁଟି ଖାଇଛନ୍ତି ଅପା । ମୋ
ହାତରେ ମଗାଇ ତିନି ଗ୍ଲାସ ପାଣି ପିଇ ସାରିଲେଣି । ଚାଲନ୍ତୁ ଗାଧୋଇ
ଖାଇ ବିଶ୍ରାମ ନେବେ ।

ଦୀପ୍ତି : ବୟସରେ ବଡ଼ ହେବେ କି ଛୋଟ ହେବେ ଜାଣିନି । ଭଉଣୀ ବୋଲି
ସଂବୋଧନ କରୁଛନ୍ତି । ଆମର ଏତିକି ଅନୁରୋଧ ରଖିବେନି ?

ସୁରେଶ : ରଖିବି, ନିଶ୍ଚୟ ରଖିବି । ଏଇଥି ପାଇଁତ ଏ ଦେଶକୁ ଆମେ ଏତେ ଭଲପାଉ
ଭଉଣୀ । ଏବେବି ଏ ଦେଶର ଦୃଶ୍ୟାନି ମାଆ ମାନେ ଅକ୍ଷମ ପୁଅମାନଙ୍କ
ପାଇଁ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଲୁହ ଗଡ଼ାନ୍ତି । ଭଉଣୀମାନେ ନିଜର ଜୀବନ
ବିନିମୟରେ ଆସହାୟ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଧାଇଁ ଆସନ୍ତି ।
ମୁଁ ଏତିକି ଅନୁରୋଧ ରଖି ପାରିବିନି । ନିଶ୍ଚୟ ରଖିବି । ହେଲେ ଆଜି
ନୁହେଁ । ଆଜି ସମୟଟା ଆମ ଉଭୟଙ୍କ ପାଇଁ ନିରାପଦ ନୁହେଁ । ଭାଇଟାକୁ
କିଛି ଖୋଇବାର ଥିଲେ ଉପରକୁ ପଠେଇ ଦିଅ । ମୁଁ ଚାଲିଲି ।

(ସୁରେଶ ପାହାଚ ଦେଇ ଯାଉ ଯାଉ ପଡ଼ିଯାଆନ୍ତି ।
ତାଙ୍କୁ ମୁନା ଓ ଦୀପ୍ତି ସଂବାଳି ନିଅନ୍ତି ।)

ଦୃଶ୍ୟ - ୯

ଅଭିନୟାବଳୀ - ୧

(ଡାକ ବଙ୍ଗଳା । ସମୟ-ରାତି । କହ୍ନେଇ
ହାତରେ ମଦଗ୍ଲାସ । ସେ ନିଶାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ
ବି ତା'ର ହୋସ ଅଛି । ପାଖ ଘରୁ ବୀର
ବିକ୍ରମଙ୍କ ପାଟି ଶୁଣାଯାଇଛି ।)

ବୀର : କହ୍ନେଇ ।

କହ୍ନେଇ : ହଜୁର ।

ବୀର : (ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ଯୋରରେ) କହ୍ନେଇ ।

କହ୍ନେଇ : ଯାଉଛି ହଜୁର । ସଂଗେ ସଂଗେ ଯାଉଛି ।

(ମଦ ଗ୍ଲାସରେ ଥିବା ମାଲକୁ ତର ତରରେ
ଶେଷ କରି ଯାଉଯାଉ ଦେଖିଛି ବୋତଲରେ
କିଛି ରହିଯାଇଛି । ଫେରି ଆସି ତାକୁ ଶେଷ
କଲା ବେଳକୁ ବୀର ବିକ୍ରମ ଆସନ୍ତି ।)

ବୀର : ଇତିଏଟ୍ ମୁଁ ତୋତେ ଡାକିପକାଉଛି । ତୁ ଏଠି ବୋତଲ ପରେ ବୋତଲ
ଶେଷ କରିଚାଲିଛୁ । ଏଇ ଡାକବଙ୍ଗଳାକୁ ଆମକୁ କାହିଁକି ଚକାଯାଇଛି
ଜାଣିଛୁ ?

କହ୍ନେଇ : ଜାଣିଛି ହଜୁର । ଗଲା ଇଲେକ୍ଟନ ସମୟରେ ଆମ ଅବନୀ ବାବୁ,
ବୁଢ଼ା ବାବୁ, ମଞ୍ଜୁ ବାବୁ ମିଶି ସୁରେଶ ସିଂ ଉତ୍ତରୀକୁ ରୋପ କରି

ଦେଇଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ତଳକୋର୍ଟ ତାଙ୍କୁ ଦଣ ଦଣ ବର୍ଷ କେଲ୍ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଥିଲା । ଏବେ ହାଇକୋର୍ଟ ତାଙ୍କୁ ସେ ଦଣ୍ଡରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଦେଇଛି । ସେ ଏଥର ଆରାମରେ MLA ପ୍ରାର୍ଥୀ ଟିକଟ ପାଇଯିବେ । ସେଇ ଖୁସିରେ ସେ ଏଠି ଗୋଟେ ପାର୍ଟି ଦେବାକୁ ଡକାଇଛନ୍ତି ।

ବୀର : ଏତେ କଥା ଜାଣିଛୁ ତଥାପି ପି' ଚାଲିଛୁ । ତୋତେ ସେ ମାତାଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖିଲେ କ'ଣ ଭାବିବେ । ସେ କଥା ବୁଝିପାରୁଛୁ ରାସ୍ତାକେଲ୍ ?

କହ୍ନେଇ : ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ମୋତେ ତୁଳନା କରିବେନି ହଜୁର । ଯେତେ ମଦ ପିଇଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ମତାଲ ହବା ଆପଣ କେବେ ଦେଖିଛନ୍ତି ? ମଦ ପିଇବାଟା ଆମର ଖାନ୍ଦାନି ଅଭ୍ୟାସ । ମଣିଷ ନିକେ ନ ଚାହିଁଲେ ମଦ ତାକୁ କେବେ ମାତାଲ କରିପାରିବନି ହଜୁର ।

ବୀର : ବେଶୀ ପିଆପିଇ କଲେ ତୁ ମାତାଲ ହେଇ ଝୁଲିବୁନି ରାସ୍ତାକେଲ୍ ।

କହ୍ନେଇ : କେବେ ନୁହେଁ ହଜୁର । ନିଶାଟା କେବେ ମଦରେ ନଥାଏ, ମଦୁଆ ପାଖରେ ଥାଏ । ମଦରେ ଯଦି ନିଶା ଥାଆନ୍ତା ତେବେ ବୋତଲ ଗୁଡ଼ା ଦିନ ରାତି ଝୁଲୁନଥାନ୍ତା ହଜୁର ।

ବୀର : ସଟ୍ ଅପ୍ । ମୋ ଆଗରେ ଡାଇଲଗ ମାରୁଛୁ । ତୋ ଭଳିଆ ଷ୍ଟାଫ୍ କୁ ନେଇ ମୁଁ ବଦନାମ ହେଉଛି । ବିପ୍ଲବ ଗୌରବକୁ ଆମେ ଧରିପାରୁନେ ବୋଲି SP ମୋତେ ସଞ୍ଜେଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଧମକ ଦେଉଛି । କ'ଣ କରିବି ବୁଝିବାଟ ଦିଶୁନି ।

କହ୍ନେଇ : କୁକୁର କାହିଁକି ଲାଞ୍ଜ ହଲାଏ ଜାଣନ୍ତି ହଜୁର ।

ବୀର : କାହିଁକି ?

କହ୍ନେଇ : କାରଣ ଲାଞ୍ଜ ଅପେକ୍ଷା କୁକୁରର ପାବାର ଅଧିକ । ଲାଞ୍ଜର ପାବାର ଅଧିକ ହେଇଗଲେ ସେ କୁକୁରକୁ ହଲେଇ ଦେବ ହଜୁର ।

ବୀର : ଅବେ ଭାଡୁଆ SPଙ୍କ ଧମକ ସହିତ କୁକୁର ଲାଞ୍ଜର ସଂପର୍କ କ'ଣ ?

କହ୍ନେଇ : ସଂପର୍କଟା କ'ଣ ବୁଝାଇ ଦେଉଛି । SP କୁକୁରହେଲେ ଆମେ ହେଉଛେ

ଲାଂଜ । ତାଙ୍କ ପାଞ୍ଜର ବେଣୀ ବୋଲି ସେ ଆମକୁ ସପପେଣ୍ଡ କରିବାକୁ କହି ହଲେଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ଆପଣ ଅବନୀ ବାବୁଙ୍କୁ କହି SPଙ୍କୁ ଏଇଠୁ ଟ୍ରାନ୍ସଫର କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ବାସ୍ ଲାଂଜର ବଳ ବେଣୀ ହୋଇଗଲା । ସେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ହଲିଯିବେ ହଜୁର ।

ବୀର : ସାବସ୍ କହେଇ । ତୋ ବନ୍ଧିକୁ ଚାରିଫ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତୋରି କଥା କରିବି । ତୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଯେତିକି ବୁଦ୍ଧି - ତୋତେ କନେଷ୍ଟବଲ ଚାକିରୀଟା ଫିଟ୍ କରୁନି ।

କହେଇ : ଆଦୌ ନୁହେଁ ସାର୍ । ମୋ ବୁଦ୍ଧି ଅନୁସାରେ I.G. କିମ୍ବା D.I.G ଖଣ୍ଡେ ହେଇଥିଲେ ଚଳିଥାନ୍ତା । କପାଳ ଲିଖନ ହଜୁର । ଗୋଟେ Five year plan କରିବି ମାଟ୍ରିକ୍‌ଟାକୁ ଟପି ପାରିଲିନି ।

ବୀର : ମାଟ୍ରିକ୍ ଟପିନୁ ତଥାପି ତୋ ରୁଣ୍ଡରୁ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର କଥା ଗୁଡ଼ିକ କେମିତି ବାହାରି ପାରୁଛି ?

କହେଇ : ପିଲାଦିନେ ଅନେକ ନାଟକ ଫାଦଫାଦଫାଦକରେ ମିଶି ଡ୍ରାମାଟିକ ଗୁଡ଼ା ମୁଖସ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ହଜୁର । ପୋଲିସ ଚାକିରୀରେ ରହି ସେ ଗୁଡ଼ାକ କିଛି କାମକୁ ନଲାଗି ତଳିପେଟରେ କଳଙ୍କି ଲାଗି ପଡ଼ିରହିଛି । ଆପଣମାନଙ୍କ ଦୟାରୁ ଏଇ ଗଙ୍ଗାକଳ ମୁଁ ଯେ ମୁଁ ପଡ଼ିଯିବାରୁ ସେଥିରୁ ଗୋଟେ ଗୋଟେ ଗଳାହୋଇ ପଦାକୁ ବାହାରି ପଡ଼ୁଛି ସାର୍ ।
(ବାହାରେ ଜିପ୍ ର ହର୍ଷ ଶୁଣାଯାଏ)

ବୀର : ଅବନୀ ବାବୁ ଆସିଗଲେ ନା' କ'ଣ । ଏ ବୋତଲ ଫୋତଲ ନେଇ ସେଇ ପଟେ ରଖିଦେ ।

(କହେଇ ବୋତଲ ନେଇ ରଖିଦିଏ । ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି ଅବନୀ, ବୁଡା, ମଝୁ, ବୀର ଓ କହେଇ ସାଲ୍ୟୁଟ ମାରନ୍ତି ।)

ଅବନୀ : ଠିକ୍ ଅଛି । ଆପନମାନେ ଆସିଯାଇଛି କାମଟା ବତାଇଦେବା ।

ଆଜ୍ଞା - (କହେଇକୁ) ସେପଟକୁ ଟିକେ ଯିବ ।

(କହେଇ ଚାଲିଗଲା)

ଶୁଣିଲି । ସୁରେଶ ସିଂ ଧରିବାକୁ ଆପନଙ୍କର ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଖୋଜି
ଖବର ଲଗାଇ ଦେଇଛି ।

ବୀର : ସୁରେଶ ସିଂ ନୁହେଁ ସାର୍, ବିପ୍ଲବ ଗୌରବକୁ ଧରିବାକୁ ସବୁ ଥାନାକୁ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅବନୀ : ବିପ୍ଲବ ଗୌରବ, ବିପ୍ଲବ ଗୌରବ, ଆପନାର ପୋଲିସ୍
ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ସାରା ଖାଲି ବିପ୍ଲବ ଗୌରବ ବିପ୍ଲବ ଗୌରବ ଘୁସି
ହେଉଛି । ଆଉ ତାକୁ ଧରିବାକୁ ଦିନ ରାତି ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଖୋଜି
ଚାଲିଛି । ଆପନ କନ ବୁଝିପାରୁନି - ସୁରେଶ ସିଂ ଯୋଉ ଲୋକ ଅଛି
ବିପ୍ଲବ ଗୌରବ ସେଇ ଲୋକ ଅଛି ।

ବୀର : ମାନେ - ଯୋଉ ସୁରେଶ ସିଂ ଭଉଣୀକୁ ରେପ୍ କରାଯାଇଥିଲା -
ଏଇଟା ସେଇ ଲୋକ ? ବିପ୍ଲବ ଗୌରବକୁ ନାଁ ବଦଳାଇ ଦେଇଛି ?
ନା' ମୋର କାହିଁକି ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନି ।

ଅବନୀ : ବିଶ୍ୱାସ ହଉନି । ଏଇଟା ଆପନାରେ ଦୋଷ ନୁହେଁ ବୀର ବିକ୍ରମ ବାବୁ,
ଓଇଟା ଆପନାର ପୋଲିସ୍ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ଦୋଷ । ସରକାର
ପୋଲିସ୍‌କୁ ସବୁ ଦେଇଛି । ଓ୍ୱାରଲେସ ଦେଇଛି - ଗାଡ଼ି ଦେଇଛି, ବନ୍ଧୁକ
ଦେଇଛି, ପାତ୍ର ଦେଇଛି, ପରନ୍ତୁ ମଥାରେ ଦିମାକ ଦେଇନି । ପୋଲିସ୍
ନିଜର ଦିମାକ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁନି, ଲେକିନ୍ କୁତାର ଦିମାକ
ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କାରୁଛି । କୁତା ଯୁଆଡ଼େ ଯାଉଛି ପୋଲିସ୍ ସିଆଡ଼େ
ଯାଉଛି । କୁତା ଯାହା ବତାଉଛି ପୋଲିସ୍ ତାକୁଇ କରୁଛି । ଇସିଲିଏ
ସବୁଥିରେ ଫେଲ ହେଇ ଯାଉଛି । ଆପନ ଜାନିନି ସୁରେଶ ସିଂ ବଦଲା
ନେବା ପାଇଁ ମୁହଁରେ ଦାଡି ବତାଇ ନାଁକୁ ବଦଳାଇ ଦେଇଛି । ତା'ର
ଟାର୍ଗେଟ୍ ଭିତରେ ବୁଡ଼ା, ମଣ୍ଡୁ ମୋ ଛଡ଼ା ଆପଣଙ୍କୁ ବି ରଖିଛି ।

ବୀର : ମୋତେ ତା ଟାର୍ଗେଟ୍ ଭିତରେ କାହିଁକି ରଖିବ ?

ଅବନୀ : ରାଖିବନି - ଆମକୁ ରେପ୍‌କେସ୍‌ରେ ପକାଇଲାପରେ ଆପନ ସେ
କେସ୍‌ର ତୁଦନ୍ତ କେରିଥିଲା । ଆପନଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ କୋର୍ଟ
ଆମକୁ ବାଇକ୍ସଟ Free କରିଦେଲା ।

- ବୁଢ଼ା : ସେଇଥି ପାଇଁ ତା ରାଗ ବଢ଼ିଯାଇଛି । ଆମ ମାନଙ୍କୁ ଶେଷ କରିଦେବାକୁ ସେ ଦିନରାତି ଲାଗିପଡ଼ିଛି ।
- ମଞ୍ଜୁ : କାଲି ରାତିରେ ସୁରେଶ ସିଂ ଭଳି ଗୋଟେ ଟୋକାକୁ ଆମ ସାହି ଭିତରେ ଦେଖୁଛୁ । ଆମକୁ ଦେଖି ସେ ଲୁଚି ଯିବାରୁ ଆମ ସନ୍ଦେହ ବଢ଼ିଯାଇଛି ।
- ଅବନୀ : ଆଉ ତା' ହାତରେ କ'ଣ ଅଛି ଆପନ ଜାଣିଛି । ଶାଲା - ଏ.କେ.47 ଧରି ବୁଲୁଛି । ଫିର୍ କଲକତାରୁ ବମ୍ ତୟାରି ଶିଖି ଆସିଛି ।
- ବୀର : ତା' ହେଲେ କ'ଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ଅବନୀ : କୁହ ନେହିଁ । ସିର୍କିଫି ଆପନ ଆମକୁ help କରିବ । ମୁଁ ଲୋକ ସେବ୍ କରିଦେଇଛି । ସେମାନେ ତାକୁ ସଦାକେଲିଏ ହଟାଇ ଦେବ । ଚାରିଆଡ଼େ ପରଚାର ହେବ ପୋଲିସ ଗୁଳିରେ ସେ ମରିଯାଇଛି । ସମସ୍ତ ଗମ୍ଭୀର ନା... ।

(ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର ହସି ଉଠନ୍ତି । ତା' ସହିତ ବୁଢ଼ା ଓ ମଞ୍ଜୁ । ବୀର ବାକ୍ରମ ଭକୁଆ ହୋଇ ଚାହିଁ ରୁହନ୍ତି ।)

ଦୃଶ୍ୟ - ୧୦

ଅଭିନୟାଞ୍ଚଳ - ୧

॥ଦୀପ୍ତି, ବିଭୁ, ମୁନା, ସୁରେଶ

ସୁତ୍ରଧର ୧ ଓ ୨, ଦଣ୍ଡପାଣି, ବୁଢ଼ା, ମଝୁ॥

(ବିଭୁ ପ୍ରସାଦଙ୍କ ସେଇ ଘର । (ସମୟ-
ଅପରାହ୍ନ) ଦୀପ୍ତି ହାତରେ ଲେକଣାଧରି
ବୁଣୁଛନ୍ତି । ବାହାରୁ ଆସନ୍ତି ବିଭୁ ପ୍ରସାଦ)

- ଦୀପ୍ତି : ତୁମେ ଆଜି ଏତେ ଜଳଦି କେମିତି ?
ବିଭୁ : ଜାମଥିଲା । ପ୍ରିନ୍ସପାଲ୍‌ଙ୍କୁ କହି ଚାଲି ଆସିଲି ।
ଦୀପ୍ତି : ସେ ରିପୋର୍ଟ ଫେରାଇ ଦେବାକୁ କହୁଥିଲ, ଫେରାଇଦେଲ ।
ବିଭୁ : ହଁ ।
ଦୀପ୍ତି : ଲାଲ ଚଉକ ପୂଜା କମିଟି ଅଫିସ୍‌କୁ ଯିବାକୁ କହିଥିଲି ।
ବିଭୁ : ସେଇଠୁ ଫେରୁଛି ।
ଦୀପ୍ତି : ଟଙ୍କାଟା ଦେଇଦେଲ ନା ?
ବିଭୁ : ଛ ମାସର ଟଙ୍କାମାନେ ତିନି ହଜାର ଛ'ଶହରୁ ଗୋଟେ ଟଙ୍କା କମ୍
ହେଲେ ସେ ରଖିପାରିବେନି ବୋଲି ମନା କଲେ ।
ଦୀପ୍ତି : ତାଙ୍କୁ କହିଲାନି ଆମର ଅସୁବିଧା ଅଛି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଦେଇଦେବୁ ।
ବିଭୁ : ସେମାନେ କିଛି ଶୁଣିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହଁନ୍ତି ବରଂ ଜାଲି ସୁଧା ଟଙ୍କା
ନଦେଲେ ଏ ଘର ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଦୀପ୍ତି : ହେ ଭଗବାନ.... ।

- ମୁନା : (ଉପରୁ ଆସୁ ଆସୁ) ତୁମେ ଥାଅ ସୁରେଶ ଭାଇ । ଭାଇ ଆସିଲେଣି ମୁଁ ଯାଉଛି ।
- ବିଭୁ : ମୁନା' ଉପରେ କାହା ସହିତ କଥା ହେଉଛି ।
- ଦୀପ୍ତି : କାଲି ରାତିର ସେ ବାବୁ ଯାଇ ନାହାଁନ୍ତି । ବିଚରା ଗୋଡ଼ରେ ଗୁଳି ବାଜି ରକ୍ତ ବୋହୁଥିଲା । ସଂନ୍ଧ୍ୟାଯାଏ ରହିବାକୁ ବଡ଼ କାକୁଡ଼ି ମିନତି କରି କହିବାରୁ ।
- ବିଭୁ : ତୁମ ଝୀ ଲୋକ ଗୁଡ଼ାକ ବଡ଼ ଭାବ ପ୍ରବଣ । ଆମ ଦୁଃଖରେ ଆମେ ମଲା ବେଳକୁ - ତୁମେ ପୁଣି ଗୋଟେ ବିପଦ ଭିତରକୁ ଟାଣି ନେଉଛ ।
(ମୁନା ପଛେ ପଛେ ଯୁବକ ଆସେ)
- ସୁରେଶ : ସାନଭାଇ କେବେ ବଡ଼ଭାଇ ମାନଙ୍କୁ ବିପଦ ଭିତରକୁ ଟାଣି ନିଏନି ବଡ଼ ଭାଇ । ଆପଣ ମିଛରେ ଆତଙ୍କିତ ହୁଅନ୍ତୁନି ।
- ବିଭୁ : ବଡ଼ଭାଇ, ଏ ସବୁ ସଂବୋଧନ ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ।
- ସୁରେଶ : (ହସି) ଆପଣ ଫାଇନାଲ ଇୟରରେ ପଢ଼ିଲା ବେଳେ ଆପଣଙ୍କ ରୁମ୍‌ରେ ଥିବା ସାନଭାଇ ସୁରେଶ ସିଂ କଥା ଏତେ ଟଂଟଳ ଭୁଲିଗଲେ ବଡ଼ଭାଇ ।
- ବିଭୁ : ସୁରେଶ ସିଂ ?
- ସୁରେଶ : କଲେଜ ଇଲେକ୍ସନ ବେଳେ ଯିଏ ରାତି ରାତି ଅନିଦ୍ରା ହୋଇ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ପୋଷ୍ଟର ତିଆରି କରୁଥିଲା ।
- ବିଭୁ : ତୁମେ କଲେଜ କ୍ୟାମ୍ପସର ସେଇ ତରୁଣ କବି ସୁରେଶ ସିଂ । କବିତା ଲେଖା ଛାଡ଼ି ହାତରେ ଆଗ୍ନେୟାସ୍ତ୍ର ଧରି ଘୁରିବୁଲୁଛ ?
- ସୁରେଶ : ଆମ ଦେଶର ଅର୍ଥ ସମାଜ ବାଦୀ ଅର୍ଥ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆମ ହାତରେ ଆଗ୍ନେୟାସ୍ତ୍ର ଧରାଇ ଦେଇଛି ଭାଇ - ଆମେ ଆପେ ଆପେ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଧରି ନେଇନୁ । ଦିନ ନାହିଁ ରାତି ନାହିଁ ଜୀବନର ସମସ୍ତ ସୁଖ ଶାନ୍ତିକୁ ବଳିଦେଇ ଗୋଟେ ସଙ୍ଗଳକୁ କାର୍ଯ୍ୟକରିବାକୁ କାମକରି ଚାଲିଛୁ ।
- ବିଭୁ : ତୁମ ସଙ୍ଗଳଟା କ'ଣ ଜାଣିପାରେକି ସୁରେଶ ?
- ସୁରେଶ : ଭଗତ ସିଂ, ସୁବକ୍ଷ ବେକ୍ଷ, ମହାଜ୍ଞାନୀଙ୍କ ରକ୍ତରେ ଅଣ୍ଟାଯାଇଥିବା ସ୍ୱର୍ଧାନତା ଆଜି ବିପନ୍ନ ହେଇଛି । ମିଷ୍ଟର ରାଣ୍ଡ, ସାଣ୍ଟରସ୍, ମେଜର ଡାୟର ଭଳି

ଗୋରୁ ସାହେବଙ୍କ ବଦଳରେ ଏ ଦେଶରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଗଲିଛି ନେତା,
ପୁଣିପତି ତଥା କଥିତ ଆମଲା ତନ୍ତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀ ସେଇମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟାୟ ଶୋଷଣ
ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ଆମର ଲକ୍ଷ ।

ବିଭୁ : ଲକ୍ଷ ତୁମର ମହାନ ହେଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଏତେବଡ଼ ଗୋଟେ ବିରାଟ ଫୋର୍ସ
ବିରୁଦ୍ଧରେ ତୁମ ଶକ୍ତି ଯେ କେତେ ନଗଣ୍ୟ କେବେ ଭାବି ଦେଖିବ ।

ସୁରେଶ : ଏଇତ ଆମର ଦୁଃଖ । ଏଇ ଆମର କ୍ଷୋଭାଘେନ ଆମ ଦେଶର କୌଣସି
ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଏ ଦେଶରେ କୌଣସି ବିପ୍ଳବ ସମ୍ଭବ ହେବ । ଦେଶରେ
ପ୍ରଚଳିତ ଶିକ୍ଷା ଆମକୁ କେବେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଦିଏନି ଯେ ଗଜିଆ, ଟଙ୍କା,
ସର, ପରିବାର ଇତ୍ୟାଦି ଆମର ଦେଶପାଇଁ କିଛି କରିବାର ଅଛି ।

ବିଭୁ : ମାନେ ?

ସୁରେଶ : ଗୋଟାଏ ଜେନ୍‌ରେସନ, ଶିକ୍ଷା ଦୀକ୍ଷା, ସ୍ତ୍ରୀ ପରିବାରର ସୁଖ ଶାନ୍ତିକୁ
ଜଳାଂଜଳି ଦେଇ ଅନାହାର ଅର୍ତ୍ତାହାର ଭିତରେ ଲଢେଇ କରି ଏ
ଦେଶପାଇଁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆଣିଦେଲା । ଆଉ ଆଜିର ଜେନ୍‌ରେସନ୍,
ନିଜ ଜୀବନକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ ସେ କଷ୍ଟଲାଭ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ
ଗୁଡ଼ାଏ ଅବିବେକି ଗୁଣ୍ଡା, କ୍ରିମିନାଲ ମାନଙ୍କ ହାତରେ ଟେକି ଦେବାକୁ
କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଷ୍ଟେସ ଦିବା ଲୋକରେ ତଥାକଥିତ ସେ
ଶାସକମାନେ ଜାତୀୟ ସଂପତ୍ତି ଲୁଟି ନେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ
ନଦେଖିଲା ଭଳି ସହିଯାଉଛନ୍ତି । ସେଇମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାଜଧାନୀର
ରାଜରାସ୍ତା ଉପରେ ଆମର ମା ଭଉଣୀମାନେ ଅତ୍ୟାଚାରିତ
ହେଉଥିବାର ଦୃଶ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଉଚିତ୍ ମନେକରୁଛନ୍ତି ।
ଆମର ଆଗାମୀ ଜେନ୍‌ରେସନ୍ ଆମର ଏ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାରକୁ
କେବେ କ୍ଷମା କରିପାରିବ ଭାଇ ସାହେବ । ଆମର ଭଉର
ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଆମେ ଏଇ ଆଦର୍ଶ ରଖି ଯାଉଛେ....ଛି ।
ଯିବ୍ ଆମର ଦେଶପ୍ରେମ ଯିବ୍.... ।

(ହଠାତ୍ କ'ଣ ଗୋଟେ ପଡ଼ିବାର ଶବ୍ଦ)

କିଏ ଆସୁଛି ବୋଧହୁଏ.... (ଉପରକୁ ଚାଲିଯାଏ । ଦୀର୍ଘ ବିସ୍ତାପ)

(ବିଭୁ ସୁରେଶ ସିଂ ବାଟକୁ ତାଟକା ହୋଇ
ଚାହିଁରହେ । ତା କାନରେ ସୁରେଶର
କଥାଗୁଡ଼ାକ ପ୍ରତିଧ୍ବନୀତ ହୁଏ । ବିଭୁ ମୁଣ୍ଡକୁ
ହାତରେ ଚାପିଧରି ବସିଯାଏ । ତା
ମାନସପଟରେ ପୂର୍ବରୁ ଚିତ୍ତିରେ ଦେଖିଥିବା
ଦାଶକାଠିଆ ନୃତ୍ୟର ଅଭିମନ୍ୟୁ ବଧ
ଉପାଖ୍ୟାନଟି ଅଭିନୀତହୁଏ ।)

(ସ୍ମୃତି ଚାରଣ)

(ସୂତ୍ରଧର ୧ ଓ ୨ ପାରଂପାରିକ ଦାଶକାଠିଆ
ଘୋଷାକ ପିନ୍ଧି ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରନ୍ତି ।)

(ଗୀତ) - ହେ - ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଛାଇଣୀରେ ପଡ଼ିଲା ଭାଳେଣି ।

କେ ଭେଦିବ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ କିଏ ଅଛି କାଣି ।

ଅର୍ଜୁନ ଏକଇ ବୀର ପାଣ୍ଡବ ପକ୍ଷରେ

ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ ଭେଦିବାକୁ ଏକା ସେହି କାଣେ ।

କୃଷ୍ଣ ଆଉ ଅରଜୁନ ନାହାଁନ୍ତି ତ ଏବେ

ଯାଇଛନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ରାକ୍ଷସର ସଂଗେ ।

ରାମ ଯେ ନବୀନ ସୁନ୍ଦର ରାମ ଯେ ।

ସୂତ୍ର(୧): ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧରେ ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ ରଚନା କରିବାକୁ
ଘୋଷଣା କରିବା ପରେ - ପାଣ୍ଡବ ଶିବିରରେ ଭାଳଣି ପଡ଼ିଗଲା ।
କାରଣ- ଅର୍ଜୁନ ଛଡ଼ା ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ ଭେଦକରିବା ଅନ୍ୟ କେହି କାଣି
ନାହାଁନ୍ତି । ଆଉ ସେଦିନ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ନେଇ କୃଷ୍ଣ ଗୋଟେ ରାକ୍ଷସକୁ
ବଧକରିବାକୁ ଚାଲିଯାଇଛନ୍ତି ।

ସୂତ୍ର (୨): ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ ସାମ୍ନାରେ କିଏ ପାଣ୍ଡବ ପକ୍ଷର ସେନାପତି ହେବ ଏଇକଥା
ଭାବି ଯୁପିଷ୍ଠର ଭୀମ ନକୂଳ ସହଦେବ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ହେଇଯାଇଥିବେ ।

ସୂତ୍ର(୧): ହଁ । ପାଣ୍ଡବ ଶିବିର ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ । ଏଇ ସମୟରେ ସେଠି ଚଉଦ ବର୍ଷର
ବାଳକ ବୀର ଅଭିମନ୍ୟୁ ଉପସ୍ଥିତି ହୋଇ କହିଲେ -

(ଗୀତ) - ଚିନ୍ତା ତେଜ ହେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ତାତ
 ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ତୁମେ ହୁଅ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
 ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ ଭେଦ ନାହିଁତ ଅଜ୍ଞାତ
 କାଲି ଯୁଦ୍ଧେ ମୋତେ କର ନାୟକ ।
 କୌରବର ସେଇ ସମର ଚକ୍ର
 ଭେଦିବାକୁ ମୁହିଁ ଅଟେ ସମର୍ଥ
 ଜାଣିଛି ସେ ଭେଦ, ନାହିଁ ପରମାଦ
 ବୀର ଫାଲ୍‌ଗୁନିର ମୁଁ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ।

ସୁତ (୧): ଅଭିମନ୍ୟୁ ପାଶରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ଯୁଧିଷ୍ଠିର କହିଲେ ଅସମ୍ଭବ ।
 ଅର୍ଜୁନ ଛଡ଼ା ଗୁରୁ ଦ୍ରୌଣ, ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ ଭେଦ କଥା କାହାକୁ ଶିକ୍ଷା
 ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ତୁ ଜାଣିଲୁ କିପରି.... ?

ସୁତ (୨): ତୁ ମେଚଡ଼ ଟୋକାଟେ - ତୁ ଜାଣିଲୁ କେମିତି ?

ସୁତ (୧): ଏହା ଶୁଣି ଅଭିମନ୍ୟୁ କହିଲା... ।

ସୁତ (୨): କ'ଣ କହିଲା ଭାଇନା.... ।

ସୁତ (୧): (ଗୀତ) ମାତାଦିନେ ପିତାଙ୍କୁ ମୋର .

ପଚାରିଲେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ ବେଭାର
 ପିତାତ ବୁଝାଇଛନ୍ତି ସବୁ କହି
 ଥାଇ ଶୁଣି ଅଛି ମାତା ଗଭୀରି ।
 ସୁଭଦ୍ରା ନନ୍ଦନ ମୁଁ ବୀର ସୂତ
 ନାହିଁ ମୋତେ ଆଜି କିଛି ଅଜ୍ଞାତ
 ଗୁରୁ ଦ୍ରୌଣାଚାର୍ଯ୍ୟେ ଭେଟିବି ସମରେ
 ମନୁ ଉତ୍ସତୁମ କରହେ ଦୂର ।

ସୁତ (୧): ଅଭିମନ୍ୟୁ କଥା ଶୁଣି ଧର୍ମପୁତ୍ର ଯୁଧିଷ୍ଠିର କହିଲେ ଏହା କ'ଣ
 ସମ୍ଭବ ।

ସୁତ (୨): କିରେ, ତୁ ତ ମା'ଙ୍କ ଗର୍ଭରେ ଥିଲୁ । ତୋର ବୁଦ୍ଧି, ଜ୍ଞାନ, ବିବେକ
 କିଛି ନଥିଲା । ତୁ କେମିତି ଜାଣି ପକେଇଲୁ ।

ସୁତ (୧): ରହୁ । ଏସବୁ କଥା ହେଲାବେଳକୁ ପାଖରେ ସାନଭାଇ ସହଦେବ
 ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ତ୍ରୀକାଳଦର୍ଶୀ ମହାଜ୍ଞାନୀ ପଣ୍ଡିତ । ସେ
 କହିଲେ - ହେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତା ଏହା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ସମ୍ଭବ । ଶାସ୍ତ୍ର
 ଅନୁଶାରେ ଗର୍ଭଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲାବେଳେ ପିତା ମାତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା,
 ଆଚରଣ, ମାନସୀକ ଅବସ୍ଥାର ପ୍ରତିଫଳନ ସନ୍ତାନ ଉପରେ ପଡ଼ିଥାଏ ।
 ସେଥିପାଇଁ ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ପିତା ମାତା ସତକର୍ମ ସତକାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ
 ରହିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଛି । କାରଣ ଏ ସମୟର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ
 ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ଆଗାମୀ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମଦିଏ । ଏଇ ସମୟରେ ବାପା
 ମାଆ ମାନେ ଭିରୁ କାପୁରୁଷ ଭଳି ବ୍ୟବହାର କଲେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତର ସନ୍ତାନ
 ମଧ୍ୟ ଭୀରୁ କା ପୁରୁଷ ହୋଇ ଜନ୍ମନେବ ଏ ସମୟରେ... ।

ବିଭୁ : (ହଠାତ୍ ଚିତ୍କାର କରନ୍ତି) ନାଁ (ସୁତି ଚାରଣ ଶେଷ)
 (ଧାଇଁ ଆସନ୍ତି ଦୀପ୍ତି) ।

ଦୀପ୍ତି : କ'ଣ ହେଲା ? ଏମିତି ଚିତ୍କାର କଲ କାହିଁକି ?

ବିଭୁ : ଏଁ, ନାଁ - କିଛି ନାହିଁ ।

ଦୀପ୍ତି : କ'ଣ ହେଉଛି ତୁମର ? ସମାନା ଦରକା ଖୋଲି ଦେଇଛ କାହିଁକି ?
 କିଏ ଯଦି ପସିଆସେ ସୁରେଶକୁ ଦେଖି ଦେବନି ।

(ଯାଇ ଦରକା ଦେଇ ଆସେ)

ମୁଁ କାଲି ରାତିରେ ଗୋଟେ ଖରାପ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛି । ସେ କଥା ଭାବିଲେ
 ଭୟରେ ଶିହରି ଉଠୁଛି ।

ବିଭୁ : ଆମର ଅଶାନ୍ତି ଭିତରେ ଖରାପ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବା ସ୍ୱାଭାବିକ ।

ଦୀପ୍ତି : କାଲି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲା ପରେ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସ୍ୱପ୍ନ କଥା ମନେ ପକେଇ
 ଗୁଡ଼ାଏ କାନ୍ଦିଲି । ଭଗବାନ ଆମପାଇଁ କ'ଣ ଏମିତି ଦୁଃଖ ରଖିଛନ୍ତି ।

ବିଭୁ : କ'ଣ ଏମିତି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛ କହିଲ ?

ଦୀପ୍ତି : ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖିଲି ମୋତେ ଭିକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉଛି । ତୁମେ ମୋତେ
 ହସ୍ତପିଟାଲ ନେଇ ଯାଇଛ । ସେଠି ମୁଁ ଗୋଟେ ବିକଳାଙ୍ଗ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ
 କରିଛି । ଯାହାର ଗୋଡ଼, ହାତ, ଆଖି ସବୁ ଠିକ୍ ଅଛି, ହେଲେ ପାଟି

ନାହିଁ। ପାଟି ଉପରେ ଶକ୍ତ ଏକ ଚମଡ଼ା ଘେରି ରହିଛି। ଡାକ୍ତରମାନେ କହୁଛନ୍ତି ଅପରେସନ କରି ଗୋଟେ ପାଟି ସୃଷ୍ଟି କରିଦେବ କିନ୍ତୁ ସେ ପାଟିରେ ଖାଇ ପିଇ ବଂଚି ଦେବ ସିନା - କଥାବାଣୀ କରିପାରିବ ନାହିଁ। ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହିବ ସିନା - ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଇ ପାରିବ ନାହିଁ। ସବୁ ସହିବ ସିନା - ପ୍ରତିବାଦର ସ୍ୱର ବାହାରିପାରିବ ନାହିଁ। ସତରେ କ'ଣ ଆମପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଏମିତିହେବ ?

ବିଭୁ : ନାଁ, ସେ ସବୁ ବିକାରଗ୍ରସ୍ତ ମନର ଭାବନା। ତୁମେ ସେଦିନ ଟିଭିରୁ ଅଭିମନ୍ୟୁ ଉପାଖ୍ୟାନ ଦେଖି ବୋଧହୁଏ ଏମିତି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛ। ଆମେ ଆମ ପିଲାକୁ ସେମିତି ହେବାକୁ ଦେବାନି - କେବେ ନୁହେଁ।

ଦିପ୍ତୀ : ତୁମେ ସତ କହୁଛ ତ - ଆମ ପିଲା ସେମିତି ହେବନି।
(କବାଟ ଖଟୁ ଖଟୁ କରିବାର ଶବ୍ଦ। ଦୀପ୍ତି ଲୁହ ପୋଛି ଯାଇ କବାଟ ଖୋଲିଛି।)

ଦଣ୍ଡପାଣି : (ପ୍ରବେଶ) ହେଇ ପ୍ରଫେସର ସାହେବ ଆପଣ ପୂଜା ଚନ୍ଦ୍ରା ନେଇ ସେ କମିଟି ଅଫିସ୍‌ରେ କ'ଣ ସବୁ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ସବୁ ଉତ୍ତମିଷ୍ଠ । ଆପଣଙ୍କୁ କାଲି ସୁଦ୍ଧା ଘରୁ ବାହାର କରିଦେବାକୁ ମୋତେ ବାଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ବିଭୁ : ଆମକୁ ଘରୁ ବାହାର କରିଦେବାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ?

ଦଣ୍ଡ : ଦେଖନ୍ତୁ, ଆପଣ ଘାଁ ଅନ୍ତସତ୍ତା.... ଏ ସମୟରେ .... । ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ଟଙ୍କା ନଥିଲେ ମୋ ପାଖରୁ ଧାର ନେଇ ତାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେଇଦିଅନ୍ତୁ। ତାଙ୍କ ସହିତ ଗୋଟେ ସାଲିସ୍ କରି ଦିଅନ୍ତୁ। ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ହାତ ଯୋଡୁଛି ।

ବିଭୁ : ନାଁ ମୁଁ କାହା ସହିତ ସାଲିସ କରିପାରିବିନି । ଆପଣଙ୍କର ଦୟା ମୋର ଦରକାର ନାହିଁ । ଆପଣ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତୁ ।

(ମଞ୍ଚ ଆସିଛି)

ଦଣ୍ଡ : ନାଁ ଏମିତି ଭାବପ୍ରବଣ ହୋଇ ମୋତେ ମନାକରନ୍ତୁନି । ସାମାନ୍ୟ ଟଙ୍କା କେଇଟା ପାଇଁ ନିଜ ପାରିବାରିକ ଶାନ୍ତି ହରେଇ ବସନ୍ତୁନି - ପ୍ଲିଜ୍ ।

ବିଭୁ : କହିଲି ପରା କାହାର ଦୟା ମୋର ଦରକାର ନାହିଁ ।
ଯାଆନ୍ତୁ ଆପଣ-ଯାଆନ୍ତୁ ।

(ବିଭୁ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଦଣ୍ଡପାଣିକୁ ବାହାରକୁ
ପେଲି ଦିଅନ୍ତି । ମଝୁ ତାଙ୍କୁ ଧରିନିଏ ।)

ମଝୁ : ତୁମେ ଚାଲିଆସ ମଉସା । ତା'କଥା ଆମେ ବୁଝିନେଉଛୁ । ଶଳା ପନ୍ଦର
ହଜାର ଟଙ୍କା ଦରମା ପାଉଛି ତିନିହଜାର ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମୁଣ୍ଡ
ଗଡ଼ଉଛି । ଆମକୁ କୋର୍ଟ କଚେରୀ କଥା ଶୁଣାଉଛି । ତୁମେ ଆସ ।
ଶଳା ଧର୍ମପୁତ୍ରକୁ ଆମେ ଦେଖିନେଉଛୁ.... ।

(ମଝୁ ଏ ସବୁ କହିଲା ବେଳକୁ ମୁନା ଓ
ସୁରେଶ ପାହାଚ ଉପରେ ଠିଆହୋଇ
ଦେଖୁଛନ୍ତି । ମଝୁ ଓ ଦଣ୍ଡପାଣି ଯାଆନ୍ତି)

ବିଭୁ : ସୁରେଶ, ତୁମେ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ଭାଇ । ଏଇ କାନୁଆର
ଗୁମ୍ରାକୁ ଶେଷ କରିଦେବାକୁ ମୋ ହାତରେ ଗୋଟେ ବମ୍ ଦେଇପାରିବ?
ସୁରେଶ : ବମ୍ ? ବମ୍ ଏ ସବୁର ସମାଧାନ କରିପାରିବ ନାହିଁ ଭାଇ । ତୁମ
ହାତରେ ଗୋଟିଏ ବମ୍ ଥିଲାବେଳେ ଶତ୍ରୁ ହାତରେ ରହିଛି ଅଧିକ
ଶକ୍ତିଶାଳୀ ମାରଣାସ୍ତ୍ର । ଏଇ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରିବାକୁ ହାତରେ
ବମ୍ ଅପେକ୍ଷା ଦରକାର ମନର ସାହସ, ଛାତିର ଦମ୍ଭ । ଏଇମାନଙ୍କୁ
ସମନା କରିବାକୁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଶିଖାଇ ଦେବି ଅଦମ୍ୟ ସାହସ ରଖିବାର
କୌଶଳ । ବଳ ନିଘୋଷ ନାଦରେ ଅନ୍ୟାୟର ମୁକାବିଲା କରିବାର
ମନ୍ତ୍ର ।

(ବୁଡ଼ା ଆସି ସୁରେଶକୁ ଦେଖି ପଲାଇ ଯାଏ ।)

ବୁଡ଼ା : (ଅନ୍ତରାଳ) ମଝୁ, କୁଲୁ ଡାନି ଆରେ ସୁରେଶ ସିଂ ଏଇଠି ଅଛନ୍ତିରେ । ସେ
ଶଳାଟିକୁ ଏଇ ଅଧ୍ୟାପକ ଲୁଚେଇ ରଖିଛି । ଏ ଘରଟାକୁ ଘେରିଯାଅ...
ସେ ଶଳାଟିକୁ ଆଜି ଖତମ କରିଦେବା... । ଜଇଦି..... ।

(ସୁରେଶ - ପକେଟରେ ହାତମାରି ଦେଖେ ତା
ପିସ୍ତଲ ନାହିଁ । ସେ ଉପରକୁ ଚାଲିଯାଏ ତା ଏପଟେ

ବୁଢ଼ା, ମଞ୍ଜୁ ହାତରେ ଲୁହାଛଡ଼ ଖଣ୍ଡାଧରି ପ୍ରବେଶ
କରନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଜାଣି, ବିଭୁ ଅଟକାନ୍ତି ।)

ବୁଢ଼ା : ଆମ ସାମନାରୁ ହଟିଯାଅ କହୁଛି । ମୋ ମୁଣ୍ଡକୁ ବେଶୀ ଗୋଳମାଳ
କଲେ କ'ଣ ନା କ'ଣ କରି ବସିବି - ଛାଡ଼ କହୁଛି ।

(ବିଭୁ ବାଟ ଓଗାଳନ୍ତି ।)

ବିଭୁ : ନା' ଆପଣମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ମୋ ଘରେ ପଶିବାକୁ ଦେବିନି ।

ଜାଣି : ଆମେ କାହାକୁ ଛାଡ଼ିବୁନି ।

ମଞ୍ଜୁ * - ସାଇ ଭିତରେ ଗୋଟେ ଖୁନି ଆସାମୀକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇ ପାଟି କରୁଛ ।
ଛାଡ଼ି କହୁଛି ।

(ସାଇ ଭିତରେ କୋଳାହଳ ବଢ଼ିଚାଲିଛି । ବୁଢ଼ା,
ମଞ୍ଜୁ, ଜାଣି ଓ ବିଭୁଙ୍କୁ ଧକ୍କା ଦେଇ ପାହାଚ
ଦେଇ ଭପରକୁ ସୁରେଶ ସିଂକୁ ମାରିବାକୁ
ଚାଲିଯାଆନ୍ତି । ଜାଣି ଓ ବିଭୁଙ୍କର ଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ
ହୁଏ । ମୁନା ଗୋଟେ ଠେଙ୍ଗ ଆଣି କୋଠା ଭପରକୁ
ଚାଲିଯାଏ । ପ୍ରବଳ ପାଟିତୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ବିଷ୍ମେରଣର ଶବ୍ଦ ହୁଏ । ମଂଚ ସାରା ଧୂଆଁ ମୟ
ହୋଇଯାଏ । ପରେ ପରେ ଏକ ନବଜାତ ଶିଶୁର
କ୍ରନ୍ଦନ ଧ୍ବନିରେ ମଂଚ କଂପି ଉଠେ । ବିଭୁ ଜାଣିଙ୍କ
ପାଖକୁ ଧାଇଁ ଯାଆନ୍ତି ।)

ବିଭୁ : ଜାଣି - ଜାଣି - ଦେଖ ଆମର ପୁଅ ହେଇଛି ।

ମୁନା : (ଭପରୁ ଆସି) ଗୋଟେ ବୋମା ପକାଇ ତା' ଧୂଆଁ ଭିତରେ ସୁରେଶ
ଭାଇ ଖସି ଯାଇଛନ୍ତି ଭାଇ । ଏମାନେ ସବୁ ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା ହୋଇ ଆମ
କୋଠା ଆରପାଶେ ପଡ଼ି ରହିଛନ୍ତି ।

(ପୁଣି ପିଲାଟି କ୍ରନ୍ଦନ ଧ୍ବନି)

ବିଭୁ : ଶୁଣୁଚ ଶୁଣୁଚ ଜାଣି । ସୁରେଶ ଏମାନଙ୍କୁ ଜବାବ୍ ଦେଇ ଚାଲିଯାଇଛି ।
ଆମର ଆଉ ଭୟ ନାହିଁ । ଦେଖ, ଆମ ପୁଅଟି କିଛି ହେଇନି । ସେ

ବିକଳାଙ୍ଗ ନୁହେଁ । ହେଇ ସେ କେମିତି ଚିକ୍କାର କରି କାନ୍ଦୁଛି । ଶୁଣି ପାରୁଛ ।
ସେ କାନ୍ଦ ଭିତରେ ସେ ଯେମିତି କହୁଛି "ଭୟ ନାହିଁ । ଏଇ ମାନଙ୍କୁ
ମୁକାବିଲା କରିବାକୁ ମୁଁ ଆସୁଛି ତୁମର ଉତ୍ତର ପୁରୁଷ ।"

ଦୀପ୍ତି : ହଁ ମୁଁ ଘଟଣା ଶୁଣିପାରୁଛି । ସେ କହୁଛି ଅପେକ୍ଷାକର । ମୁଁ ଆସୁଛି ଏକ
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବିକ୍ଷେପରଣ । ମୁ ଆସୁଛି.... ।

ବିଭୂ
ଦିପ୍ତି : ମୁଁ ଆସୁଛି ତୁମର ଉତ୍ତର ପୁରୁଷ ।

(ବିଭୂ ଓ ଦୀପ୍ତି ତାଙ୍କ ନବଜାତ ଶିଶୁଟିକୁ
ଶୂନ୍ୟକୁ ଟେକି ଧରିଛନ୍ତି । ତା କ୍ରନ୍ଦନ ଧ୍ବନି
ସହିତ ସହସ୍ର ପିଲାଙ୍କ କ୍ରନ୍ଦନ ଧ୍ବନି ମିଳିତ
ହେଇଛି । ବୁଡ଼ା ଓ ମଝୁ ଘୁସୁରି ଘୁସୁରି ଆସି
ବିଭୂ ଓ ଦୀପ୍ତିଙ୍କ ପାଦ ପାଖରେ ପଡ଼ିଯାଇଛି ।
ଏକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୋକ ରେଖା ବିଭୂ, ଦୀପ୍ତି ଓ
ନବଜାତ ଶିଶୁଟିକୁ ଘେରି ରହିଛନ୍ତି । ବିଭୂ
ଓ ଦୀପ୍ତି ଅତ୍ୟଧିକ ଶୁଦ୍ଧରେ ହସିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ
ତାଙ୍କ ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ଅନନ୍ଦାଶ୍ରୁ
ବହିବାଇଛି ।)

(ମଂଚ ପିରେ ପିରେ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଛି)

କଳାପରିଷଦ ଡେଙ୍କାନାଳ ଶିଳ୍ପାମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଡେଙ୍କାନାଳ,
ତାଳଚେର, ରାଉରକେଲା, କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ଵର ଇତ୍ୟାଦି
ସ୍ଥାନରେ ରତ୍ନର ପୁରୁଷ ପରିବେଷଣ ସମୟରେ

- ବିଭୁ : ଶ୍ରୀ ଦିଗ୍ଵିକାନ୍ତ ପତି/ଅଶୋକ ଦାସ/
ବିଭୂତି ନନ୍ଦ/ପ୍ରସନ୍ନ ପାଣି
- ଦଣ୍ଡପାଣି : ଶ୍ରୀ ଶଶିକାନ୍ତ ପାଣି/ଅଶୋକ ଦାସ
- ସୁରେଶ : ଶ୍ରୀ କିଶୋର ରାଉତ
- ଅବନୀ : ଶ୍ରୀ ସୁରେଶ ମିଶ୍ର
- ବୁଢ଼ା : ଶ୍ରୀ ବୌଦ୍ଧ ସ୍ଵାଇଁ/ଗୌରୀକାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ/ବିନୋଦ ମହାନ୍ତି
- ମଞ୍ଜୁ : ଶ୍ରୀ ପ୍ରବୀର ମହାନ୍ତି/ମନୋରଂଜନ ସିଂ
- ବୀର : ଶ୍ରୀ ସୁରେଶ ମହାନ୍ତି/ସତ୍ୟନାରାୟଣ ପଣ୍ଡା
- କହ୍ନେଇ : ଶ୍ରୀ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ମାଟି
- ଗୋବରା : ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରମଣି ବେହେରା
- ସୂତ୍ରଧର୧ : ଶ୍ରୀ ହିମାଂଶୁ ପଣ୍ଡା/ପ୍ରବୀର ମହାନ୍ତି
- ସୂତ୍ରଧର୨ : ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ମିଶ୍ର
- ମୁନା : ଶ୍ରୀ ମାନସ ମହାନ୍ତି/ଦୀପକ ମହାରଣା/ ପାରସ ମହାନ୍ତି
- ଦାସ୍ତି : ଶ୍ରୀମତୀ ଜାନକୀ ପଣ୍ଡା/ଶାନ୍ତି ପାତ୍ର/ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମା ସାହୁ
- ସଂଗୀତ : ମଞ୍ଜୁ ଓ ପିଣ୍ଟୁ/ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ରଣସିଂ
- ମଂଚ ପରିଚାଳନା : ଶ୍ରୀ ଜୟନ୍ତ ବର୍ମା/କଳିଙ୍ଗ ପଟ୍ଟନାୟକ
- ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : ଶ୍ରୀ ଦିଲ୍ଲୀଶ୍ଵର ମହାରଣା

ପଞ୍ଚପଟ୍ଟମାଳା ରାଜ୍ୟସ୍ୱରାୟ ନାଟ୍ୟ ରସବରେ ପରିବେଷଣ
ବେଳେ ନାଲକୋ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁଗୋଳର ଶିଳାମାନେ
ତା ୧୧.୦୪.୨୦୦୭

ସୁତ୍ରଧର - ୧ : ଚିତରଂଜନ ପତି

ସୁତ୍ରଧର - ୨ : ଅମିତାଭ ପାତି

ଅବନୀ ସୁନ୍ଦର : କେଦାର ମହାନ୍ତି

ବୃତ୍ତା : ଅରୁଣ ସାହୁ

ମଞ୍ଜୁ : କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ବେହେରା

ବିଭୁ ପ୍ରସାଦ : ଅମରେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର

ଦଣ୍ଡପାଣି : ବୈକୁଣ୍ଠ ମାଣିକ

ବୀର ବିକ୍ରମ : ଦିଲିପ ସାହୁ

କହ୍ନୁଜ : ନିରାକାର ନାୟକ

ସୁରେଶ ସିଂ : ଚୋପାନ ଜେନା

ମୁନା (ଶିଶୁ) : ରିକି (ଇପିଷ୍ଟିଟ ଅଭିଷେକ ନାୟକ)

ଦିପ୍ତୀ : ଶ୍ରୀପଦ୍ମା ସାହୁ

ମଂଚ ପରିଚାଳନା : ବିଷ୍ଣୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ବିଜୟ ମଲିକ

ସଂଗୀତ : ସତ୍ୟ ସାହୁ

ପ୍ରଯୋଜନା : ଅନିଲ ଦଣ୍ଡଜେନା

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : ଦିଲ୍ଲୀଶ୍ୱର ମହାରଣା

ସୁଅ

ରାଜ୍ୟସ୍ୱରାୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଯୋଜନା,

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତ୍ରୀ , ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହାସ୍ୟ ଅଭିନେତା , ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଂଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା

ପାଇଁ ବହୁ ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ ।

ସୁଅ

ଚରିତ୍ର ଲିପି

ଗୋପୀ, ପରେଶ, ମାଷ୍ଟର କାକା, ମି. ସାମନ୍ତ,
ଧନେଶ୍ୱର, ଭୋଳାନାଥ,
ମାଧବୀ

ସୁଅ

ପ୍ରସ୍ତାବନା ଦୃଶ୍ୟ

(ଗୋଟିଏ ସ୍ୱର ଯେମିତି ଦୂରରୁ ଭାସି ଆସୁଛି ।
ହୋଇପାରେକୌଣସି ଏକ ସାହାନାଈର କିମ୍ବା
ବିବାହ ବେଳର ମଙ୍ଗଳବାଦ୍ୟ । ପରଦା
ଖୋଲିଯାଇଛି । ମଞ୍ଚର ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ନୀଳ
ଆଲୋକର ଛୋଟିଆ ବୃତ୍ତ । ତା ଭିତରେ
ଠିଆହୋଇଛି ମାଧବୀ । ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ
ଲାଲ୍ ରଙ୍ଗର ଆଲୋକ ବୃତ୍ତ । ତାରି ଭିତରେ ଠିଆ
ହୋଇ ରହିଛ ଗୋପୀନାଥ । ଦୁଇଜଣ ପ୍ରେମିକ
ପ୍ରେମିକା ଭିତରୁ ବୃତ୍ତରେ ରହି ଶୂନ୍ୟରେ ପଡ଼ି
ଲେଖିବାର ଅଭିନୟ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । ଦୃଶ୍ୟଟି
ମାଧ୍ୟମରେ ଭବିଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ାକାପ ଚାଲିଛି
- ପରସ୍ପରର ସଂଳାପ କରିଆରେ) ।

ମାଧବୀ : ପ୍ରିୟତମ (ଶୂନ୍ୟରେ ଲେଖିବାର ଭଙ୍ଗୀ କରି ।) ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ
ଯାହା ତୁମର ମାଙ୍କର କ୍ରିୟା କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଗାଁକୁ ଆସିଥିଲ ।
ତା'ପରେ ତୁମର ଦେଖା ନାହିଁ କି କୌଣସି ଚିଠିର ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ
ନାହିଁ । ଏଇ ଗାଁରେ ବି ତୁମର କ'ଣ ଅଛି । ଜମିବାଡ଼ି ତ ଆଗରୁ
ବିକ୍ରି ହୋଇ ତୁମର ପଡ଼ା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଲାଗିଛି । ଯାହା ଭିଟମାଟି
ଖଣ୍ଡକ ଓ ତା ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ଥିବା ସେ ଡାକଘରଣ ।
ସେଇଟି ଏବେ ଭାଙ୍ଗି ଅରମା ଜଙ୍ଗଲ ହୋଇ ଗଲାଣି । ତାର ବା
ମାୟା କେତେ- ଆଉ ମୁଁ ବା କାହିଁକି ମନେ ପଡ଼ିବି ।

ଗୋପୀ : (ସେଇମିତି ଚିଠି ଲେଖିବା ଭଙ୍ଗିରେ) ନା ମାଧବୀ - ବିଶ୍ୱାସ କର । ସବୁବେଳେ ମନ ଛଟପଟ ହୁଏ ଗାଁକୁ ଧାଇଁଯିବି । ତୁମକୁ ଦେଖି ଆସିବି । କିନ୍ତୁ ମନ ହେଲେ ବି ଯାଇପାରେନା । ତୁମ ବାପାଙ୍କର ଜଣେ କୃତି ଛାତ୍ର ହିସାବରେ- ମୋଠୁ କେତେ ଆଶା କରନ୍ତିନି । ଅଥଚ - ଖଣ୍ଡେ କିରାନୀ ଡାକିରୀ କରିବାକୁ ମୋତେ ଡାରିବର୍ଷ ଲାଗିଥିଲା ପଛେ ହେଇ ପାରିଲାନି । କେମିତି ତାଙ୍କରି ପାଖରେ ମୁହଁ ଦେଖେଇବି ?

ମାଧବୀ : ବାପାଙ୍କ ଦେହ ଭୀଷଣ ଖରାପ୍ । ବୋଧହୁଏ ଆଉ ବେଶିଦିନ ବଞ୍ଚିବେନି । ଡାଲିଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଆମର ବାହାଘରଟା ଦେଖିଯିବେ ବୋଲି ଆଶା କରିଥିଲେ ।

ଗୋପୀ : ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି କିଛି ଯୋଗାଡ଼ ହୋଇପାରିଲାନି । ଖାଲି ଚିତ୍ତସନ୍ତ କରି ଯାହା ମିଳୁଛି, ସେଥିରେ ଜଣକୁ କଷ୍ଟମକ୍ଷେ ଚଳେଇ ନେଇ ଦିନସାରା ଏ ଅଫିସ୍ ସେ ଅଫିସ୍ ଘୁରି ବୁଲୁଛି । ଏଥିରେ ତମକୁ ବାହାହୋଇ ନର୍କକୁ ଗଣି ଆଣିବା କ'ଣ ଠିକ୍ ହେବ ?

ମାଧବୀ : କାଲି ବାପାଙ୍କର ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଗଲା । ଘରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକା ଏକା ଲାଗୁଛି ।

ଗୋପୀ : ମୋତେ ବି ଗତକାଲି ଅଠେଇଶ ବର୍ଷ ପୂରିଗଲା । ଏଥର ସରକାରୀ ଡାକିରୀ ବନ୍ଦ । ଏଇ ଡାରିବର୍ଷ ଭିତରେ ଅନ୍ତତଃ ଡାରିଣହଟି ଇଣ୍ଟରଭିଉ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଡାକିରୀ ପାଇପାରିଲିନି । ଆମରି କ୍ଲାସର ସବୁଠୁ ଗଧ ଥାର୍ଡ୍ ଡିଭିଜନର ଅନେକ ପିଲା ଭଲ ଭଲ ପୋଷ୍ଟରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ଗଲେଣି- ଅଥଚ ମୁଁ..... ।

ମାଧବୀ : ବର୍ତ୍ତମାନର ଗାଁ ପରିସ୍ଥିତି ଅଲଗା । ଖବର କାଗଜରେ ଆମ ଗାଁ ପାଖ ପୁରାସିନୀର ଜଥା ପଡିଥିବ । ବିଡ଼ାରୀର ସର୍ବସ୍ୱ ଲୁଟିନେଇ ଘରଦ୍ୱାର ପୋଡ଼ିଦେଇ ବି ସେମାନେ କୋର୍ଟରେ ଖଲାସ୍

ହୋଇଗଲେ । ମୋତେ ଭୀଷଣ ଭୟ ଲାଗୁଛି । ତୁମେ ଜଳଦି କିଛି
ଗୋଟେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ।

ଗୋପୀ : ନା, ଆଉ କିଛି ଦିନ ଅପେକ୍ଷା କର । ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀରେ
ଯୋଗାଡ଼ ଚାଲିଛି । ଏଇମାସେ ଦୁଇମାସ ଭିତରେ ଚାକିରୀଟିଏ
ମିଳିଯିବ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଇଛି । ମିଳିଗଲା ପରେ..... ।

ମାଧବୀ : ଦୁଇମାସରୁ ଚାରିମାସ - ଚାରିମାସରୁ ଛ ମାସ ହେଲା । ଆଉ
ମୋର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ଗାଁ ଗୁଡ଼ାକର ଅବସ୍ଥା ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ
ବିଭ୍ରସ୍ତ ହୋଇଯାଉଛି । ଗଡକାଲି ରାତିରେ ଆମ ପଡ଼ିଶାର ଡାକରୁ
ବେକରେ ଦଉଡ଼ି ଲଗେଇ ଦେଲା । ପଧାନ ଯାଇଛ ଗୋକୁଳିକୁ
ପୋଲିସ୍ ବାନ୍ଧି ନେଇଛି । ମୋତେ ଦୟା କରି ନେଇଯାଅ ।

ଗୋପୀ : (ଶୂନ୍ୟରେ କିଛି ଚିଠି ଲେଖିଛି ଏବଂ କାଟିଛି - ପୁଣି ଲେଖିଛି
ଏବଂ ଚିଠି ଦେଇଛି)

ମାଧବୀ : କ'ଣ ହେଲା । ଚିଠିର ଭଉର ପାଉନି କାହିଁକି ? ଦୟାକରି
ଧାଡ଼ିଏ ଲେଖ । ତୁମେ ସେ ସହରରେ ଅଛି ନା କୁଆଡ଼େ ଚାଲି
ଯାଇଛି ..... ?

ଗୋପୀ : (ପୁଣି ସେଇ ବ୍ୟର୍ଥ ଚିଠି ଲେଖା) ।

ମାଧବୀ : ମହି କକାଙ୍କଠୁ ଶୁଣିଲି, ତୁମେ ସେଇଟି ଅଛ ଅଥଚ ଚିଠି ଦଉନ
କାହିଁକି ? ମୁଁ କଣ ପର ହୋଇଗଲି । ମୋତେ ସମ୍ପା ସମ୍ପା
ଲେଖିଦିଅ । ମୁଁ ମନଦୁଃଖ କରିବିନି । ଏଇ କେତେବର୍ଷ ଭିତରେ
ମନକୁ କେମିତି ବୁଝେଇବାକୁ ହୁଏ ମୁଁ ଶିଖି ନେଇଛି..... ।

(ଅନ୍ଧାର)

ଦୃଶ୍ୟ - ୧

- ଗୋପୀର ଘର -

ସମୟ - ଦିନ

(ବାହାରୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଆସିଛନ୍ତି ମାଷ୍ଟର
କାକା ଓ ରମ୍ ମହେଶ ମାଷ୍ଟର । ବୟସ ସାଠିଏ
ଆରପାଖି । ମୁହଁରେ ଦାଡ଼ି, ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି ଟ୍ରାଉଜର
ଓ ଫକାବୀ । ପୋଷାକ ପରିଚ୍ଛଦ ସମ୍ପା ହେଲେ
ବି ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଝଣ୍ଟ ଚିହ୍ନ । ହାତରେ ଗୋଟିଏ
ଖବର କାଗଜ । ତା'କ ପଛେ ପଛେ
ଗୋପୀନାଥ- ବୟସ- ୨୮ ଯୁବକ-ଉଦାସୀନ-
ସେ ଏଇଘରେ ଭଡ଼ାରେ ରହନ୍ତି)

ମାଷ୍ଟର : ମନକୁ କେମିତି ବୁଝେଇବାକୁ ହୁଏ ଶିଶିନେଇ ପାରିବି ଭଲକଥା ।
କିନ୍ତୁ ମନ ବୁଝିଗଲେ ତ ପେଟ ପୂରିଯିବନି ଗୋପୀନାଥ ! ତା'ପାଇଁ
ଭାତ, ଚୁଟି କିଛି ନା କିଛି ଦରକାର ..... (ହୋ ହୋ ହୋଇ
ହସିଉଠିଛନ୍ତି) ସେଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା କ'ଣ କଲ ?

ଗୋପୀ : (ପକେଟରୁ ଗୋଟିଏ ପାଉଁରୁଟି ବାହାର କରି ଟେବୁଲରେ ରଖୁଛି)
ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇପାରିଲାଣି କାକା .....

ମାଷ୍ଟର : ତୋର ସେ କଂପାନୀ ମ୍ୟାନେଜର ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା କରିବାର
ଥିଲା ନା । କ'ଣ ହେଲା ସେ ଚାକିରୀ କଥା ?

- ଗୋପୀ : ତାଙ୍କର ଜୁନିୟର ଅଫିସର ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦେଖା କରିଥିଲି ।
ଇଣ୍ଟରଭିଉରେ ଭଲ ହୋଇଛି ବୋଲି କହୁଥିଲେ । ତେବେ ଅଭିଜ୍ଞତା
ଯାହା ମାଗିଛନ୍ତି ସେତକ ମୋର ନାହିଁ । ସେଇଥି ପାଇଁ ..... ।
- ମାଷ୍ଟର : ସେଇଥି ପାଇଁ କ'ଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ?
- ଗୋପୀ : କୋଡିଏ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦରକାର ।
- ମାଷ୍ଟର : ଇଣ୍ଟରଭିଉରେ ଫାଷ୍ଟହୋଇ ବି ତୁମକୁ ସେ ଟଙ୍କା ମାଗୁଛନ୍ତି ।
- ଗୋପୀ : ନ ଦେଇ ବାଟ ନାହିଁ କାକା । ବୟସ ସୀମା ମୋର ଶେଷ
ହୋଇଯାଇଛି । ଏଇଟା ହେଉଛି ଜୀବନର ଶେଷ ଇଣ୍ଟରଭିଉ ।
- ମାଷ୍ଟର : କିନ୍ତୁ ଏତେ ଟଙ୍କା ତୁମେ ପାଇବ କେଉଁଠୁ ? ଟିଉସନ କରି ଯାହା
ପାଉଛ - ମୋ ଘରଭଡ଼ାଟା ବି ଠିକ୍ ସମୟରେ ଦେଇପାରୁନ ।
- ଗୋପୀ : କ'ଣ କରିବି କିଛି ଠିକ୍ କରିପାରୁନି କାକା ।
- ମାଷ୍ଟର : ଗୋଟେ କାମ କରିପାରିବ ଗୋପୀନାଥ ?
- ଗୋପୀ : କ'ଣ ?
- ମାଷ୍ଟର : ଯୁଦ୍ଧ ।
- ଗୋପୀ : କାହା ସହିତ ?
- ମାଷ୍ଟର : ମଣିଷ ସହିତ । ଏଇ ସ୍ୱାର୍ଥପର ସମାଜ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରି ତମ
ବାବୀକୁ ଛଡ଼ାଇ ଆଣିପାରିବ ?
- ଗୋପୀ : ସେ କମୁନିଜିମ୍ ଏ ଦେଶ ପାଣି ପବନରେ ଠିକ୍ କାମ କରିବନି
କାକା ।
- ମାଷ୍ଟର : ତମ ବୁଝିବାରେ ଭୁଲ୍ ହୋଇଯାଇଛି ଗୋପୀନାଥ । ଯୋଉ ମାଟିରେ
କମୁନିଜିମର ଜନ୍ମ, ସେଠି କାମ କରିବ ନାହିଁତ କରିବ ଆଉ କେଉଁଠି ?
- ଗୋପୀ : ମାନେ !
- ମାଷ୍ଟର : ମହାଭାରତ କଥା ଜାଣ ?
- ଗୋପୀ : ମହାଭାରତ !
- ମାଷ୍ଟର : ମନେ ଅଛି ତମର କୁରୁବଂଶ କିପରି ଧ୍ୱଂସ ହେଲା ?
- ଗୋପୀ : ହଁ, ଯୁଦ୍ଧ କରି ।
- ମାଷ୍ଟର : କିନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା କାହିଁକି ?

ଗୋପୀ   ନ ହେଲେ ଉପାୟ ନ ଥିଲା ।
 ମାଷ୍ଟର   ଠିକ୍ ..... ଉପାୟ ବିହୀନ ହୋଇ ଭଗବାନ୍ ନିଜେ ଏଇ ଯୁଦ୍ଧର
                          ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ ।
 ଗୋପୀ   ସେ ବିଷୟରେ ଏତେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି କାକା ।
 ମାଷ୍ଟର   (ହସିଉଠି) ଓଃ ସମ୍ଭୁଷ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଚରିଯାଉଛ ତା ହେଲେ .... ।
                          ତେବେ ଡୋରି କରିପାରିବ - ଡକାୟତି କରିପାରିବ ?
 ଗୋପୀ   ମାଷ୍ଟର କାକା ..... ।
 ମାଷ୍ଟର   ମୁଁ କାଣେ ଗୋପୀନାଥ । ତୁମ ଭଳି ସରଳ ପିଲା କିଛି କରି
                          ପାରିବନି- ଅଥଚ ନିଜେ ନିଜର ନିଆଁରେ ଜଳି ଝରି ପଡ଼ିବ ।
                          ସତ ନା ମିଛ .... ?
                          (ପୁଣି ହସି ଉଠିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଇ ହସିବା ଭିତରେ
                          ପକେଟରୁ ବିଡ଼ିଖଣ୍ଡିଏ ବାହାର କରିଛନ୍ତି ।
                          ହଠାତ୍ ଦିଆଯିଲି ପାଇଁ ହାତ ମାରିଲା ବେଳକୁ
                          ଚିଠିଖଣ୍ଡେ ବାହାରି ଆସିଛି)
 ମାଷ୍ଟର   ନିଅ ଗୋପୀନାଥ । ଡାକବାଲା ଦେଇଯାଇଛି । ବୋଧହୁଏ ମାଧବୀ
                          ଦେଇଛି ।
 ଗୋପୀ   (ଚିଠି ଖୋଲିଛି ଏବଂ ମନେ ମନେ ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଛି) ହଁ ମାଧବୀ
                          ଦେଇଛି ।
 ମାଷ୍ଟର   କ'ଣ ଲେଖିଛି ବାବା- ଏ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ କାହିଁକି ?
 ଗୋପୀ   ଯାହା ଲେଖିଛି ସେଇଟା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ କାକା । ମୋର ଏଇ
                          ଅବସ୍ଥାରେ..... ।
 ମାଷ୍ଟର   କ'ଣ ହୋଇଛି । କିଛି ଅସୁବିଧା ?
                          (ଗୋପୀ ଚିଠିଟି ବଢ଼େଇ ଦେଇଛି)
 ମାଷ୍ଟର   (ପଢ଼ିଛି ଏବଂ ତାହା ମାଧବୀର କଣ୍ଠ ସ୍ୱରରେ ଶୁଣାଯାଇଛି)
                          ଅନେକ ଲେଖିବି, ତୁମେ ମୋ କଥା ବୁଝିବାକୁ, ତେଷ୍ଟା
                          କଲୁନି । ଡାକିରୀ ନ ପାଇ ହଇରାଣ ହେଉଛ ବୋଲି
                          ବାରମ୍ବାର ଲେଖୁଛ । ତୁମର ଦୁଃଖ ସମୟରେ ଯଦି ଭାଗି

ହୋଇ ପାରିବିନି ସୁଖ ସମୟରେ ପାଥୀ ହେବାର
ଅଧିକାରଟି ହରାଇ ବସିବି । ତମେ ସେଠି ଏକା ଏକା ସଂଗ୍ରାମ
କରିଚାଲିବ - ମୁଁ ଏଠି ଏକାକୀ ବସି ରହିପାରିବିନି ।
ମୋତେ ଆସି ନେଇଯା- ନ ହେଲେ ..... ।

ମାଷ୍ଟର ପିଲାଟା ଅନେକ ଅପେକ୍ଷା କଲାଣି । ତାକୁ ପାଖକୁ ନେଇଆସିଲେ
ଭଲ ହବ ଭାବୁଛି ।

ଗୋପୀ ସେ କଥା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ କାକା । ବାହାଘର ପୂର୍ବରୁ ଆଣି ପାଖରେ
ରଖିଲେ ଲୋକେ କ'ଣ କହିବେ ?

ମାଷ୍ଟର ଆଉ ଯେତେବେଳେ ବେକରେ ଦଉଡ଼ି ଦେଇ ବଉଦପୁର ଗାଁର
କୋଉ ଗଛରେ ଝୁଲିପଡ଼ିବ । ସେତେବେଳେ ଲୋକଙ୍କ କଥା ସହି
ପାରିବ ତ ଗୋପୀନାଥ ..... । ଶିକ୍ଷିତ ହିଅ, ପରିସ୍ଥିତି ବୁଝୁଛି ।
ବରଂ ଦୁହେଁ ଏକାଠି ରହି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଲଢେଇ କରିପାରିବ ।

ଗୋପୀ ନାଁ, ଆଉ ଗୋଟେ କଥା ଚିନ୍ତା କରିଛି । ଟିକିଏ ସମୟ
ଲାଗିବ । ଗାଁରୁ ଘରବାଡ଼ି ଖଣ୍ଡକ ବିକ୍ରୀ କରି ଦବାକୁ ଦାଦାଙ୍କୁ
ଲେଖିଛି । ଟଙ୍କା ମିଳିଗଲେ ତାକୁ ଦେଇ ଟାକିରୀ କରିବି ।

ମାଷ୍ଟର କିନ୍ତୁ ମାଧବୀକୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ତୁମେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛ । ସେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ପିତୃମାତୃ ହରା ହୋଇ ଏକାକୀ ଗାଁରେ ତୁମକୁ ଚାହିଁ
ବସିଛି । ତା ପାଇଁ କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ତୁମର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଗୋପୀ ମୁଁ ତ ସେ କଥା କେବେ ଭୁଲିନି କାକା । ଟାକିରୀଟା ପାଇଁ ତେଣୁ
ଚଳାଇଛି । ତା ପରେ ବାହାଘର କଥା ଚିନ୍ତା କରିବି ।

ମାଷ୍ଟର Yes - ତୁମକୁ ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମରେ ଲଢିବାକୁ ପଡିବ ତା ସଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗେ ସେ ସବୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିକୁ ମଧ୍ୟ ରଖିବାକୁ ହେବ My boy.

The woods are dark and deep, But I have many promises to
keep, Miles to go before I sleep and Miles to go before I sleep.
ତୁମେ ଏଇ କଥାଟା ଯେମିତି ଭୁଲିନଯାଅ ।

(ମାଷ୍ଟର କାକା ଗୋପୀ କାନ୍ଧରେ ହାତ

ରଖି ତା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ରୁହନ୍ତି ।)

ଦୃଶ୍ୟ - ୨

- ଅଫିସ୍ ଅଭ୍ୟାସର -

ସମୟ - ଦିନ

(ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜୋନ୍ - ୨ରେ ଆଲୋକ
ଜଳିଉଠିବ । ଅଫିସ୍ ଘର ବାହାରୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା
ହୋଇ ମି. ସାମନ୍ତ ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ ଓ ପିଅନ
ଭୋଳାନାଥ ପ୍ରବେଶ କରିବେ । ଭୋଳାନାଥ
ହାତରେ ଫାଇଲ୍ ।)

ଧନେଶ୍ୱର ମୁଁ ଏ ବିଷୟରେ ଅନେକ ଚିନ୍ତା କରିଛି ସାର୍ ।

ସାମନ୍ତ ଆପଣ ଯାହା ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି ହେଉ ଅଫିସ୍
ଯେତେବେଳେ ଆମ ବ୍ରାଞ୍ଚର ଲସ୍ ବିଷୟରେ କୈଫିୟତ୍ ମାଗିଛି,
ଆମକୁ କିଛି ହେଲେ ଏକସପ୍ଲାନେସନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଧନେଶ୍ୱର ଧୀରେନ୍ ପାତ୍ର ଷ୍ଟେର ପୁପରଭାଇଜର ଯୋଉ ଦେଡ଼ଲାଇନ୍ ଟଙ୍କା
ମାସାପ୍ରେସେସନ୍ କରିଛି ସେଇଟା ଆମ କ୍ଷତିର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ । ଆମ
ବ୍ରାଞ୍ଚ ଏକାଉଣ୍ଟରେ ହେଉ ଅଫିସ୍ ସେଇଟା ଗଡ଼େଇ ଟାଲିଛି ସାର୍ ।

ସାମନ୍ତ ଆଜ୍ଞା ସେଇ ପ୍ରକାରର ଗୋଟିଏ ଡ୍ରାଫ୍ଟ କରିଦିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ
କଲିକତା ଯାଉଛି, ସେଇଟା ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯାଇ ପାରିବି ।

ଧନେଶ୍ୱର ଠିକ୍ ସାର୍ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କରି ଦେଉଛି ।

(ସାମନ୍ତ ଟାଙ୍କ ଡେସ୍କରେ ଯାଇ ବସିଲେ - କିଛି ଫାଇଲ୍ ଦେଖୁ ଦେଖୁ)

- ସାମନ୍ତ ଆଜ୍ଞା ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ । ଶୁଣିଲି ଧୀରେନ୍କୁ ଆମରି କଂପାନୀ କେସ୍ ଉପରେ କିଛି ଦିନ ଜେଲ୍ ହୋଇଗଲା ।
- ଧନେଶ୍ୱର ପୁରାପୁରି ଦି ବର୍ଷ ସାର୍ । ମୁଁ କାଗଜ ପତ୍ର ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ କରି ରଖିଥିଲି ବୋଲି । ନ ହେଲେ ଆମକୁ ବି କୋର୍ଟକୁ ଟାଣିଥାନ୍ତା । - କମ ବଦମାସ- ଆମ ବ୍ରାଞ୍ଚଟାକୁ ପୁରା ବଦନାମ କରିଦେଲା..... ।
- ସାମନ୍ତ ସେ ଯାହାହେଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଆଲର୍ଟ ରହିବାର ସମୟ ଆସିଗଲା । ପୁରୁଣା ଲୋକ ହିସାବରେ ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ । ଷ୍ଟକ୍, ଷ୍ଟୋର୍କ ସେକସନ ଗୁଡ଼ା ମଝିରେ ମଝିରେ ଦେଖି ମୋତେ ରିପୋର୍ଟ କରୁଥିବେ ।
- ଧନେଶ୍ୱର ଠିକ୍ ସାର୍ । ମୁଁ ସେ ସବୁ ଦେଖୁଛି, ହେଲେ ଷ୍ଟୋର୍କ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ପୋଷ୍ଟଟାରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହାକୁ ରଖିଲେ ନାହିଁ । କାମ ଗୁଡ଼ାକ ଅନେକ ବାକି ରହି ଗଲାଣି ସାର୍ ।
- ସାମନ୍ତ ହଁ, ସେଇଟା ମୁଁ ଭୁଲିଯାଇଛି । ଆପଣ ସେ ଫାଇଲ୍ ଦେଖି ଅର୍ଡରଟା କରିଦିଅନ୍ତୁ । ସମ୍ ଦାସ ନାଁଟା ଗୋପୀନାଥ ଭଳି ମନେହେଉଛି - ଭେରିଗୁଡ଼ ଟାପ୍ । ଇଣ୍ଡରଭିଭରେ ସବୁଠୁ ଭଲ କରିଥିଲା । ତା ନାଁରେ ଅର୍ଡରଟା ଇସୁ କରିଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଧନେଶ୍ୱର ଇଣ୍ଡରଭିଭ ପରେ ପରେ ଫାଇଲଟା ରେସ୍ ଅଫିସକୁ ଚାଲିଯାଇଛି ସାର୍ ।
- ସାମନ୍ତ (ହଠାତ୍ ଫୋନ୍ ରିଙ୍ଗ ହେଲା ସାମନ୍ତ ରିସିଭର ଧରିଲେ) ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ଏଥର କାଲ୍‌କାଟାରୁ ଫେରେ । ସେଇଟା ମନେ ପକାଇଦେବ - । ହ୍ୟାଲୋ - କିଏ ... ମି. ପଟ୍ଟଯୋଶୀ, ଭୁଲିଯାଇଛି ଭାଇ । ଏଇ ଦଶ ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ଯାଉଛି, ହଁ ....ହଁ ଓ.କେ. । (ସାମନ୍ତ ଫୋନ୍ ରିସିଭର ରଖିଦେଲେ)
- ସାମନ୍ତ ଭୋଲା ! ଡ୍ରାଇଭରକୁ କହ ଗାଡ଼ି ବାହାର କରୁ । ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ ମୁଁ ଟିକିଏ ପାଖକୁ ଗୋଟିଏ ଜରୁରୀ କାମରେ ଯାଉଛି । ଆଉ ବୋଧେ ଅଫିସ୍ ଆସିବାକୁ ସମୟ ହେବନାହିଁ । ଆପଣ ମୋ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କଥା ହେଡ୍ ଅଫିସକୁ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଧନେଶ୍ଵର   ଯେସ୍ ସାର୍ ।
 (ଧନେଶ୍ଵର ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି - ସାମନ୍ତ ଚାଲିଗଲେ
 ଭୋଳା ମନଶୁସିରେ ଗୀତଟିଏ ଗୁଣୁଗୁଣୁ ଗାଇ ଫେରିଛି)
 ଧନେଶ୍ଵର   ଭୋଳାନାଥ ।
 ଭୋଳା   ସାର୍ ।
 ଧନେଶ୍ଵର   ଏଇଟା ଅଫିସ୍ ବୋଲି ମନେ ଅଛି ତ ?
 ଭୋଳା   ସାର୍ ।
 ଧନେଶ୍ଵର   କ'ଣ ସାର୍ ?
 ଭୋଳା   ଖରାପ ଅଭ୍ୟାସ ସାର୍ ।
 ଧନେଶ୍ଵର   ଏଠି କାମକଲେ ସବୁ ଖରାପ ଅଭ୍ୟାସ ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
 ଭୋଳା   ଛାଡ଼ିଲି ସାର୍ । (ହଠାତ୍ ଯାଇ ଧନେଶ୍ଵର ବାବୁଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଚିପିବାକୁ
 ଲାଗିଛି) ।
 ଆପଣଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ବିଛୁଥିଲା ପରା ସାର୍ । ସାହେବ କ'ଣ ପବନ
 ଭଳିଆ ଆସି ତୋଫାନ୍ ଭଳିଆ ଚାଲିଗଲେ ସାର୍ ।
 ଧନେଶ୍ଵର   ତୁ ଅବାବେପାରୀ କାହାକି କିଣାରେ କାହିଁ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳେଉଛୁ । ତୁ
 ତୋ କାମରେ ମନ ଦେ ।
 ଭୋଳା   ଦେଲି ସାର୍ । ଗୋଟେ କଥା କହିବି ସାର୍ ?
 ଧନେଶ୍ଵର   କହ । ମୁଣ୍ଡ ଯେତେବେଳେ ମର୍ଦ୍ଦନ କରୁଛୁ ଏଇନା କେତେ କଥା
 ବାହାର କରିବୁ । କହ ..... ।
 ଭୋଳା   ଗୋଟେ ଆଡ଼ଭାନ୍ସ ପାର୍ସ୍ ଲେଖିଥିଲି ଯେ ସାର୍ ଆପଣ
 ଚାହିଁଲେ..... ।
 ଧନେଶ୍ଵର   ସାହେବ ଥିଲେ ସେ କଥା କହିଲୁନି ।
 ଭୋଳା   ଆପଣ ଚାହିଁଲେ ସାହେବ ଆଉ କେତେ ବାଟ ଆଜ୍ଞା । ଟିକିଏ
 ଦୟାକଲେ ଟଙ୍କାଟା ମିଳିଯାଆନ୍ତା ।
 ଧନେଶ୍ଵର   ସାହେବଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ମୁଁ ତ ପାରିବିନି ଭୋଳା ।
 ଭୋଳା   କି କଥା କହୁଛନ୍ତି । ଏ ଅଫିସରେ ଆପଣଙ୍କୁ କୋଉ କାମଟା
 ବଳେଇ ଯିବ ।

ଧନେଶ୍ଵର   ଆଡ଼ଭାନ୍‌ସଟା କୋଉଥି ପାଇଁ ଲେଖିଛୁ ?
 ଭୋଳା   ଆଜ୍ଞା ଶ୍ରୀ ଚିକିତ୍ସା କଥା ଯାହା ଲେଖିଛି ମିଛ ।
 ଧନେଶ୍ଵର   ତେବେ .....!
 ଭୋଳା   ପୁରୀ କୋଣାର୍କ ଆଡ଼େ ବୁଲିଯିବାକୁ ସେ ଆମର ଅନେକ ଦିନ
                  ହେଲା ଆଶା କରିଛନ୍ତି ଯେ.... ।
 ଧନେଶ୍ଵର   ଆଶା ତ ବୈତରଣୀରେ ଭୋଳାନାଥ ।
 ଭୋଳା   ସାର୍, ବୈତରଣୀ ଗୋଟାଏ କିବା ନଈ, ଆପଣ ଇଚ୍ଛା କଲେ
                  ପରା ସାତ ସମୁଦ୍ର ପାର କରିଦେଇ ପାରିବେ ।
 ଧନେଶ୍ଵର   ମାଗଣାରେ ମାଗଣାରେ ସାତ ସମୁଦ୍ର ପାର୍
                  ହୋଇପାରିବନି ଭୋଳା । ତା ପାଇଁ କିଛି ଗଙ୍ଗାକଳ
                  ଯୋଗାଡ଼ ନ କଲେ ।
 ଭୋଳା   ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କରି ଦେବି ଯେ ସାର୍ । ପେଟରେ ଭୋକ ମୁହଁରେ
                  ଲାଜ କରି ଲାଭ ନାହିଁ ସାର୍ । ପକେଟ୍ ଖାଲି ଆଜ୍ଞା ।
 ଧନେଶ୍ଵର   ପେଟେ କେମିତି ଫୁଲି ଉଠିବ ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା । ତୁ ଯା -
                  (ଟଙ୍କାଦେଇ) ସେଥିରୁ ଗୋଟେ ନେଇଆସିବୁ । ଆଉ ଦେଖ ତୁ
                  ଯେମିତି ପୁଣି ଭାଙ୍ଗ ଫାଙ୍ଗ ନ ପକାଉ ।
 ଭୋଳା   ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଚାଲିଲି ସାର୍ ।
                  (ଭୋଳା ଚାଲିଗଲା - କିଛି ସମୟ ପରେ
                  ଆସିଛି ଗୋପୀନାଥ)
 ଧନେଶ୍ଵର   ଆସନ୍ତୁ ଗୋପୀନାଥ ବାବୁ - ଆସନ୍ତୁ । ଆଉ ସବୁ ଭଲ ତ ।
 ଗୋପୀ   ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ସବୁ ଭଲ ନିର୍ଭର କରୁଛି ଆଜ୍ଞା ।
 ଧନେଶ୍ଵର   ଆରେ ମୂଳରୁ କହିଛି । ଆଜି ମଧ୍ୟ ସାହେବ ସାଥରେ କଥାଟା
                  ଫାଇନାଲ୍ ହୋଇଯାଇଛି (କାନପାଖରେ) ସାର୍‌ଙ୍କ କଥାଟା
                  ବୁଝିଦେଲେ ସବୁ ହୋଇଯିବ ।
 ଗୋପୀ   ଗାଁର ଘରବାଡ଼ି ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ଡ଼େଙ୍କା କରୁଛି ହେଲେ ଆପଣଙ୍କ
                  କହିବା ମୁତାବକ ଯୋଗାଡ଼ ହୋଇପାରୁନି ।

ଧନେଶ୍ଵର   ସେଇଟା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । କେବଳ ମୁଁ
ଆପଣଙ୍କ କଥା ବୁଝିଛି ବୋଲି ସାର୍‌ଙ୍କୁ ପ୍ରେସ୍ କରିବା କଥା । ନ
ହେଲେ ତ ମୋ ପାଖକୁ ଯେତେ ଇଞ୍ଜରଭିଉ ଦେଇଥିଲେ ଅଧିକାଂଶ
ଧାର୍ଯ୍ୟହୀନ ।

ଗୋପୀ   ମୋତେ ଆଉ କିଛି ଦିନ ସମୟ ଦିଅନ୍ତୁ । ଯାଇ ଟ୍ରେଞ୍ଜା କରି
ଦେଖିବି ।

ଧନେଶ୍ଵର   ସମୟ ମାନେ, ସାହେବ କଲିକତାରୁ ଫେରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ତାଠୁ
ବେଶୀ ସମୟ ଦେଇହେବନି । ତାପରେ ବଡ଼ ବଡ଼ିଆ କଥା ।
ସେମାନେ ଯାହା ଚାହୁଁବେ କରିପାରିବେ । ଆପଣ ତ ସବୁ
ଜାଣିଛନ୍ତି । ଯାଆନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ କୋଟିଏ ଖଣ୍ଡେ ଯୋଗାଡ଼ କରନ୍ତୁ ।
ଜଏନ୍ କଲ୍ୟାଣରେ ବରଂ ବାକିଟା ଦରମାରୁ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ
ଦେଇଦେବେ ।

ଗୋପୀ   ମୁଁ ତା ହେଲେ ଆସୁଛି ଆଜ୍ଞା ।

ଧନେଶ୍ଵର   ହଁ, ଯାଆନ୍ତୁ । ସାହେବ ଆଉ ସପ୍ତାହରେ ଫେରିବେ । ତା ପୂର୍ବରୁ
ଯେମିତି ହେଲେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ । ମୁଁ ତ ଅଛି, ଦେଖିବିନି ।

ଗୋପୀ   ନମସ୍କାର ।

ଧନେଶ୍ଵର   ହଁ ଆସନ୍ତୁ । ନମସ୍କାର ।

(ଗୋପୀ ଡାଲିଯାଇଛି - ଆସିଛି ଭୋଲା)

ଭୋଲା   ବହୁତ ଭଲ ଲୋକ ଆଜ୍ଞା । ଆଜିକାଲି ପିଲାଙ୍କ ଭଳି ନୁହେଁ ।
ଆମରି ସାଇରେ ପାଗଳା ମାଷ୍ଟର ଘରେ ରହନ୍ତି ।

(ଭୋଲା ପକେଟ୍ ଭିତରୁ ବୋତଲଟିଏ ବାହାର କରିଦେଇଛି)

ଧନେଶ୍ଵର   ଭୋଲା, ତୁ ବାହାରକୁ ଯା, ଦେଖୁଥା ସାହେବ ପୁଣି ଫେରିପାରେ ।

ଭୋଲା   ଆଉ ଅଫିସ୍ ଆସିବେନି ବୋଲି ପରା କହିଗଲେ ସାର୍ । ଆପଣ
ନିର୍ଭରରେ ଚାଲନ୍ତୁ, ମୁଁ ବାହାରେ ଅଛି ।

(ଧନେଶ୍ଵର ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲାସ୍ ବାହାର କରି
ମଦଡାଳି ପିଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଭୋଲା

ଖଣ୍ଡେ ବିଡ଼ି ଲଗାଇ ବାହାରକୁ ଗଲା । କିଛି
ସମୟ ପରେ ବାହାରୁ ଭୋଳାର ପାଟି
ଶୁଣାଗଲା)

ଭୋଳା ଆରେ ବାବୁ ମନାକଲି ପରା । ଆଜି ଅଫିସରେ କେହି ନାହାନ୍ତି ।
ଆଜ୍ଞା ଲୋକ ଆପଣ ।

(ଆଗେ ଆଗେ ପରେଣ ତା ପଛେ ପଛେ ଭୋଳାର ପ୍ରବେଶ)

ଭୋଳା ଆପଣ କାହାକୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି କହିଲେ, ସାହେବ
ତ ନାହାନ୍ତି ।

ପରେଣ ସାହେବଙ୍କ ପାଖରେ ମୋର କାମ ନାହିଁ ।

ଭୋଳା ତା ହେଲେ କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ?

ପରେଣ ଅଫିସରେ କିଏ ତ ହେଲେ ଥିବେ ।

ଭୋଳା ଖାଲି ଜେ ଓ ସାର୍ ଅଛନ୍ତି ।

ପରେଣ ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ ତ, ବେଶ ଡାଙ୍ଗରି ପାଖରେ ଚାଲିଯିବ ।

ଭୋଳା ଏବେ ସେ କାହାକୁ ଦେଖା କରିପାରିବେନି ।

ପରେଣ ପାରିବେ । ସବୁ ହୋଇପାରିବ । ମୋ ପାଇଁ କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବନି ।
ବାଟ ଛାଡ଼ିଲ ।

ଭୋଳା ନାଁ, ଆଜ୍ଞା ଟିକିଏ ରୁହନ୍ତୁ ମୁଁ ପଢ଼ାରି ଆସେ ।

(ଭୋଳା ଯାଉଥିଲା କିନ୍ତୁ ତାକୁ ପଛକୁ କରି ପରେଣ ଚାଲିଗଲା)

ପରେଣ ନମସ୍କାର ସାର୍ । ଚଲାନ୍ତୁ ଚଲାନ୍ତୁ ସାର୍, ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହବାର
କଣ ଅଛି । ବର୍ଷ ଯଦି ଅଧିକ ଅଛି ମୋତେ ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ସାର୍ ।
ପାଠ ପଢ଼ିଲା ବେଳେ ବାପାଙ୍କ ପଇସାରେ ଅନେକ ପିଇଥିଲି ସାର୍,
ଏବେ ବେକାର ଜୀବନ ଭିତରେ ଆଉ ସୋମରସ ସେବା
ଭାଗ୍ୟରେ ବିଶେଷ କୁଟୁନି ସାର୍... । ଆହା ମୋତେ ନ ଦେଲେ
ନାହିଁ ସେ ସବୁ ରଖିଦେଲେ କାହିଁକି ସାର୍ ।

ଧନେଶ୍ୱର ଆପଣ ?

ପରେଣ ଚିହ୍ନି ପାରୁନାହାନ୍ତି ସାର୍ । ତ୍ରୁପଲ ପି ସାର୍ । ମାନେ ପି.ପି.ପି. ଓରଫ୍
ପରେଣପ୍ରସାଦ ପରିଜା । ସାର୍ ତଥାପି ଚିହ୍ନିପାରୁନାହାନ୍ତି ସାର୍ ।

ଧନେଶ୍ୱର   ନାଁ .... ଚିହ୍ନିଲାଭଳି ମୋର କାହିଁ ମନେ ହେଉନି ।
ପରେଶ   ମୋର କିନ୍ତୁ ଥରେ ଦେଖା ହୋଇଗଲେ , ଏଇଠି ଫଟୋ ରହିଯାଏ
ସାର୍ । ଏ ସବୁ ଆଗରୁ ହଉ ନ ଥିଲା ସାର୍ । ମୁଁ ବି ଆପଣଙ୍କ
ଭଳି ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି । କିନ୍ତୁ ରଶିକେଶରୁ ଜଣେ ସିଦ୍ଧବାବାଙ୍କ
କୃପାରୁ ସେ ରୋଗଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଲ ହୋଇଯାଇଛି ସାର୍ ।

ଧନେଶ୍ୱର   ଆପଣ ଆଗରୁ ଏଇ ଅଫିସକୁ କେବେ ଆସିଥିଲେ ?
ପରେଶ   ଆସିଥିଲି ସାର୍ । ଆପଣଙ୍କ ଷ୍ଟୋର ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ପୋଷ୍ଟର ଇଣ୍ଟରଭିଉ
ଦେବାକୁ ଆସି ଇଣ୍ଟରଭିଉ ବୋର୍ଡକୁ ଡୋବା ଡୋବା କରି ଯାଇଥିଲି
ସାର୍ । ଅଧିନ ସେଇ ଟ୍ରିପଲ ପି. ସାର୍ ।

ଧନେଶ୍ୱର   ଆପଣଙ୍କର ମୋ ପାଖରେ କାମ କିଛି ଅଛି ?
ପରେଶ   ଏ ଦୁନିଆଁରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ପାଖରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷର
କିଛି ନା କିଛି କାମ ଅଛି ସାର୍ । ମୋର ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ କାମ
ଅଛି । ଆପଣଙ୍କର ମୋ ପାଖରେ କାମ ଅଛି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର
ସେବା କରିପାରିବି , ଆପଣ ମୋ ସେବା କରିପାରିବେ
ହେଲେ..... ।

ଧନେଶ୍ୱର   ଆପଣ କଣ କହୁଛନ୍ତି ମୁଁ ତ କିଛି ବୁଝିପାରୁନି ?
ପରେଶ   ଧୀରେ ଧୀରେ ବୁଝିଯିବେ ସାର୍ । ଥରେ ଦିଅର ଦେଖା ସାକ୍ଷାତରେ
କିଏ କଣ କାହାକୁ ବୁଝିପାରେ । ତା ପାଇଁ ସମୟ ଦରକାର । ତା
ପରେ ଯାଇ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଫଗ୍ ବେଦେର କ୍ଲିଅର ହୋଇଯାଏ
ସାର୍ । ହେ. ହେ. ବସୁଛି ସାର୍ । (ଗୋଟିଏ ଚୌକୀ ଟାଣିଆଣି
ବସିଯାଏ ।)

ଧନେଶ୍ୱର   ଆପଣଙ୍କ କାମଟା କଣ ପ୍ରଥମେ କହିଲେ ?
ପରେଶ   ହେ.. ହେ... । ସିଧା କହିବି ସାର୍ ?

ଧନେଶ୍ୱର   ମାନେ ?
ପରେଶ   ମାନେ ସବୁବେଳେ କଥାଟାକୁ ବଙ୍କାଇ ବୁଲେଇ କହିବା ପିଲାଦିନର
ମୋର ଗୋଟାଏ ବ୍ୟାତୀତ୍ୟ ସାର୍ । ସେଇଥିପାଇଁ ଅନେକଙ୍କୁ

ବେଳେବେଳେ ଗାଳି ଶୁଣିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ସାର୍ ।
 ଧନେଶ୍ୱର ଓଃ, ଆପଣଙ୍କର ଯାହା କହିବା କଥା ସିଧା କହୁଛୁ ।
 ପରେଣ ମୋର ସେଇ ଷ୍ଟୋର ଆସିସଞ୍ଜାଣ୍ଟ ପୋଷ୍ଟି ଦରକାର ସାର୍ ।
 ଧନେଶ୍ୱର ସେଟା ଫିଲ୍‌ପ୍ ହୋଇଗଲାଣି ଆଉ ଭେକାନ୍‌ସି ନାହିଁ ।
 ପରେଣ ସେଥିରେ କ'ଣ ଅଛି ସାର୍ । ଆପଣ ଟାହୁଁଲେ ଆଉ ଭେକାନ୍‌ସି
 ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବେ ସାର୍ ।
 ଧନେଶ୍ୱର ନାଁ, ସେ କ୍ଷମତା ମୋର ନାହିଁ ।
 ପରେଣ ଆପଣ ଟାହୁଁଲେ ସବୁ ହୋଇପାରିବ ସାର୍ । ଆପଣ ଟ୍ରେଣ୍ଡିଂକଲେ
 (ହଠାତ୍ କାନପାଗକୁ ଯାଇ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍‌ କରୁକଣ ଗୁମ୍‌ମାସ୍‌ କହିଗଲିଲି)
 ଧନେଶ୍ୱର ନାଁ, ନାଁ, ଏ ସବୁ ଏଠି ଚଳିବନି । ଆପଣ ଦୟାକରି ଗଲେ ।
 ପରେଣ ମୋତେ ଏମିତି ନିରାଶ କରୁଛନ୍ତି ସାର୍ ।
 ଧନେଶ୍ୱର ଆପଣ ଯିବେ ନା ଏଠି ଫାର୍‌ସ୍‌ କରୁଥିବେ । ଭୋଲା-ଭୋଲା
 (ଭୋଲା ଆସିଛି)
 ଭୋଲା ଟାଲିଲେ ବାବୁ ଟାଲିଲେ (ଠେଲି ନେଉଛି)
 ପରେଣ ଠିକ୍‌ ଅଛି ସାର୍ । ଏତେ କହିବି ମୋତେ ନିରାଶ କରୁଛନ୍ତି ସାର୍ ।
 ଏ ଜୀବନ ସାରି ଦେବାକୁ ଏଇ ଦେଶରେ ଟ୍ରେନ୍‌ ଲାଉନର ଅଭାବ
 ନାହିଁ ସାର୍ । ନିଶ୍ଚୟ ସୁଇସାଇଡ୍‌ କରିଦେବି । ନିଶ୍ଚୟ ସାରିଦେବି
 ସାର୍- ନିଶ୍ଚୟ ।

(ପରେଣକୁ ଭୋଲା ଟାଣି ଟାଣି ନେଇଯାଇଛି-
 ମଞ୍ଚ ଅନ୍ଧକାର ହୋଇଛି ଏବଂ ସେଇ ଅନ୍ଧାର
 ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେନ୍‌ ଦୂର ଗତିରେ
 ଟାଲିଯିବାର ଶବ୍ଦ ଭାସିଆସିଛି) ।

ଦୃଶ୍ୟ - ୩

- ଗୋପୀର ଘର -

ସମୟ - ସକାଳ

(ମାଧବୀ ଗୋଟିଏ ଆଗାତି ଧରି ପ୍ରବେଶ
କରିଛି - ଦେଖିଛି କେହି ନାହାନ୍ତି ଭିତରକୁ
ଯାଇଛି ପୁଣି ଫେରି ଆସି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ
ମାଞ୍ଜର କାକା ପଶି ଆସିଛନ୍ତି)

- ମାଞ୍ଜର   କିଏ ? ଭିତରେ କିଏ ?
ମାଧବୀ   (ନୀରବ ରହିଛି) ।
ମାଞ୍ଜର   ମୋ କଥାର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ କାହିଁକି ? କ'ଣ ମତଲବ୍ ନେଇ
                                  କେହି ନ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଏ ଘରେ ପଶିଥିଲୁ ! କବାଟ୍
                                  ଦେ ।
ମାଧବୀ   କିନ୍ତୁ ସାମ୍ନା ପାନ ଦୋକାନୀ କହିଲା, ଏଇଟା ମାଞ୍ଜର କାକାଙ୍କ
                                  ଘର- ଏଇଠି ଗୋପୀବାବୁ ଉଡ଼ାରେ ରହନ୍ତି ।
ମାଞ୍ଜର   ସେ ସବୁ ବାଜେ କଥା । ଏଠି କୌଣସି ଗୋପୀନାଥ ରହୁନାହାନ୍ତି ।
ମାଧବୀ   ମୋର ବୋଧହୁଏ ଭୁଲ୍ ହୋଇଯାଇଛି ..... ।
ମାଞ୍ଜର   ବୋଧହୁଏ ନୁହେଁ । କାଣି କାଣି ଏମିତି ଗୋଟାଏ ବାହାନା ଦେଖାଇ
                                  ଏ ଘରୁ କିଛି ଗୋଟେ ଉଠେଇ ଚାଲି ଯାଇଥାନ୍ତୁ । ନାହିଁ... ?
ମାଧବୀ   ନା, ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ । ଡୋରୀ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ

ମୁଁ ଏଠି ପଶି ନ ଥିଲି ।

ମାଷ୍ଟର   ସେ ଅଭିନୟ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ଦେଖେଇବୁ । ମୁଁ ତୋତେ ପୋଲିସ୍‌ରେ
ଦେବି ।

ମାଧବୀ   ଦେଖନ୍ତୁ ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ।

ମାଷ୍ଟର   କାହାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବି । ଜଣେ ଏଇମିତି ମୋ ଘରେ ପଶି ଅଭିନୟ
କରିଥିଲା, ଆଉ ମୁଁ ବି ତାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିଥିଲି । ହେଲେ ସେ
କଣ କଲା .... ଏ ଘରୁ ସର୍ବସ୍ୱ ଲୁଟିନେଇ କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲା -
ମୁଁ ତୋତେ ନିଶ୍ଚୟ ପୋଲିସ୍‌ରେ ଦେବି ।

ମାଧବୀ   ନାଁ, ମୁଁ ଡ଼ୋରୀ କରିନି କି ମୋର ବି ସେମିତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ଥିଲା ।

ମାଷ୍ଟର   ମିଛ କଥା । ମୋହରି ପାଖରୁ ଗୋଟାଁକୁ ଡ଼ୋରାଇ ନେବାକୁ ତୁ
ଏଠିକୁ ଆସିନୁ ? କବାବ୍ ଦେ ?

ମାଧବୀ   ମାଷ୍ଟର କାକା - ଆପଣ - !

(ମାଷ୍ଟର କାକା ହୋ! ହୋ! ହୋଇ ହସି ଉଠିଛନ୍ତି -

ମାଧବୀ ଯାଇ ପାଦଧୂଳୀ ନେଇଛି) ।

ମାଷ୍ଟର   ହେଲା ହେଲା ମା ମାଧବୀ । ଏଇ ସକାଳ ବେଳା ଟ୍ରୋନରେ
ଆସିଲୁ ନା ? ଟିକିଏ ମକା କରିବାକୁ ଯାହା ଅଭିନୟ କଲି-
ମୋତେ କ୍ଷମା ଦେବୁ ମା । ହେଲେ ଦେଖିଲି ତୁ ଭୁବନି ମାଷ୍ଟରର
ଠିକ୍ ଝିଅ । ବାପା ଯେମିତି ନିର୍ଭିକ, ତୁ ବି ସେମିତି । (ପୁଣି
ହସିଉଠିଛନ୍ତି) । ଯା ମା, ଘର ଭିତରକୁ ଯା, ଗୋଟାଁ ଟିଭସନକୁ
ଯାଇଛି ଏବେ ଫେରିବ । ଯା - ଗୋଡ଼, ହାତ ଧୋଇ ବିଶ୍ରାମ ନେ ।
ମୁଁ ବଜାରରୁ ତୋ ପାଇଁ କିଛି ଜଳଖିଆ ନେଇଆସେ ।

(ମାଷ୍ଟର ବାହାରକୁ ଓ ମାଧବୀ ଆଗାଦି ଧରି
ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଏ ଏବଂ କିଛି ସମୟ ପରେ
ମାଧବୀ ଫେରିଆସେ ଏବଂ ଘରର ଜିନିଷ
ସଜାଡ଼ିବାକୁ ଲାଗେ । ବାହାରୁ ଆସେ ଗୋଟାଁ)

ଗୋପୀ ତୁମେ କେତେବେଳୁ ମାଧବୀ ?
 ମାଧବୀ ସକାଳ ଟ୍ରୋନରେ ଆସିଲି ।
 ଗୋପୀ ଏକା ଏକା ?
 ମାଧବୀ ହଁ ।
 ଗୋପୀ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ନିଜେ ଯାଇ ତୁମକୁ ନେଇଆସିବି ବୋଲି ଚିଠିରେ
 ଲେଖିଥିଲି ।
 ମାଧବୀ ସେ ଚିଠିରେ ଡାକିରୀ ପାଇସାରିଲା ପରେ ନେଇଆସିବ ବୋଲି
 ଲେଖିଛି ।
 ଗୋପୀ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କଲୁନି କାହିଁକି ?
 ମାଧବୀ ଗାଁରେ ନିରାପଦରେ ରହିହେଉନି । ତାପରେ ନିକଟରେ ତୁମକୁ
 ଡାକିରୀ ମିଳିଯିବ, ତାର କୌଣସି ମାନେ ନାହିଁ ।
 ଗୋପୀ ଏଥର ନିଶ୍ଚୟ ମିଳୁଛି ।
 ମାଧବୀ ଗତ ଡାରିବର୍ଷ ହେଲା ଏଇକଥା ଅନେକଥର ଶୁଣୁଛି ।
 ଗୋପୀ ଗାଁରେ ଘରବାଡ଼ି ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ଦାଦାଙ୍କୁ ଚିଠି ଲେଖିଛି । ସେଇଠୁ
 କିଛି ଟଙ୍କା ମିଳିଯିବ ବୋଲି ଦାଦା ଚିଠି ଲେଖିଛନ୍ତି । ସେ ଟଙ୍କା
 ଦେଇ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଡାକିରୀ ପାଉଛି ।
 ମାଧବୀ ତୁମର ଡିହ କିନ୍ତୁ ବିକ୍ରୀ ହୋଇପାରୁନି ।
 ଗୋପୀ କାହିଁକି ?
 ମାଧବୀ ମୁଁ ମନା କରିଦେଇଛି ।
 ଗୋପୀ ତମେ ମନା କରିଦେଇଛ ? ତମେ କଣ ଜାଣିନ ଯେ ଏଇ ଟଙ୍କାଟା
 ଉପରେ ମୋର ଡାକିରୀ ରବିଷ୍ୟତ ସବୁ ନିର୍ଭର କରୁଛି ।
 ମାଧବୀ ପରଶ ଦୁକାର ଟଙ୍କାର ସେଇ ସଂପତ୍ତିକୁ ଧନୀ ସାଧୁ ମୋଟେ ଦଶ
 ଦୁକାର ଟଙ୍କା ଦେବ ବୋଲି ରୁଜି ହେଲା । ତାପରେ ତୁମର ଭିନାମାଟିଟା
 ଏମିତି ଭାବରେ ବିକ୍ରୀ ହୋଇଯିବାଟା ମୁଁ ଯମ୍ୟ କଲିନି ।

- ଗୋପୀ   ତମ ପସନ୍ଦ ଅପସନ୍ଦ ଉପରେ ମୋ ଜୀବନଧାରା ବଦଳିଯିବ ବୋଲି
କେମିତି ଭାବି ପାରିଲି । ତମକୁ ସେ ଅଧିକାର ଦେଲା କିଏ ?
- ମାଧବୀ   ଅଧିକାରକୁ ହାସଲ କରିବାକୁ ତୁଏ ବୋଲି ପିଲାଦିନେ ତୁମେ
ଅନେକଥର କହିଛ ।
- ଗୋପୀ   କହିଥାଇ ପାରେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ସମୟ ସୁଅରେ ସେ ସବୁ
ମୂଲ୍ୟବୋଧ ବଦଳିଯାଇଛି । କାଲିର ସତ୍ୟ, ଆଜିର
ଦିବାଲୋକରେ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେଇଯାଇଛି ।
- ମାଧବୀ   ସେ ସବୁ ବଦଳି ଯାଇପଛେ ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ତୁମେ କେବେ
ବଦଳି ଯାଇ ପାରିବନି । ତୁମର ଟଙ୍କା ଦରକାର । ମୁଁ ଟଙ୍କା
ଧରି ଆସିଛି ।
- ଗୋପୀ   ତମେ ଟଙ୍କା ଧରି ଆସିଛ ?
- ମାଧବୀ   ହଁ ବାପା ମରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏତକ ଟାଙ୍କ ପାଣ ବୁକରେ
ରଖିଯାଇଥିଲେ । ମୋରି ବାହାଘରରେ ଏତକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ବୋଲି
କହି ଯାଇଥିଲେ ।
- ଗୋପୀ   କିନ୍ତୁ ଆମର ବାହାଘର ଯେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଇନି ।
- ମାଧବୀ   ବାହାଘର ତୁମେ କାହାକୁ କହୁଛ । ଭୋଜିଭାତ, ରୋଷଣୀ, ମଙ୍ଗଳ
ମହୁରୀ ନା ବ୍ରାହ୍ମଣର ମନ୍ତ୍ର । ସେ ସବୁରେ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ ।
- ଗୋପୀ   ତମର ବିଶ୍ୱାସ ନ ଥାଇ ପାରେ । କିନ୍ତୁ ସମାଜ ତ ଯୁଁକୁ ଗ୍ରହଣ
କରିବ ନାହିଁ ।
- ମାଧବୀ   ସାମାଜିକ ସ୍ୱୀକୃତି ଅପେକ୍ଷା ମନର ସ୍ୱୀକୃତିକୁ ମୁଁ ଅଧିକ ସମ୍ମାନ
ଦିଏ । ଆମେ ପରସ୍ପରକୁ ଯଦି ଭଲପାଉଛେ- ଯଦି ପରସ୍ପର
ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇଯାଉଛେ- ତା'ଠାରୁ ଭଲି ପବିତ୍ର ବନ୍ଧନ
ଆଉ କ'ଣ ଅଛି ବୋଲି ଭାବୁଛ ? ଦେଖ, ଏଇ ଟଙ୍କାଟା ମୋଠୁ
ଦାନ ନ ଭାବି ଧାର ହିସାବରେ କ'ଣ ଗ୍ରହଣ କରିବନି ?

ଗୋପୀ

ମାଧବୀ .....!

(ଗୋପୀ ଆବେଗଭରା କଣ୍ଠରେ ମାଧବୀ ଡାକି
ହାତ ବଢ଼େଇ ଦେଇଛି । ମାଧବୀର ଆଖି
ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁରେ ସଜଳ ହୋଇ ଉଠିଛି ଏବଂ ସେ
ବି ହାତ ବଢ଼େଇ ଦେଇଛି । ହଠାତ ଏକ ମଧୁର
ସଂଗୀତର ଧ୍ବନି ଶୁଣାଯାଇଛି । ବାହାରୁ ମାଷ୍ଟର
କାକାଙ୍କର ପାଟି ଶୁଣାଯାଇଛି) ।

ମାଷ୍ଟର

ମୁଁ ମୂଳରୁ କହୁ ନ ଥିଲି ଗୋପୀନାଥ । ବିଚାରୀକୁ ପାଖକୁ ନେଇ
ଆ । ଏ ଘର ପୁରି ଉଠିବ । ସିଏ ପରା ମା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ।

(ମାଧବୀ ଲାଜେଇଯାଇ ଭିତରକୁ
ଟାଲିଗଲା ।)

ଆରେ ପାଗଳି ଶୁଣି ଯା ..... ।

ମାଧବୀ

(ଫେରି ଆସିଛି .... ।)

ମାଷ୍ଟର

(ହାତରେ ଧରିଥିବା ପୁଡ଼ିଆଟି ବଢ଼େଇଦେଇ) ଏଇ ଘରେ ତୁ
ପ୍ରଥମେ ପାଦ ଦେଲୁ ମୁହଁ ମିଠା କରିବୁନି । ନେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟି
ଦେ .... (ମାଧବୀ ଭିତରକୁ ଟାଲିଯାଇଛି) ।

ମାଷ୍ଟର

ଟଙ୍କା ପାଇଲେ ପରା ସେମାନେ ଡାକିରୀଟା ଦେଇଦେବେ ବୋଲି
କହିଛନ୍ତି । ତୁ ଡେରି ନ କରି ଆଜି ଟାଲିଯା ଆଉ ହାତେ ହାତେ
ଅର୍ଚ୍ଚରଙ୍ଗ ନେଇଆ... । ମା. ମାଧବୀ (ଭିତରକୁ ଯାଇଛି) ।

(ଗାଇପ ଶବ୍ଦ ସଙ୍ଗେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଆଲୋକର ରଙ୍ଗ ବଦଳିଯାଏ ।

ଗୋପୀର ମୁହଁରେ ହସଖେଳି ଉଠେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଲୋକ କମିଯାଏ ।
ଟାଇପ୍ ରାଇଟର ଶବ୍ଦ ଉଠିଆସେ ଏବଂ ଗୋପୀ ଘରର ଜେନରୁ
ଆଲୋକ ଲିଭିଯାଏ ଓ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଜୋନରେ କଳିଉଠେ ।

ସ୍ୱପ୍ନ ବିଳାସ ଦୃଶ୍ୟ

ଅଦୃଶ୍ୟ ଆଭ୍ୟନ୍ତର

(ଦେଖାଯାଏ ମି. ସାମନ୍ତ ତେୟାର ଉପରେ ବସି
କଣ ଗୋଟେ ଫାଇଲରେ ଦସ୍ତଖତ କରୁଥାନ୍ତି ଓ
ପାଖରେ ଗୋପୀନାଥ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ)

ମି. ସାମନ୍ତ I am really proud up you Mr. Gopinath. ଗୋଟିଏ ମାସ
ଭିତରେ ତୁମେ ଯେମିତି ସିନସିୟରିଟି ଦେଖାଇ ପାରିଛ ସତରେ
ମୁଁ ବହୁତ ଖୁସି । ଏମିତି ଭାବରେ କାମ କରି ଡାଲିଲେ ତୁମର
ଭବିଷ୍ୟତ ନିଶ୍ଚୟ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ ହେବ ।

ଗୋପୀ ସେ ସବୁ ଆପଣଙ୍କର ଶୁଭେଚ୍ଛା ପାଇଁ । ମୁଁ କେବଳ କାମ କରି ଚାଲିଛି ।
ସାମନ୍ତ ନା, ତମ ଉପରେ ଭରବାନଙ୍କର ଆଶିର୍ବାଦ ରହିଛି, ତମେ କାମ
କରି ଡାଲ ।

ଗୋପୀ ସାର୍ ।

ସାମନ୍ତ ମୋର ମତ କ'ଣ କାଣ ଗୋପୀନାଥ । କମ୍ପାନୀ ଯେମିତି ପ୍ରତ୍ୟେକ
କର୍ମଚାରୀଙ୍କର କର୍ମସଂସ୍ଥାନର ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରୁଛି, ତମେ
ସମସ୍ତେ ଯେମିତି କମ୍ପାନୀର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଲାଗିପଡ଼ । ତାର ରିଜର୍ଟ
ନିଶ୍ଚୟ ମିଳିବ । ଯାଅ..... ।

ଗୋପୀ (ଡାଲିଯାଇଥିଲା)

ସାମନ୍ତ ଗୋପୀନାଥ, ନିଅ ତୁମର ପ୍ରଥମ ମାସର ପେ ପ୍ୟାକେଟ୍ । ମୁଁ
ଆଜି ନିଜ ହାତରେ ଦେଉଛି । ଆଉ ବଡ଼ଭାଇ ହିସାବରେ ଗୋଟେ
ଅନୁରୋଧ ବି କରୁଛି ।

ଗୋପୀ ସାର୍ ।

ସାମନ୍ତ ଯେତେ ଯାହା ଅସୁବିଧା ହେଲେ ବି ଏଇ ପ୍ରଥମ ମାସରୁ କିଛି
କିଛି ସେଭ୍ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । ଆଉ ସବୁବେଳେ ତାକୁ
ଝିକ କର । ଦେଖିବ ତୁମର ପାରିବାରିକ ଜୀବନ କେତେ ସହଜ
ସୁନ୍ଦର ହୋଇ ହସି ଉଠିବ ।

ଗୋପୀ
ସାମନ୍ତ

ଆପଣଙ୍କ କଥା ସବୁଦିନ ମନେ ରହିବ ସାର୍ ।
(ଉଠିପଡ଼ି) Wish you best of luck. ଆସୁଛି ।

(ସାମନ୍ତ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି - ଗୋପୀ ମୁହଁରେ ହସ
ଖେଳିଉଠେ, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଫିସ୍ କୋନରୁ
ଆଲୋକ ଲିଭିଯାଏ ।)

(ସ୍ୱପ୍ନ ବିଳାସ)

ଗୋପୀର ଘର - ସମୟ ସଂଧ୍ୟା

(ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ସୁଇଚର ବୁଣି ବୁଣି ଆସେ
ମାଧବୀ । ମୁହଁରେ ଗୀତର ସ୍ୱର ଲାଗିଥାଏ -
ଗୋପୀ ଗୋଡ଼ ଚିପି ଚିପି ପ୍ରବେଶ କରିଛି ଏବଂ
ମାଧବୀର ଅକାଶତରେ ତା କାନ ପାଖରେ ପାଟି
କରି ଉଠିଛି - ମାଧବୀ ଚମକି ପଡ଼ିଛି)

ଗୋପୀ
ମାଧବୀ
ଗୋପୀ
ମାଧବୀ

ଗୋପୀ
ମାଧବୀ
ଗୋପୀ
ମାଧବୀ

ହେଇ (ଅପେକ୍ଷାକୃତ ବଡ଼ ପାଟିରେ)

(ଚମକି ପଡ଼ିଛି) ।

ଏମିତି ଚମକି ପଡ଼ିଲ ଯେ ।

ଆହାରେ ମୋ ବୀର ପୁରୁଷ । ଅନ୍ତନକ କାନ ପାଖରେ ପାଟିକଲେ
କିଏ ଚମକି ନ ପଡ଼ିବ ଯେ ।

(ହାତ ଧରିନେଇ) ସତେ ?

(ହାତ ଛଡେଇ ନେଇ ଦୂରେଇ ଯାଇଛି) ।

ଏମିତି ଦୂରେଇ ଯାଇଛ ଯେ.....!

କାହିଁକି .... କେବେ ପାଖକୁ ଡାକିଛ ? ବରଂ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟାହୀନା
ଭଳିଆ ନିଜେ ଯେତେବେଳେ ଆସିଗଲି ଦୂର୍ ଦୂର୍ ମାର୍ ମାର୍
କରି ସବୁବେଳେ ଦୂରେଇ ଦେଇଛ ।

ଗୋପୀ
ମାଧବୀ
ଗୋପୀ

ସେଇ ଭୁଲ୍ ପାଇଁ ଏଇ ଦେଖ କାନ ଧରୁଛି । ଏଥର ପାଖକୁ ଆସିବନି ?
କ'ଣ କହିବା କଥା କହୁନା । ସେଠି କହିଲେ ବି ଶୁଣି ପାରିବି ।
(ପାଖକୁ ଆସି) ଦେଖ ମୁଁ ଆଜି ପ୍ରଥମ ମାସର ଦରମା ପାଇଛି ।

(ଟଙ୍କାରୁ କିଛି ବାହାର କରି ଥରକୁ ଥର ଦେଇଛି) ଦେଖ ଏଇଟା ମାଷ୍ଟର କାକାଙ୍କ ନୂଆ ଡ୍ରେସ ପାଇଁ, ଏଇଟା ଚୁମ ପାଇଁ, ଏଇଟା ମୋ ପାଇଁ । ଏଇଟା ଆମ ଦୁହଁଙ୍କ ପାଇଁ । ମାନେ ଘରଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ । ଆଉ ଏଇଟା ଆମ ଦୁହଁଙ୍କର "କା" ପାଇଁ ।

ମାଧବୀ

କା ? ଆମ ଦୁହଁଙ୍କର କା ପାଇଁ ମାନେ ?

ଗୋପୀ

"କା"ମାନେ , ତୁମେ ଆଉ ମୁଁ ହୋଇ ଯିଏ ଆଗକୁ ଆସିବ ତା ପାଇଁ । ତଥାପି ବୁଝିପାରିଲାନି (ହାତରେ ପିଲା ଖେଳେଇବାର ଅଭିନୟ କରି) କୁଆଁ କୁଆଁ ।

(ସଙ୍ଗେ ଦୁହେଁ ହସି ଉଠିଛନ୍ତି । ମାଧବୀ ଟଙ୍କା ନେଇ ଭିତରକୁ ଚାଲି ଯାଇଛି, ସେଇ ହସ ଭିତରେ ପୁଣି ଆଲୋକ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କମିଆସୁଛି ଓ ଟାଇପ୍ ରାଇଟର ଶବ୍ଦ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ବଢ଼ିଚାଲିଛି ।)

ସ୍ୱପ୍ନ ବିଳାସ ଶେଷ

(ଗୋପୀ ସେଇମିତି ଏକା ଏକା ବସି ହସି ଚାଲିଛି ।)

ମାଧବୀ

(ହଠାତ୍ ପଣି ଆସିଛି) ଆରେ ଏଠି ଏକା ଏକା ବସି ପାଗଳଭଳି ହସୁଛ କାହିଁକି ?

ଗୋପୀ

(ସ୍ୱପ୍ନ ରାଜ୍ୟରୁ ଫେରିଆସି) ଏଁ ନାଁ... ଏମିତି..... ।

ମାଧବୀ

କ'ଣ ମ । ଏଁ ନାଁ ଏଇମିତିର ଅର୍ଥ କଣ ?

ଗୋପୀ

ମାଷ୍ଟର କାକା କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ?

ମାଧବୀ

ଭିତରେ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ?

ଗୋପୀ

ଭାବୁଛି ଶୁଭସ୍ୟ ଶିଫ୍ଟ । ଟଙ୍କାଟା ନେଇ ଏଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କମ୍ପାନୀ ଅଫିସକୁ ଚାଲିଗଲେ ଭଲ ହେବ । ଭିତରକୁ ଆସ ତ ।

(ଗୋପୀ ଚାଲିଯାଏ । ମାଧବୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହେ । ମଞ୍ଚ ଅନ୍ଧକାର ହୁଏ) ।

❖❖❖

ଦୃଶ୍ୟ - ୪

- ଅଫିସ୍ ଜୋନ୍ -

ସମୟ - ସକାଳ

(ବସିଛନ୍ତି ସାମନ୍ତ - ଗୋଟିଏ ଡିଓ ଉପରେ
ଦସ୍ତଖତ କରୁଛନ୍ତି ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି
ଧନେଶ୍ୱର)

ସାମନ୍ତ ଦେଖନ୍ତୁ ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ ବିବେକ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
ଏଇ ପ୍ରଥମ । ମୁଁ ଅନେକ ବର୍ଷ ବାହାର ଷ୍ଟେଟ୍ରେ କାମ କରି
ଆସିଛି । କିନ୍ତୁ କେବେ କେଉଁଠି ଆମ୍ଭ କଂପାନୀ ଉପରେ ପଲିଟିକାଲ୍
ପ୍ରେସର ପଡ଼ିବାର କଥା ଶୁଣିନି ।

ଧନେଶ୍ୱର ବାହାର ଷ୍ଟେଟ୍ ଆମ କମ୍ପାନୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେନି ସାର୍ ।
ଏଠି କିନ୍ତୁ ଆମ ସେଲର ଏଇଟି ପରସେଣ୍ଟ୍ ଯେତେବେଳେ
ସରକାର ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି କମ୍ପାନୀର ହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତାଙ୍କୁ ଖୁସି
କରିବାକୁ ହବ ସାର୍ ।

ସାମନ୍ତ ଏଥିରେ କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ନିରୀହ ବେକାର ପ୍ରତି ଅବିଚାର ହେଲା-
ହଉ ଦିଅନ୍ତୁ ।

(ଡିଓରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କଲେ) ।

(ବାହାରୁ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେରେ ପାଣି ଆଣି ଡ୍ରେଲା
ରଖିଲା, ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ)

ସାମନ୍ତ (ଧନେଶ୍ୱରଙ୍କୁ) ଆଜି ଆପଣ ଅର୍ଗର୍ଜି ଇସ୍ୟୁ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ଆଉ

ଏତେଦିନ ପରେ ଭଗବାନ ମନକଥା ବୁଝିଛନ୍ତି । ଆପଣ ଅର୍ଚ୍ଚରଣ ଦେଇଦିଅନ୍ତୁ । ଗଙ୍ଗା ମୁହଁରେ ଟିକିଏ ହସଦେଖି ଚାଲିଯିବି ।

ଧନେଶ୍ୱର   ଭୋଳାନାଥ ।

ଭୋଳା   ହଉ ଯାଉଛି ସାର୍ (ଫାଇଲ୍ ଧରି ଯାଉ ଯାଉ) ।

ମୋ ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ଗୋଟେ କେଜି ରସଗୋଲା ରଖିଥିବେ ସାର୍ ।

ଗୋପୀ   ଆପଣଙ୍କ କହିବା ମୁତାବକ ଟଙ୍କାଟା ନେଇ ଆସିଛି ସାର୍ ।
(ପକେଟରୁ କାଢ଼ି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖିଛି)

ଧନେଶ୍ୱର   ଆଉ ସେ ସବୁର ଦରକାର ନାହିଁ ଗୋପୀବାବୁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରୁ ନ ଥିବାରୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ।

ଗୋପୀ   ମାନେ ?

ଧନେଶ୍ୱର   ସେଇ ପୋଷ୍ଟରେ ଅନ୍ୟଜଣେ Appointment ହୋଇ ଯାଇଛି ।
ରାଜଧାନୀରୁ ଗୋଟେ ଫୋନ୍ ପାଇ ସାମନ୍ତ ସାହେବ କମ୍ପାନୀର
ହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏଇ ଅର୍ଚ୍ଚରଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି । ଦେଖନ୍ତୁ ।
(ଧନେଶ୍ୱର ଅର୍ଚ୍ଚରଣ ବଢ଼େଇ ଦେଇଛନ୍ତି)

ଗୋପୀ   (ଅର୍ଚ୍ଚରଣକୁ ଚାହିଁ ରହେ । ଅର୍ଚ୍ଚରଣ ପ୍ରଥମ କେତେକ ଧାତି
ମି.ସାମନ୍ତଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ଶୁଣାଯାଏ ।)

ମି.ସାମନ୍ତ   (କଣ୍ଠସ୍ୱର) Mr. Paresh Prasad Parija. The company
has been pleased to appoint you as stores Asst in the
scale of pay

(ସାମନ୍ତଙ୍କ କଣ୍ଠର ଏଇ ସଂଳାପଟି ବାରମ୍ବାର
ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋପୀ ମୁହଁରେ
ସମସ୍ତ ଆଲୋକ କେନ୍ଦ୍ରିତ ହୁଏ । ସେ ସଂବିତ ହରାଇ
ପଡ଼ିଯିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଧନେଶ୍ୱର ସଂଭାଳି ନିଅନ୍ତି ।)

ଦୃଶ୍ୟ - ୫

(ଗୋପୀର ଘର)

(ଗୋପୀ ଖଟ ଉପରେ ବସି ରହିଛି, ମାଧବୀ
ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଛି)

- ମାଧବୀ   ଯେମିତି ହେଲେବି ତମକୁ ଯୁର ପ୍ରତିବାଦ କରିବାକୁ ପଡିବ । ସବୁବେଳେ
ଅନ୍ୟାୟକୁ ମାନି ନେବା ମାନେ ଅନ୍ୟାୟକୁ ପ୍ରଣୟ ଦେବା
- ଗୋପୀ   ଯାହା କଲେବି ସେମାନଙ୍କର ଦଳ ଏତେ ମଜବୁତ ଯେ ଅମେ ଗଙ୍ଗର
କିଛି କରିପାରିବନି । ତା ଛଡା ଏଥିରେ ଆମର ଲାଭ କ'ଣ?
- ମାଧବୀ   ଲାଭକ୍ଷତିର ହିସାବ କରି କରି ତୁମର ଆଜି ଏଇ ଅବସ୍ଥା । ଇନ୍
ଭରସିଟର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଡିଗ୍ରୀ ପାଇବି ତୁମେ ଆଜି ବେକାର ।
ଥରକପାଇଁ ଯାଇ ଆପଣ କରିପାରିବନି ।
- ଗୋପୀ   ନାଁ ମାଧବୀ, ଦୁନିତିର ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନର ସୁଅ ମୁହଁରେ ଆମେ କେବେ
ଠିଆ ହୋଇ ପାରିବନି, ତୁମେ ମୋତେ ବାଧ୍ୟ କରନି ।
- ମାଧବୀ   ମୋ ମତରେ କିନ୍ତୁ କଟଉଳି ସବୁଅତ୍ୟାଚାରକୁ ମାନି ନେଇ
ବଞ୍ଚିବା ଅପେକ୍ଷା ସୁଅ ମୁହଁରେ ପଡୁ ହୋଇ ଭାସି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ
ଯିବାରେ ଅଧିକ ଗୌରବ ଅଛି । ଅତଟଃ ଥରଟିଏ ଯାଇ ସେଇ
ଅଫିସରଙ୍କୁ ଦେଖାକରି କୁହ ।
- ଗୋପୀ   ଆମ ପାଖରେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ, କି କୋଟ
କଟେରି ଯିବାକୁ ସଂବଳ ନାହିଁ, ଖାଲି ଏଇ କଥା ଉପରେ କିଛି
ହୋଇ ପାରିବ ବୋଲି ଭାବୁଛ ।
- ମାଷ୍ଟର   (ଆସିଛନ୍ତି) ଏଇ କଥା ଉପରେ ବିପ୍ଳବ କଲି ଉଠୁଛି ଗୋପିନାଥ

ଏଇ କଥା ଉପରେ ଦେଶ ଭାଗ ଭାଗ ହେଇ ଯାଇଛି । ମା
ମାଧବୀର କଥା ରଖି ତୁମକୁ କିଛି ନା କିଛି କରିବାକୁ ପଡିବ ।
କିଛି ନ ହେଲେ ତୁମ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ ହେଇଛି ପାଞ୍ଚ ଜଣକ
ଏକଥା ଜାଣିପାରି ବେ ।

ଗୋପୀ   ନା କାକା, ମୋତେ ସେମିତି ମଧ୍ୟ କରନ୍ତୁ ନି । ମୁଁ ସେସବୁକୁ
ପାରିବିନି ।

ମାଷ୍ଟର   ତମେ କିଛି କହିବନି କି କିଛି ପାରିବନି-ଅଥଚ ଏଇ ସହରି
ଜୀବନ ଘୋଡ଼ା ଦୌଡ଼ରେ କାହିଁକି ମିଛରେ ଯୋଗ ଦେଇବ ।
ବରଂ ଯାଇ ଅନ୍ୟକିଛି ଧନ୍ଦା କର ।

ଗୋପୀ   ସେଇ କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଛି କାକା, ଭାବୁଛି ଗାଁକୁ ଫେରିଯିବି ।
ମାଧବୀ   ତୁମେ ଗାଁକୁ ଯାଇପାର ହେଲେ ଯଉଁ ମୁଁ ଥରେ ଗୋଟ କାତି
ଆସିଛି ଆଉ ସେଠିକି ଫେରି ପାରିବିନି ।

ଗୋପୀ   (ଖାଲି ଚାହିଁଛି) ବେଶ ତମେ ଯଉଟା ଠିକ ଭାବୁଛ ସେଇଟା
କର ମୋର କିଛି କହିବାର ନାହିଁ ।

(ଗୋପୀ ତମ ତମ ହୋଇ ବାହାରକୁ ଚାଲି
ଯାଇଛି । ମାଧବୀ ସେଇ ଆତକୁ ଚାହିଁ ରହିଛି
ଆଖିରେ ତାର ଲୁହ ଆସିଛି)

ମାଷ୍ଟର   ତୁ ଗୋପୀକଥା କିଛି ଭାବନା ମା. ସେ ନ କଲେ ନାହିଁ, ଆମକୁ
ଯୁବ ଗୋଟେ ସମାଧାନ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ ପଡିବ ।
(ବାହାରେ ପରେଶର ପାଟି ଶୁଣାଯାଇଛି)

ପରେଶ   (ଭିତରୁ) ସାର ଘରେ ଅଛନ୍ତି?

ମାଷ୍ଟର   କିଏ? (ମାଧବୀ ଭିତରକୁ ଚାଲି ଯାଇଛି ପରେଶ ଆସିଛି)

ମାଷ୍ଟର   କାହାକୁ ଖୋଜୁଛ ବାପା ।

ପରେଶ   (ପାଦଧୂଳି ନେଇଛି)

ମାଷ୍ଟର   ତୁମେ କିଏ ବାପା, ମୁଁ ତ ଠିକ ଚିହ୍ନି ପାରୁନି ।

ପରେଶ   ମୋତେ ଆପଣ ଚିହ୍ନି ପାରୁନାନ୍ତି ସାର । ଆପଣଙ୍କର କ୍ଲବର
ପଛବେଷ୍ଟରେ ଝୁଡ଼େଇ ଟ୍ରିପ୍-ପି!

ମାଷ୍ଟର   ଟିପଲ ପି :- ?
 ପରେଣ   ପି:ପି:ପି: ଓରଫ ପରେଣ ପ୍ରସାଦ ପରିକା ସାର୍
 ମାଷ୍ଟର   ଆରେ ତମେ ସେଇ ପରେଣ । ହେତ ମାଷ୍ଟରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପକୁ
                              ପ୍ରତିବାଦ କରିବାରୁ ତମକୁ ରସତିକେଟ୍ କରାଯାଇ ନଥିଲା ନା ?
 ପରେଣ   ହଁ ସାର ଯାହାପାଇଁ ଆପଣ ହେତ ମାଷ୍ଟରଙ୍କୁ ଭିକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବାଦ
                              କରିଥିଲେ ଆଉ ଶେଷରେ ଚାକିରୀରୁ ରିକାଇନ୍ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲେ
                              ନଥିଲେ । ମୁଁ ସେଇ ପରେଣ୍ । ଦଣ୍ଡା ବାଳୁଙ୍ଗା କହି ସମସ୍ତେ
                              ଯେତେବେଳେ ଦୂରେଇ ଦେଇଥିଲେ, ଆପଣ ଏକା ମୋତେ
                              ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇ ପାଖକୁ ଗାଣି ନେଇଥିଲେ । ସେ କଥା ମୁଁ
                              କେବେ ଭୁଲି ପାରିବିନି ।
 ମାଷ୍ଟର   ଯାହା ହଉ ଅନେକ ଦିନ ପରେ ତୁମ ସହିତ ଦେଖା ହେଲା । ବହୁତ
                              ଖୁସି ଲାଗୁଛି । ହେଲେ ମୁଁ ହଠାତ୍ କେମିତି ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ବାପା ।
 ପରେଣ   ସ୍କୁଲରୁ ତତାଖାଇ ବାହାରି ଆସିଲା ପରେ ବାପାଙ୍କ ପାଖରୁ ଭୀଷଣ
                              ମାତ ଖାଇ ଘର ଛାଡ଼ି ଅନେକ ଦୂର ବୁଲିଲି ସାର । ଫୁଟ
                              ପାଥରେ ବଡ଼ି ମଣିଷ ହେଲି । ଏଇ କେତେ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଆପଣଙ୍କୁ
                              ଅନେକ ଖୋଜି ବି ପାଇ ନ ଥିଲି ସାର । ଆଜି ହଠାତ୍ ରାସ୍ତାରେ
                              ଦେଖି ଚାଲି ଆସିଲି ।
 ମାଷ୍ଟର   ବହୁତ ଭଲ କଲ ପରେଣ । ଚାକିରୀ ଛାଡ଼ି ଦେଲାପରେ ମୁଁ ସେଇଠୁ
                              ଚାଲି ଆସିଲି । ତମେ ଆସି ଦେଖାକଲ ମୋ ପୁରୁଣା ଦିନର ସ୍ମୃତିକୁ
                              ପୁଣି ମନେ ପକେଇ ଦେଲ । ହେଲେ ତମେ ଏ ସହରରେ କେମିତି ?
 ପରେଣ   ଏଠିକି କିଛି ଦିନ ପାଇଁ ଗୋଟେ କାମରେ ଆସିଛି ସାର ।
 ମାଷ୍ଟର   କୌଣସି ଚାକିରୀ ଆଶାରେ ?
 ପରେଣ   ଆପଣଙ୍କ ଦୟାରୁ ଅନେକ ଚାକିରୀ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମୋତେ
                              ମିଳିଛି ସାର । ମା ଚଣ୍ଡୀ ଭୋଜନାଳୟ ମ୍ୟାନେଜର ଠୁ ଆରମ୍ଭ
                              କରି State Govt, central Govt ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ ଚାକିରୀ
                              କରିଛି ଆଉ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛି ମଧ୍ୟ ।
 ମାଷ୍ଟର   ଏଇ ଚାକିରୀ ମହରାଜା କାଳରେ ତମକୁ ଏତେ ଚାକିରୀ ମିଳୁଛି କେମିତି ?

ପରେଶ ଏ ଯୁଗରେ ଚାକିରୀ ମିଳେନି ସାର ଯୋଗାଡ଼ କରିବାକୁ ପଡ଼େ
ମାଷ୍ଟର ସେଇଥି ପାଇଁ କହୁଛି । ଭଲ ଭଲ ଷୋଲାର ମାନେ ଯେତେ
ବେଳେ ଚାକିରୀ ନ ପାଇ ଘୁରୀ ବୁଲୁଛନ୍ତି ତମ ପାଇଁ ଏତେ ସଂଭବ
ହେଉଛି କେମିତି?

ପରେଶ ସେଇଟା କେବଳ ଆପଣଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ସାର । ଆପଣଙ୍କର ସେଇ
ଉପଦେଶ, କୀବନରେ Risk ନେଇ ଶିଖ । ଯିଏ ସେମିତି
ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ତାକୁ ସେମିତି ବ୍ୟବହାର କର । Tit for tat.

ମାଷ୍ଟର Tit for tat ? (ହସି ଉଠିଛନ୍ତି) Right.

ପରେଶ ସତରେ ହେଉବା ମିଛରେ ହେଉ ଏଇ ସୁତରାକୁ ମୁଁ କପାମାଳୀ
କରି ଫୁଟପାଥରୁ ଉଠି ଆଜି ଠିଆ ହୋଇ ପାରିଛି ସାର । ଏଇ
ଫରମୁଲା ବଳରେ ପ୍ରାୟ Eighty percent କାମରେ ସକ୍ସେସ୍
ଫୁଲ ହୋଇ ଯାଉଛି ସାର ।

ମାଷ୍ଟର (ହସି) ଏଇ ଫରମୁଲା ଉପରେ ତୁମେ ରିତିମତ ଗୋଟେ Ex-
periment ଚଳେଇଛ ଦେଖୁଛି ।

ପରେଶ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ସାର ଏଇ Success ପଛରେ ଗୋଟେ
ଜବରଦସ୍ତ ସାଇଣ୍ଟିଫିକ୍ ରିଜିନ୍ ବି ବାହାର କରିଦେଇଛି ।

ମାଷ୍ଟର ଆଜ୍ଞା.... ।

ପରେଶ ଏଇ ଦୁନିଆରେ Nintynine ପରସେଣ୍ଟରୁ ଅଧିକ ଲୋକ କରପ୍ଟ
ସାର । କିଏ ଘରେ ତ କିଏ ବାହାରେ - କିଏ ଅଫିସରେ ତ
କିଏ ରାଜନିର୍ଦ୍ଦାରେ । ଏମିତି କାୟ ମନ ବାକ୍ୟରେ କଉଠିନା
କଉଠି କାଣ୍ଡତରେ ଅକାଣ୍ଡତରେ ସମସ୍ତେ ଭୁଲ କରିବସୁଛନ୍ତି ।
ଆଉ ସେଇ ମାନଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟ ସାହାସ ରଖି ତାଙ୍କ ଭୁଲଟି
ଦେଖେଇ ଦେଲେ- - - ବାସ ତମର ବାକିମାତ- - - ସାର ।

(ମାଷ୍ଟର ଓ ପରେଶ ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସି
ଉଠିଛନ୍ତି । ପଣିଆସିଛି ମାଧବୀ.... ଓ ପରେଶକୁ
ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଛି ।)

ମାଷ୍ଟର Yes, you are correct. Every body is honest till he is not caught.

ମାଧବୀ ପରେଣ ଭାଇ ତୁମେ ଏଠି କେମିତି ?
 ପରେଣ ମୁଁ ତ ସେଇ କଥା ଭାବୁଛି । ତୁ ଏଠି କେମିତି ?
 ମାଷ୍ଟର ଆରେ ତୁମ ଦୁଇ କଣଙ୍କର ଆଗରୁ ପରିଚୟ ଅଛି ନା କଣ ।
 ପରେଣ ଅନେକ ଦିନରୁ ଯାଉଁ ହେଲେ ଆପଣଙ୍କ ଘରେ ମାଧବୀ କେମିତି,
 ମୁଁ ତ କିଛି କାଣିପାରୁନି ।
 ମାଷ୍ଟର ବାପା ତାର ଚାଲିଗଲା ପରେ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ଏଠିକି ଚାଲି ଆସିଛି ।
 ପରେଣ କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ?
 ମାଧବୀ ଏଠି ଗୋଟେ ଚାକିରୀ ଖୋଜୁଛି ।
 ପରେଣ ପାଇ ଗଲୁଣୀ ନା ?
 ମାଧବୀ ନାଁ : କିନ୍ତୁ ତୁମ କଥା କହିଲାନି ଯେ ।
 ପରେଣ ମୁଁ ବି ଏଠି ସେଇ ଚାକିରୀ ଆଶାରେ ବୁଲୁଛି ।
 ମାଧବୀ ବାହାରେ କଉଁ ଗୋଟେ ଚାକିରୀ କରୁଥିଲ ବୋଲି ଶୁଣିଥିଲି ।
 ସେଇଟା କଣ ଛାଡ଼ିଦେଲ ?
 ପରେଣ ନାଁ ଆପେ ଆପେ ଛାଡ଼ି ହେଇଗଲା ।
 ମାଷ୍ଟର (ହସି ଉଠିଛନ୍ତି) ଏଇ ପାଇବା ଆଉ ଛାଡ଼ିବା ଉପରେ ତାର
 ଗୋଟେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଥିଓରି ଥିବ ମା, ତୁ ଶୁଣୁଥା ମୁଁ ଟିକିଏ ବାହାରୁ
 ଆସୁଛି । (ଚାଲିଗଲେ)
 ମାଧବୀ ତୁମେ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟେ ଚାକିରୀ ଯୋଗାଡ଼ କରି ଦେଇ ପାରିବ
 ପରେଣ ଭାଇ ।
 ପରେଣ ଆରେ ଗୋଟେ କାହିଁକି - ଦଶଟା କହିଲେ ଯୋଗାଡ଼ କରି ଦେଇ ପାରିବି ।
 ହେଲେ ତୁ କ'ଣ ସତରେ ଏଇ ଚାକିରୀ ଆଶାରେ ଘର ଛାଡ଼ି ଦେଇଛୁ ।
 ମାଧବୀ ନାଁ ।
 ପରେଣ ତେବେ !
 ମାଧବୀ ବର୍ତ୍ତମାନ କିନ୍ତୁ ମୋର ଚାକିରୀ କରିବା ମୋର ନିହାତି ଦରକାର ।
 ପରେଣ କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ?
 ମାଧବୀ ଭିତରକୁ ଆସ ତମ ପାଇଁ ତା କରିବି ଆଉ ସେଠି ସବୁ କଥା
 ଶୁଣେଇବି ... ।

ଦୃଶ୍ୟ - ୭

(ଅଫିସ୍)

(ବାହାରୁ କଥା ହୋଇ ଆସୁଛନ୍ତି
ମି.ସାମନ୍ତ, ପରେଶ)

ସାମନ୍ତ   ସେ ସବୁ କଥା ଛାଡ଼ନ୍ତୁ । ଯାହା ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ସେ ସବୁ
ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କୁ କୁହନ୍ତୁ । ସେ ଏଠିକାର ପୁରୁଣା ଲୋକ ।
ସେ ତାଙ୍କ ଲେବେଲରେ ସମାଧାନ କରିପାରିବ ।

ପରେଶ   ତାଙ୍କୁ ତ ସବୁ କଥା କହି ହେବନି ସାର ।

ସାମନ୍ତ   What ? କଂପାନୀର ସେ କଣ Responsible ଲୋକ ତାଙ୍କୁ
କହିହେବନି ?

ପରେଶ   ଏମିତି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଡିପ୍ଟିକଲ୍‌ଟିକ ହେଉଛି ସେଇଟା ଆପଣଙ୍କର
ପରସନାଲ ନକରକୁ ନ ଆଣିଲେ ପଛରେ ମୁଁ ଦୋଷୀ ହେଇ
ଯିବି ସାର ।

ସାମନ୍ତ   ହେଲା, ସେଇଟା ମୋତେ ଅଫିସ୍‌ରେ କହିପାରିବେ । ସେଇଥିପାଇଁ
ମୋ ଘରକୁ ଯାଇ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଅପେକ୍ଷା କରିବାରେ କ'ଣ ଅଛି ।

ପରେଶ   ସବୁ ଅଛି ସାର । ଆପଣଙ୍କୁ ଖୁସି କରାଇ ପାରିଲେ ସେଇଟା ମୋ
ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହବ ସାର ।

ସାମନ୍ତ   କ'ଣ ଯେ ଆପଣ କହୁଛନ୍ତି । ମୋ ଘରକୁ ଯାଇ ଖୁସି କରେଇବା
ଅପେକ୍ଷା ଏଠି ଅଫିସ୍‌ରେ ବସି କାମ କରନ୍ତୁ । ଆମକୁ ଆମର
ପରିବାର ତଳାଇବାର ସୁଯୋଗ ଦେଇ ନିଜେ ନିଜର ସଂସାର
ଦେଖନ୍ତୁ ସେଇଥିରେ ବଞ୍ଚି ଅଧିକ ଖୁସି ହେବି ।

ପରେଶ ଅଫିସ କାମଟାକୁ ମୁଁ ସଂସାର ଠାରୁ ଅଧିକା ମନେ କରେ ସାର
ରାତିରେ ଶୋଇ ଶୋଇ ବି ମୁଁ ଅଫିସଟାକୁ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖେ ତା
ଭିତରେ ଆପଣଙ୍କୁ ବି କେତେଥର ଦେଖି ପକାଏ ସାର ।

ସାମନ୍ତ ଆପଣ ମୋତେ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖନ୍ତି ?

ପରେଶ ହଁ ସାର କୋଉଦିନ ଦେଖେ ତ ଫାଇଲ ଗୁଡ଼ା ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ମେଘ
ହେଇ ଏ ଦେଶର ଆକାଶକୁ ବିଛେଇ ପକଉଛନ୍ତି । ଆଉ କଉ
ଦିନ ଦେଖେତ ବୁଢ଼ୁଷୁ ଜନତା ଗଦା ଗଦା ଫାଇଲ ଆଣି ମୋ
ଉପରେ ଲଦି ଦେଉଛନ୍ତି । ଆଉ ଆପଣ ଗୋଟିଏ ବର୍ତ୍ତା ମାର୍କା
କଲମ ଧରି ସେ ସବୁକୁ କ୍ରିୟର କରି ମୋତେ ନାଲି ଫିଟା ତଳୁ
ଉଦ୍ଧାର କରୁଛନ୍ତି ।

ସାମନ୍ତ ସତଅପ୍ ! ସେ ବାକେ କଥା ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ।
(ଧନେଶ୍ବର ବାବୁ ଆସିଛନ୍ତି)

ପରେଶ ସାର ।

ସାମନ୍ତ ଧନେଶ୍ବର ବାବୁ ପରେଶକୁ ଯୋଉ ପୁରୁଣା ବର୍ଷର ଏକାଉଝସ
ଝେଟମେଝ କରିବାକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ତାକୁ ଦେଖିଛନ୍ତି ।

ପରେଶ ସେ ଅନେକ ଥର ଦେଖିଛନ୍ତି ସାର ।

ସାମନ୍ତ ଓଃ ଆପଣଙ୍କୁ ନୁହେଁ ତାଙ୍କୁ ପଚାରୁଛି ।

ଧନା ଦେଖିଛି ସାର ଦୁଇମାସ ସମୟ ନେଇ ସେ ଯାହା କରିଛନ୍ତି ସେ
ଗୁଡ଼ାକର ଆଗପଛ ନାହିଁ । କୌଣସି ଫିଗର ବା ଏକାଉଝସ୍
ରିଫିଲେକ୍ଟ କରୁନି ।

ପରେଶ ମାନେ ? ମାନେ ମୁଁ ଯେଉଁ ଝେଟମେଝ କରିଛି ସେଗ ଠିକ୍‌ନୁହେଁ ?

ଧନେଶ୍ବର ନା, ଯୁକ୍ତ ସ୍ୟାଡୁ ଲେଖି ଗୋଟେ ରଚନା ଖାତା କରିଛନ୍ତି ସିନା
ସେ ଝେଟମେଝ ନୁହେଁ ।

ସାମନ୍ତ ଆପଣ ଏ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କୁ ମୂଳରୁ କସନ କଲେନି କାହିଁକି ?

ଧନା ଅନେକଥର କରିଛି ସାର । ହେଲେ ସେ ମୋ କଥା ଶୁଣିବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହଁନ୍ତି ।

- ସାମନ୍ତ ଆପଣ ଏ ବିଷୟରେ ମୋତେ ଆଗରୁ ରିପୋର୍ଟ କରି ପାରିଥାନ୍ତେ
ଧନୀ କରିଛି ସାର, ଫାଇଲରେ ନୋଟ ଦେଇ ଆପଣଙ୍କ ଘରକୁ ପଠାଇ
ଦେଇଛି । ଆପଣ ବୋଧେ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ସାର ।
- ସାମନ୍ତ ପରେଣ, ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ ଯାହା କହିଗଲେ ସେ ବିଷୟରେ
କିଛି କହିବାର ଅଛି ?
- ପରେଣ ସବୁ କଥାରେ ମୁଁ ଟିକେ ଡିଟେଲଡ୍ ଗୋଇଙ୍ଗି ସାର ସେଇଥିପାଇଁ
ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ାକ ମୋଟା ହୋଇଯାଇଛି ସାର ।
- ସାମନ୍ତ ଡୋକ୍ ଟକ୍ ରବିଶ୍, କାମ ଯଦି ନ ଆସୁଛି ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କୁ
ଝାରି ଶିଖନ୍ତୁ । ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଏକ ମାସ ସମୟ
ଦେଉଛି, ଯୁ ଭିତରେ ପରେଣର କାମ ରିଭ୍ୟୁ କରି ମୋତେ
ରିପୋର୍ଟ କରନ୍ତୁ । ତାପରେ ମୁଁ ଯାଇ ଭାବି ଦେଖିବି ଇଏ ଏଠି
ଚାକିରୀରେ ରହିବେ ନା ଯିବେ।(ଚାଲିଗଲେ)
- ପରେଣ ଆପଣ ମୋତେ ନକହି କେମିତି ରିପୋର୍ଟ କରିଦେଲେ ସାର ।
ଧନେଶ୍ୱର (ହସି) କ'ଣ ହୋଇଗଲା ସେଇଠୁ । କାମ ନ କରି ଫୁର୍ତ୍ତି କରି
ବୁଲିବ.... ମୁଁ ଶେଷରେ ଆନସାରେବୁଲ୍ ହେବି ।
- ପରେଣ ମୋ କାମ ମୁଁ କରିବି ଆପଣ କାହିଁକି ଆନସାରେବୁଲ୍ ହେବେ ।
ଧନୀ ଶୁଣିଲତ ସାହେବ କ'ଣ କହିଗଲେ ।
- ପରେଣ ସେ ବାକେ କଥା ଛାଡନ୍ତୁ । ମୋ ବିଷୟରେ ଆପଣ ସାରଙ୍କୁ
ବାଏସ୍ କରୁଛନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ନାଁରେ Advance adjust ନ
ହୋଇ ଗଡୁଛି । ସେଇଥଇପାଇଁ ମୁଁ account statement
କରିପାରୁନି ବୋଲି ଜାଣନ୍ତି ?
- ଧନୀ ଜାଣିଛି, କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ାକତ ମୁଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରେନି । ସାହେବଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ
ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠି ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଇଛି । ସେ ଗୁଡ଼ାକ କେମିତି
ଭଡେଇ ଦେଇ ହେବ ସେ କଥା ମୁଁ ଅନେକ ଥର କହିଛି ।
- ପରେଣ ପଛରେ ଯେତେବେଳେ ମୋ ଉପରେ ଦାୟାଦ୍ ଆସିବ ? ମୁଁ
ସେଗୁଡ଼ାକ କରିପାରିବିନି ।

ଧନୀ   ନ କରି ପାର ।

ପରେଶ   ମାନେ - ଆପଣ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ।

ଧନୀ   ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ସେଇଟା ତୁମେ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣ । ଆଉ ଶୁଣ, ତୁମ କାମ ଉପରେ ରିପୋର୍ଟ କରିବାକୁ ସାର ମତେ କହି ଯାଇଛନ୍ତି । ପୁଣି ସାତଦିନ ଭିତରେ ମୋତେ Report କରି ଦେବାକୁ ହେବ ।

ପରେଶ   ତା ମାନେ ଆପଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ମୋ ଚାକେରିଟା ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ।

ଧନୀ   ଚାକିରୀଟା ପାଇବା ଦିନ ତମେ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିଛ ଚାକିରୀଟା କାହା ହାତରେ । ମୋତେ ପଚାରିବାଟା ଅନାବଶ୍ୟକ । ଯାଅ ମତେ ଆଉ Disturb କରନି ।

ପରେଶ   (ମନେ ମନେ ରାଗି ଚାଲିଗଲା)

ଧନୀ   (ଫୋନ ରିଙ୍ଗ ହେଲା ଓ ସେ ଧରିଛି) ହ୍ୟାଲୋ...କିଏ ? ପୋଲିସ୍ ଅଫିସର ରମେଶ ? ହଁ.....ମୁଁ କହୁଛି । ଆବେ ଶଳା ପୋଲିସ୍ ଚାକିରି ଛାଡି ଦେ .....କଣ କହିଲୁ ..... ମାଲ.... 36,26,36 ..... ଆଜ୍ଞା ଯୋଗାତ କର । .....ହଉ କାଲି ମଟର ସାଇକେଲରେ । ଠିକ୍ ଅଛି .... । ମୁଁ ଯୋଗାତ କରିବି .....ହଁ ..... ଗୋ ଭାଗ 36,26,36 ....ବାକିଟା ମୋର । ସୋନେକା ଇନ୍‌ଡେକାମ ତୁହାରା - ଔର ଖାନେ ପିନ୍ନେକା ମେରା । ..... ଓକେ ।

ଦୃଶ୍ୟ - ୭

(ଗୋପୀ ଘର, ମାଷ୍ଟର ପରେଶ କଥା
ହେଉଛନ୍ତି)

ମାଷ୍ଟର   ତୁମେ ଯାହା କହୁଛ ସତ ହୋଇପାରେ ପରେଶ, କିନ୍ତୁ ତୁମ
ମ୍ୟାନେଜର ଭାଗ ନେଇ ନଥିବେ ବୋଲି ତାର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ
କଣ?

ପରେଶ   ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ଏ କଥା ଭାବୁଥିଲି ସାର୍, କିନ୍ତୁ ସେ
ଆପଣଙ୍କମେଣ୍ଟ ଫାଇଲ୍‌ଟା ଦେଖି ମୋ ଧାରଣା ବଦଳି ଯାଇଛି ।

ମାଷ୍ଟର   ମାନେ?

ପରେଶ   ଗୋପୀ ବାବୁଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କମେଣ୍ଟ ଦେବାକୁ ମ୍ୟାନେଜର ପ୍ରଥମେ
ଅର୍ଡର ଦେଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପରେ ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ ବହୁତ
ଚାଲାଇ କରି ମୋଠୁ ଟଙ୍କାଟା ପକେଇ ମୋତେ ଚାକିରୀ
ଦେଇଛନ୍ତି ।

ମାଷ୍ଟର   ତମଠୁ ଟଙ୍କା ପକେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ମାନେ, ତୁମେ କଣ ସତରେ
ଟଙ୍କା ଦେଇଛ ।

ପରେଶ   ହଁ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ନା କହି ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ ମୋ ଠାରୁ ଡିରିଜି
ହକାର ଟଙ୍କା ନେଇଛନ୍ତି । ଆଉ ନିଜେ ଲୋକ ସେଟ୍ କରି ମନ୍ଥାଙ୍କ
ନାଁରେ ଫୋନ୍ କରିଛନ୍ତି ।

ମାଷ୍ଟର   କିନ୍ତୁ ଗୋପୀ ଏ ସବୁ ଅଭିଯୋଗ କଲେ ସାମନ୍ତବାବୁ ବିଶ୍ୱାସ
କରିବେ ବୋଲି ଭାବୁଛ ?

- ପରେଶ ନିଶ୍ଚୟ କରିବେ । ଗୋପୀ ବାବୁ ଥରେ ଯାଇ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ମୁଁ ଭାବୁଛି । ସାମନ୍ତ ସାହେବ ନିଶ୍ଚୟ କନ୍ଦ୍ରିତର କରିବେ ।
- ମାଷ୍ଟର ତମର ଏଥିରେ କିଛି କ୍ଷତି ହେବନି ତ ପରେଶ୍ । ତମ ଚାକିରୀ ଉପରେ କିଛି ବିପଦ ଆସିବନି ।
- ପରେଶ ନା, ଆପଣ ସେ ବିଷୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁନି, ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ ମୋ ପଛରେ ଲାଗିଯାଇଛି । ମୋତେ ଏଠାରୁ ଡ୍ରାନ୍ସଫର୍ କରାଯିବାକୁ ବସିଛନ୍ତି । ମତେ କିନ୍ତୁ ସେ କଥା ବଳେଇ ଯିବନି । ଆପଣ ଗୋପୀ ବାବୁଙ୍କୁ କୁହନ୍ତୁ ମୁଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି ।
(ମାଧବୀ ହାତରେ ତା ଧରି ଆସିଛି)
- ମାଧବୀ ଯେତେ ଯାହାକଲେ ବି ତମ ଗୋପୀବାବୁ କିଛି କରିପାରିବେନି, ତମେ ବେକାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଛ ।
- ମାଷ୍ଟର ନା ମା ତାକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ସାମନ୍ତବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଧନେଶ୍ୱର ଲୋକଟାକୁ ପଦାରେ ପକାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ମାଧବୀ ନା କାକା, ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଆପଣଙ୍କର ଆହୁରି ବାକି ଅଛି । ମିଛରେ ଆପଣ ଏତେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଛନ୍ତି ।
- ମାଷ୍ଟର ନା ସେମିତି କହି ଆମେ ଅଟକି ଗଲେ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ କେହି ଆସିଯିବେନି । ଜଣକ ଅନ୍ୟାୟ ବିଷୟରେ ଆମେ ଜାଣି ସାରିଲା ପରେ ଆମେ ତାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ନକରକୁ ଆଣିବା । ତୁ ମନା କରନି । ମୁଁ ତୋ ସହିତ ମିଶ୍ୱର ସାମନ୍ତଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବି । ଦେଖିବା କଣ ହେଉଛି ।
- ମାଧବୀ ଠିକ୍ ଅଛି । ଆପଣ ତା ଟା ନିଅନ୍ତୁ ।
(ମାଷ୍ଟର ହାକା ଟା ନେଇଛନ୍ତି । ମଂତ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଛି ।)

ଦୃଶ୍ୟ - ୮

ଅଫିସ କୋନ

(ସମୟ ରାତ୍ରି, ଧନେଶ୍ୱର ଆଉ ପରେଶ ପି
ଚାଲିଛନ୍ତି । ଟେବୁଲ ଉପରେ ମଦ ବୋତଲ)

ପରେଶ ଭୋଳାଟା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫେରିଲାନି । ସେ ଯିବାର ପ୍ରାୟ ସଞ୍ଜ ଏ
ହୋଇଗଲା ।

ଧନେଶ୍ୱର ତାକୁ ଭାଙ୍ଗ ଖାଇବାକୁ ପଇସା ଦେଲେ କାହିଁକି । ସେଥିରୁ
ଟେକାଟେ ପକେଇ ଦେଇ ସେଠି ବସି ଯାଇଥିବ ।
(ବାହାରୁ ଆସିଛି ଭୋଳା-ହାତରେ ତାର ଗୋଟିଏ ଟିଫିନ୍
କ୍ୟାରିୟର । ଭାଙ୍ଗ ଖାଇଛି । ମୁହଁରେ ତାର ଗୀତର ସ୍ୱର)

ଭୋଳା ଆସ କିଏ ସେ ଖାଇବ ହୋ, ରାଜା ଘର ଖାନା, ମୁଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡା
ଦହି ପୁଣି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ଛେନା, ଆସ କିଏ ସେ ଖାଇବ ହୋ
(ଆସିଛି, ଟେବୁଲ ଉପରେ ଟିଫିନ୍ କ୍ୟାରିୟର ଖୋଲୁଛି)

ଧନେଶ୍ୱର ଭୋଳା, ଆରେ ସେମିତି କଣ ହେଉଛି । ଯା ସେ ଘରୁ ପ୍ରେଟ୍
ନେଇ ଆ, ଟେକାଟେ ଭାଙ୍ଗ ପକାଇ ଦେଇ ଗୋଟେ ନବରଙ୍ଗ
ଦେଖୁଛି.... । ଆରେ ସିଆଡେ କୁଆଡେ.... । ଏପଟେ ଷ୍ଟୋର
ରୁମ ଆଲ୍‌ମିରାରେ ଅଛି..... ।

ଭୋଳା (ହସି) ଭୁଲି ଯାଉଛି ସାର୍..... (ଚାଲି ଯାଇଛି.... ପୁଣି ଫେରି
ଆସି) ସାର୍ ଗୋପିଟା ଛାଡ଼ି ଆସିଲି ସାର୍..... ।

ପରେଶ କଉଁଟି?
 ଭୋଳା ସେଇ ପଞ୍ଜାବି ଦୋକାନରେ ସାର। ସେଇଠୁ ମାଂସ ଆଣିଲା
 ବେଳେ..... ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖିଦେଇଛି ସାର।
 (ପୁଣି ସେଇ ଆଡ଼କୁ ଯାଉଛି)
 ଧନେଶ୍ୱର ସେ ଘରୁ ପ୍ରଥମେ ପ୍ଲେଟ ଦେଇ ଯା ଭୋଳା....।
 (ଭୋଳା ପୁଣି ଫେରି ଆସିଛି ହଠାତ୍ ପରେଶ ତା କାନ୍ଧକୁ ଲକ୍ଷ
 କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଟୋପିଟା ଦେଖିଦେଇଛନ୍ତି)
 ପରେଶ ଭୋଳା..... ଏଠିକି ଆସ.....ସେଟା କଣ?
 (ଭୋଳା ବୁଲି ବୁଲି ଦେଖୁଛି)
 ଆବେ କାନ୍ଧକୁ ଚାହାଁ....।
 (ଭୋଳା ଟୋପିଟା ଦେଖି ହସି ଉଠିଛି)
 ଧନେଶ୍ୱର ଭାଙ୍ଗ ଖାଇ ଗୋଟେ ସିନ୍ କ୍ରିଏଟ୍ କରୁଛି। ପ୍ଲେଟ ଆଣିବା ଦରକାର
 ନାହିଁ। ସେଇଠି ରୁପ ଚାପ ବସ।
 ଭୋଳା (ହସି ଚାଲିଛି) ଭୁଲ୍ ହୋଇଯାଇଛି ସାର..... ଯାହା କୁହନ୍ତୁ
 ସାର ପରେଶ ବାବୁ ଆମର ରାକା ଲୋକ। ଆସ କିଏ ସେ
 ଖାଇବ ହୋ।
 ଧନୀ ସେଇଠି ରୁପ ଚାପ ବସ, ଯା.....।
 (ଭୋଳା ଯାଇ ବସିଛି)।
 ପରେଶ (ଖାଉ ଖାଉ) ଯାହା କହନ୍ତୁ ସାର ଜୀବନ ସାର ଆପଣଙ୍କର
 ଗଣୀ ହୋଇ ରହିଯିବି।
 ଧନୀ କାହିଁକି....?
 ପରେଶ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୁରୁ ବୋଲି ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ଏମିତି କାମ କଲେ
 ଯେ ସାପ ମନା ଅଥଚ ବାଡ଼ି ଭାଙ୍ଗିଲାନ୍ତି।
 ଧନୀ (ଇସାରାରେ ରୁପ ରହିବାକୁ କହିଲେ)
 ପରେଶ ଭୋଳା ନାଥ ପଇସା ପାଇଗଲା ତ?
 ଭୋଳା ଆଜ୍ଞା, ସବୁ ହୋଇଗଲା।

ପରେଣ (ମଦକୁ ଦେଖେଇ) ଏଥିରୁ କିଛି ପଡୁ ।
 ଭୋଲା (ନାକ ବନ୍ଦ କରି) ନାଁ ଆଜ୍ଞା ଚଳିବନି, ସିଏ ପରା ମୁଣ୍ଡଛୁଇଁ
 ରାଣ ଦେଇଛନ୍ତି ।
 ପରେଣ (ହସି ଉଠିଛି ଭୋଲା ବି ହସି ଉଠିଛି)
 ଧନା ହସଟା ବନ୍ଦ କରିପାରୁନୁ ଭୋଲା ।
 ଭୋଲା (ହସ ବନ୍ଦ କରିଛି)
 ପରେଣ ସାର, ଆପଣ ଯେମିତି ହେଲେ ମୋ ଟ୍ରାନ୍ସଫରଟାକୁ ବନ୍ଦ
 କରିବାକୁ ବହୁ ସାର ।
 ଧନା ପ୍ରଥମେ ଆପଣ ସାହେବଙ୍କୁ କୁହନ୍ତୁ । ମୁଁ ସେ କଥା ଦେଖିବିନି ।
 ପରେଣ ଆପଣ ରିପୋର୍ଟଟା ସିନା ଟିକିଏ ବାଗେଇକରି ଦେଇଥିଲେ
 ସାହେବଙ୍କୁ କହିବି ।
 ଧନା କହିଲି ପରା ସେ କଥା ଦେଖିବି । ଆପଣ ସିନା ମୋତେ ଖରାପ
 ଭାବୁଛନ୍ତି, ଦେଖିବେନି..... ।
 ଭୋଲା (ହଠାତ୍ କାନ୍ଦି ଉଠିଛି)
 ଧନେଶ୍ୱର ଭୋଲା !
 ଭୋଲା ଆଜ୍ଞା, ଏଇଟା.....
 (ଗୋଟେ ଟୁଲ ଉପରେ ବସି ଗୋଟେ ଗୋଡକୁ
 ଟେକି ଧରିଛି)
 ଧନେଶ୍ୱର କଣ ସେଇଟା ?
 ଭୋଲା ଗୋଡ ସାର....ଫ୍ରିଜ..... ।
 ପରେଣ ମାନେ..... ? (ଭୋଲା ଗୋଟିଏ ଗୋଡକୁ ଚାପିଧରେ । ସେ
 ଗୋଡଟି ଫ୍ରିଜ ପରି ଉପରକୁ ଉଠିଆସେ)
 ଭୋଲା ଗୋଡ.....ଫ୍ରିଜ..... ଗୋଡ.....ଫ୍ରିଜ ସାର..... ।
 ଟିକିଏ ଠିକ୍ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ସାର, ନହେଲେ ସିଏ ଆଉ ଘରେ
 ପୁରେଇବନି..... । ସାର..... ।

ପରେଶ   (ଯାଇ ଭୋଳାର ଗୋଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଧରିଛି ଏବଂ ଛାଡ଼ିଦେଇଛି
                          ଗୋଡ଼ଟି ରହିଯାଇଛି)
 ଭୋଳା   ଠିକ୍ ହୋଇଗଲା ଯାଉ ।
 ପରେଶ   (ହସି ଉଠିଛି) ।
 ଧନୀ   ତା ସାଙ୍ଗରେ ଲାଗନ୍ତୁନି ପରେଶ ବାବୁ । ଆସନ୍ତୁ ।
 ଭୋଳା   (ପୁଣି କାନ୍ଦି ଉଠିଛି)
 ଧନେଶ୍ୱର   ପୁଣି କଣ ହେଲା..... ।
 ଭୋଳା   ପୁଣି ସେଇ ଫୁଙ୍ଗ..... ସାର.....ଗୋଡ଼ ଫୁଙ୍ଗ..... ।
                          (ପୁଣି ସେହିପରି ଗୋଡ଼ ଉଠିଯାଇଛି)
 ଧନେଶ୍ୱର   ରହ ତୋ ଫୁଙ୍ଗ ଛଡ଼େଇ ଦଉଛି..... ।
                          (ଟେବୁଲ୍ ଉପରୁ ଗୋଲ ବାଡ଼ିଟି ଧରି ନେଇଛନ୍ତି)
                          କଉଟା ଫୁଙ୍ଗ ହଉଛି ଦେଖି..... ।
 ଭୋଳା   ଏଇ ବାଁଟା ଆଗ ହଉଥିଲା ସାର୍ । ଏବେ ଏଇ ଡାହାଣଟା .....
                          ହେଉଛି ଫୁଙ୍ଗ..... ।
                          (ଧନେଶ୍ୱର ଭୋଲବାଡ଼ିରେ ବାଡ଼େଇ
                          ଦେଇଛନ୍ତି, ଭୋଳା ମରିଗଲି ମରିଗଲି କହି
                          ଚିକ୍କାର କରୁଛି)

ଦୃଶ୍ୟ - ୯

(ଗୋପୀର ଘର)

(ବାହାରେ ଗୋଟେ କାଠ ଅପୋକ୍ଷା କରି
ରହିଛି .....ସେଇ କାଠ ଦୃଷ୍ଟି ବାଉଁଶର
ଶୁଭୁଛି, ମାଧବୀ ହାତରେ ଗୋଟେ ଆଟାତି
ଧରି ବାହାରି ଆସିଛି, ପଛରୁ ଗୋପୀ ଡାକିଛି)

ଗୋପୀ ମାଧବୀ ।

ମାଧବୀ (ଅଟକି ଯାଇଛି) ।

ଗୋପୀ ଭାବ ପ୍ରବଣ ହେଇ ତୁମେ ଯାହା କରିବାକୁ ଯାଉଛ ସେଇଟା ଠିକ୍
କି ଭୁଲ୍ ଥରେ ଚିନ୍ତା କରି ଦେଖିଛ ।

ମାଧବୀ ଠିକ୍ ଭୁଲ୍ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବାର ସମୟ ମୋର ଚାଲି ଯାଇଛି ।
ତେଣୁ ମୁଁ ଯାହା କରୁଛି ଠିକ୍ କରୁଛି ବୋଲି ଭାବି ନେଇଛି ।

ଗୋପୀ ତମେ ଭାବୁଥାଇ ପାର କିନ୍ତୁ ଦୁନିଆ ଆଖିକୁ ଏଇଟା କଣ ସୁନ୍ଦର
ଦେଖାଯିବ ବୋଲି ଭାବୁଛ ?

ମାଧବୀ ସବୁ କଥାରେ ଦୁନିଆଁକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି କାମ କରିବାର ଅଭ୍ୟାସ
ମୋର ପିଲାଦିନରୁ ନଥିଲା କି ଆଜିବି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଗୋପୀ ତମର ନଥାଇ ପାରେ କିନ୍ତୁ ମୋର ଅଛି । ମୋ ସାମାଜିକ ସମ୍ମାନକୁ
ଏମିତି ଭାବରେ ଅପମାନିତ କରି ଚାଲିଯିବାକୁ ମୁଁ ଦେବିନି ।

ମାଧବୀ ତମରି ବାରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ମୁଁ ଏଠିକି ଯେମିତି ଦିନେ ଚାଲି ଆସିଥିଲି
ଆଜିବି ଠିକ୍ ସେମିତି ଚାଲିଯାଇ ପାରିବି ।

ଗୋପୀ   କିନ୍ତୁ ଯାହା ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଏ ସବୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛ, କାଣ
ସେ ହେଉଛି ମୋ ଚାକିରୀ ନ ପାଇବାର ମୁଖ୍ୟ.....।

ମାଧବୀ   ନାଁ ସେ କଥା ମିଛ । ପ୍ରକୃତରେ କୋଉ ଉପାୟରେ ସେ ଚାକିରୀ
ପାଇଛନ୍ତି ସେ କଥା ତୁମକୁ ଅନେକ ଥର କହିଛନ୍ତି ।

ଗୋପୀ   ପରେଣ ଯେ ସତ କହିଛି ତା ତୁମେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛ କେମିତି ।

ମାଧବୀ   ମୋର ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଅଛି । ଆଉ ମଧ୍ୟ
ସେ ତୁମକୁ ଅନେକ ଥର କହିଛନ୍ତି ତୁମେ ପ୍ରତିବାଦ କଲେ ତାଙ୍କର
କିଛି କ୍ଷତି ହେଉନାହିଁ । ତଥାପି ତୁମେ ନିରବ ରହିଛ କାହିଁକି ?

ଗୋପୀ   ମାଧବୀ ତୁମେ କଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛ ?

ମାଧବୀ   ତୁମରି ପାଖରୁ ତୁମର ନାର୍ଯ୍ୟ ଦାବିଟି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଅନ୍ୟାୟ
ଭାବରେ ଛତେଇ ନେଲା ପରେ ତୁମେ ଯଦି ପଦେ ହେଲେ ପ୍ରତିବାଦ
କରିପାରିଲନି । ତୁମରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ହିସାବରେ ସାରା ଜୀବନ
ନିରାପଦରେ ରହି ପାରିବି ବୋଲି କଉ ଭରସାରେ ଏଠି ପଡ଼ି
ରହିବି । ତା ପରେ ମୁଁ ତ କିଛି ଖରାପ କାମ କରିବାକୁ ଯାଉନି ।
ନିଜ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନ ଯୋଗାଡ଼ କରିବାର ସୁଯୋଗ
ମୋତେ ଦେନି..... ।

(ବାହାରୁ କାର୍‌ରୁ ହର୍ଷ ଶୁଣାଗଲା)

ପରେଣ ମୋତେ ଅନେକ ବେଳୁ ଅପେକ୍ଷା କଲେଣି, ମୁଁ ଆସୁଛି.. ।

ଦୃଶ୍ୟ - ୧୦

ଅଫିସ ଜୋନ

(ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ ବସିଛନ୍ତି, ବାହାରୁ ଗୋପୀ
ଆସିଛି କିନ୍ତୁ ପୁଣି ଫେରି ଯାଇଛି ।)

ଧନେଶ୍ୱର   ଗୋପୀବାବୁ ଆସନ୍ତୁ..... କୁଆଡେ ଆସି ପୁଣି ହଠାତ୍
ଚାଲିଯାଇଛନ୍ତି ।

ଗୋପୀ   ସାମନ୍ତ ସାହେବ ନାହାଁନ୍ତି ବୋଧହୁଏ ।

ଧନୀ   ଶୁଣିଲି ଆପଣ ଚାକିରୀ ନା ପାଇବା ବିଷୟରେ ଅଭିଯୋଗ କରି
ଗୋଟେ ଦରଶାସ୍ତ୍ର କରିଛନ୍ତି ?

ଗୋପୀ   ହଁ ମୁଁ ଇଣ୍ଟରଭିୟୁରେ ଭଲ କରିବି ଚାକିରୀ ଅନ୍ୟଜଣକୁ
ଦିଆଯାଇଛି ।

ଧନେଶ୍ୱର   ପରେଣକୁ ବାହାର କରିଦିଆଯାଇ ଆପଣଙ୍କୁ ତା ଜାଗାରେ ରଖି
ଦେବେ ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି ।

ଗୋପୀ   କିଛି ନହେଲେ ଗୋଟେ ଇନ୍‌କ୍ୱାରି ତ ହୋଇପାରିବ ।

ଧନୀ   କା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆପଣ ଇନ୍‌କ୍ୱାରି ଚାହୁଁଛନ୍ତି ? ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ?
ତା ପରେ ପରେଣ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଲୋକ ନ ହୋଇ ପାରେ ଆପଣ
ଇଣ୍ଟରଭିୟୁରେ ଫାଷ୍ଟ ହେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କଣ ?

ଗୋପୀ   ଆପଣ ଅନେକଥର ଏ ନଥା କହିଛନ୍ତି ।

ଧନୀ   ମୋ କହିବା ମିଛ ହୋଇପାରେ । ସାମନ୍ତ ସାହେବ ନିଜେ
ଇଣ୍ଟରଭିୟୁ କରିଛନ୍ତି, ସେ ଯାହାକୁ ଚାହୁଁବେ ରଖି ପାରିବେ ।

ଗୋପୀ ନାଁ ସାମନ୍ତ ସାହେବଙ୍କୁ ଏଥିରେ ମିସ୍ତ୍ରୀଛତ୍ କରାଯାଇଛି । ତିରଣ
 ହଜାର ଟଙ୍କା ଖାଇ ମିଛରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାରେ ଘୋନ କରାଯାଇଛି ।
 ଧନୀ ଏ ସବୁ କିଏ କରିଛି ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି ?
 ଗୋପୀ ସେଇଟା ଆପଣ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣନ୍ତି । ତେବେ ସାମନ୍ତ ସାହେବ
 ଇନ୍‌କ୍ୱାରୀ କଲେ ନିଜେ ଜାଣି ପାରିବେ । ମୋ ପାଖରେ ବି ଯଥେଷ୍ଟ
 ପ୍ରମାଣ ଅଛି ।
 ଧନୀ କଣ ପରେଣ ତୁମର ସେଇ ଝିଅଟି ଆଗରେ ଯାହା କହିଛି ସେଇଟା
 ସତ ବୋଲି ତୁମେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛ ।
 ଗୋପୀ ହଁ ।
 ଧନୀ ସାମନ୍ତ ସାହେବ ଏଥିରୁ ଭାଗ ନେଇ ନାହାଁନ୍ତି ବୋଲି କିଛି ପ୍ରମାଣ
 ରଖିଛ ।
 ଗୋପୀ ନାଁ, ଏ ସବୁ ଆପଣଙ୍କର କାରସାଦି, ଆଜି ମୁଁ ଠିକ୍ ଜାଣିପାରିଛି ।
 ମୁଁ ଏ କଥା ପୋଲିସ୍‌ରେ ବି ରିପୋର୍ଟ କରିବି ।
 ଧନୀ ହଠାତ୍ ଏତେ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହେଲେ ଚଳିବ ଗୋପୀ ବାବୁ । ପ୍ରେମରେ
 ପତି ପରେଣ ଝିଅଟା ଆଗରେ ବାହାଦୂରୀ ଦେଖାଇ କିଛି କହି
 ଦେଇଛି । ତାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପୋଲିସ୍‌ କୋର୍ଟ କଚେରୀ ଏ ସବୁ
 ଟାଣି ନବାଟା ଭଲ ହେବନି ।
 ଗୋପୀ ନାଁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଭଳିଆ ବାକେ ଲୋକଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ପଦାରେ ପକାଇ
 ଦେବି ।
 ଧନୀ ଭୋଲା..... ଗୋଟେ ରିକସା ଡକତ ।
 ଗୋପୀ ଆପଣ କଣ କହିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ।
 ଧନୀ ସେଦିନ ଆପଣ ଏମିତି ଭାବ ପ୍ରବଣ ହେଇ ସେନ୍‌ସ୍‌ଲେସ୍
 ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ଆଜି ହଠାତ୍ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ପଡିଲେଣି । ତେଣୁ
 ଘରକୁ ଯିବାକୁ ରିକ୍‌ସାଟା ନିହାତି ଦରକାର ।
 ଗୋପୀ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଆଜି ସେମିତି ଫେରିବିନି..... । ମୁଁ ଯୁବ ଗୋଟେ
 ସମାଧାନ ଚାହେଁ ।

ଧନୀ

(ହସି) ସମାଧାନ ! ସୁନା ପିଲାଟି ଭଳି ଚାଲିଯାଆନ୍ତୁ । ନହେଲେ
ମୁଁ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବି । ଗେଟ୍ ଆଉଟ୍ ।
(ହଠାତ୍ ଟିକ୍କାରରେ ଗୋପୀ କିଛି ରିଏକ୍ଟ କରିପାରିନି । ଉତ୍ତେଜନା
ବସତଃ ହାତରେ ଅକାଶତରେ ଗୋଟେ ଅଫିସ୍ ଫାଇଲ୍ ଧରି
ନେଇଛି) ।

ହଁ ହଁ ସେ ଅଫିସ୍ ଫାଇଲ୍‌ଟା ରଖିଦେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।
(ଗୋପୀ ଫାଇଲ୍‌ଟା ଧନେଶ୍ୱର ମୁହଁକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ଚାଲି
ଯାଉ ଯାଉ ଧନେଶ୍ୱର ରାଗି ଯାଇଛି)

ରାୟକେଲ୍ ! ବାଦାଗିରି ଦେଖଉଛୁ । ପୋଲିସ୍‌ରେ ରିପୋର୍ଟ କରିବୁ ?
.....ଯା..... କଉ ବାପା ଆଗରେ କହିବୁ ଯା.... । ଗେଟ୍
ଆଉଟ୍ ।

(ଧନେଶ୍ୱର ଗୋପୀକୁ ଧକ୍କା ଦେଇ ବାହାରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଆସିଛି ।
ବୋତଲ ବାହାର କରି ପିଇ ଚାଲିଛି)

ଆବେ କିଏ ଖାଉନିବେ । ଚପରାଶିଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମନ୍ତ୍ରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
କଉଟା ଭଦ୍ରଲୋକ..... । ଶଳା ମୋତେ ପୋଲିସ୍ ଦେଖେଉଛୁ... ।
(ହଠାତ୍ ଉଠି ପଡ଼ିଲା..... ଗୋଟେ ଦିଟା ଫାଇଲ୍ ଚିରି
ପକାଇଲା.....ଓ କିଛି ଫାଇଲ୍‌କୁ ତଳେ ପକାଇଦେଲା ଫୋନ
ରିସିଭର ଉଠେଇଲା)

ଧନେଶ୍ୱର

ହାଲୋ.....ହାଲୋ..... ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନ.....
କିଏ ..... ରମେଶ .....ହାଲୋ ହାଲୋ..... ।

ଦୃଶ୍ୟ - ୧୧

- ଗୋପୀର ଘର - ସମୟ - ରାତ୍ରି

- ମାଧବୀ   ଆପଣ ଏ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛନ୍ତି କାକା ।
- ମାଷ୍ଟର   ମୋ ବିଶ୍ୱାସରେ କଣ ଅଛି ମା, ପୋଲିସ୍ ବିଶ୍ୱାସ କରିଛି ବୋଲି
ଅଟକେଇ ରଖିଛି । ତା ପରେ ଗୋପୀକୁ ପଚାରିଲେ ଅବା କିଛି
କୁହନ୍ତା, ସେ ସତେ ଯେମିତି ମୁକ ହୋଇ ଯାଇଛି ।
- ମାଧବୀ   ପୋଲିସ୍ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେଲା ନା ?
- ମାଷ୍ଟର   ହଁ ଇନ୍ଦ୍ରପେକ୍ଟର ରମେଶ ଯିଏ ତାକୁ ଆରେଷ୍ଟ କରିଛି ସେ
ଇଚ୍ଛା କଲେ ଯାହା କରିବ । ସେ ଏବେ ବାହାରକୁ ଯାଇଛି ସେ
ଫେରିଲେ ଯାହା ହେବ ।
- ମାଧବୀ   ଆମକୁ ତାହାହେଲେ କଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ କାକା ?
- ମାଷ୍ଟର   ଦର୍ଶମାନ ଗୋପୀକୁ ବୌଣସି ଉପାୟରେ ଥାନାରୁ କାମିନ୍ରେ
ଆଣିବାକୁ ହବ ମା । ମୋତେ ଯାଇ କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ
ପଡ଼ିବ । ନ ହେଲେ ଯାଇ ଡି.ଏସ୍.ପି ଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ହବ ।
- ମାଧବୀ   ମୁଁ ବି ସାଙ୍ଗରେ ଯିବି କାକା... ।
- ମାଷ୍ଟର   ନା ମାଧବୀ ରୁ ଥା, ଏ ରାତିଟାରେ ତୋର ଯିବା ଠିକ୍ ହବନି ।
ପରେଶଟାର ଆଜି ଫେରିବାର କଥା ସେ ଆସିଲେ ବରଂ
କହିଦେବୁ, ମୁଁ ଚାଲିଲି..... ।

(ମାଷ୍ଟର କାକା ଚାଲିଗଲେ.....)

ଆଲୋକ କମିଗଲା - ପୁଣି ଜଳି ଉଠିଲା

ବାହାରୁ ଆସିଲା ଗୋପୀ)

ମାଧବୀ ପୋଲିସ୍ ତାହାହେଲେ ଛାଡ଼ି ଦେଲା ।
 ଗୋପୀ ହୁଁ ମୋତେ ଯାଇ ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କୁ କ୍ଷମା ମାଗିବାକୁ ହେବ ।
 ମାଧବୀ ସତରେ କଣ ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଖରାପ ବ୍ୟବହାର କରିଛ ।
 ଗୋପୀ ତାଙ୍କୁ ମାତ ଦେଇଛି ତାଙ୍କ ଅପିସର ଇମ୍ପେଟାଣ୍ଟ କାଗଜପତ୍ର
 ନଷ୍ଟ କରି ଦେଇଛି ବୋଲି ପୋଲିସ୍ ପାଖରେ ରିପୋର୍ଟ ଦେଇଛି ।
 ସେଇ ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ ମାଧବୀ..... ସେଇଟା ସତରେ ବଡ଼
 ବଦମାସ୍ ।

ମାଧବୀ ପୋଲିସ୍, ଏ ସବୁ କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱାସ କଲା କେମିତି ।
 ଗୋପୀ ବିଶ୍ୱାସ କରିଛି ବୋଲି ମୋର ଏଇ ଅବସ୍ଥା ମାଧବୀ, ମୁଁ ଯେତେ
 କହିଲେବି ସେ ରମେଶ ବାବୁଟା ଏତେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ, ଏମିତି ପ୍ରକାର
 ବ୍ୟବହାର ମଣିଷକୁ କରାଯାଏନି ।
 (ପିଠି ଖୋଲି ମାତ ଚିତ୍କ ଦେଖାଇଲା)

ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ମୋତେ ଭୁଲ ମାଗିବାକୁ ହବ
 ମାଧବୀ । ପୋଲିସ୍ ଅପିସର ଏଇ ସର୍ତ୍ତରେ ମୋ ଛାଡ଼ିଦେଇଛି ।
 (ଆଖିରେ ଲୁହ ଆସିଗଲା)

ମାଧବୀ (ଆଖିରେ ଲୁହ) ଆମେ ଗାଁ କୁ ପୁଣି ଫେରିଯିବା ଭଲ ହେବ
 ବୋଲି ଭାବୁଛି । ଦୁଇ କଣ ମିଶି ବାପାଙ୍କର ସେଇ ସ୍ମୃତି ଚଳେଇଲେ
 କିଛି ଅସୁବିଧା ହବନି ଆମର । ତମେ ଆସ..... ତୁମେ ସକାଳୁ
 କିଛି ଖାଇନ ।

(ସଂଗେ ସଂଗେ ମାଧବୀ ଚାଲିଯାଏ । ଗୋପୀ
 ତା ବାଟକୁ ଚାହିଁ ରହେ । ଗାଁ ଚାଟଶାଳୀର
 ଶବଦ ପିଲାଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ଶୁଣାଯାଏ । ବିରୁଆ ବ ଡ
 ଚତୁର, ପଇତ ବଡ଼ମଧୁର । ଅରଣା ମଇଁଷି ରହିଛି
 ଅନାଇ ମଇଁଷିର ପାଖ ନ ଯାଅ ଦନାଇ) ।

ଦୃଶ୍ୟ - ୧୨

(ଅପିସ୍ ଗୃହ)

(ଗୋପୀ ଓ ଧନେଶ୍ୱର ବାବୁ କଥା ହୋଇ
ଆସିଲେ ।)

ଧନୀ ଆପଣଙ୍କ କଥା ମୋତେ ରମେଶ କହିଛି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ହିଁ
ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲି ।

ଗୋପୀ ମୋର ଭୁଲ ହୋଇଯାଇଛି ସାର୍, ମୋତେ କ୍ଷମା କରିଦିଅନ୍ତୁ ।

ଧନୀ ଆରେ Old fashioned କ୍ଷମା ଭୁଲ କଥା ଛାଡ଼ି ପ୍ରଥମେ
କମ୍ପେଟେବଲି ବସନ୍ତୁ ।

ଗୋପୀ ଆପଣ କହିଲେ ଯାଇ ରମେଶ ବାବୁ କେସ୍ଟି ଉଠେଇ ଦେବେ ।
ନହେଲେ କେସ୍ଟି କୋର୍ଟକୁ ଦେଇଦେଲେ ମୁଁ ହଇରାଣ
ହୋଇଯିବି । ଦୟାକରି ଟିକିଏ ଥାନାକୁ ଫୋନ୍ କରନ୍ତୁ ।

ଧନୀ ସେ ସବୁର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଗୋପୀ ବାବୁ । ରମେଶ ମୋତେ
ଯାହା କହିଛି ଆପଣ ତାଙ୍କୁ ଟିକିଏ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ତା ପରେ ସେ କେସ୍ କଥା ଚିନ୍ତା କରିବ ।

ଗୋପୀ ମୁଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି ସାର୍ ।

ଧନୀ ଦେଖ ଅବଶ୍ୟକତା ଇନ୍ ପବ୍ଲିକ୍ ଜାର୍ଜରେ ତମକୁ ସେ ପକେଇଛି
ପ୍ରମାଣ ହୋଇଗଲେ ତ ମାପ । ପୋଲିସ୍ ଲୋକ ମାଗଣା
ମାଗଣାରେ କାହିଁକି ସାହାଯ୍ୟ କରିବ କହୁନାହାନ୍ତି ।

ଗୋପୀ ମୋତେ ତାହାହେଲେ କଣ କରିବାକୁ ହେବ ?

ଧନୀ   ରମେଶ ବି ଗୋଟେ ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିଯାଇଛି । ତା ନାଁରେ ଗୋଟେ
 ରିପୋର୍ଟ ରପରେ କଣେ ରପର ହାକିମ ଇନ୍‌କୁର୍ବା କରି ଆସୁଛନ୍ତି ।
 ତାଙ୍କୁ ଟିକିଏ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଦରକାର ।

ଗୋପୀ   ବୁଝି ପାରିଲିନି ସାର୍ ।

ଧନୀ   ସେ ହାକିମ୍‌ଙ୍କୁ ସମ୍ମୁଖ କରିବାକୁ ସବୁ ଯୋଗାଡ଼ ହୋଇଯାଇଛି ।
 କେବଳ..... । ବହୁତ Young ଅବସ୍ଥାରୁ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ
 ମରିଯାଇଛନ୍ତି ତ ?

ଗୋପୀ   ମୋତେ ସେଥିପାଇଁ କଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ.... ।

ଧନୀ   ଏବେ କିଛି ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର ନାହିଁ । ସମୟ ଆସିଲେ ଆମେ ଯାଇ
 ଖବର ଦେବୁ । ଘଣ୍ଟେ ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ଯୁବତୀ ଝିଅଟିଏ ପହଞ୍ଚି
 ଗଲେ ରମେଶ କାମ ବଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣଙ୍କ କାମ ବି
 ବଢ଼ିଯିବ ।

ଗୋପୀ   ଝିଅ ମାନେ ଆପଣ କାହାକୁ ମିଳି କରୁଛନ୍ତି ।

ଧନୀ   ଦେଖନ୍ତୁ ରମେଶ ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ହେଲେ
 ଏତେ ବଡ଼ ଲୋକକୁ ତ ଯାହା ତା ଜିନିଷ ଯୋଗାଇ ଦେବନି ।
 ପରେଣ ଯାହାକୁ ଧରି ଘୁରି ବୁଲୁଛି । ଶୁଣିଲି ସେ ତୁମରି ଘରେ
 ରହୁଛି ।

ଗୋପୀ   ମୋ ନାଁରୁ କେସ୍‌ଟା ଉଠେଇ ଦେବେ ତ ସାର୍ ।

ଧନୀ   ଆରେ କେସ୍ କିବା ଛାର କଥା । ତମେ ଏଥର ସାହାଯ୍ୟ କର
 ଦେଖ ଯଦି ରମେଶ Successful ହୋଇଯାଉ ଦେଖିବ । ଆମେ
 କେମିତି ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛୁ ।

ଗୋପୀ   ଠିକ୍ ଅଛି ସାର..... ରମେଶ ବାବୁଙ୍କୁ ଆପଣ କୁହନ୍ତୁ ଓ
 ତାଙ୍କ କାମ ହୋଇଯିବ ।

ଧନୀ   ଭେରି ଗୁଡ୍, ମୁଁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ରମେଶ ସହିତ ଫାଇନାଲ୍ କରି
 ଦେଉଛି । (ଫୋନ ତାଏଲକରି) ହାଲୋ - ପୋଲିସ
 ଷ୍ଟେସନ..... Yes ରମେଶ.....ହଁ ମୁଁ କହୁଛି । ସବୁ ହୋଇଗଲା

ଭାଇ । ହଁ ସେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ରାଜି । ଏଇଠି ଅଛନ୍ତି । ଜାଣିବି ?
ଗୋପୀ ବାବୁ ।

(ଗୋପୀ ଆସିଛି ଧନେଶ୍ୱର ତାପାଖକୁ ରିସିଭର
ବଜାଇ ଦେଇଛି, ଗୋପୀ ରିସିଭର ଧରି ନେଇଛି
କିନ୍ତୁ ଧନେଶ୍ୱର ତୁ ଲକ୍ଷ କରି କହୁଛି ।)

ଗୋପୀ

ପୋଲିସ୍ ଅଫିସର ରମେଶ ବାବୁ ମୋ ମୁହଁରୁ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି
ନା..... ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ କରିଦେବି । ତାଙ୍କ ଉପର ହାତମକୁ
ଖୁସି କରେଇବାକୁ ମାଧବୀକୁ ନିଶ୍ଚୟ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯିବି । ଏୟା
କରିବି ନାଁ... । (ଗୋପୀ ରିସିଭର ପକାଇଦେଇ ଧନେଶ୍ୱର
ତଣ୍ଡିକୁ ଚାପିଧରେ)

ରାସ୍ କେଲ..... ତମେମାନେ ଏତେ ତଳକୁ ଯାଇପାର.... !

(ଗୋପୀ ଧନେଶ୍ୱରକୁ ତଳେ ପକାଇ ଦେଇଛି ।
ପୁଣି ସେଇ ଗାଁ ଗଣେଶାଳୀର ଶବ୍ଦ ପିଲାମାନଙ୍କ
କଣ୍ଠରେ । ଅରଣ୍ୟ ମଇଁଷି ଅନାଇ ରହିଛି ।
ଫୋନ୍ ରିସିଭର ଝୁଲି ପଡିଛି । ସେଇ
ଫୋନ୍ରେ, ଅନ୍ୟ ଦିଗରୁ ପୋଲିସ୍ କଣ୍ଠସ୍ୱର
ହାଲୋ ହାଲୋ ଧନେଶ୍ୱର । ଶୁଣାଯାଉଛି ।
ମଂଚ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଛି ।)...

ଦୃଶ୍ୟ - ୧୩

(ଗୋପୀର ଘର । ମାଧବୀ ଜିନିଷ ସଜାଡ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି)

- ମାଷ୍ଟର   (ଆସିଛି) ତୁମେ ମାନେ ସତରେ କଣ ଚାଲିଯିବ ମା ?
ମାଧବୀ   ଆଉ କଣ କରିପାରିବି ମଉସା, ତାଙ୍କର ମନର ଅବସ୍ଥା ଯାହା ମନା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉନି ।
- ମାଷ୍ଟର   ତୋ ଚାକିରୀରେ ତୁ ତାହାହେଲେ କ'ଣ କରିବୁନି ।
ମାଧବୀ   ନାଁ ।
- ମାଷ୍ଟର   ଗୋପୀ ଗଲା କୁଆଡ଼େ, କାହିଁ ତ ଦେଖା ଯାଉନି ?
ମାଧବୀ   ଏଇ ପାଖକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ଏବେ ଫେରିବେ ।
- ମାଷ୍ଟର   ପିଲାଟାର ମନ ବହୁତ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଛି ମାଧବୀ..... । ତା ଭଳି ସରଳ ପିଲାକୁ ପୋଲିସର ବ୍ୟବହାର ବହୁତ ବାଧିଛି ।
- ମାଧବୀ   ଆଜି ଦୁନିଆଁର ଘୋଡ଼ା ବୌଡ଼ରେ ଯେ ଭଲ ଲୋକର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ସେଇଟା ମୁଁ ଠିକ୍ ବୁଝିପାରିଛି । ଆମେ ସମୟ ସହିତ ତାଳ ପକାଇ ଚାଲି ପାରୁନୁ କାକା ।
- ମାଷ୍ଟର   ସବୁ ଭାଗ୍ୟ ମା..... । ମୋ ପୁଅ ବିନୋଦ ଗୋଟିଏ ଝିଅ ଭପରେ ଅଭିମାନ କରି ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଥିଲା ମା, ଗୋପୀକୁ ପାଇ ସେ କଥା ମୁଁ ଭୁଲିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲି- । ତୁ ଆସିଲୁ ଏ ଘର ପୁରି ଉଠିଲା-କିନ୍ତୁ ଭାଗ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସେତେକ କରେଇ ଦେଲାନି ମା - । ତମ ମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ମୁଁ ବି ଆଜି ହାରିଗଲି ମା..... । (ଆଖିରେ ଲୁହ)
- ଗୋପୀ   ମୁଁ କିନ୍ତୁ ହାରିଯାଇନି କାକା । ଏତେ ଦିନ ପରେ ଦୁନିଆକୁ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନି ପାରିଛି ।
- ମାଷ୍ଟର   ମାନେ ?

ଗୋପୀ ମାଧବୀ- ତୁମେ କହୁଥିଲ ନା ଅନ୍ୟାୟକୁ ନିରବରେ ସହିଯିବା
ଅପେକ୍ଷା ଦୁର୍ନିତିର ସୁଅ ମୁହଁରେ ପ୍ରତିବାଦର ସ୍ବର ଉତ୍ତୋଳନ କରି
ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯିବାରେ ଅଧିକ ଗୌରବ ଅଛି ।

ମାଧବୀ ହଁ ମୁଁ ସେୟୁଛି ବିଶ୍ବାସ କରେ ।

ଗୋପୀ ତୁମ ବିଶ୍ବାସ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଠିକ୍ । ତୁମ କଥା ମୁଁ ଆଜି ପ୍ରମାଣିତ କରି
ଦେଖାଇ ଦେଇଛି । ଧନେଶ୍ବର ଭଳି ଗୋଟେ ରାକ୍ଷାସକୁ ମୁଁ ଏ
ଦୁର୍ନୀଆରୁ ବିଦା କରିଦେଇଛି ।

ମାଷ୍ଟର ତୁମେ ଏମିତି କଣ କହୁଛ ଗୋପିନାଥ ।

ଗୋପୀ ହଁ ମାଷ୍ଟର କାକା ମୁଁ ତାକୁ ଶେଷ କରିଦେଇଛି । ଅବଶ୍ୟ ଅତ୍ୟଧିକ
ଭତେଜିତ ହେବା ଫଳରେ ମୁଁ ଏ ପ୍ରକାର ଭୁଲ କରି ବସିଛି । କିନ୍ତୁ
ଏଥିପାଇଁ ମୋର ଟିକେ ହେଲେ ଅବଶୋଷ ନାହିଁ । ମୁଁ ଏ ଭୁଲ ପାଇଁ
ଯେ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ହସି ହସି ବରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େଇ ଯିବିନି ।
କାରଣ ଏ ଘଟଣା ଛନ୍ଦନହୀନ ଗୋପୀନାଥ ଦେହରେ ପୁରୁଷାର୍ଥର
ଭଜନ ଶିଖାକୁ ପ୍ରକଳିତ କରି ଦେଇଛି ।

(ମାଷ୍ଟର କାକା ଓ ମାଧବୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚକିତ ହୋଇ
ଗୋପୀକୁ ବାହୁରେଇଥାନ୍ତି । ଦୂରରୁ ଫୋଲିଯି ସାଇରନ୍‌ର
ଶବ୍ଦ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ପାଖେଇ ଆସେ ।)

ଗୋପୀ ମୁଁ ଫେରି ଆସିବି ମାଧବୀ । ଏ ଦୁର୍ନୀଆକୁ ମୁକାବିଲା କରିବାର
ଅବସ୍ୟ ସାହସ ନେଇ ମୁଁ ପୁଣି ଫେରି ଆସିବି । ମୋର ବିଶ୍ବାସ
ତୁମେ ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବ ।

(ଗୋପୀ ବାହାରକୁ ଯିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୁଏ ।
ମାଧବୀ ଭୁବ୍ଧ ଭାବେ ଆଖିରେ ତାକୁ ଅଟକାଇବାକୁ
ହାତ ବଢାଇ ଦିଏ । ଦୂହେଁ ସେଇ ମୁହାଁରେ ଠିଆ
ହୋଇ ରୁହନ୍ତି । ମାଷ୍ଟର କାକାଙ୍କ ଥରିଲା ଜଣ୍ଟରେ
ଶୁଣାଯାଏ ।)

ମାଷ୍ଟର : The woods are lovely dark and deep.
But I have many promises to keep,
Miles to go before I sleep
And miles to go before I sleep.

ସୁଅ

କଳା ପରିଷଦ ଡେଜାନାଲ ଦ୍ଵାରା ବହୁ ମତରେ ଅଭିନୀତ ଓ
ଦୂରଦର୍ଶନରେ ପରିବେଷଣ ସମୟରେ ଭାଗନେଇଥିବା ଶିଳ୍ପୀମାନେ ।

ଗୋପୀ : ସତ୍ୟନାରାୟଣ ପଣ୍ଡା/କିଶୋର ରାଉତ

ପରେଶ : ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ମାଟି

ମାଷ୍ଟର : ସୁରେଶ ମିଶ୍ର

ମି.ସାମନ୍ତ : ହିମାଂଶୁ ପଣ୍ଡା/ଅନାଥ ବଧୂ ସାହୁ

ଧନେଶ୍ଵର : ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ବେହେରା/ଦିପ୍ତିକାନ୍ତ ପତି

ଭୋଳାନାଥ : ଇନ୍ଦ୍ରମଣି ବେହେରା

ମାଧବୀ : ତିଳୋତମା ଖୁଣ୍ଟିଆ

ସଂଗୀତ : ସେକ୍ ଅମକାଦ

ମଂଚ : ସୁରେଶ ମହାନ୍ତି

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : ଦିଲ୍ଲୀଶ୍ଵର ମହାରଣା

ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାଟକ

ପ୍ରକାଶିତ

ରାଜାସର ଖେଳ

(ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା - ୨୦ ପୃଷ୍ଠ ୧ ନାଟ୍ୟା ଅଭିନୟ ଅବଧି ୧.୧.୩୦ମି.)

ମଧୁହାସ୍ୟ, ଶାଶିତ ବ୍ୟଙ୍ଗରେ ଭରା ଓକିଆ ଲୋକନାଟ୍ୟ ପରମ୍ପରା ସୁଆଙ୍ଗ ଶୈଳୀରେ ରଚିତ ଏ ନାଟକରେ ଆମ ଦେଶର ସମସ୍ତ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଗଣ ଛଦ୍ମବେଶରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି । ବୌଦ୍ଧିକ ରସିକତାରେ ଭରପୁର ଏ ନାଟକ ଜାତୀୟ ତଥା ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଟ୍ୟରଚନା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଯୋଜନା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଭଳି ଅନେକ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ଅଛି ।

ଲୋକନାଥ ଦାସ ଦ୍ଵାରକ ହେ

(ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା - ୧୨ ପୃଷ୍ଠ ୧ ନାଟ୍ୟା ଅଭିନୟ ଅବଧି ୨୧୫)

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହାସ୍ୟ ଓ ଭଙ୍ଗ୍ୟ ଭରା ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ନାଟକ । ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ଓ ଭବିଷ୍ୟର ସାମଗ୍ରୀ ଠୁଳ କରିବା ନିଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ରାଜତୀୟ ଯୁବସମାଜ ଉଦ୍ଘାଟ ଅଭିମୁଖୀ ହେବାର କରୁଣ ପରିଣତି ଭେଦେ ଆଧାରିତ । ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଯୋଜନା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ପାଇଁ ପୁରସ୍କୃତ ।

ବାଞ୍ଚି

(ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା - ୧୨ ପୃଷ୍ଠ ୧ ନାଟ୍ୟା ଓ ଏକ ଶିଶୁ । ଅଭିନୟ ଅବଧି ୨୧୫)

ବିପ୍ଳବର ଦ୍ଵାଦି ଦେଇ ଆଜିର ଯୁବ ସମାଜକୁ କିପରି କେତେକ ସଂସ୍ଥା ଭଗ୍ନ ସହସବାଦୀର ନାଗଫାସରେ କବଳିତ କରିଗିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ସେଇଠାରୁ ମୁକ୍ତିପାଇବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ସଂଗ୍ରାମ ଚଳାଇଛନ୍ତି ତାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କାହାଣୀ । ହାସ୍ୟ ବିଶ୍ରାନ୍ତି ଭରା ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ବହୁଳ ନାଟକ । ଅଗିଳ ଭାରତୀୟ ବେତାର ନାଟ୍ୟରଚନାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ଓ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଯୋଜନା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା, ଅଭିନୟ ସମେତ ଓକିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ।

ନ୍ୟାୟ

(ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା - ୮ ପୃଷ୍ଠ , ୧ ନାଟ୍ୟା, ଗୋଟିଏ ସେଟ୍ । ଅଭିନୟ ଅବଧି ୧.୧.୩୦ମିନିଟ୍)

ହାସ୍ୟ ଓ ଭଙ୍ଗ୍ୟ ଭରା ସରିଓ କମିକି ଏ ନାଟକରେ ଆମ ଦେଶରେ ପ୍ରଚଳିତ ନ୍ୟାୟ ପଦ୍ଧତିର ଗୋଟିଏ ଦୂର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଆଖିରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରାଯାଇଛି । ସକାଳୁ ସଂଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରମେ ଗୋଟିଏ ଥାନାରେ ଘଟିଯାଇଥିବା ଘଟଣାବଳୀ ଭେଦେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ଏ ନାଟକ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ନାଟ୍ୟରଚନା, ନାଟ୍ୟ ପ୍ରଯୋଜନା ଏବଂ ଅଭିନୟ ପାଇଁ ପୁରସ୍କୃତ ଏବଂ ଦୂରଦର୍ଶନ ପ୍ରସାରିତ ।

ଆସନ୍ନ ପ୍ରଳୟ

(ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା- ୧୧ ପୃଷ୍ଠ ୧ ନାଟ୍ୟା । ଅଭିନୟ ଅବଧି ଦେଢ଼ଘଣ୍ଟା)

ନାଟକର ପ୍ରଥମ ଦଶମିନିଟ୍ ସମ୍ପର୍କିତ ଶାଶ୍ଵତିକ ଅଜ୍ଞାନତା ସା ପିଞ୍ଜିଲ ଥିବାର ଶୈଳୀର ବ୍ୟବହାର ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହାସ୍ୟରସ ଭେଦେ ଆଧାରିତ । ମଣିଷ ଆଜି ଅତି ବୃତ୍ତିମାନ ହୋଇ ରକ୍ଷାପୁର ପାଲଟି ନିଜର ଧୂସରୁ ଚାକିଆଶୁଛି । ଏଇ ବାଞ୍ଚିକୁ ନେଇ ଏକ ନିଜର ହାସ୍ୟରସାତ୍ମକ ନାଟକ । ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଦୁଇ ଦୁଇ ବାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ନାଟକ ।

ଦିଲ୍ଲୀଶ୍ଵର ମହାରଣା

॥୧୯୭॥

ସୁଅ

ବାଇଁଶ ଠେଙ୍ଗାରେ ସ୍ଵାଧୀନତା

(ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ଅନେକ ହେଲେବି ସର୍ବନିମ୍ନ ୧୮ ପୁରୁଷ ଓ ଏକ ନାରୀ ଚରିତ୍ରରେ ଅଭିନିତ ହୋଇପାରିବ ।
ଅଭିନୟ ଅବଧି - ଏକଦଶ ଚିରିଶ ମିନିଟ୍)

ଗଣପୁର ପ୍ରଜାଆନ୍ଦୋଳନର ଗୁମ୍ରାସ ସ୍ଵାକ୍ଷର ଏ ଦେଶାତ୍ମବୋଧକ ନାଟକଟି ଫିଲିମ୍‌ଲ
ଥିଏଟର ଶୈଳୀରେ ଲିଖିତ । ତିନି ତିନି ଗୋଟି ଜାତୀୟସ୍ତରର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଯୋଜନା ଓ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ପାଇଁ ପୁରସ୍କୃତ ।

ଭଲପାଇବାର ରଂଗ

(ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା - ୫ ପୁରୁଷ, ୧ ନାରୀ, ଗୋଟିଏ ସେଟ୍ । ଅଭିନୟ ସମୟ - ୧ଦଶ ୨୦ମିନିଟ୍)

ଏକ ପ୍ରେମ କାହାଣୀକୁ ନେଇ ମୂଳରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାସ୍ୟ ଓ ଇଡ୍‌ଲରେ ଭରପୁର ଏ
ନାଟକ ଦୂରଦର୍ଶନ ଓ ଆକାଶବାଣୀରେ ପ୍ରଚାରିତ ହେବା ସଂଗେ ସଂଗେ ହାସ୍ୟରସାତ୍ମକ ନାଟକ ଭାବରେ
ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପୁରସ୍କୃତ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଇଶ୍ଵର

(ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା - ୮ ପୁରୁଷ ୧ ଶିଶୁ ଅଭିନୟ ସମୟ ଏକ ଦଶ)

ଐଶ୍ଵରୀକ ଶକ୍ତି ହାସଲ କରି ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ଦ୍ଵିତୀୟ ଇଶ୍ଵର ପାଇଁ ଟିଗଲେ ଜିଜ୍ଞାସ
ସମସ୍ୟାର ସମ୍ଭୁତାନ ହେବାକୁ ହୁଏ ତାକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ସିରିଓ କମିକ ଡ୍ରାମା । ବହୁ ମଂଚରେ
ଅଭିନୀତ ଓ ଦୂରଦର୍ଶନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଚାରିତ ।

ଆପଣ ସାକ୍ଷୀ ରହିଲେ ହକୁର

(ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା - ୮ ପୁରୁଷ ୧ ନାରୀ ଚରିତ୍ରା ଅଭିନୟ ସମୟ ୧ଦଶ)

ଯୌତୁକ ସମସ୍ୟାକୁ ନେଇ ଏକ ହାସ୍ୟ ବିନୋଦ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ ଭାବରେ ଆଧାରିତ ଏ
ନାଟକର ସମସ୍ତ ଦଟଣାବଳୀ ଗୋଟିଏ କୋର୍ଟରୁମ୍‌ରେ ଘଟିତ ହୋଇଛି । ବହୁ ମଂଚରେ ଅଭିନୀତ ।

ଚକେଗଲେ ବାର ହାତ

(ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା - ୫ ପୁରୁଷ ୧ ନାରୀ ଅଭିନୟ ଅବଧି ୩୦ମିନିଟ୍)

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହାସ୍ୟରସର ନାଟକ, ଦୂରଦର୍ଶନ ପ୍ରଚାରତ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟପରାଗ

(ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା - ୩ ପୁରୁଷ ୨ ନାରୀ ଅଭିନୟ ଅବଧି ୪୦ ମିନିଟ୍)

ସିରିଓ କମିକ ଏ ନାଟକ ବହୁବାର ଅଭିନୀତ ଓ ଆକାଶବାଣୀରେ ପ୍ରଚାରିତ ।

ଅପ୍ରକାଶିତ ନାଟକ

ସେଦିନ ଆସୁଛି, କୁମାର କୁଳ ଚନ୍ଦ୍ରମା, ବୁମ୍‌ରେ, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟର ବେଳ, ଅସମାପ୍ତ, ମନ୍ଦ,
ଭଲଭଲ, ମଙ୍ଗଳ ମହୁଗାର ତାନ, ଅମ୍ବୁପଲ୍ଲୀ, ଅର୍ପିତା, ଯୋଦିନୀ, ବାରମକା, ସମାଧାନ ଓ ସାତଗୋଟି
ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରୁ ଅନୁବାଦ ନାଟକ ।

ଶ୍ରୀ ଦିଲ୍ଲୀଶ୍ଵର ମହାରଣା

ଜନ୍ମ - ନଭେମ୍ବର ୫, ୧୯୪୭

ଗ୍ରା: ଗୋଡ଼ିଡ଼ିହ, ତେଙ୍କାନାଳ

ସମକାଳୀନ ଓଡ଼ିଆ ନାଟ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜପାଇଁ ଏକ ବିଶେଷ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ନାଟ୍ୟକାର, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତଥା ନାଟ୍ୟ ସଂଗଠକ ଶ୍ରୀ ଦିଲ୍ଲୀଶ୍ଵର ମହାରଣାଙ୍କ ନାଟକ ଗୁଡ଼ିକ ଅଭିନବ ଭାବ ବିଭବ ଓ ଦୃଶ୍ୟବିବର ସମାହାରରେ ଅନନ୍ୟ । ଉଭୟ ନାଟ୍ୟରଚନା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ପାଇଁ ସେ ରାଜ୍ୟ ଓ ଜାତୀୟସ୍ତରରେ ଅନେକବାର ପୁରସ୍କୃତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନାଟ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଜୀବନ ସାଧନା ଏବଂ ଅସାମାନ୍ୟ ଅବଦାନ ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ୨୦୦୨ ଓ ନାଟକ 'ବାଣୀ' ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ୨୦୦୪ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ମାନୀତ ।

ନାଟକ ବ୍ୟତୀତ ସଙ୍ଗୀତ, ଚିତ୍ରକଳା ଓ ଅଭିନୟ ପ୍ରତି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ରୁଚି ରଖିଥିବା ଶିଳ୍ପୀ ଶ୍ରୀ ମହାରଣାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନାଟ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ 'କଳାପରିଷଦ, ତେଙ୍କାନାଳ' ଗତ ୨୭ ବର୍ଷ ହେଲା ସଫଳତାର ସହିତ ଉଚ୍ଚାଙ୍ଗ ନାଟ୍ୟମଠନ କରି ବହୁ ରାଜ୍ୟ ଓ ଜାତୀୟ ସମ୍ମାନର ଅଧିକାରୀ ହେବାର ଗୌରବ ଅର୍ଜନ କରିଅଛି ।

ଏହି ସଙ୍ଗଳନାରେ ସନ୍ନିବିଷ୍ଟ ନାଟକ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାସ୍ୟ ବିରାମଯୁକ୍ତ ସିରିଓ କମିକ୍ ଶ୍ରେଣୀର ଓ ଉଭୟ ପଠନ ଓ ମଠ ଉପଯୋଗୀ ।

ପ୍ରକାଶିକା